ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Γ'
ΑΡΙΘ 10 «130»

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι Λέκκα 21α

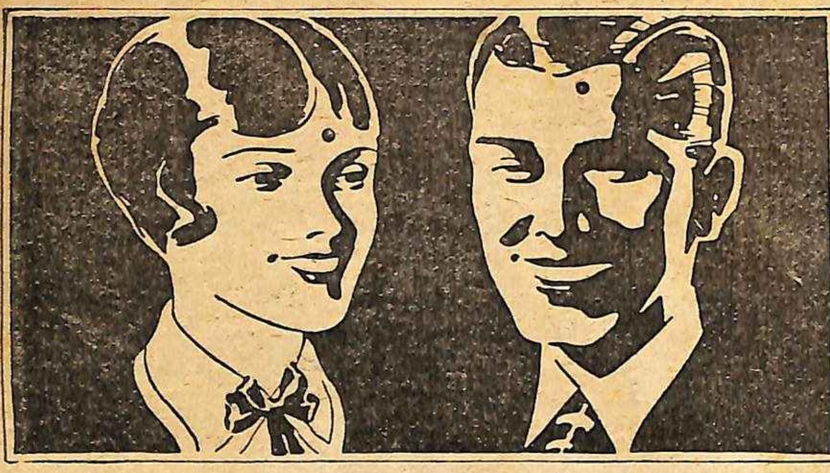

ΝΕΑ ΩΜΟΡΦΙΑ ΦΑΝΕΡΩΝΕΤΑΙ

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐπικαθισμάτων

Θέλετε νὰ ἔχητε λευκοτέρους, ὡραιοτέρους ὀδόντας; Ἰδοὺ μία νέα μέθοδος ὅπως τὸ ἐπιτύχητε.

Ἐὰν ζητῆτε νέαν ὡμορφιὰ καὶ νέα θέλγητρα, δοκιμάσατε τὸν νέον τοῦτον τρόπον.

Ψαύσατε τοὺς ὀδόντας σας διὰ τῆς γλώσσης, καὶ θὰ αἰσθανθῆτε τὴν παρουσίαν ἐπικαθίσματος - ἓν εἶδος ὀλισθηροῦ ἐπιστρώματος.

Ἐφ' ὅσον τὰ ἐπικαθίσματα διατηροῦνται ἐπὶ τῶν ὀδόντων, τὸ μειδίαμά σας εἶνε ἐστερημένον πάσης χάριτος

Σήμερον ἐφευρέθη ἡ Πέψοντεντ νέον εἶδος ὀδοντοπάστας. Ἀποσυνθέτει τὰ ἐπικαθίσματα. Διατηρεῖ τοὺς ὀδόντας στιλπνοτάτους.

Δοκιμάσατε τὴν Πέψοντεντ. Ἰδέτε πόσον καθαροὶ φαίνονται οἱ ὀδόντες σας κατόπιν χρήσεως. Ὀλίγων ἡμερῶν χρῆσις τῆς ὀδοντόπαστας ταύτης θὰ σᾶς καταπείση καθ' ὁλοκληρίαν περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητός της.

Ἀγοράσατε σήμερον τὴν ὀδοντόπασταν ταύτην.

Pepsodent ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ

1919

ΠΕΨΟΝΤΕΝΤ ἡ νέα Ἀμερικανικὴ ὀδοντόπαστα

Γεν. Ἀντιπρόσωπος Π. ΠΕΡΟΓΛΟΥ, Πλατεία Ὁμονοίας 3—Ἀθῆναι

ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ

ΟΜΟΝΟΙΑ

Κατήρτισε τμῆμα ΟΠΤΙΚΩΝ καὶ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ. Πλουσία συλλογὴ ἀπὸ Ὀματοϋάλια ὅλων τῶν συστημάτων. Κρύσταλα Punktal Zeiss Perta. Διόπτρα θεάτρου καὶ πρισματικά. Φωτογραφικαὶ μηχαναὶ ὅλων τῶν διαστάσεων τῶν μᾶλλον φημισμένων ἐργοστασίων Roll-Films, Film-Packs κ.λ.π. Ἐπιμελεστάτη ἐκτέλεσις οἱασδήποτε φωτογραφικῆς ἐργασίας. Ἐμφανίσεις, ἐκτυπώσεις, μεγεθύνσεις κ.λ.π.

Ο ΓΝΩΣΤΟΣ

ΟΙΚΟΣ Κ. Γ. ΓΙΑΝΕΛΛΗ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 33

ἵδρυσεν ἰδιαίτερον τμῆμα

ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ

Διδασκαλία παρὰ τοῦ ἰδίου. Ἡ τελεία ἐκμάθησις εἰς 40 μαθήματα. Ἀμοιβὴ 3.000 δρ. Εἰς τὴν αἰτοῦσαν ἀποστέλλονται λεπτομερεῖς ὁδηγίαι.

Μὴ ζητεῖτε

ἀπὸ τὰ καταστήματα

ἁπλῶς „ἕνα φίλμ" — — —

ζητεῖτε ἕνα

Agfa-φίλμ

Προμηθευταὶ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Γεωργίου τοῦ Ε'.

BOVRIL

(ΜΠΟΒΡΙΛ)

Τὸ ὑπέροχον Δυναμωτικὸν

διεγείρει, τρέφει καὶ κρατύνει ἄνευ πεπτικῶν προσπαθειῶν.

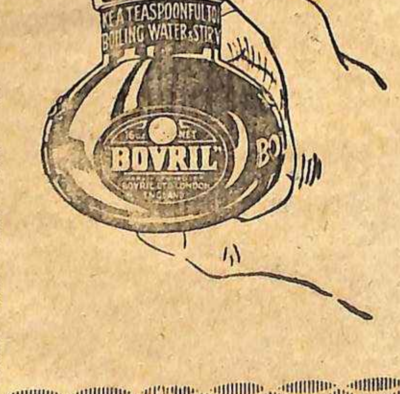

A TEASPOONFUL TO BOILING WATER & STIR
BOVRIL

Ἡ δύναμις τοῦ Βωδινοῦ εὑρίσκεται εἰς τὸ ΜΠΟΒΡΙΛ

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ

ΤΟ „ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"

ΤΟΥ 1929

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι Λέκκα 21α

ΕΤΟΣ Γ'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.- ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 10 (130)

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 2.50

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 130
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ . . . ΔΟΛΛΑΡΙΑ 5
ΑΦΡΙΚΗΣ . . . . ΣΕΛΙΝΙΑ 24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΜΑΡΤΙΟΥ 1929

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: Γερμανοῦ Π. Πατρῶν 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 2-03

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τῆς «Οἰκογενείας» κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»: Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. STROYMBOS 261 w. 85th Str New-York U.S.A. καὶ ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΑΡΑΦΗΣ 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie.

ΑΠΟ ΟΤΙ ΒΛΕΠΩ ΚΑΙ ΑΚΟΥΩ

ΤΟ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Ἡ κατάρρευσις τοῦ «Πανελληνίου» ἡ ὁποία σὲ τόσους ἀνθρώπους ἐστοίχισε τὴν ζωὴν καὶ τόσον ἔθλιψε τὴν κοινωνίαν τῶν Ἀθηνῶν, θὰ γίνη, ὑποθέτουμε καὶ ἐλπίζουμε, ἀφορμὴ περισσοτέρας κρατικῆς μερίμνηςκαὶ ἐπιβλέψεως ἐπὶ τῶν ἐκτελουμένων ἐν Ἀθήναις ἔργων καὶ τῶν κτιζομένων ἰδιωτικῶν οἰκοδομῶν. Εἶνε ἀφάνταστος, ὅπως καὶ ἀπεδείχθη ἄλλωστε, ἡ ἀναρχία ποὺ ἐπικρατεῖ στὴν περίπτωσι ποὺ ἀναφέραμε. Καθένας κτίζει, γκρεμίζει, ἐκχωματώνει κατὰ τὸ κέφι του. Ἂς λάβουν λοιπὸν ἡ ἁρμόδιες ὑπηρεσίες τὰ μέτρα των. Καὶ ἂς σώσουν τὸν ἀτυχῆ κοσμάκη ἀπὸ τοὺς ἀπροόπτους αὐτοὺς κινδύνους. Δὲν ζητᾶμε σχετικῶς ἀπὸ τὸ Κράτος παρὰ νὰ ἐφαρμόση τοὺς κοιμωμένους νόμους καὶ διατάξεις. Ἂς τοὺς ξυπνήση λοιπὸν καὶ ἂς ἀφυπνισθῆ καὶ τὸ ἴδιο...

……

ΟΔΟΣ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΕΩΝ

Ὁδὸς καταρρεύσεων! Ἔτσι θἄπρεπε νὰ ὀνομασθῆ ἡ ὁδὸς Πανεπιστημίου. Στὸν ἴδιο δρόμο, λίγο πιὸ πάνω ἀπ' τὸ «Πανελλήνιο», ἔγινε πρὸ ἐτῶν μιὰ ἄλλη τρομερὴ κατάρρευσις. Ἔπεσε ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν πελατῶν ἑνὸς ἑστιατορίου ὁλόκληρη ἡ στέγη! Καὶ τότε τὰ θύματα ἦσαν ὄχι ὀλίγα. Ἡ κατάρρευσις τοῦ «Πανελληνίου» εἶνε ἡ δευτέρα ἐπὶ τῆς ἰδίας ὁδοῦ, μέσα σὲ λίγα χρόνια. Εὐχόμεθα μὲ ὅλη μας τὴν καρδιὰ νὰ μὴ τριτώση...

……

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝ

Εἶχε καὶ τὰ εὔθυμά της ἡ τραγωδία τῆς καταρρεύσεως τοῦ «Πανελληνίου». Δύο θαμῶνες ποὺ ἔπαιζαν πρέφα τὴ στιγμὴ τῆς καταστροφῆς, ἐπρόφτασαν νὰ πηδήσουν ἔξω καὶ νὰ φύγουν. Ξέρετε δὲ ποῦ μετέβησαν οἱ ἀθεόφοβοι; Στὸ σπίτι τους; Στὴν ἐκκλησία γιὰ ν' ἀνάψουν λαμπάδες ἐπὶ τῇ διασώσει των; Ὄχι. Πῆγαν... σ' ἕνα ἄλλο καφενεῖο καὶ συνέχισαν τὴν πρέφα τους!...

Ἀθάνατε νεοέλληνα!... Εἶσαι τρομερός!...

……

Η ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ Ι...

Ἀφοῦ ἔπεσαν οἱ τοῖχοι κ' ἐπλάκωσαν τοὺς θαμῶνας τοῦ «Πανελληνίου»... ἐπλάκωσαν σὲ λίγο ἐπὶ τόπου καὶ λεγεῶνες λωποδυτῶν! Ὁ λύκος στὴν ἀναμπουμπούλα χαίρεται, λέει ἡ παροιμία. Ἔσπευσαν λοιπὸν καὶ αὐτοὶ μήπως ψαρέψουν τίποτε. Ἡ ἀστυνομία ὅμως τοὺς ἐμυρίστηκε καὶ συνέλαβε ἀρκετούς. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἀπολυθεὶς προχτές, ἔλεγε σ' ἕνα συνάδελφό του, ὁ ὁποῖος τὸν ρωτοῦσε τί ἔγινε τόσες ἡμέρες:

— Ἄστα, ἀδερφάκι, ἔπαθα νίλα!

— Δηλαδή;

— Νά, ἔπαθα... κατάρρευσι! Ἄνοιξε ἡ γῆ, μὲ κατάπιε καὶ βρέθηκα ἄξαφνα στὸ κρατητήριο τῆς Ἀστυνομίας!...

— Μήπως χτύπησες;

— Ἀστειεύεσαι; Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς στενοχωριέμαι. Δὲν ...χτύπησα οὔτε ἕνα πορτοφόλι!

⁂

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

— Μὰ εἶνε σπουδαία αὐτὴ ἡ Μαρὶζ Σουαζύ;

— Δὲν βαρυέσαι. *Κουτα - μαρὶζ Σουχαζή!..*

Ὁ Κρύος

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΜΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τὸ Γραφεῖον μας Ἀλεξανδρείας μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ περιοδεύων Ἀντιπρόσωπός του κ. Παν. Κεμερλῆς προερχόμενος ἐξ Ἄνω Αἰγύπτου ἀφίχθη εἰς Χαρτοὺμ ὅπου καὶ θὰ παραμείνη ἐπ' ἀρκετὸν ἐπισκεπτόμενος τοὺς εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τοῦ Σουδὰν φίλους μας.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Πρὸ ἡμερῶν ἐτελέσθησαν ἐν Καλάμαις οἱ γάμοι τοῦ ἰατροῦ κ. Παναγιώτου Α. Ἀποστολάκη μετὰ τῆς Διδος Μαρίας Π. Ρεμπουτζάκου. Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Οἰκογενείας» τοὺς εὔχεται πᾶσαν εὐτυχίαν.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΜΙΑ ΞΕΝΗ

Ἀφίχθη πρὸ ἡμερῶν εἰς τὰς Ἀθήνας μιὰ Γαλλὶς συγγραφεὺς τοῦ γλυκοῦ νεροῦ—ἡ κ. Μαρὶζ Σουαζὺ—ἡ ὁποία κατώρθωσε τελευταῖα νὰ κάνη κάποιον θόρυβον περὶ τὸ ὄνομά της, ἐκδόσασα ἕνα σκανδαλωδέστατο βιβλίο, τοῦ ὁποίου, δυστυχῶς, ὁ τίτλος δὲν μπορεῖ ν' ἀναγραφῆ εἰς τὴν «Οἰκογένειαν». Καὶ ὅπως συμβαίνει πάντοτε, ὁσάκις ἔρχεται στὰς Ἀθήνας ἕνας ξένος ποὺ ἔχει κάποια φήμη στὴν πατρίδα του—ἀδιάφορον ἂν εἶνε αὐτὴ καλὴ ἢ κακὴ—ἔτσι συνέβη καὶ μὲ τὴν ἐν λόγῳ συγγραφέα. Προσεκλήθη σὲ ἐπίσημους καὶ ἡμιεπίσημους χορούς, μερικαὶ ἐφημερίδες τῆς ἐπῆραν συνέντευξιν, καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀριστοκρατικὰ λεγόμενα σπίτια τῆς ἄνοιξαν τὰς πύλας των. Ἐδιάβασαν ὅμως ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι ποὺ ἐνθουσιάσθηκαν τόσον πολὺ μὲ τὴν κ. Σουαζὺ τὸ βιβλίον της; Ἂν τὸ ἐδιάβασαν τοὺς συλλυπούμεθα ἐγκαρδίως διὰ τὴν διανοητικότητάτους καὶ τὶς ἀντιλήψεις των περὶ ἠθικῆς... Ἂν πάλιν δὲν τὸ ἐδιάβασαν, πρὶν δεχθοῦν καὶ διὰ δευτέραν φορὰν στὰ σπίτια τους τὴν συγγραφέα, πρέπει νὰ τὸ διαβάσουν. Καί, ἂν φείδωνται τῆς ὑπολήψεώς των, ἂς κλείσουν τὶς πόρτες τους πρὸς τὴν ξένην, ἡ ὁποία θὰ ἦτο καλύτερα νὰ μᾶς ἔλειπε...

Βέβαια ὅλ' αὐτὰ ποὺ γράφουμε ἀντίκεινται πρὸς τὴν φιλοξενίαν τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι ἐφέρθησαν πάντοτε λεπτοὶ καὶ εὐγενεῖς πρὸς τοὺς ξένους. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ξεχνᾶμε ὅτι στὰς «δηλώσεις» (βλέπετε τῆς πῆραν καὶ δηλώσεις) ποὺ ἔκανε στὰς ἐφημερίδας ἡ κ. Σουαζύ, εἶπε ὅτι σκοπεύει νὰ μείνη ἕνα μῆνα στὰ ἑλληνικὰ μοναστήρια γιὰ νὰ γράψη ἕνα βιβλίο μὲ τίτλο σχεδὸν ὅμοιο μὲ τὸ προηγούμενο ἔργο της. Μεγαλειτέρα δηλαδὴ ὕβρις κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γίνη, οὔτε καὶ μεγαλειτέρα προσβολὴ ἐναντίον τῆς χώρας ἡ ὁποία τὴν φιλοξενεῖ. Καὶ ὅμως αὐτὸ δὲν ἔκανε καμμιὰ ἐντύπωσι οὔτε καὶ σὲ κάποιο σωματεῖον διανοουμένων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐπροσκάλεσαν στὸ χορό τους!...

Ἂς μὴ ξεχνᾶμε ἀκόμη ὅτι ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ἐπέρασαν μεγάλοι συγγραφεῖς, μεγάλοι ποιηταί, μεγάλοι ἐπιστήμονες καὶ ὅτι οἱ «σνόμπ» μας ποὺ δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ τοὺς ἐννοήσουν, ἠγνόησαν ἐντελῶς τὸ πέρασμά τους. Μὰ καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἠθέλησαν νὰ γίνουν ἀντικείμενο θορύβου σὲ μιὰ χώρα εἰς τὴν ὁποίαν ἐπέρασαν ὡς προσκυνηταί.

Ἡ κυρία Σουαζὺ ὅμως μᾶς ἦρθε *«ταμποὺρ μπαττάν»*, ὅπως λένε καὶ στὴν πατρίδα της. Μὰ καὶ ἐμεῖς θἄπρεπε νὰ τῆς ὑποδείξουμε νὰ φύγη *ἀλὰ γαλλικά*...

Ὁ Παλαιὸς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— Εἰς τὴν σειρὰν τοῦ περιοδικοῦ «Ἔρευνα», τὴν ὁποίαν μὲ τόσην ἐπιμέλειαν συνεχίζει ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐκδοτικὸς Οἶκος Κασιγόνη, ἐξεδόθη ἱστορικὴ μελέτη τοῦ κ. Γ. Λ. Ἀρβανιτάκη μὲ τὸν τίτλο «Μία ἐξομολόγησις τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου» ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι τοῦ Ἥρωος. Πωλεῖται δρ. 8 εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα.

— Ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κ. Καισ. Ἐμμανουὴλ ἐξεδόθη εἰς κομψὸν τόμον συλλογὴ ποιημάτων μὲ τὸν τίτλον «Ὁ Παράφωνος Αὐλός». Ἡ συλλογὴ κοσμεῖται ἀπὸ ὡραῖες εἰκόνες καὶ περιέχει ἀξιόλογα ποιήματα.

— Εἰς πολυτελέστατον τόμον ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ Τραπεζίτου καὶ φίλου τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν κ. Σπυρ. Λοβέρδου ἡ «Βιογραφία τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου». Τὸ βιβλίο εἶνε γραμμένο μ' ἐξαιρετικὴ γλαφυρότητα, ζωντανότητα καὶ λογοτεχνικὴ δύναμι.

— Ὑπὸ τοῦ ἐν Χίῳ καθηγητοῦ κ. Γ. Βίου μᾶς ἀπεστάλησαν δύο ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος ἔργα του. Στὸ ἕνα ὁ κ. Βίος ἔχει συγκεντρώσει ἀφηγήσεις γηραιῶν Χίων, σχετικὰς μὲ τὰς σφαγὰς τῶν Τούρκων ἐν τῇ νήσῳ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν. Στὸ δεύτερο βιβλίο δημοσιεύονται αἱ σχετικαὶ μὲ τοὺς βρυκόλακας, καλλικατζάρους, στρίγγλας παραδόσεις τῆς νήσου. Ὁ κ. Βίος εἶνε ἄξιος θερμῶν συγχαρητηρίων γιὰ τὰς ἱστορικὰς καὶ λαογραφικὰς ἐργασίας του.

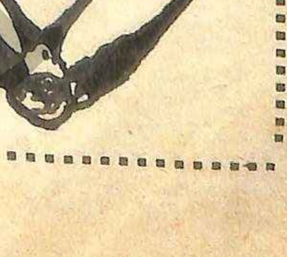

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΜΠΕΤΟΒΕΝ

Ὁ μικρὸς Μπετόβεν ποὺ δὲν ἤθελε νὰ μάθη μουσική. Ἕνα δυστυχισμένο σπίτι. Πῶς αἰσθανόταν τὸν πόνο ὁ Μπετόβεν. Ὁ πόνος τῆς μητέρας καὶ τοῦ φίλου. Πῶς γεννήθηκε ἡ «Ἡρωϊκὴ Συμφωνία». Μπετόβεν καὶ Ναπολέων. Τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς κωφότητος. Ἕνας μεγαλοφυὴς συνθέτης ποὺ δὲν μποροῦσε ν' ἀκούση τὰ ἔργα του. Ὁ πόνος τοῦ Μπετόβεν. Ἕνα δραματικὸ ἀνέκδοτο, κλπ.

Ἐλάχιστοι εἶνε σήμερα οἱ πολιτισμένοι ἄνθρωποι ποὺ ἀγνοοῦν ὅτι ὁ Μπετόβεν ὑπῆρξε ὁ μεγαλείτερος μουσικὸς τῆς Γερμανίας καὶ ἴσως ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου καὶ ὅλων τῶν αἰώνων. Ὁ γίγας αὐτὸς τῆς θείας τέχνης τῆς Μελπομένης, γεννήθηκε τὸ 1770 στὴ Μπούν. Θὰ ξαφνιαστῆτε ἴσως μαθαίνοντας ἐδῶ, ὅτι γιὰ νὰ μάθη καὶ νὰ σπουδάξη ὁ μικρὸς Μπετόβεν τὴν τέχνη ἡ ὁποία ἔμελλε νὰ κάνη τὄνομά του ἀθάνατο, οἱ γονεῖς του τοῦ ἐπεβλήθησαν σχεδὸν διὰ τῆς βίας.

Ὡστόσο, εἶνε ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἀντίστασίς του αὐτὴ στὴν ἐπιμονὴ τῶν γονέων του νὰ τὸν κάνουν μουσικό, δὲν ἐβάστηξε πολὺ καιρὸ καὶ σὲ λίγο τὸ κλαβεσὲν (1) ἔγινε ὁ μοναδικὸς κ' ἔμπιστος φίλος καὶ σύντροφός του... Σ' αὐτὸ μονάχα ἐμπιστευότανε τὶς θλίψεις ποὺ τὸν εἶχαν κάνει νὰ συχαθῆ τὸ σπίτι του, τὸ ὁποῖο ὁ μέθυσος καὶ κτηνώδης πατέρας του εἶχε μεταβάλει σὲ ἀληθινὴ κόλασι... Σ' αὐτὸ μονάχα ἐμπιστευόταν τὶς καινούργιες καὶ πρωτότυπες ἰδέες, ἡ ὁποῖες ξεχείλιζαν ἀπὸ τὸ μυαλό του καὶ τὴν καρδιά του καὶ τὶς ὁποῖες ἐξέφραζε μὲ τὶς πρώϊμες καὶ λαμπρὲς νεανικές συνθέσεις του...

Κατὰ τὴ διαμονή του στὴ Βιέννη, μιὰ κυρία, στὸ σπίτι τῆς ὁποίας πήγαινε συχνά, εἶχε χάσει τὸ παιδί της. Ὁ θάνατος αὐτὸς τὴν εἶχε βυθίσει στὴ μεγαλείτερη ἀπελπισία. Ὡστόσο παραξενεύτηκε ὅταν εἶδε ὅτι, εὐθὺς μετὰ τὸ δυστύχημά της, ὁ μικρὸς Μπετόβεν τῆς ἔκοψε τὶς ἐπισκέψεις... Τὸν παρεξήγησε μάλιστα... Πέρασε καιρός, χωρὶς αὐτὸς νὰ φανῇ στὸ σπίτι της. Τέλος μιὰ μέρα ξαναπῆγε καὶ παίρνοντας τὸ χέρι τῆς ἀπελπισμένης μητέρας, τὸ ἔβαλε ἀπάνω στὴν καρδιά του καὶ τῆς εἶπε:

—Αὐτὸ ποὺ νοιώθω ἐδῶ μέσα, μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ σᾶς τὸ ἐκφράσω, μὰ τὸ «κλαβεσὲν» θὰ μιλήση γιὰ μένα...

Καὶ ἀμέσως πῆγε καὶ κάθησε στὸ πιάνο καὶ ἄρχισε νὰ ἐκτελῇ μιὰ σύνθεσί του, ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ φίλου του, ἡ ὁποία ἔκανε τὴ φτωχιὰ μητέρα νὰ ξεσπάση σὲ δυνατοὺς λυγμούς... Ἔπειτα σηκώθηκε, ἐπῆρε τὸ καπέλλο του κ' ἔφυγε χωρὶς νὰ πῆ λέξι.

Αὐτὸ τὸ κομμάτι ἦταν ἡ ἀρχικὴ ἔμπνευσις, χάρις στὴν ὁποία ἔγραψε ἀργότερα τὴν περίφημη «ἡρωϊκὴ συμφωνία» του, τῆς ὁποίας τὸ Πένθιμο Ἐμβατήριο ἀκοῦμε σήμερα νὰ παίζεται στὶς κηδεῖες τῶν ἐπισήμων.

***

Ὅταν ὁ Γάλλος στρατηγὸς Βερναδόττης ἐπῆγε στὴ Βιέννη, ἐπρότεινε στὸ Μπετόβεν νὰ γράψη μιὰ συμφωνία πρὸς τιμὴν τοῦ Ναπολέοντος, ὁ ὁποῖος τότε ἦταν ἀκόμη πρῶτος Ὕπατος τῶν Γάλλων.

Ὁ στρατηγὸς Βοναπάρτης φαινόταν ὡς ἕνας ἥρως στὴ φαντασία τοῦ Μπετόβεν καὶ γι' αὐτὸ δέχτηκε τὴν πρότασι τοῦ Βερναδόττη μ' ἐνθουσιασμό.

Ὁ Μπετόβεν

Τὸ ἔργο τελείωσε σὲ λίγο, ὁ Μπετόβεν τὸ ἀντέγραψε κ' ἑτοιμαζόταν νὰ τὸ στείλη στὸ Παρίσι, ὅταν ἔξαφνα ἔμαθε πὼς ὁ Ναπολέων εἶχε ἀνακηρυχθῆ μόνος του Αὐτοκράτωρ τῆς Γαλλίας. Ἀμέσως γύρισε στὸ σπίτι του, πέταξε τὴν συμφωνία του σ' ἕνα συρτάρι κι' οὔτε θέλησε νὰ τοῦ μιλήσουν πειὰ γι' αὐτή. Ἡ ἀνακήρυξις τοῦ Ναπολέοντος σὲ Αὐτοκράτορα, τὸν εἶχε ἐκμηδενίσει μπρὸς στὰ μάτια τοῦ Μπετόβεν.

—Ὥστε κι' αὐτός, ἔλεγε, εἶν' ἕνας φιλόδοξος σὰν τοὺς ἄλλους:

Μονάχα, ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ χρόνια, μερικοὶ φίλοι του τὸν ἔπεισαν νὰ βγάλη τὴ συμφωνία του αὐτὴ ἀπὸ τὴ λήθη. Στὴ θέσι ὅμως τοῦ πρώτου κομματιοῦ της ποὺ ἦταν ἕνα θριαμβευτικὸ ἐμβατήριο, ἔβαλ' ἕνα πένθιμο ἐμβατήριο στὸ ὁποῖο ἔκλαιγε τὶς χαμένες του ἐλπίδες καὶ ὠνόμασε τὴ συμφωνία του «Ἡρωϊκή», ἔγραψε δὲ κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο της: «Γιὰ νὰ θυμᾶμαι τὴν ἀνάμνησι ἑνὸς μεγάλου ἀνδρός».

Ἀπὸ τότε ἄρχισε ἡ πιὸ γόνιμη καὶ πιὸ λαμπρὴ περίοδος τοῦ ταλέντου τοῦ Μπετόβεν. Μὰ ἀπὸ τότε συγχρόνως ἔννοιωσε καὶ τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς μεγάλης του παθήσεως—τῆς μεγάλης γιὰ τὸ Μπετόβεν προπάντων—ποὺ ἔμελλε νὰ τὸν κάνη δυστυχισμένο σὲ ὅλη του τὴ ζωή. Σὲ ἡλικία τριάντα ἐτῶν, ἡ κωφότης εἶχε ἀρχίσει νὰ τὸν προσβάλη. «Μπορῶ νὰ σοῦ πῶ—ἔγραφε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη σ' ἕνα φίλο του—ὅτι περνάω πολὺ θλιβερὰ τὴ ζωή μου ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια... Ἀποφεύγω ἐξαιρετικὰ τὶς συναναστροφές, γιατὶ μοῦ εἶνε πολὺ δύσκολο νὰ πῶ στοὺς ἀνθρώπους ὅτι εἶμαι κουφός. Ἂν καταγινόμουν μὲ μι' ἄλλη τέχνη ἐκτὸς ἀπὸ τὴ μουσική, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦταν κάπως ὑποφερτό, μά, στὴν περίπτωσι τὴ δική μου, ἡ θέσις μου εἶνε τρομερή...».

Σ' αὐτὴ τὴ φρᾶσι κρύβεται τὸ μυστικὸ ὅλης του τῆς ζωῆς καὶ ὅλος του ὁ κρυφὸς πόνος ποὺ τὸν ἔκανε δυστυχισμένο μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ἀπὸ τότε, ὁ Μπετόβεν ἄρχισε νὰ ζῇ μέσα στὴν πιὸ ἀπόλυτη μοναξιά, σὲ μιὰ μοναξιὰ θλιβερή, πικρή, μονότονη. Ἄλλαζε κάθε τόσο σπίτια, πολλὲς φορὲς μάλιστα εἶχε νοικιασμένα τρία καὶ τέσσερα σπίτια συγχρόνως, γιὰ νὰ ξεφεύγη ἀπὸ τοὺς ἐνοχλητικοὺς θαυμαστάς του, οἱ ὁποῖοι τὸν κατεδίωκαν ἀδιάκοπα.

Καμμιὰ φορὰ ποὺ ἔννοιωθε μέσα του ἀκατανίκητη τὴν ἐπιθυμία τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς ἀνθρώπους, πήγαινε κ' εὕρισκε μερικοὺς φίλους του. Μὰ πάντοτε θὰ τοῦ τύχαινε κάποιο μικροεπεισόδιο ποὺ τοῦ ὑπενθύμιζε τὴν κωφότητά του καὶ ποὺ τὸν ξανάρριχνε σὲ πιὸ ἀπόλυτη ἀκόμα μοναξιά.

***

Διηγοῦνται τὸ ἀκόλουθο συγκινητικὸ ἀνέκδοτο γιὰ νὰ δείξουν μέχρι ποιοῦ σημείου ἡ μουσικὴ τοῦ μεγαλοπρεποῦς αὐτοῦ συνθέτου συγκινοῦσε τὸν κόσμο:

Ὁ Μπετόβεν εἶχε ἕνα ἀνεψιό, τὸν ὁποῖο, παρ' ὅλο τὸν κακὸ καὶ διεστραμμένο χαρακτῆρα του, ἐλάτρευε κυριολεκτικῶς. Κάποτε ποὺ ὁ ἀνεψιός του αὐτὸς εἶχε μπλέξει σὲ μιὰ βρωμοϋπόθεσι, τοῦ ἔγραψε ἀπὸ τὴ Βιέννη, ἱκετεύοντάς τον νὰ πάη ἐκεῖ γιατὶ αὐτὸς μόνο μποροῦσε νὰ τὸν σώση.

Ὁ Μπετόβεν ξεκίνησε ἀμέσως καί, γιὰ νὰ κάνη οἰκονομία στὰ χρήματά του, ἀποφάσισε νὰ διανύση ἕνα μέρος τοῦ δρόμου, πεζός. Ἕνα βράδυ, κουρασμένος ἀπ' τὴν πεζοπορία, στάθηκε μπρὸς σ' ἕνα μικρὸ σπίτι καὶ ζήτησε φιλοξενία. Εἶχε πολλὲς λεῦγες νὰ κάνη ἀκόμη γιὰ νὰ φτάση στὴ Βιέννη καὶ οἱ δυνάμεις του δὲν ἐπέτρεπαν νὰ συνεχίση τὸ δρόμο του ἐκεῖνο τὸ βράδυ.

Στὸ σπίτι, ἐκεῖνο, χωρὶς νὰ πῆ κἂν τὄνομά του, τὸν δέχτηκαν ἐγκάρδια καὶ τοῦ παρεχώρησαν τὴν τιμητικὴ θέσι στὸ τραπέζι, τὴ θέσι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας. Ὅταν τὸ δεῖπνο τελείωσε, ὁ πατέρας, πῆγε καὶ κάθησε μπρὸς σ' ἕνα παληὸ «κλαβεσὲν» ἐνῷ οἱ τρεῖς γυιοί του ἐπῆραν τρία διάφορα μουσικὰ ὄργανα ποὺ ἦσαν κρεμασμένα στὸν τοῖχο. Ἡ μητέρα καὶ ἡ κόρη της καταγινόντουσαν μὲ διάφορες ἀσχολίες τοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ πατέρας ἔδωσε τὸ σύνθημα κι' ἀμέσως ἄρχισε μιὰ μικρὴ συναυλία, μιὰ ἀπὸ τὶς οἰκογενειακὲς ἐκεῖνες συναυλίες ποὺ μόνο οἱ γερμανοὶ ξέρουν νὰ δίνουν. Τὸ κομμάτι ποὺ ἔπαιζαν φαινόταν πὼς τοὺς συγκινοῦσε ἐξαιρετικά, γιατὶ εἶχαν βυθιστῆ στὴν ἐκτέλεσί του μὲ ὅλη τους τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα. Σὲ λίγο καὶ οἱ δυὸ γυναῖκες ἄφησαν τὶς δουλειές τους καὶ ἄρχισαν ν' ἀκοῦνε μ' ἔκστασι, ἐνῷ στὰ ἁπλοϊκά τους πρόσωπα ζωγραφιζόταν ἡ πιὸ γλυκειὰ συγκίνησις.

Αὐτὸ ἦταν τὸ μόνο ποὺ ἀπελάμβανε ὁ Μπετόβεν ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴ ἐκείνη σκηνή, γιατὶ ἡ κωφότης του δὲν τοῦ ἐπέτρεπε ν' ἀκούση οὔτε μιὰ νότα ἀπὸ τὸ κομμάτι ποὺ παιζόταν.

Ὅταν ἐτελείωσαν, οἱ ἐκτελεσταὶ τοῦ κομματιοῦ ἄρχισαν νὰ σφίγγουν ὁ ἕνας τὸ χέρι τοῦ ἄλλου γιὰ ν' ἀλληλομεταδώσουν τὴν αἴσθησι τῆς εὐτυχίας ποὺ ἔννοιωθαν. Συγχρόνως ἡ νέα κόρη ρίχτηκε κλαίγοντας στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας της.

—Φίλοι μου, εἶπε τότε ὁ Μπετόβεν, εἶμαι πολὺ δυστυχὴς ποὺ δὲ μπορῶ νὰ συμμερισθῶ κ' ἐγὼ τὴν εὐχαρίστησι ποὺ δοκιμάζετε αὐτὴ τὴ στιγμή... Κ' ἐγὼ ἀγαπῶ πολὺ τὴ μουσική, μὰ εἶμαι κουφὸς μέχρι τοῦ σημείου νὰ μὴ μπορῶ ν' ἀκούσω τὸν παραμικρὸ ἦχο... Ἐπιτρέψατέ μου μόνο νὰ διαβάσω αὐτὲς τὶς σελίδες τῆς μουσικῆς, ἡ ὁποία τόσο σᾶς συνεκίνησε...

Πῆρε τότε τὸ τετράδιο τῆς μουσικῆς στὰ χέρια του, μὰ ἀμέσως τὰ μάτια του σκοτείνιασαν καὶ ἡ ἀναπνοή του κόπηκε. Ἔπειτα ἄρχισε νὰ κλαίῃ ἐνῷ τὸ τετράδιο ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια του κ' ἔπεσε κάτω...

Τὸ κομμάτι ποὺ ἔπαιζαν οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἦταν δικό του, ἦταν τὸ «Ἀλλεγκρέτο τῆς εἰς λᾶ συμφωνίας» του!...

Ὅλη ἡ οἰκογένεια μαζεύτηκε ἀμέσως μὲ κατάπληξι γύρω του, μὴ ξέροντας τί συνέβαινε... Ἐπὶ μερικὰ λεπτὰ οἱ σπασμωδικοὶ λυγμοὶ ἐμπόδιζαν τὸν Μπετόβεν νὰ μιλήση... Τέλος συνερχόμενος κάπως, τοὺς εἶπε:

—Εἶμαι ὁ Μπετόβεν!...

***

Ὁ Μπετόβεν πέθανε στὴ Βιέννη τὸ 1827, σὲ ἡλικία 57 ἐτῶν.

(1 Κλαβεσὲν μουσικὸ ὄργανο, εἶδος πιάνου, ποὺ ἦταν ἐν χρήσει πρὶν ἐφευρεθοῦν τὰ σημερινὰ πιάνα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΟΚΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΑΝΤΟΥΑΝΕΤΤΑΣ

Ὁ ἐναγωνίως ἀναμενόμενος διάδοχος τῆς Γαλλίας. Ἀντὶ ἀγοριοῦ, κορίτσι! Ἐλπίδες διαψευδόμενες. Ἡ γέννησις τοῦ Δελφῖνος. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν βασιλέων καὶ τοῦ λαοῦ. Τὰ δῶρα τῶν συντεχνιῶν. Ἑορτές, χοροί, γλέντια. Ὅπου ἡ Μαρία Ἀντουανέττα χορεύει μ' ἕναν ἁπλὸ στρατιώτη. Ἡ μυστηριώδης ἀσθένεια τοῦ διαδόχου. Δηλητηρίασις ἢ φυσικὴ πάθησις. Σκηνὲς σπαραγμοῦ καὶ ἀγωνίας. Θάνατος λυτρωτής, κλπ.

Ἡ Μαρία Ἀντουανέττα

Ἡ Μαρία Ἀντουανέττα, ἡ ὁποία ἦταν δεκατεσσάρων μόλις χρόνων ὅταν παντρέφτηκε τὸ διάδοχο τῆς Γαλλίας, τὸ μετέπειτα βασιλέα Λουδοβῖκο 16ο, δὲν εἶχε φτάσει τὰ εἴκοσι ὅταν ἀνέβηκε νὰ βασιλεύη μαζύ του στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος σὲ λίγα χρόνια ἔμελλε νὰ κατρακυλήση κάτ' ἀπ' τ' ἀμείλικτα χτυπήματα τῆς μεγάλης Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ νὰ τοὺς θάψη καὶ τοὺς δυὸ κάτ' ἀπ' τὰ συντρίμμια του.

Παρ' ὅλη τὴν ἐλεεινὴ κατάστασι στὴν ὁποία βρισκόταν ἡ Γαλλία μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Λουδοβίκου 15ου, τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἡγεμονίας τῶν νέων βασιλέων ὑπῆρξαν εὐτυχισμένα, γιατὶ ὁ λαὸς τοὺς ἀγαποῦσε.

Ὡστόσο, ἕνας κρυφὸς πόνος μάτωνε τὴν τρυφερὴ καρδιὰ τῆς βασιλίσσης: δὲν εἶχε ἀποκτήσει ἀκόμα παιδί, διάδοχο τοῦ θρόνου... Ὅταν τέλος κάποτε ἡ Μαρία Ἀντουανέττα ἔννοιωσε πὼς ἐπρόκειτο νὰ γίνη μητέρα, ἡ χαρὰ ποὺ ἔννοιωσε ἦταν ἀπερίγραπτη... Καί, μαζύ της, ὁλόκληρη ἡ Γαλλία συμμεριζόταν τὴ χαρὰ ἐκείνη, γιατὶ ἐκείνη τὴν ἐποχή, ὁ βασιλεὺς ἐθεωρεῖτο ἀκόμη ὡς ἡ ζωντανὴ εἰκόνα τῆς πατρίδος...

Τὸ πρῶτο παιδὶ τῆς Μαρίας Ἀντουανέττας γεννήθηκε στὶς 19 Δεκεμβρίου 1778. Ἦταν ὅμως κόρη. Γι' αὐτὸ ἡ γέννησις αὐτή, μολονότι γέμισε χαρὰ τὴν καρδιὰ τῆς μητέρας, ἀπογοήτευσε κάπως τὴ βασίλισσα, ἡ ὁποία ὡς μοναδικὴ ἀποστολή της θεωροῦσε νὰ δώση διάδοχο στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας. Τὴν ἴδια ἀπογοήτευσι μὲ τοὺς βασιλεῖς του, ἔννοιωσε κι' ὁλόκληρος ὁ Γαλλικὸς λαός... Ὡστόσο ἔκανε καλὴ ὑποδοχὴ στὴ νέα πριγκήπισσα Μαρία - Θηρεσία - Καρλόττα, τὴ μέλλουσα δούκισσα τῆς Ἀγκουλέμης, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Μαρία Ἀντουανέττα δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ γεννήση καὶ τὸν πολυπόθητο διάδοχο. Καὶ πράγματι, μετὰ τρία χρόνια, στὶς 22 Ὀκτωβρίου 1781, γεννήθηκε κι' ὁ διάδοχος! Ὅλ' ἡ Γαλλία, ἀπὸ τ' ἀνάκτορα ὡς τὴν πιὸ φτωχικὴ καλύβα, πανηγύρισε γιὰ τὸ μεγάλος αὐτ γεγονός. Ὁ βασιλεύς, μεθυσμένος ἀπὸ τὴ χαρά του, ἔλεγε σὲ κάθε στιγμὴ καὶ σὲ κάθε περίστασι: «Ὁ διάδοχος» ἢ «Ὁ γυιός μου». Φοβούμενος ὅμως μήπως ἡ χαρὰ τῆς βασιλίσσης κάνει κακὸ στὴν ὑγεία της, τῆς ἔκρυψε στὴν ἀρχὴ πὼς τὸ νεογέννητο ἦταν ἀρσενικό. Μὰ ἔπειτα, βλέποντας πὼς ἦταν πιὸ ἐπικίνδυνο γιὰ τὴ Μαρία Ἀντουανέττα νὰ τῆς κρύβη τὴν ἀπόκτησι διαδόχου καὶ νὰ τὴν ἔχη ἔτσι, σὲ μιὰ τρομερὴ ἀμφιβολία, τῆς εἶπε μ' ἕναν ἀσυγκράτητο ἐνθουσιασμό: «Κυρία, ἐπραγματοποιήσατε τὶς εὐχές μου καὶ τὶς εὐχὲς ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους: ἐφέρατε στὸν κόσμο τὸ διάδοχο τῆς Γαλλίας...». Καὶ συγχρόνως τῆς παρουσίασε τὸ νεογέννητο, τὸ ὁποῖο εἶχαν μεταφέρει προηγουμένως στὸ δωμάτιο τοῦ βασιλέως γιὰ νὰ τοῦ κάνουν τὴν πρώτη του τουαλέττα. Ἐκείνη τὸ ἀγκάλιασε καὶ τὸ φίλησε μὲ λαχτάρα. Ἔπειτα, δίνοντάς το στὴν παραμάνα του, εἶπε: «Πάρτε το... ἀνήκει στὴ Γαλλία...». Τότε ὁ διάδοχος μετεφέρθη μὲ μεγάλη πομπὴ στὰ διαμερίσματά του. Ἐκεῖ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Παρισίων τοῦ πέρασε ἀμέσως τὴ γαλάζια ταινία, τὴν ὁποία ὅλοι οἱ διάδοχοι τῆς Γαλλίας ἔφεραν ὡς παράσημο ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς γεννήσεώς των. Ἡ βάπτισίς του ἔγινε τὴν ἴδια μέρα καὶ τοῦ ἔδωσαν τὰ ὀνόματα Λουδοβῖκος - Ἰωσὴφ - Ξαβιὲ - Φραγκῖσκος. Ἀνάδοχοί του ἦσαν ὁ κόμης τῆς Προβηγκίας ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως, ἐκ μέρους τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, ἀδελφοῦ τῆς βασιλίσσης καὶ πριγκήπισσα Ἐλισσάβετ, ἀδελφὴ ἐπίσης τοῦ βασιλέως ἐκ μέρους τῆς πριγκηπίσσης τοῦ Πεδεμαντίου Κλοτίλδης τῆς Γαλλίας.

Ἡ Μαρία Ἀντουανέττα μαζὺ μὲ τὸ μικρὸ διάδοχο καὶ τὴν πριγκήπισσα Μαρία

Πολυάριθμες δοξολογίες ἐψάλησαν καὶ ἔγιναν ἕνα σωρὸ ἑορτές, τόσο στὸ Παρίσι ὅσο καὶ στὶς ἐπαρχίες ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς γεννήσεως τοῦ διαδόχου. Ἡ κούνια, ὅπου ἀναπαυόταν τὸ μωρό, περιστοιχισμένο ἀπὸ τὴν αὐλή του καὶ τοὺς φρουρούς του, εἶχε γίνει τὸ ἀντικείμενο ἑνὸς ἀδιακόπου προσκυνήματος. Ὅλες οἱ συντεχνίες τῆς Γαλλίας ἔστειλαν, μαζὺ μὲ πλούσια δῶρα, ἀντιπροσώπους των γιὰ νὰ χαιρετήσουν τὸ Διάδοχο. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἡ συντεχνία τῶν ὑποδηματοποιῶν τοῦ χάρισε ἕνα ζεῦγος κομψότατα μποτινάκια, καὶ οἱ ράφτες μιὰ χαριτωμένη στολή, κομμένη στὸ μπόϊ του, μὲ τὰ χρώματα τῆς Γαλλίας.

Τὴν ἄλλη μέρα, οἱ πωλήτριες τῆς Μεγάλης Λαχαναγορᾶς πῆγαν μὲ τὴ σειρά τους στὸ παλάτι νὰ συγχαροῦν τὴν βασίλισσα γιὰ τὴ γέννησι τοῦ διαδόχου. Ἦσαν ἐπάνω ἀπὸ πενῆντα καὶ φοροῦσαν ὅλες τους μαῦρα μεταξωτὰ φορέματα στολισμένα μὲ διαμάντια. Τρεῖς ἀπ' αὐτὲς ἔγιναν δεκτὲς μέσα στὸ ἴδιο διαμέρισμα τῆς βασιλίσσης, ὅπου καὶ τὴν προσεφώνησαν. Ἡ βασίλισσα ἀπάντησε στὴν προσφώνησί τους καὶ κατόπιν ὁ βασιλεὺς τὶς πῆρε καὶ τοὺς παρέθεσε γεῦμα. Ἐπίσης οἱ σωματοφύλακες τῶν ἀνακτόρων ἐπέτυχαν ἀπὸ τὸ βασιλέα τὴν ἄδεια νὰ δώσουν ἕνα χορὸ πρὸς τιμὴν τῆς βασιλίσσης, τὸν ὁποῖο ἄνοιξε ἡ ἴδια ἡ Μαρία Ἀντουανέττα, χορεύσασα μενουέτο μ' ἕναν ἁπλὸ στρατιώτη - σωματοφύλακα.

Ὅλ' ἡ Γαλλία ἦταν τρελλὴ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό της καὶ πανηγύριζε....

***

Ὁ πρίγκηψ διάδοχος, εἶχε γιὰ γκουβερνάντα του στὴν ἀρχὴ τὴν κ. Γκεμενὲ καὶ κατόπιν τὴν κ. ντὲ Πολινιάκ. Εἶχε γεννηθῆ εὔρωστος καὶ καλοκαμωμένος. Μὰ γιὰ λόγους οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἐξακριβωθῆ ἀκόμα, γρήγορα ἡ ὑγεία του προσεβλήθη. Πολλοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι αὐτὸ τοῦ συνέβη κατὰ τὴν περίοδο τῆς ὀστεοποιήσεως, ἄλλοι ὅμως λένε ὅτι δηλητηριαζότανε σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ κάποιον ἄλλον πρίγκηπα, ὁ ὁποῖος, πρὶν γεννηθῆ αὐτός, ἦταν ὁ νόμιμος διάδοχος τοῦ θρόνου.

Ὡστόσο βέβαιο σχετικῶς εἶν' ὅτι ὁ διάδοχος μεγάλωνε. Στὴν ἀρχὴ φοβόντουσαν πὼς θὰ γίνη πολὺ κοντός, μὰ σιγὰ - σιγὰ ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται καὶ γιὰ τὴ ζωή του. Τὸ περίεργο ὅμως εἶνε ὅτι ἐνῷ σωματικῶς μεγάλωνε μὲ τόση δυσκολία, τὸ πνεῦμα του εἶχε τεράστια καὶ πολὺ πρόωρη ἐξέλιξι...

Κατὰ τὸ 1788, ἡ κατάστασις τοῦ διαδόχου ἐπεδεινώθη σοβαρά, κατὰ δὲ τὸ ἑπόμενο ἔτος οἱ γιατροὶ ἀπελπίστηκαν ὅλως διόλου γιὰ τὴ σωτηρία του. Μονάχα ἕνα θαῦμα θὰ μποροῦσε νὰ τὸν σώση. Τὸ σῶμα του εἶχε γίνει πειὰ πολὺ δύσμορφο καὶ ἡ πλάτη του εἶχε ἀρχίσει νὰ καμπουριάζη. Τὸν μετέφεραν στὸ Μεντὸν μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ τοῦ ἀέρος θὰ τὸν ἔσωζε, ὅπως εἶχε σώσει καὶ τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος ὡς παιδὶ ἦταν καὶ αὐτὸς πολὺ ἀσθενικός. Τὸ δυστυχισμένο παιδί, τὸ ὁποῖο εἶχε γεννηθῆ μὲ τόσες ἐλπίδες, δὲν μποροῦσε νὰ βγῇ ἔξω. Οἱ γονεῖς του πήγαιναν καὶ τὸν ἔβλεπαν συχνά. Μιὰ μέρα ἱκέτευσε τὴ μητέρα του νὰ γευματίση στὸ δωμάτιό του. Καὶ ἡ δυστυχισμένη μητέρα, βλέποντας τὸ παιδί της σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι, ἔφαγε ἐκεῖ μπροστά του, μουσκεύοντας τὸ ψωμί της μὲ τὰ δάκρυά της...

Τὸ παιδὶ ὅμως αὐτὸ ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ σταθῆ στὰ πόδια του, διάβαζε μὲ πάθος, μὲ ἀπληστία. Φαίνεται πὼς τὸ πνεῦμα του ζοῦσε καὶ ἀνεπτύσσετο εἰς βάρος τοῦ σώματός του.

Μερικὲς ἡμέρες πρὸ τοῦ θανάτου του, ζήτησε ἕνα ψαλλίδι, ἀπὸ τὸν κ. ντὲ Μπουρσέ, τὸν ἰδιαίτερο θαλαμηπόλο του, τὸν ὁποῖο ἀγαποῦσε πολύ. Αὐτὸς στὴν ἀρχὴ ἀρνήθηκε νὰ τοῦ δώση, λέγοντας πὼς αὐτὸ τοῦ ἦταν ἀπαγορευμένο. Μὰ ὁ διάδοχος ἐπέμεινε μὲ μιὰ τόση συγκινητικὴ γλυκύτητα, ὥστε ὁ εὐγενὴς θαλαμηπόλος ἀναγκάστηκε νὰ ἐκτελέση τὴν ἐπιθυμία του. Ὅταν ὁ διάδοχος ἐπῆρε τὸ ψαλλίδι, ἔκοψε μ' αὐτὸ μιὰ μποῦκλα ἀπὸ τὰ μαλλιά του, τὴν ἐτύλιξε προσεχτικὰ σ' ἕνα χαρτὶ καὶ τὴν ἔδωσε στὸ θαλαμηπόλο του, λέγοντας:

«Πάρτε το αὐτό, κύριε. Εἶνε τὸ μόνο δῶρο ποὺ μπορῶ νὰ σᾶς κάνω, γιατὶ δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο στὴ διάθεσί μου... Μά, ὅταν ἐγὼ θὰ πεθάνω, νὰ δείξετε τὸ δῶρο μου στὸν πατέρα μου καὶ τὴ μητέρα μου... Αὐτοὶ τότε θὰ μὲ θυμηθοῦν κ' ἐλπίζω ὅτι θὰ σᾶς ὑποστηρίξουν...».

Στὶς 4 Ἰουνίου, ὕστερ' ἀπὸ μακρούς, συνεχεῖς κι' ἀπερίγραπτους πόνους, τοὺς ὁποίους, παρὰ τὴν ἡλικία του, ὑπέφερε μὲ μεγάλο θάρρος κ' ἐγκαρτέρησι, ὁ μικρὸς Διάδοχος τῆς Γαλλίας, ἔβγαλε τὴν τελευταία του πνοή. Ὁ θάνατος τοῦ τόσον συμπαθοῦς αὐτοῦ παιδιοῦ, προκάλεσε μιὰ ἄπειρη θλίψι σ' ὅσους τὸ γνώριζαν. Μὰ ὁ πόνος τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης ἦταν ἀπερίγραπτος. Ὢ! δὲν θὰ ἔκλαιγαν καθόλου γιὰ τὸ θάνατό του, ἂν ἤξεραν ἀπὸ τότε ἀπὸ ποιὸ τρομερὸ πεπρωμένο γλύτωσε πεθαίνοντας... Θὰ παρακαλοῦσαν ἴσως—ἂν τὸ ἤξεραν αὐτὸ—νὰ εἶχε τὴν ἴδια τύχη κι' ὁ μικρότερος ἀδελφός του, τὸν ὁποῖο ἔκανε, μὲ τὸ θάνατό του, διάδοχο τοῦ θρόνου.

Τὸ σῶμα τοῦ Λουδοβίκου - Ἰωσὴφ - Ξαβιὲ - Φραγκίσκου διαδόχου τῆς Γαλλίας μετεφέρθη καὶ ἐτάφη χωρὶς πομπὲς καὶ τελετὲς στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, ὅπου ἐθάπτοντο ὅλοι οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας.

Τέσσερα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε, μεγάλα σὰν αἰῶνες. Ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις ἐξερράγη τρομερή. Ὁ βασιλεὺς Λουδοβῖκος 16ος καὶ ἡ βασίλισσα Μαρία Ἀντουανέττα ἐπλήρωσαν μὲ τὸ κεφάλι τους τὰ σφάλματα τῶν προκατόχων τους. Τὴν ἴδια μέρα ποὺ ἀπεκεφαλίζετο ἡ Μαρία Ἀντουανέττα, μερικοὶ βέβηλοι καὶ ἱερόσυλοι ἐπαναστάται ἔτρεξαν στὸν Ἅγιο Διονύσιο ὅπου ἀνεπαύοντο οἱ ἀπὸ αἰώνων βασιλεῖς τῆς Γαλλίας, πῆραν τὰ πτώματά τους καὶ τὰ πέταξαν στὸν ἀναμμένο ἀσβέστη. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἦταν καὶ τὸ πτῶμα τοῦ μικροῦ διαδόχου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀθῴα ψυχὴ περίμενε τοὺς ἀδικοσκοτωμένους γονεῖς του μέσα στὴν αἰωνία κατοικία τοῦ βασιλέως τῶν βασιλέων.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΙΕ ΤΕΡΙΕ

— Σήμερα τὸ πρωΐ, μοὔλεγε ὁ φίλος μου ὁ Ἰάκωβος, ἕνα λαμπρότατο γεροντο-παλλήκαρο, καθὼς ἀνασκάλευα μέσα σ' ἕνα συρτάρι διάφορα σκονισμένα παληὰ ἐνθύμια, βρῆκα μέσα σ' ἕνα κουτὶ μιὰ πεταλουδίτσα. Τὰ φτερά της ἦσαν φαγωμένα στὶς ἄκρες ἀπὸ τὸ χρόνο, ἡ δυὸ μικρὲς κεραῖες ἔλειπαν ἀπὸ τὸ κεφάλι της καὶ τὰ σκουλήκια εἶχαν φάει τὴ μικρή της κοιλίτσα. Παρ' ὅλ' αὐτά, τὰ λεπτότατα φτερά της διατηροῦσαν ἀκόμη κάποιες ξεθωριασμένες ἀποχρώσεις πράσινου, λιλά, μαύρου καὶ ρόδινου. Καθὼς εἶδα ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια τὴν μικρὴ αὐτὴ πεταλουδίτσα μέσα στὸ κουτί, μοῦ φάνηκε πὼς ἔβλεπα ἕνα φάντασμα κ' ἔννοιωσα ἄξαφνα στὴ γέρικη καρδιά μου τὸ κέντρισμα μιᾶς παληᾶς τύψεως, ποὺ τὴ νόμιζα γιὰ πάντα πειὰ σβυσμένη. Ἡ νεκρὴ πεταλουδίτσα μὲ τὸ πράσινο καὶ ρόδινο χρῶμα της ξύπνησε μέσα μου τὴν πικρὴ καὶ πολὺ μακρυνὴ ἀνάμνησι μιᾶς τραγικῆς ἱστορίας.

Θὰ ἤμουν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὡς 25 χρονῶν καὶ ἡ περιπέτειες τοῦ ὑπαλληλικοῦ μου σταδίου μὲ εἶχαν πετάξει σὲ κάποια μικρὴ ἐπαρχιακὴ πόλι, στὸ Ποατοῦ. Ἐκεῖ στενοχωριόμουν τρομερά, γιατὶ εἶχα στερηθῆ ἀπὸ ὅλες ἐκεῖνες τὶς διασκεδάσεις τὶς ἀπαραίτητες γιὰ ἕνα νέο ζωηρὸ σὰν κ' ἐμένα. Μερικοὶ φίλοι μου ντόπιοι τοὺς ὁποίους ἔκανα ταχτικὰ παρέα, μὲ γνώρισαν μὲ μιὰ ἀστικὴ οἰκογένεια, ποὺ κατοικοῦσε πλάϊ ἀπὸ τὸ σπίτι στὸ ὁποῖο καθόμουν.

Οἱ Σαβινιὲ—ἔτσι λέγονταν ἡ οἰκογένεια—κρατοῦσαν ἕνα σπίτι ἀρκετὰ εὐρύχωρο μὲ μεγάλο ἀνθόκηπο, ὅπου ὑπῆρχαν καὶ διάφορα ὀπωροφόρα δέντρα. Ὁ κῆπος αὐτὸς ἔφτανε ὡς τὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Σαράντ.

Τὸ ἀντρόγυνο περνοῦσε μιὰ ἥσυχη καὶ γαλήνια ζωή. Φαινόντουσαν πὼς ἀγαπιόντουσαν πολύ, ἂν καὶ ὁ κ. Σαβινιὲ ἦταν κατὰ εἴκοσι χρόνια μεγαλείτερος ἀπὸ τὴ γυναίκα του.

Μόνο ἂν κατώρθωνε κανεὶς νὰ πιάση στενὲς σχέσεις μαζύ τους θὰ παρατηροῦσε μερικὲς ἀσυμφωνίες καὶ κάποια διαφορὰ στὸ χαρακτῆρα, ποὺ ὑπέσκαπταν σιγὰ - σιγὰ τὴ συζυγικὴ ἁρμονία.

Ὁ κ. Εὐάριστος Σαβινιέ, πλησίαζε τὰ πενῆντα. Ἦταν ἄνθρωπος ψυχρός, ἥσυχος καὶ καλόβολος, φτάνει νὰ μὴν τοῦ τάραζε κανεὶς τὶς ταχτικές του συνήθειες καὶ νὰ σέβονταν καὶ μερικὲς μικρομανίες του. Χωρὶς ἀνάπτυξι σοβαρή, μὲ ψυχὴ ἀκαλλιέργητη, εἶχε ἀφοσιωθῆ ὁλόψυχα στὴν ἐντομολογία καὶ ἔκανε συλλογὴ λεπιδοπτέρων.

Ἡ ταξινόμησις καὶ ἡ κατάταξις τῶν διαφόρων ἐντόμων στὴ συλλογή του τὸν εἶχαν κάμει ὑπερβολικὰ μεθοδικό, πρᾶγμα ποὺ ἐξενεύριζε τὴν κυρία Σαβινιέ.

Ἡ κυρία Σαβινιέ, πλησίαζε τὰ τριάντα. Ἦταν κοντή, μελαχροινοῦλα, στρομπουλή, καὶ εἶχε ἐκφραστικώτατα καὶ ὡραιότατα γαλανὰ μάτια. Τὰ χαρακτηριστικά της ἦσαν ἀκανόνιστα, ἡ ἐπιδερμίδα της στεγνὴ καὶ τὸ σῶμα της ἄχαρο.

Εἶχε ὡστόσο ζωηρὸ πνεῦμα, θερμὴ φαντασία καὶ ὑπερβολικὴ εὐαισθησία. Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν οἰκιακῶν της καθηκόντων, ἄφηνε ἀρκετὲς ὧρες ἐλεύθερες στὴ Βέρθα Σαβινιέ. Ὅλες αὐτὲς τὶς διαθέσιμες ὧρες της τὶς περνοῦσε κεντῶντας, διαβάζοντας, ὀνειροπολῶντας, ἢ περπατῶντας κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ κήπου της.

Ὅταν γνωριστήκαμε τοὺς ἐπισκεπτόμουν πολὺ ἀραιά, μὰ σιγὰ - σιγὰ ἐπύκνωσα τὶς ἐπισκέψεις μου. Καὶ ἐπειδὴ κ' ἐγὼ κατὰ τὰ παιδικά μου χρόνια εἶχα τὴν ἀδυναμία νὰ κυνηγῶ πεταλοῦδες, ἔδειξα μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἐντομολογικὴ συλλογὴ τοῦ συζύγου της, πρᾶγμα, γιὰ τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος μοῦ ἦταν εὐγνώμων.

Ὅταν συνδεθήκαμε περισσότερο, ὁ κ. Σαβινιέ, ἄρχισε νὰ μὲ προσκαλῆ ποῦ καὶ ποῦ καὶ σὲ γεύματα καὶ ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς καλοτρώγαμε γιατὶ ἦταν τρομερὰ καλοφαγᾶς.

Ἡ κυρία Σαβινιὲ στὴν ἀρχὴ τρόμαξε γιὰ τὴν εἰσχώρησί μου στὴν οἰκογένειά τους, μὰ σιγὰ - σιγὰ μὲ συνήθισε καὶ στὸ τέλος ἄρχισε νὰ μὲ δέχεται μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι. Ἀπό τὴ ζωηρότητά της καὶ τὶς ἐγκάρδιες χειραψίες της καταλάβαινα ὅτι ἡ παρουσία μου τὴ συγκινοῦσε ἀρκετά. Αὐτὸ δὲ μοῦ φάνηκε καθόλου παράξενο. Στὴ μονότονη ζωὴ ποὺ περνοῦσε, ἐγὼ τῆς ἔφερνα λίγο δροσερὸ ἀέρα νεότητος ποὺ ἀνανέωνε τὸν κοιμισμένο ἀέρα μέσα στὸν ὁποῖο μαράζωνε. Μετὰ λίγο καιρὸ πρόσεξα κάτι ἄλλο: Τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ πήγαινα, ἡ κ. Σαβινιὲ περιποιόταν τὸν ἑαυτό της περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Αὐτὸ κολάκευε τρομερὰ τὸ νεανικό μου ἐγωϊσμὸ καὶ ἔτσι ἄρχισα κ' ἐγὼ νὰ τῆς φέρωμαι μὲ περισσότερη ἐγκαρδιότητα. Μιὰ οἰκειότης γεννήθηκε μεταξύ μας σιγὰ-σιγὰ καὶ πολλὲς φορὲς συνέβαινε, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνω, νὰ ζητῶ νὰ παρουσιαστῶ στὴ Βέρθα τὶς ὧρες ποὺ ἔλειπε ὁ ἄντρας της. Ἡ κουβέντα μας τότε ἦταν πιὸ φιλική, καὶ σχεδὸν τρυφερή. Δὲν ἀγαποῦσα καθόλου τὴ γυναίκα αὐτὴ καὶ θὰ γελοῦσα μ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ μοὔλεγε ὅτι ἐρωτοτροποῦσα μαζύ της. Μολαταῦτα ὅσο τὴν ἔβλεπα, ξεχνοῦσα ὅτι δὲν ἦταν ὤμορφη καὶ ἴσια - ἴσια εὕρισκα σ' αὐτὴ προσόντα ποὺ δὲν τὰ εἶχα προσέξει πρὶν καὶ τέλος κατάντησα νὰ τὴ λαχταρῶ. Ἐκείνη εἶχε χάσει τὴν ἐπαρχιώτικη σεμνοτυφία της, μοῦ μιλοῦσε τώρα πιὸ ἀνοιχτόκαρδα, κ' ἄφηνε καὶ τῆς ἔπιανα τὰ χέρια της, κι' ἂν τύχαινε καμμιὰ φορὰ νὰ τῆς σφίγγω πιὸ δυνατὰ τὰ δάχτυλα, δὲ θύμωνε.

Μ' ἄφινε καὶ τῆς ἔπιανα τὰ χέρια....

Ἕνα βράδυ τοῦ Ἰουλίου, ἀφοῦ φάγαμε, περάσαμε στὸ σαλόνι γιὰ νὰ πάρουμε τὸν καφέ μας. Τὰ παράθυρα τοῦ σαλονιοῦ ἔβγαιναν σ' ἕνα μπαλκόνι κι' ἀπὸ τὸ μπαλκόνι αὐτὸ μιὰ σκάλα κατέβαζε στὸν κῆπο. Ἂν καὶ δὲν εἶχε σκοτεινιάσει ἀκόμα, ὁ κ. Σαβινιὲ εἶχε διατάξη ν' ἀνάψουν τὶς λάμπες. Ἦταν ἕνα μέσο, καθὼς μοῦ εἶπε, νὰ προσελκύση στὴ σάλα τὰ διάφορα ἔντομα καὶ τὰ λεπιδόπτερα γιὰ νὰ τὰ πιάση εὐκολώτερα μὲ τὴν ἀπόχη του. Μετὰ τὸν καφὲ βγήκαμε στὸ μπαλκόνι. Ἀκουμπήσαμε στὰ κάγκελλα καὶ ἡ κυρία Βέρθα εἶχε πλησιάσει τόσο πολὺ στὸ πλάϊ μου, ὥστε οἱ ὦμοι μας ἄγγιζαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ὁ χλιαρὸς ἀέρας τῆς καλοκαιρινῆς νύχτας καὶ ἡ μυρωδιὲς τῶν γιασεμιῶν ἀνέβαιναν ἀπὸ τὸν κῆπο καὶ μᾶς μεθοῦσαν. Ὁ κ. Σαβινιὲ στέκονταν πιὸ πέρα καὶ κύτταζε κάτου τοὺς θάμνους, ἀπάνω ἀπὸ τοὺς ὁποίους πλανιόντουσαν ἡ νυχτερινὲς πεταλουδίτσες. Δὲ μιλούσαμε. Ξαφνικὰ στὴ νυχτερινὴ ἡσυχία ἀκούσαμε ἕνα βόμβυσμα καὶ ὕστερα νοιώσαμε στὰ μέτωπά μας ἕνα βελουδένιο ἄγγιγμα ἀπὸ ἀνάλαφρες φτεροῦγες. Ἦταν μιὰ σπάνια πεταλουδίτσα, ποὺ δὲν τὴν εἶχε στὴ συλλογή του ὁ κ. Σαβινιέ. Ἀφοῦ ἀκούμπησε στὰ μέτωπά μας, γύρισε πάλι πίσω καὶ κατέβηκε πρὸς τὸν κῆπο.

—Ἄ! εἶνε ἕνα θαυμάσιο καὶ σπάνιο λεπιδόπτερο, εἶπε ὁ κ. Σαβινιέ. Περιμένετε, θὰ κατεβῶ νὰ τὴν κυνηγήσω καὶ σίγουρα θὰ τὴν πιάσω. Δὲ μοῦ γλυτώνει... Πρέπει νὰ τὴ βάλω στὴ συλλογή μου....

Καὶ ὁ κ. Σαβινιὲ ἁρπάζοντας τὴν ἀπόχη του, κατέβηκε ἀπὸ τὴ σκάλα τοῦ μπαλκονιοῦ στὸν κῆπο...

— Θ' ἀργήση πολὺ νὰ ξαναγυρίση! εἶπε μὲ χαρὰ ποὺ μόλις τὴ συγκρατοῦσε ἡ Βέρθα. Ὅταν τρέχη πίσω ἀπὸ τὶς πεταλοῦδες του ξεχνᾶ νὰ γυρίση πίσω...

Ἐμεῖς περάσαμε τότε μέσα στὸ σαλόνι. Χωρὶς νὰ ξέρω τί κάνω, τὴν ἔπιασα ἄξαφνα ἀπὸ τὰ χέρια, ἐνῶ ἐκείνη στήριζε σὰ μεθυσμένη τὸ κεφάλι της στὸν ὦμο μου. Ἕνας τρελλὸς πόθος μ' ἔπιασε... Τὴν ἔσφιξα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ τὴν ἔσυρα σ' ἕνα ντιβάνι. Φρικιοῦσε σύγκορμη. Τὰ φιλιά μου τὴν εἶχαν ζαλίσει... Εἴχαμε ξεχάσει τὰ πάντα... Ξαφνικὰ μᾶς ξανάφερε στὴν πραγματικότητα μιὰ βραχνή, ἀλλόκοτη φωνὴ ποὺ ἀκούστηκε ἀπέξω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Τρομαγμένοι τιναχτήκαμε κ' ἐτρέξαμε πρὸς τὸ παράθυρο. Δὲν ἦταν κανείς. Μόνο ἐκεῖ κοντὰ ἀκούσαμε ἕνα φτεροκόπημα παράξενο καὶ ψάχνοντας στὰ σκοτεινά, βρήκαμε μιὰ πεταλουδίτσα ἡ ὁποία ἦτο καρφωμένη σ' ἕνα κουτάκι στὸ παράθυρο. Δὲν τολμήσαμε νὰ εἰποῦμε τίποτα ὁ ἕνας στὸν ἄλλο. Νοιώθαμε τὸν ἑαυτό μας τόσο ταπεινωμένο... Καταλάβαμε τί εἶχε γίνει. Ὁ κ. Σαβινιέ, ἀφοῦ κατώρθωσε νὰ πιάση τὴν πεταλοῦδα τὴν κάρφωσε μὲ μιὰ καρφίτσα στὸ κουτάκι κι' ἀνέβηκε θριαμβευτικὰ γιὰ νὰ μᾶς τὴ δείξη. Πλησιάζοντας ὅμως στὸ παράθυρο καὶ βλέποντας τὴν τρομερὴ προδοσία, ἄφησε τὴ βραχνὴ κραυγὴ ποὺ ἀκούσαμε καὶ παρατῶντας τὸ κουτάκι μὲ τὴν πεταλοῦδα στὸ παράθυρο, κατέβηκε πάλι στὸν κῆπο καὶ χάθηκε. Στεκόμαστε καὶ οἱ δυό μας στὸ μπαλκόνι, καρφωμένοι ἀπὸ τὴ ντροπὴ καὶ τὴ φρίκη τῆς κακῆς μας πράξεως, ὅταν μᾶς ἔκαμε νὰ τρομάξουμε ἕνας ἀλλόκοτος θόρυβος ποὺ ἀκούσαμε κάτω πρὸς τὸ ποτάμι. Ὁ ἦχος ποὺ κάνει ἕνα σῶμα ὅταν πέφτη στὸ νερό...

—Ἄχ! στέναξε ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα, ἔπεσε στὸ ποτάμι!

Τρέξαμε κάτω σὰν τρελλοί. Δὲν εἴδαμε τίποτα... Μονάχα σὲ μιὰ στιγμὴ σκύβοντας κατορθώσαμε νὰ δοῦμε στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ καὶ σὲ ἀπόστασι ἑκατὸ μέτρων ἀπὸ τὴν ὄχθη ἕναν μαῦρο ὄγκο, ποὺ τὸν ὕψωσε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κῦμα τοῦ ποταμιοῦ καὶ τὸν ξανατύλιξε πάλι στὸ κρύο του σάβανο. Τὴν ἄλλη μέρα βρέθηκε τὸ πτῶμα τοῦ δυστυχισμένου Σαβινιὲ παραρριγμένο μέσα σὲ κάτι βάτα, τουμπανιασμένο...

Τὴν ἀληθινὴ ἀφορμὴ τοῦ θανάτου του δὲν τὴν ἔμαθε ποτὲ κανένας ἄλλος. Ὑπέθεσαν πὼς ὁ Σαβινιέ, κυνηγῶντας πεταλοῦδες, γλύστρησε κι' ἔπεσε στὸ ποτάμι καὶ πνίγηκε χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη.

Δυὸ μέρες μετὰ τὴν κηδεία ἔλαβα ἀπὸ τὴν κ. Σαβινιὲ ἕνα σφραγισμένο δεματάκι. Ἦταν τὸ κουτάκι μὲ τὴν πεταλοῦδα. Σ' ἕνα μικρὸ χαρτάκι μοὔγραφε μονάχα αὐτὰ τὰ λόγια:

«Δὲ θὰ ξαναϊδωθοῦμε πειά... Χαίρετε!».

—Νὰ γιατί, εἶπε ὁ φίλος μου ὁ Ἰάκωβος, τελειώνοντας τὴ διήγησί του, αὐτὴ ἡ πεταλοῦδα ποὺ τὴ βρῆκα μέσα στὸ συρτάρι μου μ' ἕνα σωρὸ ἄλλα παληὰ ἐνθύμια ξεθωριασμένα, ὕστερα ἀπὸ 35 χρόνια, μοῦ ἔκαμε τὴν ἐντύπωσι βρυκόλακα. Ξύπνησε μέσα μου μιὰν ἄγρια τύψι ἡ ὁποία εἶχε γαληνέψει γιὰ κάμποσο καιρό, μὰ ποὺ δὲ θὰ ξαναγαληνέψη πειά...

ΑΝΤΡΕ ΤΕΡΙΕ

ΠΑΛΗΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ ΤΙΜΟΝΙΕΡΗ

Γύρω ὁ βορρηᾶς φυσάει λυσσασμένος
καὶ κύματα ἀθεώρατα σηκώνει
κι' αὐτός, εἰς τὸ τιμόνι ἀκουμπισμένος
—μὲ χέρια ποὺ τὸ κρύο τὰ παγώνει—
στὸ ἄπειρο κυττάζει δακρυ-
(σμένος,

Ξάφνω, στὴν καταχνιὰ τὴ
(σκοτεινὴ
ποὺ ἁπλώνεται ἀπ' τὰ οὐρά-
(νια ὡς κάτου
βλέπει μακρυὰ καλύβα τα-
(πεινὴ
καὶ μέσα τὴ γυναίκα τὰ παι-
(διά του
κι' ἀκούει μιὰ παιδιάστικη
(φωνὴ
τὰ κάλαντα νὰ ψάλη μακρυά
(του.

Γ. Β. Τσοκόπουλος

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΤΡΕΙΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΕΣ

ΤΟΥ Μ. ΩΛΝΟΥ

ΜΙΑ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ οἱ μεγαλείτεροι βασιληάδες τῆς Εὐρώπης ἀποφάσισαν νὰ μαζέψουν στρατὸ γιὰ νὰ πᾶνε στὴν Παλαιστίνη, νὰ πολεμήσουν μὲ τοὺς ἀπίστους Ἀγαρηνοὺς ποὺ ποδοπατοῦσαν τὰ ἅγια ἐκεῖνα χώματα καὶ νὰ τοὺς τὰ πάρουν πίσω. Ἀνάμεσα στοὺς βασιληάδες αὐτοὺς ἦταν καὶ ὁ βασιληᾶς Κάρολος.

Ὁ βασιληᾶς Κάρολος ἐτακτοποίησε, προτοῦ φύγη, τὶς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους του, τοῦ ὁποίου τὴν διοίκησι ἐμπιστεύθηκε στὸν ἱκανὸ καὶ ἔμπειρο πρωθυπουργό του. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὸν ἀνησυχοῦσε πολὺ ἦταν ἡ οἰκογένειά του. Εἶχε τρεῖς κόρες, τὴν Ἰουλία, τὴν Ἄννα καὶ τὴ Χρυσῆ.

Ἡ πρώτη ἦταν τόσο τεμπέλλα, ὥστε ξυπνοῦσε τὸ μεσημέρι καὶ τῆς ἔκανε μεγάλο κόπο νὰ φορέση καὶ τὰ παπούτσια της ἀκόμα. Ἡ δεύτερη ἦταν φλύαρη σὰν κίσσα καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ κακολογῆ τὸν κόσμο καὶ νὰ διαδίδη τὰ χίλια δυὸ γιὰ τὶς αὐλικὲς καὶ τὶς ἀριστοκράτισσες τοῦ βασιλείου. Ἡ τρίτη ὅμως δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τὶς δυὸ μεγαλείτερες ἀδελφές της. Ἦταν ὡραία καὶ ἔξυπνη. Ἐδιάβαζε διαρκῶς, ἐμάθαινε πολλὰ πράγματα καὶ μορφωνόταν. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ βασιληᾶς, πατέρας της, τὴν ἀγαποῦσε πάρα πολύ. Τώρα ὅμως ποὺ ἔφευγε ἀνησυχοῦσε πολύ, μήπως κατὰ τὴν ἀπουσία του, ὄχι τόσο ἡ Χρυσῆ, ὅσο οἱ δυὸ ἄλλες ἀδελφὲς ποὺ ἦταν ἀσυλλόγιστες ὑποπέσουν σὲ κανένα μεγάλο λάθος.

Γιὰ νὰ ἡσυχάση ὁ βασιληᾶς Κάρολος, ἐπῆγε καὶ βρῆκε, πρὶν φύγη, μιὰ φίλη του Μάγισσα, καὶ ἐζήτησε σχετικῶς τὴ συμβουλή της. Ἡ μάγισσα τοῦ ἔδωσε τότε τρεῖς μαγικὲς γυαλένιες σφαῖρες καὶ τοῦ εἶπε νὰ δώση ἀπὸ μιὰ σὲ κάθε του κόρη. Ἂν καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς ἔκανε τίποτε κακό, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του, ἡ μαγική της σφαῖρα θὰ ἔσπαζε ἀμέσως μονάχη της.

Ὁ βασιληᾶς ἐπῆρε τότε τὶς τρεῖς κόρες του ἀπὸ τὸ παλάτι, τὶς ἐγκατέστησε σ' ἕναν ὡραῖο πύργο καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴ δεχθοῦν κανέναν ὅσο θὰ λείπη αὐτός. Τοὺς ἔδωσε ἔπειτα τὶς τρεῖς μαγικὲς σφαῖρες, τοὺς ἐξήγησε τί σημασία εἶχαν καὶ ἔφυγε.

Οἱ τρεῖς βασιλοποῦλες ἔμειναν ἔτσι κλεισμένες μέσα στὸν πύργο.

Οἱ δυὸ πρῶτες ἄρχισαν γρήγορα νὰ στενοχωριοῦνται, φοβόντουσαν ὅμως νὰ κάμουν τίποτε γιατὶ ἔτρεμαν μήπως σπάση ἡ γυαλένια σφαῖρα ποὺ τοὺς εἶχε δώσει ὁ πατέρας τους. Μονάχα ἡ Χρυσῆ δὲν στενοχωριότανε καθόλου. Ἔραβε ἢ κεντοῦσε καὶ διάβαζε τὰ νέα τοῦ βασιλείου ποὺ τοὺς ἔστελνε κάθε τόσο ὁ πρωθυπουργός.

Μιὰ μέρα, ἐνῶ ἡ Χρυσῆ ἐκεντοῦσε, οἱ ἀδελφές της εἶδαν κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ πύργου μιὰ φτωχὴ γυναίκα ποὺ φοροῦσε κουρελιασμένα ροῦχα. Στὴν ἀρχὴ σκέφθηκαν νὰ τὴν πάρουν μέσα γιὰ νὰ γελάσουν μαζύ της, ἐθυμήθηκαν ὅμως τί τοὺς εἶχε 'πῆ ὁ βασιληᾶς, ὁ πατέρας τους καὶ δίσταξαν. Μὰ μιὰ ποὺ ἦσαν τόσο στενοχωρημένες στὴ μοναξιά τους, ἀποφάσισαν στὸ τέλος νὰ τὴ δεχθοῦν.

Ἡ Χρυσῆ ἐλυπήθηκε πολὺ ὅταν εἶδε πὼς ἡ ἀδελφές της δὲν ἄκουσαν τὴν προσταγὴ τοῦ πατέρα της. Δὲν μποροῦσε ὅμως καὶ νὰ πῆ τίποτε. Ἔτσι οἱ δυὸ μεγαλείτερες βασιλοποῦλες ἐκάθησαν νὰ τὰ ποῦν μὲ τὴν ξένη ποὺ ἔμπασαν μέσα στὸν πύργο. Ἔξαφνα ὅμως αὐτὴ πέταξε τὰ κουρέλια ποὺ φοροῦσε, καὶ παρουσιάσθηκε μπροστά τους ἕνα ὡραῖο βασιλόπουλο!...

Καὶ ἦταν πράγματι ἕνα βασιλόπουλο ποὺ εἶχε ἀκούση νὰ μιλοῦν γιὰ τὶς τρεῖς βασιλοποῦλες ποὺ εἶχε κλείσει μέσα στὸν πύργο ὁ πατέρας τους καὶ θέλησε νὰ τὶς πλησιάση μ' αὐτὸ τὸ τέχνασμα. Ἡ Χρυσῆ καὶ ἡ Ἄννα, ὅταν τὸν εἶδαν ἐσηκώθηκαν καὶ ἔφυγαν. Ἀλλ' ἡ Ἰουλία ἀπὸ τὴν τεμπελιά της δὲν μπόρεσε νὰ κινηθῆ ἀπὸ τὴ θέσι της καὶ ἔμεινε ἐκεῖ. Τὸ βασιλόπουλο τῆς εἶπε τότε πολλὰ ὤμορφα λόγια καὶ τὴν βεβαίωσε στὸ τέλος ὅτι θὰ τὴν ἔπαιρνε γυναίκα του. Ἡ Ἰουλία ἐγελάσθηκε καὶ τοῦ εἶπε πὼς τὸν ἤθελε κι' αὐτή. Τὴ στιγμὴ ὅμως ἐκείνη ἡ μαγική της σφαῖρα ἔσπασε καὶ ἔγινε χίλια κομμάτια.

Ὁ βασιληᾶς περήφανος πῆγε καὶ τὴν πῆρε...

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ἡ Ἄννα καὶ ἡ Χρυσῆ εἶχαν καταφύγη στὰ δωμάτιά τους καί, ἀνήσυχες δὲν ἔκλεισαν μάτι ὅλη τὴ νύχτα. Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Ἰουλία εἶπε στὸ βασιλόπουλο πὼς φοβότανε πολὺ μήπως οἱ ἀδελφές της τὴν μαλώσουν γι' αὐτὸ ποὺ ἔκαμε. Ἐκεῖνος ὅμως τὴν παρηγόρησε καὶ τῆς εἶπε πὼς ἀνελάμβανε νὰ καταφέρη τὶς ἀδελφές της νὰ τὸν δεχθοῦν γιὰ γαμβρό τους. Ἔκλεισε τότε τὴν Ἰουλία στὸ δωμάτιό της καὶ ἄρχισε νὰ ψάχνη γιὰ νὰ βρῆ τὶς ἄλλες βασιλοποῦλες.

Ἡ Ἄννα, κλεισμένη μέσα στὸ δωμάτιό της, ἐκύτταζε ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα. Τὸν εἶδε ποὺ γύριζε στοὺς διαδρόμους. Στὴν ἀρχὴ ἔμεινε σιωπηλή, ἀλλ' ἡ φλυαρία της καὶ ἡ ἀνάγκη ποὺ ἔννοιωθε νὰ μιλάη ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε στὸ τέλος ἐφώναξε τὸ βασιλόπουλο. Ἄρχισαν τότε νὰ κουβεντιάζουν ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα, ὡς ποὺ στὸ τέλος, μαγεμένη ἀπὸ τὴν ὠμορφιά του, ἡ βασιλοποῦλα ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ τὸν ἐπῆρε μέσα. Γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, τὸ βασιλόπουλο τὴν κατάφερε σὲ λίγο κι' αὐτὴν νὰ πιστέψη ὅτι θὰ τὴν ἔπαιρνε γυναίκα του.

Τότε ὅμως ἔσπασε ἔξαφνα καὶ τῆς Ἄννας ἡ μαγικὴ σφαῖρα.

Ἡ βασιλοποῦλα ἔβαλε τὰ κλάματα καὶ τὸ βασιλόπουλο τὴν ἐρώτησε τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ τὴν ἔθλιβε τόσο πολύ. Ἡ φλύαρη Ἄννα δὲν ἐκρατήθηκε καὶ τοῦ ἐφανέρωσε τὸ μυστικὸ ποὺ ἔκρυβαν οἱ γυαλένιες ἐκεῖνες σφαῖρες. Τὸ βασιλόπουλο τὴν ἐπαρηγόρησε καὶ τῆς εἶπε πὼς θὰ πήγαινε νὰ βρῆ τὶς ἀδελφές της γιὰ νὰ τὶς καταφέρη νὰ δεχθοῦν τὸ γάμο τους. Τὴν ἔκλεισε λοιπὸν κι' αὐτὴν μέσα στὴν κάμαρη καὶ ἄρχισε νὰ ψάχνη γιὰ τὴν Χρυσῆ. Σὲ λίγο βρῆκε τὸ δωμάτιό της καὶ κατώρθωσε ν' ἀνοίξη τὴν πόρτα.

Ἡ κακόμοιρη βασιλοποῦλα δὲν ἤξερε τί νὰ κάμη. Τὸ βασιλόπουλο ἄρχισε νὰ τῆς λέη κι' αὐτηνῆς πὼς ἤθελε νὰ τὴν κάμη γυναίκα του, ἐκείνη ὅμως οὔτε τὸν ἄκουε. Καί, σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ αὐτὸς ἔπεσε στὰ γόνατά της ἐξακολουθῶντας τὰ πλάνα του λόγια, ἡ Χρυσῆ ἔρριξε ἀπάνω στὸ κεφάλι του τὸ πυκνό της πέπλο. Τὸ βασιλόπουλο ἔκανε νὰ σηκωθῆ, ἀλλὰ τὸ πέπλο εἶχε τυλιχθῆ στὸ κεφάλι του, τοῦ ἔκλεινε τὰ μάτια καὶ τὸ στόμα καὶ ἡ βασιλοποῦλα ἔπεσε ἐπάνω του καὶ μὲ μεγάλες προσπάθειες μπόρεσε νὰ τὸν δέση καλά.

Ἔπειτα ἐπῆγε νὰ βρῆ τὶς ἀδελφές της. Ἐκεῖνες ἔμειναν κατάπληκτες ὅταν κατάλαβαν πὼς τὶς εἶχε γελάση τὸ κακὸ βασιλόπουλο καὶ ἔπεσαν σὲ θλῖψι πολλή. Ἡ Χρυσῆ δίσταξε τότε καὶ ἔλυσαν τὸ βασιλόπουλο καὶ ἔφυγε καταντροπιασμένο.

***

Πέρασε καιρὸς καὶ ὁ πατέρας τῶν τριῶν κοριτσιῶν ξαναγύρισε ἀπὸ τὴν ἐκστρατεία. Ὅταν εἶδε πὼς μονάχα τῆς Χρυσῆς ἡ μαγικὴ σφαῖρα δὲν εἶχε σπάση, παρέδωσε τὴν Ἰουλία καὶ τὴν Ἄννα στὴ Μάγισσα ποὺ εἶχε συμβουλευθῆ πρὶν νὰ φύγη, γιὰ νὰ τὶς τιμωρήση. Ἐκείνη τότε ἀνάγκασε τὴν τεμπέλα Ἰουλία νὰ κάμη τὶς πιὸ βαρειὲς δουλειὲς καὶ τὴν Ἄννα νὰ κάθεται μόνη ἑβδομάδες ὁλόκληρες, χωρὶς νὰ μιλᾶ κανενός.

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὁ βασιληᾶς Περήφανος ποὺ τὸ βασίλειό του τὸ χώριζε ἀπὸ τὸ βασίλειο τοῦ Καρόλου ἕνα μεγάλο ποτάμι, ἐζήτησε τὴ Χρυσῆ ἀπὸ τὸν πατέρα της νὰ τὴν κάμη γυναίκα του. Ἡ Χρυσῆ ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ βασιληᾶς αὐτὸς ἦταν ἀδελφὸς τοῦ βασιλόπουλου ποὺ εἶχε τιμωρήσει, φοβήθηκε μήπως τὴν ἐζητοῦσε στὸ βασίλειό του μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ. Δὲν εἶπε ὅμως τίποτε στὸν πατέρα της γιὰ νὰ μὴν τὸν κακοκαρδίση καὶ ἀκολούθησε τὴ λαμπρὴ συνοδεία ποὺ ἔστειλε γιὰ νὰ τὴν πάρη ὁ βασιληᾶς Περήφανος. Ὅταν ἡ συνοδεία ἔφτασε στὸ ποτάμι ποὺ χώριζε τὰ δυὸ βασίλεια ὁ βασιληᾶς πῆγε ὁ ἴδιος μαζὺ μὲ τὸν τροβαδοῦρο του καὶ παρέλαβε μὲ μιὰ μεγάλη βάρκα τὴ νύφη.

Τὴν ἐδέχθηκε μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ μὲ πολλὲς τιμὲς καὶ τῆς εἶπε:

—Ὡραία βασιλοποῦλα, ἔμαθα ὅλα ὅσα σᾶς ἔκανε ὁ ἀνάξιος ἀδελφός μου καὶ πῶς τὸν τιμώρησες ἐσύ. Πολὺ καλὰ τοῦ ἔκανες, γιατὶ τοῦ ἄξιζε νὰ ντροπιασθῆ ὅπως ντροπιάσθηκε. Τὸν ἔδιωξα ἀπὸ τὸ βασίλειό μου γιὰ νὰ συμπληρώσω τὴν τιμωρία του. Καὶ τώρα, ὡραία μου βασιλοποῦλα θὰ ζήσουμε μαζὺ γιατὶ σὲ ἀγαπῶ!

Αὐτὰ εἶπε ὁ βασιληᾶς Περήφανος. Οἱ γάμοι ἔγιναν μὲ μεγάλη μεγαλοπρέπεια καὶ τὸ βασιλικὸ ἀνδρόγυνο ἔζησε χρόνια πολλὰ κ' εὐτυχισμένα.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΣΕΝ ΟΥΣΣΑΙ

— Ὁ χορὸς εἶνε τὸ πεδίο τῆς μάχης τοῦ ἔρωτος.

— Τότε μόνον ὁ γάμος γίνεται ἐπιτυχής, ὅταν ὁ ἄντρας εἶνε κουφὸς καὶ ἡ γυνὴ ἀόμματη.

Ἀρσὲν Οὑσσαὶ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Δηλοῦμεν ὅτι ὁ τέως πλασιὲ τῶν περιοδικῶν μας Εὐστράτιος Ἰατρίδης οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πλέον μὲ τὰ περιοδικά μας καὶ ὅτι πᾶσα τυχὸν εἴσπραξις, γενομένη παρ' αὐτοῦ, δὲν θέλει ἀναγνωρισθεῖ παρ' ἡμῶν. Ἐναντίον τοῦ ἐν λόγῳ πλασιὲ ὑπεβλήθη μήνυσις εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν, καθόσον, μὴ ἔχων ἐντολὴν οὐδεμίαν, προέβη εἰς εἰσπράξεις διὰ πλαστογραφημένων ἀποδείξεων, τὰς ὁποίας μόνος του ἐξετύπωσε. Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. πελάται μας ὅπως τὸν παραδώσωσι εἰς τὴν ἀστυνομίαν, ἐν περιπτώσει καὶ παρουσιασθῆ πρὸ αὐτῶν πρὸς εἴσπραξιν.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΫΛ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Ὁ ἰατρὸς Γουάτσον, παλαιὸς φίλος καὶ σύντροφος τοῦ μεγάλου ἀστυνομικοῦ Σέρλοκ Χόλμς, ἀφηγεῖται ἕνα μυστηριῶδες ἔγκλημα τὸ ὁποῖο ἀνεστάτωσε τὸ Λονδῖνο. Ὁ νέος εὐγενὴς κ. Ἀνταὶρ βρέθηκε μιὰ νύχτα στὸ γραφεῖο του μὲ τὸ κρανίο του συντριμμένο ἀπὸ σφαῖρα περιστρόφου. Κανεὶς ὡστόσο δὲν ἄκουσε πυροβολισμὸ στὸ σπίτι του, τὸ δὲ γραφεῖο τοῦ θύματος βρέθηκε κλειδωμένο ἀπὸ μέσα οὕτως ὥστε νὰ μὴν μποροῦν νὰ καταλάβουν πῶς μπῆκε καὶ πῶς ἔφυγε ἀπ' αὐτὸ ὁ δολοφόνος. Ὁ κ. Γουάτσον, ὁ ὁποῖος μὲ ἐνδιαφέρον παρακολουθεῖ τὴν ὑπόθεσι αὐτή, δέχεται ἔξαφνα στὸ σπίτι του τὴν ἐπαύριο τοῦ ἐγκλήματος, τὴν ἐπίσκεψι ἑνὸς παραδόξου γέρου βιβλιοφίλου, ποὺ δὲν εἶνε ἄλλος ἀπὸ τὸν Σέρλοκ Χόλμς, γιὰ τὸν ὁποῖον ὅλοι ἐπίστευαν πὼς εἶχε σκοτωθεῖ σ' ἕνα γκρεμό, μαζὺ μὲ τὸν θανάσιμο ἐχθρὸ καὶ ἀρχηγὸ μιᾶς τρομερῆς συμμορίας Μοριάρτυ. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς διηγεῖται στὸν παλαιό του φίλο πῶς ἐσώθηκε ἀπὸ τὸ γκρεμὸ καὶ πῶς, γιὰ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὴν ἐκδίκησι τῶν συντρόφων τοῦ Μοριάρτυ, εἶχε ἀφήσει νὰ πιστέψουν ὅλοι πὼς σκοτώθηκε, ἐνῶ αὐτὸς ταξείδευε στὴν Ἀνατολή.]

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὅσο γιὰ τὸν ἀδελφό μου τὸ Μύκροφτ, βρέθηκα στὴν ἀνάγκη νὰ τοῦ ἀποκαλύψω τὸ μυστικό μου γιὰ νὰ μπορῆ νὰ μοῦ στέλνη τὰ χρήματα ποὺ χρειαζόμουν. Τὰ γεγονότα ποὺ ἐξελίχθησαν κατόπιν στὸ Λονδῖνο, δὲν ἦσαν ὅπως τὰ περίμενα καὶ ἤλπιζα. Ἡ δίκη τῆς συμμορίας τοῦ Μοριάρτυ ἔγινε, ἀλλὰ ἀθωώθησαν δυστυχῶς δυὸ ἀπὸ τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα μέλη της, δυὸ ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐπικινδύνους ἐχθρούς μου. Γι' αὐτὸ λοιπὸν κ' ἐγὼ παρέτεινα τό... θάνατό μου καὶ ταξείδευα, ἐπὶ δυὸ ὁλόκληρα χρόνια. Πῆγα στὸ Θιβέτ, ὅπου εἶχα τὴν εὐχαρίστησι νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν ἱερὴ ἀπαγορευμένη Λάσα καὶ νὰ φιλοξενηθῶ μερικὲς ἡμέρες ἀπὸ τὸ Μεγάλο Λάμα.

»Θὰ διάβασες ἴσως στὶς ἐφημερίδες τὴν ἀφήγησι τῶν σπουδαίων ἐξερευνήσεων ἑνὸς Νορβηγοῦ μὲ τὄνομα Αἵγκερσον... Ἔ, δὲν πιστεύω διαβάζοντάς τες νὰ φαντάστηκες ὅτι διαβάζεις τὰ ταξείδια τοῦ φίλου σου Σέρλοκ Χόλμς! Διέσχισα ἔπειτα τὴν Περσία, στάθηκα στὴ Μέκκα κ' ἔκανα μιὰ σύντομη κ' ἐνδιαφέρουσα ἐπίσκεψι στὸν Καλίφη τοῦ Χαρτούμ, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα ἀνεκοίνωσα στὸ «Φόρεϊν Ὄφφις». Βρισκόμουν πειὰ στὴ Γαλλία καί, μαθαίνοντας ὅτι στὸ Λονδῖνο δὲν ὑπῆρχε πειὰ παρὰ ὁ ἕνας μόνο ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μου, ἑτοιμαζόμουν νὰ ἐπιστρέψω στὴν Ἀγγλία, ὁπότε ἡ εἴδησις τοῦ μυστηριώδους δράματος τοῦ Πὰρκ Λὰν μ' ἔκανε νὰ ἐπισπεύσω τὴν ἀναχώρησί μου. Τὸ ἔκανα αὐτὸ ὄχι μόνο, γιατὶ ἡ μυστηριώδης αὐτὴ ὑπόθεσις μὲ τραβοῦσε μὲ τὰ σκοτεινά της σημεῖα, ἀλλὰ καὶ γιατὶ μοῦ φάνηκε ὅτι μ' ἐνδιέφερε ἰδιαιτέρως καὶ προσωπικῶς.

Ἔτρεξα λοιπὸν στὸ Λονδῖνο καὶ τράβηξα κατ' εὐθεῖαν, χωρὶς νὰ μεταμφιεσθῶ, στὸ σπίτι μου τῆς ὁδοῦ Μπαίκερ, ὅπου ἡ ἐμφάνισίς μου ἔγινε ἀφορμὴ νὰ πάθη μιὰ νευρικὴ κρίσι ἡ σπιτονοικοκυρά μου κ. Χούδσον, ἡ ὁποία τόσο μ' ἀγαπάει. Ξαναβρῆκα τὸ διαμέρισμά μου καὶ τὰ χαρτιά μου, διατηρημένα ἀπὸ τὸν ἀδελφό μου Μύκροφτ, στὴν κατάστασι ποὺ τὰ εἶχ' ἀφήσει. Ἔτσι, ἀγαπητέ μου Γουάτσον, βρέθηκα σήμερα τὸ ἀπόγευμα, στὶς δυὸ ἡ ὥρα, ξαπλωμένος φαρδὺς - πλατὺς στὴν ἀγαπημένη μου πολυθρόνα, μὴ ἔχοντας ἄλλη ἐπιθυμία παρὰ νὰ ἰδῶ τὸν καλό μου φίλο Γουάτσον, ξαπλωμένον κι' αὐτὸν στὴν ἀντικρυνή μου πολυθρόνα, ὅπως στὸν παληὸ καιρό»...

.. ..

Αὐτὸ ἦταν τὸ καταπληκτικὸ μυθιστόρημα ποὺ μοῦ διηγήθηκε ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἐκεῖνο τὸ Ἀπριλιάτικο βράδυ στὸ γραφεῖο μου, μυθιστόρημα στὸ ὁποῖο δὲν θὰ ἔδινα καμμιὰ πίστι, ἂν δὲν μοῦ τὸ ἐπιβεβαίωνε ἡ παρουσία ἐκείνου τὸν ὁποῖον δὲν ἤλπιζα νὰ ξαναϊδῶ ποτὲ ζωντανό. Εἶχε μάθει χωρὶς ἄλλο τὴν ὀδυνηρὴ ἀπώλεια ποὺ εἶχα πάθει μὲ τὸ θάνατο τῆς μητέρας μου, καὶ ἡ συμπάθειά του ἐκδηλωνότανε περισσότερο στοὺς τρόπους του παρὰ στὰ λόγια του.

'Επλησίασα ἀθόρυβα καὶ κύτταξα...

—Ἡ ἐργασία, ἐπρόσθεσε, εἶνε, ἀγαπητέ μου φίλε τὸ καλύτερο ἀντίδοτο ἐναντίον τῆς θλίψεως. Καὶ ἀπόψε πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι ἔχω δουλειὰ καὶ γιὰ τοὺς δυό μας. Ἂν τὰ πράγματα μᾶς ἔρθουν εὐνοϊκά, αὐτὸ καὶ μόνο φτάνει γιὰ νὰ δικαιολογήση τὴν παρουσία μου σ' αὐτὸ τὸν κόσμο.

Τὸν κάκου τὸν παρακάλεσα νὰ μοῦ μιλήση πιὸ καθαρά.

—Θὰ δῆς, μοῦ ἀπάντησε, καὶ θ' ἀκούσης πολλὰ πρὶν ξημερώσει ἡ αὐριανὴ ἡμέρα. Ἔχουμε μιὰ ζωὴ τριῶν ὁλοκλήρων χρόνων, ποὺ τὴν περάσαμε χωριστά, νὰ διηγηθοῦμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο. Ὡς τὶς ἐννηάμιση πιστεύω νὰ τὰ ἔχουμε διηγηθῆ ὅλα γιατὶ αὐτὴ τὴν ὥρα πρέπει νὰ ξεκινήσουμε γιὰ τὸ ἄδειο σπίτι.

***

Πράγματι στὶς ἐννηάμιση βρισκόμουν, ὅπως στὸν παληὸ καλὸ καιρό, καθισμένος δίπλα του μέσα σ' ἕνα ἁμάξι, μὲ τὸ ρεβόλβερ μου μέσ' στὴν τσέπη καὶ μὲ τὴν ἀνατριχίλα τῆς περιπετείας μέσ' στὴν καρδιά μου. Ὁ Χόλμς ἦταν ψυχρός, αὐστηρὸς καὶ σιωπηλός. Καθὼς οἱ ἀχτῖνες τῶν φαναριῶν τοῦ γκαζιοῦ φώτιζαν τὰ ἁδρά του χαρακτηριστικά, εἶδα τὸ μέτωπό του ζαρωμένο ἀνήσυχα, καὶ τὰ λεπτά του χείλη σφιγμένα. Δὲν ἤξερα ποιὸ ἦταν τὸ ἄγριο θηρίο ποὺ πηγαίναμε νὰ κυνηγήσουμε μέσα στὸ μαῦρο δάσος τοῦ ἐγκληματικοῦ Λονδίνου, μὰ ἤμουν βέβαιος, βλέποντας τὴν στάσι τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κυνηγοῦ, ὅτι ἡ ἀποστολή μας ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνη.

Νόμιζα ὅτι πηγαίναμε στὴ Μπαίκερ Στρήτ, στὸ σπίτι τοῦ Χόλμς. Στὴ γωνία ὅμως τοῦ Γκάβεντιτς Σκάρ, διέταξε τὸν ἁμαξᾶ νὰ σταθῆ. Τὸν πρόσεξα, καθὼς κατεβαίναμε, ποὺ ἔρριξε ἕνα ἐρευνητικὸ βλέμμα δεξιὰ κι' ἀριστερὰ καὶ σὲ κάθε γωνία τοῦ δρόμου, κυττάζοντας ἔτσι μήπως μᾶς εἶχε παρακολουθήση κανείς.

Τὸ δρομολόγιό μας ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἦταν πολὺ περίεργο, καί, γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, ὁ Χόλμς μοῦ ἀπέδειξε ὅτι ἤξερε ὡς τὴν παραμικρή του γωνιὰ ὁλόκληρο τὸ Λονδῖνο. Πέρασε γρήγορα καὶ μὲ βῆμα σταθερὸ μέσ' ἀπὸ ἕνα δαίδαλο σταύλων τῶν ὁποίων οὔτε κἂν ὑποψιαζόμουν τὴν ὕπαρξι. Ἐγὼ τὸν ἀκολουθοῦσα. Τέλος βγήκαμε σ' ἕνα μικρὸ δρόμο μὲ παληὰ καὶ πένθιμα σπίτια, ὁ ὁποῖος μᾶς ὡδήγησε στὸ Μάντσεστερ Στρὴτ καὶ ἀπὸ 'κεῖ στὸ Μπλὰντφορντ Στρήτ. Ἐκεῖ, χώθηκε γρήγορα - γρήγορα σὲ μιὰ στενὴ πάροδο, ἔσπρωξε ἕναν ξύλινο φράχτη καὶ ἔτσι βρεθήκαμε μέσα σὲ μιὰ αὐλὴ ἔρημη. Ἄνοιξε κατόπι μὲ κλειδὶ τὴν πόρτα τῆς ὑπηρεσίας ἑνὸς σπιτιοῦ καί, μόλις μπήκαμε μέσα, τὴν ξανάκλεισε.

Σκοτάδι ἀπόλυτο μᾶς περιστοίχιζε τώρα. Ἦταν φανερὸ πὼς τὸ σπίτι ὅπου βρισκόμαστε ἦταν ἔρημο. Τὰ παπούτσια μας ἔκαναν τὰ ξύλα τοῦ πατώματος νὰ τρίζουν καὶ τὰ χέρια μου ποὺ τἄπλωνα μέσ' στὸ σκοτάδι ἔπιαναν τὰ κουρελλιασμένα χαρτιὰ τῶν τοίχων. Ἔξαφνα ἔννοιωσα τὰ ὀστεώδη καὶ παγωμένα δάχτυλα τοῦ Χόλμς ποὺ μ' ἔπιασαν ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ χεριοῦ μου καὶ κατάλαβα ὅτι μ' ὁδηγοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ ἕνα μακρὺ διάδρομο, ὡς τὴν στιγμὴ ποὺ εἶδα τὸ σκονισμένο φεγγίτη μιᾶς πόρτας ποὺ ἔβγαινε στὸ δρόμο. Ἐκεῖ ὁ Χόλμς ἔστριψε καὶ βρεθήκαμε σ' ἕνα τετράγωνο δωμάτιο ἐντελῶς ἄδειο, τοῦ ὁποίου ἡ μέση μόνο φωτιζόταν ἀπὸ τὶς λάμψεις τῶν φώτων τοῦ δρόμου, μὰ τοῦ ὁποίου τὶς γωνιὲς ἐσκέπαζε τὸ πιὸ πυκνὸ σκοτάδι. Κανένα ράμφος γκαζιοῦ δὲν βρισκόταν μέσα σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο καὶ τὰ τζάμια του ἦσαν σκεπασμένα ἀπὸ ἕνα παχὺ στρῶμα σκόνης. Ἔτσι, μόλις κατορθώναμε νὰ βλέπουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Ὁ σύντροφός μου ἔβαλε τὸ χέρι του στὸν ὦμο μου καὶ τὰ χείλη του ἐπλησίασαν τὸ αὐτί μου.

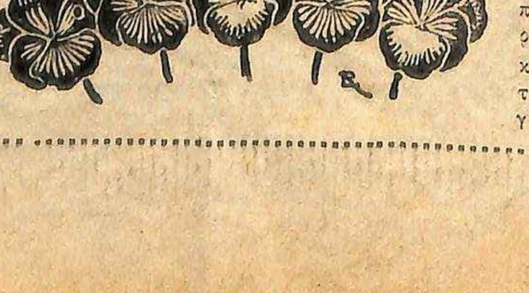

—Ξέρεις ποῦ βρισκόμαστε; ψιθύρισε.

—Σίγουρα στὸ Μπαίκερ Στρήτ, στὸ δρόμο τοῦ σπιτιοῦ μου ἀπάντησα, κυττῶντας ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ παράθυρο.

—Ἀκριβῶς, βρισκόμαστε στὴν ἔρημη πολυκατοικία Κάμντεν, ἡ ὁποία βρίσκεται ἀκριβῶς ἀπέναντι στὸ σπίτι μου.

—Καὶ γιατὶ ἤρθαμε ἐδῶ;

—Γιατὶ ἀπὸ δῶ μποροῦμε καὶ βλέπουμε περίφημα τὸ σπίτι μου. Κάνε λοιπὸν τὸν κόπο, ἀγαπητέ μου Γουάτσον καὶ πλησίασε λίγο τὸ παράθυρο, λαβαίνοντας ὅλες τὶς προφυλάξεις γιὰ νὰ μὴ γίνης θεατός... Κύτταξε τώρα μέσα στὸ διαμέρισμά μου ἀπὸ τὸ παράθυρό του... Θὰ δῆς ἔτσι ἄν, στὰ τρία χρόνια τῆς ἀπουσίας μου, ἔχασα τὴν ἱκανότητά μου νὰ σοῦ παρουσιάζω διάφορες ἐκπλήξεις...

Ἐπλησίασα ἀθόρυβα καὶ κύτταξα ἀπὸ τὸ παράθυρο πρὸς τὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Χόλμς, τὸ ὁποῖο ἤξερα τόσο καλά. Ἀμέσως μιὰ κραυγὴ καταπλήξεως ἀνέβηκε στὰ χείλη μου, τὴν ὁποία δὲ μπόρεσα νὰ συγκρατήσω. Τὸ παραπέτασμα τοῦ παραθύρου τοῦ Χόλμς ἦταν κατεβασμένο λίγο καὶ ἔντονο φῶς φώτιζε τὸ δωμάτιό του. Ἡ σκιὰ ἑνὸς ἀνθρώπου καθισμένου στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δωματίου σὲ μιὰ καρέκλα, ξεχώριζε καθαρὰ ἀπάνω στὸ φωτισμένο λευκὸ πανὶ τοῦ παραπετάσματος. Ἔβλεπε κανεὶς τὴ στάσι τοῦ κεφαλιοῦ του, τοὺς μεγάλους του ὤμους, τ' ἁδρά του χαρακτηριστικά. Τὸ πρόσωπό του φαινόταν κατὰ τὰ τρία τέταρτα, ὅπως ξεχωρίζουν ἀπάνω στὸ πανὶ οἱ καραγκιόζηδες. Ἦταν ὁ Σέρλοκ Χόλμς ὁ ἴδιος! Ἡ κατάπληξίς μου ἦταν τόση ὥστε ἅπλωσα τὸ χέρι μου γιὰ νὰ βεβαιωθῶ ἂν ὁ Σέρλοκ Χόλμς βρισκόταν ἐκείνη τὴ στιγμὴ δίπλα μου ἢ μήπως διὰ μαγείας εἶχε μεταφερθεῖ στὸ σπίτι του. Τὸν ἄκουσα νὰ γελάη σιωπηλά.

—Ἔ, λοιπόν; μὲ ρώτησε.

—Μεγάλε Θεέ! φώναξα, μὰ εἶνε περίφημο!

—Νομίζω πὼς ἀκόμα δὲν μ' ἐβάρυναν τὰ χρόνια καὶ πὼς ἐξακολουθῶ νὰ ἔχω καμμιὰ φορὰ ὡραῖες ἐμπνεύσεις... μοῦ εἶπε. Δὲν εἶμαι λοιπὸν ἐγὼ ἐκεῖνος ποὺ βλέπεις ἀπέναντι;

—Θὰ στοιχημάτιζα ὅτι εἶσαι σὺ ὁ ἴδιος.

—Πρόκειται περὶ ἑνὸς κερένιου ὁμοιώματός μου τὸ ὁποῖο κατεσκεύασε ὁ κ. Ὀσκὰρ Μενιέ, τῆς Γρενόβλης. Τὸ ἔβαλα σ' αὐτὴ τὴ θέσι σήμερα τὸ ἀπόγευμα.

—Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο;

—Γιατί, ἀγαπητέ μου Γουάτσον, ἔχω πολὺ σοβαροὺς λόγους νὰ κάνω μερικὰ πρόσωπα νὰ νομίζουν ὅτι ἐγὼ βρίσκομαι στὸ σπίτι μου, τὴν ὥρα ποὺ θὰ βρίσκομαι ἀλλοῦ...

—Φαντάζεσαι λοιπὸν ὅτι τὸ σπίτι σου κατασκοπεύεται;

—Εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό.

—Κι' ἀπὸ ποιόν;

—Ἀπὸ τοὺς παληούς μου ἐχθρούς, Γουάτσον, ἀπὸ τὴν συμμορία ἐκείνη τῆς ὁποίας ὁ ἀρχηγὸς Μοριάρτυ βρίσκεται στὸ βάθος τοῦ γκρεμοῦ τοῦ Ρέϊσεσμπαχ. Θυμᾶσαι βέβαια ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦσαν οἱ μόνοι ποὺ ἤξεραν ὅτι ζῶ, γιατὶ παρευρίσκοντο τὴ στιγμὴ ποὺ γλύτωσα ἀπὸ τὴν πτῶσι στὸ γκρεμὸ κι' ἀπὸ τὶς πέτρες ποὺ μοῦ ἔρριχναν οἱ ἴδιοι. Θὰ σκέφτηκαν λοιπὸν ὅτι μιὰ μέρα, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἐπέστρεφα στὸ διαμέρισμά μου καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔπαψαν νὰ τὸ ἐπιτηροῦν. Ἔτσι σήμερα τὸ πρωῒ μὲ εἶδαν ποὺ ἐπέστρεψα...

—Πῶς τὸ ξέρεις αὐτό;

—Γιατὶ ἀναγνώρισα τὸν κατάσκοπό τους κυττάζοντάς τον ἀπὸ τὸ παράθυρό μου. Εἶν' ἕνας ἄνθρωπος ἀκίνδυνος αὐτός. Ὀνομάζεται Πάρκερ, εἶνε στραγγαλιστὴς ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ καλλιτέχνης τῆς ἅρπας. Αὐτὸν δὲν τὸν φοβοῦμαι, μὰ δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο μὲ τὸν τρομερὸ ἐκεῖνο ἄνθρωπο τοῦ ὁποίου εἶνε ὄργανο κι' ὁ ὁποῖος ἦταν στενὸς φίλος τοῦ Μοριάρτυ. Αὐτὸς ἦταν ποὺ μοῦ πετοῦσε ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ βράχου τοὺς ὀγκολίθους, εἶν' ὁ πιὸ ἐπικίνδυνος κι' ὁ πιὸ πονηρὸς ἐγκληματίας τοῦ Λονδίνου. Αὐτὸς ὁ τρομερὸς ἄνθρωπος ψάχνει γιὰ νὰ μὲ βρῆ, χωρὶς νὰ ὑποψιάζεται ὅτι κ' ἐμεῖς βρισκόμαστε ἐπὶ τὰ ἴχνη του.

Ἔτσι, σιγὰ - σιγά, ἄρχισα ν' ἀντιλαμβάνωμαι τὸ σχέδιο τοῦ φίλου μου. Ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔρημο σπίτι ὁ Σέρλοκ Χόλμς μποροῦσε νὰ κατασκοπεύη ἐκείνους ποὺ τὸν κατεσκόπευαν καὶ νὰ παρακολουθῆ ἐκείνους ποὺ τὸν παρακολουθοῦσαν.

Τὸ ὁμοίωμά του ποὺ βλέπαμε στὸ σπίτι του ἀπέναντι ἦταν ἡ παγίδα κ' ἐμεῖς εἴμαστε οἱ κυνηγοί. Σιωπηλά, μέσ' στὸ σκοτάδι, ἐπιβλέπαμε ὅλους ὅσους περνοῦσαν κάτω στὸ δρόμο. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς φαινόταν σιωπηλὸς καὶ ἀπαθής, μὰ ἔβλεπα καλὰ πὼς ἦταν ἕτοιμος γιὰ τὰ πάντα, ἐνῶ μὲ τὰ μάτια του παρακολουθοῦσε τὸ πλῆθος ποὺ περνοῦσε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΙΠΠΟΤΙΣΜΟΙ

ΠΩΣ ΑΝΕΤΙΝΑΞΕ ΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΤΟΥ !...

Ὁ ἱστορικὸς Ταλμὰν ντὲ Ρεὼ ἀναφέρει ὅτι κάποιος Ἱσπανὸς μεγιστάν, θέλοντας νὰ περιποιηθῆ τὸν βασιλέα Φίλιππο καὶ τὴν βασίλισσα, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πάει νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν στὰ κτήματά του, τοὺς ὑποδέχθηκε σ' ἕνα μέγαρο τὸ ὁποῖον εἶχε χτίσει ἐπίτηδες γιὰ νὰ φιλοξενήση τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸ ὁποῖο εἶχε ἐπιπλώσει, γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό, πολυτελέστατα.

Ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα ἔμειναν πράγματι κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴ ὑποδοχὴ ποὺ τοὺς ἔκανε ὁ μεγιστάν. Ὅταν ὅμως ἔφυγαν ἀπὸ τὸ κτῆμα του, ἀκούσθηκε ἔξαφνα πίσω τους ἕνας τρομερὸς κρότος. Τί εἶχε συμβεῖ; Ἁπλούστατα: ὁ ἱππότης εἶχε ἀνατινάξει μὲ πυρίτιδα στὸν ἀέρα τὸ μέγαρο μαζὺ μὲ ὅλα τὰ πλούσια ἔπιπλά του!... Τὸ ἔκανε δὲ αὐτὸ γιὰ νὰ μὴ τὸ μολύνουν μὲ τὴν εἴσοδό τους σ' αὐτὸ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ὕστερ' ἀπ' τὴν τιμὴ ποὺ εἶχε λάβει φιλοξενῶντας τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσα!...

ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΦΥΛΛΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Ἡ ὀρθὴ καὶ ἡ ἐσφαλμένη ἀγγελία

Κάποτε ὁ γνωστὸς ζωγράφος Φεντὸρ Σίφφλερ σκέφθηκε νὰ ζωγραφίση μιὰ εἰκόνα ποὺ νὰ παριστάνη μιὰ μανάβισσα ἀνάμεσα στὰ λαχανικά της, στὶς πατάτες της, στὰ πράσσα της, καὶ τὰ φροῦτα της. Ἡ ἔμπνευσίς του αὐτὴ τοῦ φάνηκε ἐξαιρετικὰ καλὴ καὶ τὴν ἔθεσε ἀμέσως σ' ἐφαρμογή. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ ζωγραφίζη τὰ διάφορα λαχανικά, τὰ ὁποῖα ἔγιναν τόσο ἐπιτυχημένα ὥστε ὁ ζωγράφος μας ἄρχισε νὰ ἐλπίζη ὅτι τὸ ἔργο του θὰ ἐβραβεύετο στὴν προσεχῆ ζωγραφικὴ ἔκθεσι. Τὸ μόνο ὅμως ποὺ ἔλειπε ἀκόμη γιὰ νὰ συμπληρωθῆ ἡ εἰκὼν ἦταν ἡ μανάβισσα κι' αὐτό... γιατὶ ὁ Σίφφλερ δὲν μποροῦσε νὰ βρῆ τὸ μοντέλο ποὺ τοῦ χρειαζόταν σ' αὐτὴ τὴν περίσταση. Ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς ἐλλείψεως ἦταν ὅτι ὁ ζωγράφος ἤθελε νὰ παραστήση μιὰ μανάβισσα πολὺ γρηὰ καὶ ἐξαιρετικὰ ἀποκρουστική, ἔτσι ποὺνὰ παρουσιάζη ἡ εἰκόνα του μιὰ χτυπητὴ ἀντίθεση μεταξὺ τῆς πωλητρίας καὶ τῶν δροσερῶν χορταρικῶν. Δυστυχῶς ὅμως ἕνα τόσο ἄσχημο μοντέλο ἦταν ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ τὸ βρῆ.

Ἕνας φίλος του τὸν συνεβούλευσε τότε νὰ ζητήση τὸ μοντέλο του δημοσιεύοντας στὶς ἐφημερίδες μιὰ μικρὴ ἀγγελία.

Ἄκουσε τὴ συμβουλή του καὶ τὴν ἄλλη μέρα δημοσίευσε στὶς ἐφημερίδες ποὺ εἶχαν τὴν μεγαλείτερη κυκλοφορία, τὴν ἀκόλουθη ἀγγελία :

«Ζητεῖται ὡς μοντέλο μιὰ ἐξαιρετικῶς ἄσχημη καὶ δύσμορφος γρηὰ γυναῖκα».

Ὁ ζωγράφος περίμενε ἐπὶ ἡμέρες. Κανένα ὅμως μοντέλο δὲν παρουσιάστηκε στὸ ἀτελιέ του. Ἐντωμεταξὺ περιμένοντας, συνεπλήρωνε καὶ τελειοποιοῦσε τὴν εἰκόνα του. Ὡς καὶ τὰ σακκιά, τὰ καλάθια, τὰ μαχαίρια, καὶ ἡ ζυγαριὲς τῆς μανάβισσας ἔγιναν σὰν ἀληθινά. Ἔλειπε ὅμως τὸ κυριώτερο, ἡ γρηὰ καὶ ἄσχημη μανάβισσα.

Τέλος ὁ ἴδιος φίλος ποὺ τὸν εἶχε συμβουλεύσει νὰ δημοσιεύση τὴν μικρὴ ἀγγελία τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν δύσκολη θέσι ποὺ βρισκόταν.

— Διετύπωσες ἄσχημα τὴν ἀγγελία σου, τοῦ εἶπε. Δὲν ἔλαβες ὑπ' ὄψιν σου καὶ τὴν γυναικεία φιλαρέσκεια. Ἂς δοκιμάσουμε ἄλλη μιὰ φορὰ μὲ ἄλλον τρόπο.

Καὶ ἔκατσε μόνος του καὶ συνέταξε τὴν ἀκόλουθη μικρὴ ἀγγελία, ἡ ὁποία δημοσιεύθηκε τὴν ἄλλη μέρα στὶς ἐφημερίδες.

«Ζητεῖται ὡς μοντέλο κομψή, ὄχι πολὺ νέα γυναῖκα, μὲ μᾶλλον ἔνσαρκον σῶμα».

Δὲν εἶχαν ἀκόμη καλὰ-καλὰ κυκλοφορήσει ἡ ἐφημερίδες ποὺ δημοσιευόταν ἡ ἀγγελία, ὅταν μπρὸς στὸ σπίτι τοῦ ζωγράφου παρετάχθη ὁλόκληρος στρατὸς ἀπὸ γυναῖκες ποὺ εἶχαν πρὸ πολλοῦ περάσει τὴν πρώτη, δευτέρα, τρίτη καὶ τετάρτη ἀκόμη νεότητα. Ἔτσι, ἀπ' αὐτὸ τὸ πλῆθος τῶν «κομψῶν καὶ ὄχι πολὺ νέων γυναικῶν» μπόρεσε ὁ ζωγράφος μας νὰ διαλέξη τὴν «ἄσχημη, γρηὰ καὶ δύσμορφη μανάβισσά του» καὶ νὰ συμπληρώση τὴν εἰκόνα του, ἡ ὁποία καὶ ἐβραβεύθη στὴν ἔκθεση.

—Ἡ φωνὴ τοῦ πατέρα της.

Ζοῦσε πρὸ ἐτῶν στὴ Γαλλία ἕνας ἀββᾶς, ὁ περίφημος ἀββᾶς Ντελίλ, τὸν ὁποῖο οἱ σύγχρονοι του θεωροῦσανε τόσο μεγάλο ποιητή, ὥστε οἱ διάφοροι ἐκδόται ἀγόραζαν τοὺς στίχους του ἀντὶ ἑνὸς σκούδου τὸν ἕνα! Σήμερα ὁ ἀββᾶς Ντελὶλ εἶνε ὁλότελα λησμονημένος. Στὴν ἐποχή του ὅμως ἦταν τρανὸς καὶ μεγάλος. Διηγοῦνται γι' αὐτὸν ὅτι ἡ ἀδελφή του τὸν κλείδωσε στὸ γραφεῖο γιὰ νὰ γράψη στίχους λέγοντάς του :

— Κάνε μου, σὲ παρακαλῶ, μερικὰ σκοῦδα !...

Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς ἔλεγε καὶ ἡ Γκλόρια Καροῦζο, ἡ κόρη τοῦ διασήμου Ἰταλοῦ τενόρου, ὅταν τὴ ρωτοῦσε κανένας ἀδαὴς τί δουλειὰ ἔκανε ὁ πατέρας της.

— Νά, κάνει δολλάρια, τοῦ ἀπαντοῦσε ἐκείνη ἀμέσως.

Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο τὸ κορίτσι. Διότι ἡ φωνὴ τοῦ Καροῦζο, ζωντανοῦ ἢ νεκροῦ, ἦτανε χρυσός. Ὅσο ζοῦσε, ἔπερνε μυθώδη ποσὰ γιὰ νὰ τραγουδήση σὲ διάφορες Ὄπερες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Καὶ μετὰ τὸ θάνατό του, ἡ κόρη του εἰσπράττει ποσοστὰ ἀπὸ τοὺς φωνογραφικοὺς δίσκους τοῦ πατέρα της.

Ἐπὶ παραδείγματι : τελευταίως μιὰ μεγάλη ἑταιρεία φωνογραφικῶν δίσκων, κατέβαλε στὴν προνομιοῦχο κόρη τοῦ Καροῦζο, τὸ ἀσήμαντο ποσὸ τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δολλαρίων, ὡς δικαιώματά της ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν δίσκων τοῦ πατέρα της !

Καὶ ἕνα ἑκατομμύριο δολλάρια κάνουν ἑβδομήντα πέντε περίπου ἑκατομμύρια σημερινὲς ἑλληνικὲς δραχμές !...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΜΕΡΙΚΑ ΧΡΗΣΙΜΑ ΖΩΑ

Ἕνα ἐπιστημονικὸ Γαλλικὸ περιοδικὸ δημοσιεύει τελευταίως ἕναν κατάλογο διαφόρων ζώων τὰ ὁποῖα οἱ ἄνθρωποι θεωροῦν συνήθως ὡς ἐπιβλαβῆ καὶ τὰ κυνηγοῦν, ἐνῶ ἀντιθέτως θἄπρεπε νὰ τὰ περιβάλλουν μὲ μεγάλη στοργή, γιατὶ σὲ πολλὲς περιστάσεις εἶνε χρησιμώτατα σ' αὐτά :

Τὰ κυριώτερα—καὶ τὰ πλέον... ἀπροσδόκητα—ἀπὸ τὰ ζῶα αὐτὰ εἶνε τὰ ἑξῆς :

Ἡ ἀράχνη, ἡ ὁποία καταστρέφει τὶς μυῖγες.

Ἡ χρυσόμυιγα, ἡ ὁποία κυνηγάει τὶς κάμπιες, τοὺς γυμνοσαλιάγκους καὶ διάφορα ἄλλα καταστρεπτικὰ ζῶα.

Τὰ μὴ φαρμακερὰ φείδια, τὰ ὁποῖα δὲν βλάπτουν κανένα ἄλλον παρὰ μόνον τοὺς ποντικούς.

Ὁ κοῦκος, ὁ ὁποῖος καταστρέφει τὶς δηλητηριώδεις κάμπιες.

Τὰ σπουργίτια, τὰ ὁποῖα ἐξολοθρεύουν τὰ ἔντομα ποὺ βλάπτουν τὰ σιτηρά.

Οἱ σουσουράδες, ποὺ τρῶν τὰ σκουλήκια τὰ ὁποῖα θὰ μετεβάλλοντο σὲ ἔντομα.

Οἱ μελισσοφάγοι, ἐκ τῶν ὁποίων κάθε ζευγάρι πιάνει 120000 σκουλήκια κατὰ μέσον ὅρον γιὰ νὰ θρέψη τὰ μικρά του.

Οἱ... βατράχοι, οἱ ὁποῖοι τρῶνε τοὺς σαλιάγκους καὶ τὰ μυρμήγκια.

Οἱ... νυχτερίδες, ποὺ δὲν πειράζουν κανέναν ἄλλον παρὰ μόνον τὶς ἐπιβλαβεῖς... νυχτόβιες χρυσαλλίδες.

Καὶ τέλος ἡ κουκουβάγιες, ποὺ, καθεμιά τους, ἐξολοθρεύει τοὐλάχιστον 6000 ποντικοὺς τὸ χρόνο, ἀναπληρώνοντας ἔτσι, ἔξη ἕως ὀκτὼ γάτους !...

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Ἕνας χωρικὸς πῆγε μιὰ μέρα νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ Ἀνθρωπολογικὸ Μουσεῖο τοῦ Λονδίνου. Ἐκεῖνο ποὺ τοῦ προξένησε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι ἦτανε δυὸ γλῶσσες, ἡ μιὰ μεγάλη καὶ ἡ ἄλλη μικρή, ποὺ τὶς ἐφύλαγαν μέσα σ' ἕνα μπουκάλι μὲ οἰνόπνευμα.

Δὲν μοῦ λές, πατριώτη, ρώτησε τὸν ἐπιστάτη τοῦ Μουσείου, τίνος εἶνε αὐτὴ ἡ γλῶσσα ;

—Τοῦ Καρόλου τοῦ Μεγάλου, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἐπιστάτης.

—Ἄμ, ἐκείνη ἡ ἄλλη, ἡ μικρή;

—Τοῦ... ἰδίου, ὅταν ἦτανε παιδί—συνεπλήρωσε σοβαρώτατα ὁ ἐπιστάτης.

ΕΛΙΑ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΛΟΥΙ ΝΟΑΡ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καὶ ὁ 'Αρμάνδος διηγήθηκε ὅλα ὅσα γνωρίζουμε σχετικῶς μὲ τὴν μεγάλη κληρονομία, τὴν ὁποία ἡ Λόρα ζητοῦσε ν' ἁρπάξῃ ἐξοντώνοντας ὅλους τοὺς συγκληρονόμους.

Ὁ 'Εωσφόρος τὸν ἄκουσε προσεκτικά.

Τὰ μάτια του ἄστραφταν μέσα ἀπ' τὴν προσωπίδα ποὺ φοροῦσε...

Ἡ γενναιοδωρία τοῦ 'Αρμάνδου τοῦ χαλοῦσε ὅλα τὰ σχέδια κι' αὐτοῦ καὶ τῆς Λόρας. Πῶς θὰ κρατοῦσε πειὰ αἰχμάλωτό του ἐκτὸς τοῦ Λενοὲλ καὶ τὸν 'Αρμάνδο; Ἂν ἡ Λόρα ἀγαποῦσε τὸν τολμηρὸ αὐτὸν νέο, ὁ 'Εωσφόρος ἤθελε νὰ τὸν ἀφανίσῃ. Εἶχε τὸ μυστικό του ὁ παντοδύναμος ἀρχιληστής. Ἕνα μυστικὸ τρομερό, ἀνατριχιαστικό, ποὺ ἂν τὸ μάντευε ὁ 'Αρμάνδος θὰ ὁρμοῦσε καὶ θὰ τὸν ἐστραγγάλιζε.

Ὁ ἀρχιληστὴς εἶχε δῆ γιὰ μιὰ μόνη φορὰ στὴ Νεάπολι τὴ μνηστὴ τοῦ νέου, τὴ Φερνάνδη καὶ τὴν εἶχε ἀγαπήσει!...

Τὴν εἶχε ἀγαπήσει τρελλά, φλογερά, ἄγρια!..

Γι' αὐτὸ ὁ 'Εωσφόρος δὲν ἔδωσε καμμιὰ ἀπάντησι στὸν 'Αρμάνδο. Σκέφθηκε μερικὲς στιγμὲς καὶ τέλος τοῦ εἶπε:

—Σᾶς παρακαλῶ, κύριε, νὰ μὲ περιμείνετε ἐδῶ λίγη ὥρα. Πιστεύω σ' ὅσα μοῦ εἴπατε καὶ θὰ σᾶς δώσω σὲ λίγο τὴν ἀπάντησί μου..

Ὁ 'Αρμάνδος δέχτηκε. Μήπως μποροῦσε νὰ κάμῃ κι' ἀλλοιῶς ἐφ' ὅσον βρισκόταν στὸ λημέρι τοῦ ληστοῦ;

Ὁ 'Εωσφόρος τὸν χαιρέτησε, βγῆκε ἔξω κ' ἔτρεξε νὰ συναντήσῃ τὴν Λόρα.

Τὴν βρῆκε νὰ κάθεται ἔξω ἀπ' τὸ σπήλαιο, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὶς γύρω βουνοπλαγιές.

Μόλις τὸν εἶδε ἡ Λόρα κάρφωσε τὰ μάτια της στὴ μάσκα του, προσπαθῶντας νὰ μαντέψῃ τὴ σκέψι του.

—Σινιόρα, ἄρχισε ὁ 'Εωσφόρος, σᾶς παρακαλῶ νὰ μ' ἀκούσετε προσεκτικὰ καὶ νὰ μοῦ ἀπαντᾶτε ἀκριβῶς σ' ὅτι σᾶς ρωτῶ.

—Πολὺ καλά, ἀπάντησε ἡ Λόρα. Ὁρίστε, ρωτᾶτε με.

—Μονάχα ὁ ἔρωτας σᾶς φέρνει πρὸς τὸ νέο αὐτό; Μήπως ἔχετε τὴν ὑστεροβουλία νὰ τὸν παντρευτῆτε, ἢ νὰ τὸν σκοτώσετε γιὰ νὰ κληρονομήσετε τὸ μερίδιό του ἀπὸ κάποια κληρονομία;

Ὁ 'Αρμάνδος τοῦ τὰ μαρτύρησε ὅλα, συλλογίστηκε ἡ Λόρα καὶ ὑψώνοντας τὴ φωνή της, εἶπε στὸν 'Εωσφόρο:

—'Αρχηγὲ τὸν ἀγαπῶ! Αὐτὴ εἶνε ὅλη ἡ ἀλήθεια.

—Τὰ ἑκατομμύρια αὐτά, γιὰ τὰ ὁποῖα μοῦ μίλησε ὁ νέος, ὑπάρχουν πραγματικά; ρώτησε ἀπότομα ὁ 'Εωσφόρος.

—Ναί, ὑπάρχουν, ἀπάντησε χωρὶς δισταγμὸ ἡ Λόρα.

—Λοιπόν, ἄρχισε νὰ λέῃ ὁ 'Εωσφόρος, ἐσεῖς ἀγαπᾶτε τὸν κληρονόμο ποὺ δὲ σᾶς ἀγαπᾶ, κ' ἐγὼ ἀγαπῶ τὴ νέα ποὺ ἀποτελεῖ ἐμπόδιο γιὰ σᾶς στὴν ἀπόκτησι τῆς κληρονομίας. Μποροῦμε τότε νὰ συνθηκολογήσουμε καὶ νὰ κανονίσωμε μιὰ χαρὰ τὴν ὑπόθεσί μας. 'Εσεῖς θέλετε νὰ σκοτώσουμε τὴν κόρη, τὴ Φερνάνδη. 'Αφῆστε την νὰ ζήσῃ καὶ ἐγὼ σᾶς ὑπόσχομαι νὰ σᾶς παραδώσω τὸν 'Αρμάνδο σας.

—Θὰ κρατήσῃς τὸ λόγο σου. Θὰ φανῆς εἰλικρινής; ρώτησεν ἡ Λόρα.

—Πάντοτε ἤμουν εἰλικρινής, ἀπάντησεν ὁ ληστής.

—Καὶ ὅμως σᾶς λυποῦμαι, εἶπε ἡ Λόρα, γιατὶ ἡ Φερνάνδη εἶνε πεθαμένη ἀπὸ τώρα. Εἶνε ἀναιμικὴ καὶ σὲ μερικοὺς μῆνες, σίγουρα θὰ πεθάνῃ.

—Ἴσως τὴν δηλητηριάσατε... εἶπε ὁ 'Εωσφόρος.

—Ἄ! κάθε ἄλλο! Σᾶς ὁρκίζομαι, διεμαρτυρήθη ἡ Λόρα. Γιατὶ τάχα θὰ σκότωνα τὴ Φερνάνδη, ἀφοῦ πειὰ εἶνε δική σας; Γιὰ νὰ τὴν κληρονομήσω; Ἔ! λοιπόν, ἀρχηγέ, ἀπὸ σήμερα σᾶς παραχωρῶ τὸ μερίδιό της καὶ εἶμαι ἕτοιμη νὰ σᾶς ὑπογράψω συμβόλαιο.

Τὰ μάτια τοῦ ληστοῦ ἄστραψαν.

—Κυρία, ἂν δὲν κρατήσετε τὴν ὑπόσχεσί σας, τῆς εἶπε, ἐγὼ θὰ γίνω ὁ δικαστής σας.

Μιὰ ὡραια νεα με ξέπλεκα μαλλια παρουσιαστηκε καβαλλα σ' ἕνα περήφανο ἄλογο

—Καθὼς κ' ἐγώ, ἀπάντησε ἡ Λόρα, ἂν δὲν κρατήσετε κ' ἐσεῖς τὴ δική σας ὑπόσχεσι. Καὶ πάλι ὅμως σᾶς λέω ὅτι ἂν πεθάνῃ ἡ Φερνάνδη, θὰ πεθάνῃ ἀπὸ ἀναιμία. Ρωτῆστε ἕνα ὁποιονδήποτε γιατρὸ καὶ θὰ σᾶς βεβαιώσῃ γι' αὐτό. Ἂν οἱ γιατροὶ ἀποφανθοῦν ὅτι εἶνε δηλητηριασμένη, ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ μοῦ κάμετε ὅτι θέλετε. Τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ πεθάνῃ καὶ θὰ τὴν θάψετε, ἐγὼ θὰ σᾶς πληρώσω τὸ κληρονομικό της μερίδιο, ἀλλὰ μόνο τὴν ἡμέρα ἐκείνη.

Ὁ 'Εωσφόρος σκέφτηκε ἐπὶ κάμποσην ὥρα. Εἶχε πεισθῆ σ' ὅσα τοῦ ἔλεγε ἡ Λόρα.

—Πρέπει ὅμως, εἶπε σὲ λίγο, νὰ κάμουμε τὸ συμβόλαιο καὶ νὰ τὸ ὑπογράψουμε καὶ οἱ δυό μας.

—Μάλιστα, ἀπάντησεν ἡ Λόρα. Πηγαίνετε στὸν 'Αρμάνδο κ' ἐγὼ στὸ μεταξὺ τὸ γράφω.

—Μὰ πρέπει ὁ καθένας μας νὰ ἔχῃ ἀπὸ ἕνα ἀντίγραφο. Προσέξετε γιατὶ καὶ ἡ ἐλαχίστη παράβασι τῶν ὅρων τοῦ συμβολαίου, θὰ σᾶς στοιχίσῃ πολὺ ἀκριβά.

—Μείνετε ἥσυχος, ἀρχηγέ, εἶπεν ἡ Λόρα. Τὸ συμφέρον καὶ τῶν δυό μας ἀπαιτεῖ ἀμοιβαία βοήθεια.

—Καὶ ὅμως, εἶπε ὁ 'Εωσφόρος, μονάχα ἕνα μέσο ἐπιτυχίας ὑπάρχει γιὰ τὸ σκοπό μου: Ἡ ψεύτικη εἴδησι τοῦ θανάτου τοῦ 'Αρμάνδου. Νὰ γραφῇ δηλαδὴ στὶς ἐφημερίδες ὅτι τάχα τὸν ἐτουφέκισα καὶ τότε ἡ Φερνάνδη βλέποντας ὅτι μένει μόνη κι' ἀπροστάτευτη στὸν κόσμο, ἴσως συγκατατεθῇ νὰ γίνῃ δική μου.

—Κ' ἐγὼ θὰ σᾶς παρακαλέσω, εἶπε ἡ κόμησσα, νὰ δημοσιεύσετε ἐπίσης ὅτι καὶ ἡ Φερνάνδη πέθανε. Ἴσως ὁ 'Αρμάνδος μετὰ τὸ θάνατο τῆς μνηστῆς του μὲ ἀγαπήσῃ. Τί σκέπτεσθε νὰ τοῦ πῆτε τώρα, ποὺ θὰ τὸν συναντήσετε;

—Ἄ, δὲ βαστῶ πειὰ νὰ τὸν βλέπω, ἀπάντησε ὁ ἀρχηγός. Εἶνε τόσο εἰλικρινὴς καὶ τόσο τίμιος ἀπέναντί μου, ὥστε νοιώθω νὰ μοῦ παραλύῃ κάθε δύναμι...

—'Αποφύγετε νὰ τὸν δῆτε.

—Πῶς;

—Φύγετε γιὰ τὴν Νεάπολι. Κανονίστε ἐκεῖ τὸν τρόπο ποὺ θὰ ξεγελάσουμε τὴν Φερνάνδη καὶ εἰδοποιεῖστε τὸν 'Αρμάνδο μὲ τὸν Κασκαρίλλο, ὅτι τὸν κρατᾶτε στὸ σπήλαιο, μέχρις ὅτου ἐξακριβώσετε ἂν σᾶς εἶπε ἀλήθεια. Ὅταν 'ρθῆτε πίσω θἄχω ἕτοιμο τὸ μεταξύ μας συμβόλαιο καὶ τὸ ὑπογράφουμε.

Ὁ 'Εωσφόρος σκέφθηκε λίγο καὶ ἀπάντησε:

—Ἂς γίνῃ ἔτσι. Κ' ἐσεῖς τί θὰ κάμετε στὸ μεταξὺ αὐτό;

—Θὰ προσεγγίσω τὸν 'Αρμάνδο καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ τὸν γοητεύσω.

— Καλὴ ἐπιτυχία τότε...

Ὁ 'Εωσφόρος τὴν χαιρέτησε καὶ γύρισε στὸ σπήλαιο. Εἶδε ἐκεῖ τὸν Κασκαρίλλο, τοὔδωσε διάφορες ὁδηγίες καὶ κατόπιν καβάλλησε σ' ἕνα ἄλογο κ' ἔφυγε...

Ὁ Κασκαρίλλο μπῆκε ἀμέσως στὸ διαμέρισμα ποὺ περίμενε ὁ 'Αρμάνδος καὶ τοῦ εἶπε πὼς θὰ μείνῃ στὸ σπήλαιο μέχρι νὰ γυρίσῃ ὁ 'Εωσφόρος. Ὁ 'Αρμάνδος ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ληστοῦ ἀνησύχησε.

—Θ' ἀργήσῃ νὰ γυρίσῃ ὁ ἀρχηγός σας; ρώτησε.

—Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρει κανείς, ἀπάντησε ὁ Κασκαρίλλο.

—Μπορῶ στὸ μεταξὺ αὐτὸ νὰ δῶ τὸν θεῖο μου;

—Τὸν κ. Λενοέλ; Μάλιστα

—Ποῦ βρίσκεται;

—'Ελᾶτε μαζύ μου.

Ὁ 'Αρμάνδος ἀκολούθησε τὸ γηραιὸ ληστή. Βγῆκαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπήλαιο, προχώρησαν λίγο καὶ στάθηκαν. Ὁ Κασκαρίλλο ἔβγαλε τότε μιὰ σφυρίχτρα καὶ σφύριξε. Ἕνα ἄλλο σφύριγμα ἀκούστηκε ἀμέσως καὶ σὲ λίγο μιὰ ὡραία κοπέλλα, μὲ ξέπλεκα μαλλιὰ παρουσιάστηκε καβάλλα σ' ἕνα ὑπερήφανο ἄλογο. Ἦταν ἡ Λόρα!..

Εἶχε σκηνοθετήσει σκοπίμως τὴ σκηνὴ αὐτὴ γιὰ νὰ καταπλήξῃ τὸν 'Αρμάνδο μὲ τὴ χάρι της. Μόλις ἔφτασε μπρός τους πήδησε κάτω ἀπ' τ' ἄλογο καὶ εἶπε μὲ γλυκειὰ φωνὴ στὸν Κασκαρίλλο:

—Τί θὲς πατέρα;

—Παιδί μου, εἶπε ὁ γερολῃστής, σὲ φώναξα γιὰ νὰ ὁδηγήσῃς τὸν κύριο στὸν Λενοέλ.

Ἡ Λόρα ἔρριξε μιὰ γρήγορη ματιὰ στὸν 'Αρμάνδο καὶ ἀπάντησε:

—Εὐχαρίστως, πατέρα...

—'Ακολουθῆστε τὴν κόρη μου, εἶπε ὁ Κασκαρίλλο στὸν 'Αρμάνδο. Αὐτὴ περιποιεῖται ἐδῶ τοὺς αἰχμαλώτους. Σὲ λίγο θὰ βρίσκεστε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ θείου σας. Γειά σας....

Ὁ 'Αρμάνδος ἀκολούθησε σιωπηλὸς τὴν Λόρα. Ἔξαφνα σήκωσε τὰ μάτια του κι' ἄρχισε νὰ τὴν ἐξετάζῃ μὲ προσοχή. Τί ὡραία ποὺ ἦταν!... Σωστὸ λουλοῦδι τοῦ ἀγροῦ... Γλυκειά, γοητευτική, νεραϊδένια...

—Μπορῶ νὰ σᾶς ρωτήσω κάτι σινιόρα; τῆς εἶπε ἄξαφνα ὁ νέος.

Ἡ Λόρα στάθηκε καὶ τὸν κύτταξε στὰ μάτια.

—Εὐχαρίστως, κύριε, ρωτῆστε με ὅτι θέλετε, τοῦ ἀπάντησε.

—Γιατὶ μένετε μαζὺ μὲ τοὺς ληστάς, στ' ἄγρια αὐτὰ βουνά, σινιόρα, σεῖς τόσο νέα καὶ τόσο ὄμορφη;

Ἡ Λόρα ἀναστέναξε κι' ἀποκρίθηκε:

—Τί θέλετε νὰ κάμω, κύριε; Εἶμαι φτωχή. Μένω κοντὰ στὸν πατέρα μου, περιποιοῦμαι τοὺς αἰχμαλώτους, πληρώνουμαι καλὰ γιὰ τὶς ὑπηρεσίες μου αὐτὲς καὶ μαζεύω ἔτσι τὴν προῖκα μου.

—Τὴν προῖκα σας; Εἴσαστε τόσο ὡραία, κόρη μου, ποὺ θὰ σᾶς ζητοῦσε γιὰ γυναῖκα του κι' ἕνας πρίγκηπας.

—Στὴ Γαλλία ἴσως, κύριε, ἐδῶ ὅμως ὄχι.

—Βιάζεστε τόσο, λοιπόν, νὰ παντρευτῆτε σινιόρα;

('Ακολουθεῖ)

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΧΩΛ ΚΕΪΝ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

[Τί ὠφελήσει ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδίση καὶ ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ !...]
(Εὐαγγέλιον)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

'Αφοῦ τελείωσε καὶ τὸ δεύτερο αὐτὸ πλαστό του γράμμα, ὁ Πῆτος γύρισε ὅλο τὸ σπίτι, πατῶντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν του. Βρῆκε χρωματιστὸ χαρτὶ καὶ σπάγγο, ξανάβαλε τὸ σκουφάκι μέσ' στὸ κουτί, ἔβαλε καὶ τὸ γράμμα του μέσα, τὸ ἔδεσε καὶ τὸ μετέβαλε σὲ τέλειο ταχυδρομικὸ δέμα. Ἔγραψε ἔπειτα ἀπὸ πάνω μιὰ διεύθυνση—τὴ δική του !...

Ἔπειτα, ἥσυχος, ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε.

Ὅταν ἐξύπνησε, φώναξε δυνατά :

—Ἄλλες ἔννοιες πάλι, Νάνση... Πρέπει νὰ πάω στὸ Σαὶν-Μαίρν γιὰ νὰ εἶμαι στὴ διαδήλωσι...

Ἔπειτα, παίρνοντας τὸ δέμα του, τὸ ἔχωσε κάτ' ἀπ' τὸ ἐπανωφόρι του, κουμπώθηκε ὥς τὸ λαιμὸ καὶ βγῆκε ἔξω τρέχοντας.

***

Ἔκαναν πανιὰ νωρὶς τ' ἀπόγεμα καὶ, μὲ τὸν εὐνοϊκὸ ἄνεμο ποὺ φυσοῦσε, παρέπλευσαν γρήγορα τὴν ἀκτή. Ὁ καιρὸς ἦταν ὑγρὸς καὶ πνιγηρὸς καὶ, ὅταν ἔφτασαν στὴ Δόγλη, εἶχε ἀρχίσει νὰ βρέχῃ. 'Εκεῖ ὁ Πῆτος μπῆκε στὸ βαποράκι τῆς γραμμῆς. Ὅσο πλησίαζαν πρὸς τὸ Πὸρτ - Σαὶν - Μαίρν, ἡ ἀνυπομονησία του μεγάλωνε διαρκῶς. Λὲς καὶ δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ φτάσουν. Κάθε τόσο κυττοῦσε ἀπὸ τὴ γέφυρα πρὸς τὴ στεριά, προσπαθῶντας νὰ διακρίνῃ στὸ βάθος τὸ λιμάνι...

Ὅταν ἔφτασαν τέλος βγῆκε πρῶτος γρήγορα - γρήγορα ἀπὸ τὸ βαπόρι καὶ τράβηξε πρὸς τὸ ταχυδρομεῖο, ὅπου ἔρριψε τὸ δέμα μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ εἶχε ρίξει καὶ τὸ γράμμα.

Ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Πόρτο τὴν ἴδια νύχτα γιὰ τὴ Δόγλη. Ἦταν τὸ μόνο μέρος στὸ ὁποῖο ὁ Πῆτος δὲν εἶχε ψάξει ἀκόμα γιὰ τὴν Καίτη καὶ σκόπευε νὰ διανυκτερεύσῃ γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἐκεῖ.

Νοίκιασε ἕνα δωμάτιο σ' ἕνα ξενοδοχεῖο στὴν ὁδὸ 'Αθόλου καὶ κατόπιν βγῆκε ἔξω γιὰ νὰ κάνῃ μιὰ βόλτα στοὺς δρόμους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν γεμᾶτοι κόσμο. Ὁ Πῆτος ἤξερε πὼς στὴν ὁδὸ 'Αθόλου βρισκόταν καὶ τὸ σπίτι τοῦ Φιλίππου καὶ σκέφτηκε νὰ ψάξῃ νὰ τὸ βρῆ. Τὸ ἀνακάλυψε εὔκολα, ἂν καὶ ὁ δρόμος ἦταν σκοτεινός. Βρισκόταν ἀνάμεσα σ' ἕνα σωρὸ ἄλλα σπίτια, ποὺ ὅλα εἶχαν κολλημένη στὴν πόρτα τους μιὰ μεταλλινη πλάκα πάνω στὴν ὁποία ἦταν χαραγμένο ἕνα ὄνομα κι' ἀπὸ κάτω ἡ λέξις : «Δικηγόρος». Τὸ σπίτι τοῦ Φιλίππου εἶχε μιὰ μικρὴ - μικρὴ πλάκα, ποὺ μόλις φαινόταν στὸ σκοτάδι, μὲ τὰ λόγια : «Δικαστὴς Χριστιάνος».

'Αφοῦ συλλάβισε μὲ κόπο τὴν ἐπιγραφὴ αὐτή, ὁ Πῆτος ἀπομακρύνθηκε γρήγορα - γρήγορα. Τὸ σπίτι τοῦ Φιλίππου ἦταν τὸ μόνο σπίτι στὴ Δόγλη ποὺ δὲν θὰ ἤθελε νὰ τὸ ἐπισκεφθῆ. Τρόμαζε μάλιστα μὲ τὴν ἰδέα ὅτι μποροῦσε νὰ τὸν ἰδῆ κανεὶς ἀπ' αὐτὸ καὶ νὰ τὸν γνωρίσῃ. Φοβόταν μήπως ὁ Φίλιππος ὑποψιασθῆ ὅτι εἶχε πάει στὴ Δόγλη, ψάχνοντας γιὰ τὴν Καίτη.

Ὁ Πῆτος περιπλανήθηκε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς στενοὺς δρόμους τῆς πόλεως ὥσπου ἔφτασε στὴν ἀκροθαλασσιά. 'Εκεῖ ἐκρατοῦσε μεγάλη κίνησις καὶ ζωηρότης καὶ ὁ κόσμος διασκέδαζε.

Κάθε τόσο κυττοῦσε ἀπὸ τὴ γέφυρα στὴ στεριά ..

Μόλις ἔβλεπε καμμιὰ γυναῖκα νὰ περνάῃ κοντά του τὴν ἐκύτταζε μὲ προσοχή, μὲ τὴ λαχτάρα μήπως ἀνακαλύψῃ ἐκείνη τοῦ ἔψαχνε νὰ βρῆ. Δὲν τὴν ἔβλεπε ὅμως πουθενὰ καὶ ἐξακολούθησε νὰ πλανιέται σὰν χαμένο πρόβατο.

Ἔξαφνα, καθὼς κύτταζε μὲ τὴν ἴδια ἐλπίδα πάντοτε, μιὰ νέα ποὺ πέρασε ἀπὸ κοντά του, ἄκουσε μιὰ φωνὴ γελαστὴ νὰ τοῦ λέῃ :

—Μήπως ψάχνετε νὰ βρῆτε κανένα ;

Στράφηκε ξαφνιασμένος καὶ κύτταξε ἐκείνην ποὺ τοῦ μιλοῦσε. Ἦταν μιὰ νέα κόρη μὲ ὡραῖο πρόσωπο, ἀλλὰ πασαλειμένη μὲ πούντρα. Ὁ Πῆτος εἶχε κάθε διάθεση νὰ θυμώσῃ μαζύ της, μὰ κρατήθηκε. Ἡ νέα ἦταν τόσο χαριτωμένη κ' ἐπὶ πλέον τοῦ χαμογελοῦσε.

—Μάλιστα, τῆς ἀπάντησε, κάποιον ἔψαχνα νὰ βρῶ...

Καί, λέγοντας αὐτό, προσπάθησε νὰ τὴν ξεφορτωθῆ.

—Μήπως θέλετε τὴ Λαίδη ;... Μοῦ ἔλεγε πὼς περιμένει κάποιο νέο ἀπὸ τὸ Δουβλῖνο. Μήπως εἴσθε σεῖς....

— Ἄφησέ με, κορίτσι μου, ἀπάντησε ὁ Πῆτος χτυπῶντας ἐλαφριὰ τὸ χέρι της καὶ κάνοντας νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ δρόμο του. Ἄφησέ με.

Ἡ νέα τὸν ἐκύτταζε μὲ κάποιο οἶκτο καὶ τοῦ ψιθύρισε στὸ αὐτί :

—Ἕνα ὥμορφο παλληκάρι σὰν κ' ἐσένα εἶνε κρῖμα νὰ μὴν κυττάζῃ τὰ ὥμορφα κορίτσια.

Ὁ Πῆτος ξανακύτταξε πάλι τὸ ὥμορφο πρόσωπο τῆς νέας καὶ ἄρχισε νὰ συγκινῆται κάπως.

—Μαξιώτισσα εἶσαι ἐσύ ; τὴ ρώτησε ἄξαφνα.

'Αμέσως τὸ χαμόγελο ἔσβυσε ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς νέας, ἡ ὁποία ντροπιάστηκε καὶ τάχασε...

—Ποῦ τὸ ξέρεις; ἀπάντησε κατεβάζοντας τὰ μάτια της. Ἡ προφορά μου σοῦ τὸ φανέρωσε ;

Ὁ Πῆτος ἐπῆρε τότε τὰ λεπτὰ γαντοφορεμένα χέρια της, μέσα στὰ χοντρὰ τὰ δικά του.

—Ὥστε εἶσαι πατριωτοπούλα μου, τῆς εἶπε μὲ συγκίνηση. Πόσων χρόνων εἶσαι ;

—Κλείνω τὰ δεκάξη, ἀπάντησε ἐκείνη.

—Θεέ μου ! εἶπε ὁ Πῆτος. 'Απὸ τόσο μικρὴ ἐπῆρες τὸ δρόμο τῆς ἁμαρτίας.

Ἡ νέα δὲν τοῦ ἀπάντησε. Τὰ βλέφαρά της ἔτρεμαν καὶ ἦταν ἕτοιμη νὰ κλάψῃ.

—Δὲν φταίω ἐγώ, ἀπάντησε τέλος. Ἤμουν ἀρραβωνιασμένη μὰ ὁ ἀρραβωνιαστικός μου μὲ παράτησε γιατὶ δὲν εἶχα προῖκα... Γι' αὐτὸ κατάντησα ἔτσι...

Ὁ Πῆτος ἔβγαλε μιὰ λίρα ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ τὴν ἔβαλε στὸ χέρι τῆς νέας, λέγοντας :

—Σῦρε ἀπόψε στὸ σπίτι σου, κόρη μου...

Καὶ ἀπομακρύνθηκε περίλυπος.

Μόλις ἔμεινε μόνος κατάλαβε ὅτι τοῦ κάκου ἔψαχνε. Γι' αὐτὸ κι' ἀποφάσισε νὰ πάῃ στὸ ξενοδοχεῖο νὰ κοιμηθῆ. Καθὼς ὅμως ἔκανε νὰ στρίψῃ τὴν ὁδὸ 'Αθόλου λίγο ἔλειψε νὰ τὸν πλακώσῃ ἕνα πολυτελέστατο ἁμάξι, τὸ ὁποῖο περνοῦσε μὲ μεγάλη ταχύτητα.

—Τὸ ἁμάξι τοῦ Διοικητοῦ ! εἶπε κάποιος.

Τὸ ἁμάξι τοῦ Διοικητοῦ στάθηκε μπρὸς στὸ σπίτι τοῦ Φιλίππου. 'Εκεῖ κατέβηκε ἀπ' αὐτὸ ἕνας ψηλὸς κύριος καὶ μπῆκε μέσα.

—Ὁ νέος Διοικητής ! εἶπε μιὰ κόρη στὸ σύντροφό της καθὼς περνοῦσαν.

***

Ἦταν τρεῖς ἡ ὥρα μετὰ τὰ μεσάνυχτα ὅταν ὁ Πῆτος ἐγύρισε στὸ Ράμψυ. Τὸ σπίτι του ἦταν κατασκότεινο καὶ χτύπησε ἐπανειλημμένως τὴν πόρτα ὥς ὅτου νὰ τοῦ ἀνοίξουν. «Ἀχ ! νὰ εἶχε γυρίσῃ ἡ Καίτη ! Ἄχ, νὰ τὴν εὕρισκα ἀπάνω !...» ἔλεγε μέσα του.

Κι' ἀμέσως ἄρχισε νὰ σκέπτεται ποῦ νὰ βρισκόταν ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἡ φτωχή του ἀνάπη. Φοβόταν μήπως ἦταν δυστυχισμένη, μήπως δὲν εἶχε χρήματα, μήπως ὑπέφερε. Φοβόταν ἀκόμα μήπως ἐκείνη τὴν ὥρα ποὺ ὅλος ὁ κόσμος κοιμόταν, αὐτὴ βρισκόταν ἄγρυπνη. Καὶ σὰν μιὰ προσευχὴ πρὸς τὸ Θεό, βγῆκαν ἀπὸ τὸ στόμα του τὰ λόγια αὐτά :

('Ακολουθεῖ)

ΤΡΑΓΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΑΡ. ΖΕΝΙΩ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ!...

ΑΠΟ τὰ μικρά τους χρόνια ὁ ΠέτροςΓκιντὼ καὶ ὁ Γιάννης Γκὲρλ ἦσαν δυὸ φίλοι ἀδελφικοί, ἀχώριστοι καὶ ἀγαπημένοι. Τὰ σπίτια τῶν πατέρων τους ἦταν γειτονικὰ καὶ ἡ φιλία τῶν δυὸ παιδιῶν ἐμεγάλωνε σὰν ἕνα δένδρο ποὺ ὡριμάζει μὲ τὸν καιρό. Πλάϊ στὰ σπίτια τους, σ' ἕνα μικρὸ καὶ φτωχικό σπιτάκι καθότανε ἡ χήρα Ντιγκερὸ μαζὺ μὲ τὴ μοναχοκόρη της Μαρία, ποὺ ἦταν ἕνα ὤμορφο καὶ γλυκὸ κορίτσι, τὸ πρῶτο ἴσως ἀπ' ὅλα τὰ κορίτσια τῆς Βιλιέρσης.

Ὁ Γιάννης Γκὲρλ καὶ ὁ Πέτρος Γκιντὼ ἀπὸ τὰ παιδικά τους χρόνια ἔπαιζαν ὅλα τους τὰ παιγνίδια μὲ τὴ Μαρία, καὶ, καθὼς εἶχαν γεννηθῆ καὶ οἱ τρεῖς στὴν ἴδια γειτονιὰ, ἐμεγάλωσαν κι' ἀντρειώθηκαν σὰν τρία ἀγαπημένα ἀδέρφια. Σιγὰ-σιγὰ οἱ παιδικὲς καρδιές τους εἶχαν ἑνωθῆ καὶ εἶχαν δεθῆ τόσο σφιχτὰ, ποὺ θὰ ἦταν πειὰ πολὺ δύσκολο νὰ χωρίσουν σὲ ὅλη τους τὴ ζωή. Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γιάννης εἶχαν καὶ οἱ δυὸ μιὰ καρδιὰ καὶ μιὰ ψυχὴ, ἐνῶ ἡ Μαρία τοὺς ἀγαποῦσε καὶ τοὺς δυὸ μὲ τὴν ἴδια ἁγνότητα καὶ μὲ τὴν ἴδια παρθενικὴ ἀφέλεια...

Ὁ Γιάννης καὶ ὁ Πέτρος δούλευαν στὴν ἴδια ψαρόβαρκα, ἀδελφωμένοι πάντοτε καὶ ἀχώριστοι, ἐνῶ ἡ φίλη τους ἡ Μαρία Ντιγκερὸ, ποὺ ἦταν πειὰ ἕνα εὐωδιαστὸ λουλοῦδι, βοηθοῦσε τὴ μητέρα της στὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

Ἕνα ὤμορφο κυριακάτικο δειλινὸ, ἐνῶ οἱ ψαρόβαρκες ἦταν πειὰ δεμένες στὴν ἥσυχη ἀκτὴ, ὁ Πέτρος Γκιντὼ καὶ ὁ Γιάννης Γκὲρλ, ποὺ εἶχαν γυρίσει ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸ λιμάνι, **ἑτοιμαζόντουσαν νὰ** δέσουν κι' αὐτοὶ τὴ βάρκα τους, ὅταν ἄξαφνα μιὰ γλυκειὰ καὶ εὔηχη φωνὴ ἔφθασε στ' αὐτιά τους φαιδρὴ καὶ γεμάτη χάρη !

—Ἔ ! Γιάννη ! Ἔ ! Πέτρο ! Ποῦ τὰ ἔχετε λοιπὸν τὰ μάτια σας ;

Σήκωσαν ἀμέσως χαρούμενοι τὸ κεφάλι τους καὶ ἀντίκρυσαν τὴ Μαρία νὰ στέκεται ἀπὸ πάνω τους στὴ μικρὴ ξύλινη προβλῆτα, ὄρθια καὶ λυγερὴ σὰν νεράϊδα. Ἦταν ντυμένη μὲ τὰ καλά της ροῦχα καὶ ἐκρατοῦσε στὸ χέρι της ἕνα μπουκέτο λουλούδια. Τὰ πλούσια μαλλιά της, ἁρπαγμένα ἀπὸ τὴν αὔρα, κυμάτιζαν σὰν χρυσαφένια κάτω ἀπὸ τὶς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου. Ἦταν πολὺ ὤμορφη ἡ Μαρία αὐτὸ τὸ δειλινὸ καὶ καθὼς στεκόταν πάνω στὴν προβλῆτα ἔμοιαζε πολὺ μ' ἕνα ὑπέροχο ἄγαλμα στυλωμένο στὸ βάθρο του...

Οἱ δυὸ νέοι βγῆκαν ἀπὸ τὴ βάρκα τους, ἔτρεξαν κοντά της, ἐνῶ ἕνα καινούργιο αἴσθημα γεννήθηκε ἀπότομα στὶς ἁπλὲς καρδιές τους. Γιὰ πρώτη φορὰ ἡ φίλη τους Μαρία τοὺς εἶχε φανῆ σὰν μιὰ ὤμορφη γυναίκα πειὰ, ὅπως καὶ πραγματικὰ ἦταν. Ταραγμένοι κάπως, κατέβηκαν μαζύ της ἀπὸ τὴν προβλῆτα κι' ἀφοῦ μοιράσθηκαν τὰ λουλούδια ποὺ ἐκείνη τοὺς ἐπρόσφερε, τὴν ἐπῆραν ἀπὸ τὰ χέρια κι' ἄρχισαν ἕνα τρελλὸ τρέξιμο στὴν ἀμμουδιὰ, ὥς ποὺ βράδιασε.

Ὅσο εἶχαν κοντά τους τὴν Μαρία, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Γιάννης, εἶχαν μεθύσει ἀπὸ τὴν ἀνατριχίλα τοῦ νέου αἰσθήματος ποὺ ἐθέρμαινε γλυκὰ τὶς καρδιές τους. Ὅταν ὅμως σὲ λίγο τὴν ἄφησαν στὸ σπίτι της, ἄρχισαν νὰ νοιώθουν τὶς πρῶτες τύψεις, γιατὶ ξαφνικὰ ἡ πρώτη ἀδελφικὴ ἀγάπη ποὺ ἔτρεφαν πρὸς ἐκείνη, εἶχε μεταβληθῆ σ' ἐρωτικὸ πάθος.

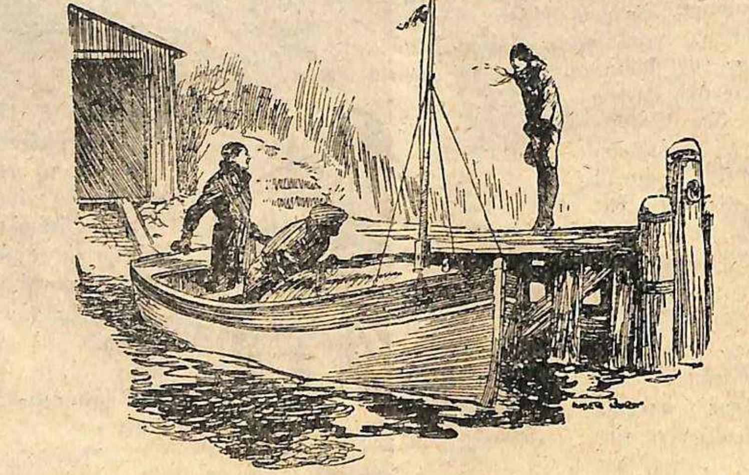

Σήκωσαν τὸ κεφάλι τους κι' ἀντίκρυσαν τὴ Μαρία...

Γι' αὐτὸ καὶ τὸ βράδυ γύρισαν καὶ οἱ δυὸ στὰ σπίτια τους μὲ τὴν καρδιὰ ἀλλοιώτικη, βαρειὰ καὶ πονεμένη. Καὶ, πρώτη φορὰ στὴ ζωή τους, οἱ δυὸ φίλοι δὲν ἐφιλήθηκαν πρὶν χωρισθοῦν. Εἶπαν μόνο μιὰ ψυχρὴ καληνύχτα ποὺ τοὺς ἔκανε ν' ἀνατριχιάσουν περίεργα, σὰν κάτι ὀδυνηρὸ ν' ἀρχίζη νὰ λιγοστεύη τὴν ἀγάπη ποὺ ἔτρεφε ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο...

Ἀπὸ τότε κάθε φορὰ ποὺ ξανάβλεπαν τὴ φίλη τους, ἡ καρδιές τους γέμιζαν ἀπὸ μιὰ ἐγωϊστικὴ γλύκα καὶ ἡ Μαρία, ἡ μεγάλη Μαρία πειὰ, δὲν ἄργησε νὰ καταλάβη τὴν αἰτία τῆς ἀπότομης αὐτῆς ἀλλαγῆς. Αὐτὴ ὅμως, καλόκαρδη καὶ πιστὴ ἀκόμα στὴν παιδικὴ φιλία ποὺ τὴν εἶχε ἑνώσει μὲ τοὺς δυὸ νέους, φερνότανε καὶ στοὺς δυὸ μὲ τὴν ἴδια τρυφερότητα, χωρὶς νὰ ξεχωρίζη τὸν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλο.

Ἀλλὰ οἱ νέοι τῆς Βιλιέρσης δὲν ἄργησαν νὰ τὰ μυριστοῦν ὅλ' αὐτὰ, εἶχαν ἀρχίσει κιόλας νὰ σχολιάζουν τὴν ἀγάπη τοῦ Πέτρου Γκιντὼ καὶ τοῦ Γιάννη Γκὲρλ καὶ νὰ ἐκφράζουν τὴ γνώμη πὼς ἡ Μαρία Ντιγκερὸ συμπαθοῦσε περισσότερο τὸν Πέτρο γιατὶ ἦταν ὤμορφος καὶ περισσότερο φαιδρὸς ἀπὸ τὸν Γιάννη ποὺ εἶχε καρδιὰ θαλασσόλυκου καὶ ποὺ τὸ ἡλιοκαμένο πρόσωπό του ἦταν πάντοτε κατσουφιασμένο καὶ εἶχε μιὰ ὠμορφιὰ κάπως ἄγρια... Οἱ ψίθυροι αὐτοὶ βασάνιζαν τὸν Γιάννη Γκὲρλ καὶ στὴν ἀνδρικὴ πειὰ καρδιά του ἄρχιζε σιγὰ σιγὰ νὰ φυτρώνη κάποιο μῖσος γιὰ κεῖνον ποὺ τοῦ ἔκλεψε τὴν καρδιὰ τῆς πολυαγαπημένης του. Ὡστόσο βλέποντας ὁ φτωχὸς νέος πὼς μαζὺ μὲ τὴν ἀγάπη τῆς Μαρίας θὰ ἔχανε καὶ τὴν ἀδελφικὴ φιλία τοῦ παλιοῦ του φίλου, ἔννοιωθε ιστὴν ψυχή του τὴν ἐπιθυμία νὰ ὁμολογήση καθαρὰ στὸν Πέτρο πὼς ἀγαποῦσαν τὴν ἴδια γυναίκα μ' αὐτὸν καὶ νὰ τοῦ ὑποδείξη πὼς ἔπρεπε ἢ νὰ τὴν ξεχάσουν καὶ οἱ δυὸ καὶ νὰ φύγουν μακρυὰ ἀπὸ τὴν Βιλιέρση ἢ νὰ γίνουν στὸ ἑξῆς δυὸ θανάσιμοι ἐχθροί...

Ἔξω στὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα, ὅταν ἡ ψαρόβαρκά τους ἐλικνιζότανε ἀπὸ τὰ κύματα, οἱ καρδιὲς τοῦ Γιάννη καὶ τοῦ Πέτρου ἔπαιρναν τὴν πρώτη τρυφερότητά τους καὶ σὰν ἀπὸ τὸ βάρος κάποιας τύψεως, σὰν νὰ μετάνοιωναν ποὺ εἶχαν ἀρχίσει νὰ καταστρέφουν τὴν ὤμορφη φιλία τους, βοηθοῦσε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο στὴ δουλειά τους κ' ἔλεγαν λόγια φιλικὰ ὅπως πρῶτα, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχουν καὶ τὴ δύναμι νὰ κυτταχθοῦν στὰ μάτια. Ἔννοιωθαν πὼς ἦταν καὶ οἱ δυὸ ἔνοχοι, ἐπίορκοι... Μὰ κ' ἡ φλόγα τοῦ ἔρωτος ἦταν πιὸ δυνατὴ ἀπὸ κάθε ἄλλο εὐγενικὸ αἴσθημα καὶ στὰ βάθη τῶν καρδιῶν τους ἐφώληαζε πειὰ τὸ μῖσος, τὸ μῖσος ποὺ ἐπρομήνυε τὸ δρᾶμα...

...Κ' ἕνα κυριακάτικο ἀπόγευμα ποὺ ὁ ἥλιος ἔλουζε τὰ πάντα, τὸ χωριὸ, τοὺς κάμπους καὶ τὰ ἤρεμα νερὰ τῆς θάλασσας, τὸ τρομερὸ δρᾶμα ἔγινε !

Στὴν καρδιὰ τοῦ Γιάννη Γκὲρλ εἶχε ἁπλωθῆ πειὰ ἡ ἀπελπισία, γιατὶ ἦταν σὲ ὅλους γνωστὸ πὼς ἡ Μαρία ἀγαποῦσε καὶ θὰ ἔπαιρνε ἄνδρα της τὸν Πέτρο Γκιντὼ. Τὸ κυριακάτικο λοιπὸν αὐτὸ ἀπόγευμα ὁ Γιάννης καὶ ὁ Πέτρος, σπρωγμένοι ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἴχνη τῆς παλιᾶς φιλίας τους, βγῆκαν μαζὺ ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ χωρὶς νὰ πάρουν κοντά τους καὶ τὴν Μαρία. Περπατοῦσαν σιωπηλὰ ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλον, σκυθρωποὶ καὶ βαρύθυμοι, χωρὶς νὰ κυττάζωνται διόλου, σὰν νὰ ἔννοιωθαν καὶ οἱ δυὸ κάποιο ἀόριστο κακὸ προαίσθημα.

Σὲ ἀπόσταση δύο χιλιομέτρων ἀπὸ τὴνΒιλιέρση βρίσκεται ὁ γκρεμὸς τοῦ Πειλὰν, ὀνομαστὸς γιὰ τὸ φυσικὸ μεγαλεῖο του, ἀλλὰ καὶ τρομερὸς γιὰ τὸ ἐπικίνδυνο βάραθρό του. Εἶνε ἕνα ἀπότομο ὕψωμα στὴ γῆ κοντὰ στὴ θάλασσα, ποὺ καταλήγει σὲ μιὰ μεγαλειώδη, ἀλλὰ καὶ τρομερὴ ἄβυσσο, στὸ ἀπόκρημνο βάθος τῆς ὁποίας ἀνάμεσα στὰ κύματα ὑψώνονται πελώρια αἰχμηρὰ βράχια ποὺ οἱ κοφτερὲς μῦτες τους φέρνουν τὸν ἴλιγγο...

Ὅταν οἱ δυὸ νέοι φθάσανε στὸν γκρεμὸ τοῦ Πειλὰν καὶ πλησίασαν πάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου, ὁ Γιάννης ἔπιασε ἀπότομα τὸν Πέτρο ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε :

Πέτρο, ἔχω σήμερα νὰ σοῦ κάνω μιὰ πρόταση. Ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ δηλαδὴ νά φύγουμε ἀπὸ τὴ Βιλιέρση! Τὸ πρωΐ μίλησα μὲ τὸν καπετάνιο Ροζὲρ τοῦ καραβιοῦ «Ἅγιος Γεώργιος» ποὺ φεύγει μεθαύριο, κι' ἔμεινα σύμφωνος μαζύ του νὰ μᾶς πάρη στὸ πλήρωμά του. Ἂς φύγουμε...

Τὸ πρόσωπο τοῦ Πέτρου Γκιντὼ πῆρε ἕνα ὕφος διστακτικὸ, ἐνῶ ὁ Γιάννης ἐσυνέχισε μὲ θέρμη :

—Σὲ παρακαλῶ, Πέτρο, ἔλα νὰ φύγουμε μακρυά ! Ἡ ζωή μας θὰ εἶνε ὤμορφη στὴ θάλασσα ! Δὲν νομίζεις καὶ σὺ πὼς εἶνε ντροπὴ νὰ μείνουμε σ' ὅλη μας τὴ ζωὴ φτωχοὶ ψαράδες, ἐνῶ μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ γυρίσουμε ὅλο τὸν κόσμο σὰν τοὺς πατέρας μας ; Ἡ ἀγάπη τῆς Μαρίας εἶνε μιὰ ντροπὴ γιὰ μᾶς καὶ πρέπει νὰ τὴν ξεχάσουμε. Ἔλα, πᾶμε νὰ βροῦμε τὸν καπετάνιο Ροζὲρ νὰ συμφωνήσουμε. Θέλεις ; Γιατί γυρίζεις ἀλλοῦ τὸ κεφάλι σου, Πέτρο ; Φίλε μου, ἀδελφέ μου, ἀρνεῖσαι ;...

Ὁ Πέτρος τράβηξε τὸ μπράτσο του ἀπὸ τὸ ἐγκάρδιο σφίξιμο τοῦ Γιάννη, σταύρωσε ὕστερα τὰ χέρια του στὸ στῆθος του καὶ εἶπε :

—Θὰ εἶνε καλύτερο νὰ σοῦ τὰ φανερώσω ὅλα, Γιάννη !

Τὰ μάτια τοῦ Γιάννη Γκὲρλ λάμψανε κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο.

—Λέγε λοιπὸν, τί ἔχεις νὰ μοῦ φανερώσης ; εἶπε κάπως ψυχρά.

Καὶ ἀπότομα ὁ Πέτρος ὡμολόγησε :

—Νά ! Ἀγαπάω τὴ Μαρία καὶ μὲ ἀγαπάει κι' αὐτή...

—Τὸ ἤξερα ! τὸν διέκοψε ὁ Γκὲρλ, ἐνῶ τὸ μῖσος ἔκανε νὰ μορφάση τὸ ἄγριο πρόσωπό του. Τὸ ἤξερα ! Καὶ δὲν σὲ κατακρίνω ἐσένα γι' αὐτὸ, ἀλλὰ ἐκείνη, ἐκείνη ποὺ σοῦ πῆρε τὰ μυαλά. Ἐσένα σ' ἀγαπῶ ἀκόμα... Πέτρο, σὲ προτιμῶ ἀπὸ τὴ Μαρία, ἀξίζεις περισσότερο ἀπ' αὐτὴ, εἶσαι ὁ φίλος μου, ὁ ἀδελφός μου !... Γιὰ τελευταία φορὰ, ὅσο εἶνε καιρὸς ἀκόμα, θέλεις νὰ φύγουμε ἀπὸ τὸν τόπο μας ; Θέλεις νὰ πᾶμε μακρυὰ, καὶ νὰ ξεχάσωμε αὐτὴ τὴ γυναίκα ποὺ θὰ καταστρέψη τὴ φιλία μας.

Ὁ Γκιντὼ ἔκανε δυὸ βήματα πίσω, καὶ εἶπε :

—Εἶνε ἀδύνατο αὐτὸ, **Γιάννη!.. Ἀγαπῶ τὴ Μαρία περισσότερο ἀπὸ τὴ ζωή μου καὶ μ' ἀγαπάει, ἐνῶ** ἐσένα δὲ σὲ συμπαθεῖ καθόλου... **Φύγε λοιπὸν μοναχός σου.**

Ὁ Γκὲρλ, καταβάλλοντας μιὰ τελευταία προσπάθεια νὰ συγκρατηθῆ, ἔγινε πάλι ἤρεμος καὶ ψιθύρισε μὲ καλωσύνη :

—Σὲ τράβηξε λοιπὸν τόσο ἀπὸ μένα ἡ Μαρία, Πέτρο ; Ξεχνᾶς πὼς εἴμαστε δυὸ φίλοι, δυὸ ἀδελφοί, καὶ μὲ διώχνεις ;

Ὁ Γκιντὼ ὅμως ψυχρὸς τοῦ ἀποκρίθηκε σκληρά.

—Θὰ πάρω γυναίκα μου τὴ Μαρία καὶ θὰ ζήσω μ' αὐτὴ, ἐδῶ στὴ Βιλιέρση. Ἐσὺ λοιπὸν μπορεῖς νὰ φύγης μὲ τὸ καράβι τοῦ καπετάνιου Ροζέρ...

Τὰ γόνατα τοῦ **Γκὲρλ** ἐλύγισαν καὶ χρειάσθηκε μεγάληπροσπάθεια γιὰ νὰ κρατηθῆ ὄρθιος... Τότε ὁ Γκιντὼ ἔκανε νὰ φύγη, καὶ τοῦ εἶπε :

—Γειά σου λοιπὸν, Γιάννη ! θὰ εἶνε καλύτερο νὰ χωρισθοῦμε μιὰ γιὰ πάντα... Γειά σου, καὶ τράβα στὸ καλό...

Πρὶν τελειώσει ὅμως... ἄξαφνα, ὁ Γιάννης Γκὲρλ ἔβγαλε ἀπὸ τὴ ζώνη του ἕνα δίκοπο μαχαῖρι ποὺ ἔλαμψε ἀπαίσια στὸν ἥλιο. Τὸ πρόσωπό του πῆρε τρομερὴ ἔκφρασι καὶ μούγκρισε μ' ἕνα ἀκράτητο μῖσος :

—Μὲ διώχνεις λοιπὸν καὶ ἀπὸ τὸν τόπο μου τώρα... Μὰ θὰ σκοτώσω αὐτὴ ποὺ μοῦ ἔκλεψε τὴ φιλία σου, Γκινὼ ! θὰ σᾶς σκοτώσω καὶ τοὺς δυὸ σαν σκυλλιὰ ἄπιστα !

Τότε μέσα ἀπὸ τὰ δόντια τοῦ Πέτρου ποὺ ἔτριζαν, βγῆκαν λόγια φαρμακερά :

—Βάλε τὸ μαχαῖρι στὴ θέσι του, σκύλε καὶ πήγαινε στὸ διάβολο ! Δὲν ἤσουν ποτὲ φίλος μου, ἀλλὰ ἕνας αἰσχρὸς ἐχθρός ! Φύγε, παληάνθρωπε !

Μ' ἀντὶ νὰ φύγη, ὁ Γιάννης ὥρμησε ἐναντίον τοῦ παλιοῦ του φίλου καὶ τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὴ μέση. Μιὰ τρομερὴ πάλη ἄρχισε ἀμέσως σὲ ἀπόσταση δυὸ **βημάτων** ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ **γκρεμοῦ.**

Χτυπιόντουσαν μὲ γροθιὲς καὶ μούγκριζαν λυσσασμένα...

Ὁ ἥλιος ἔρριχνε τὶς χρυσὲς ἀκτῖνες του καὶ ἡ θάλασσα ἐμουρμούριζε ἐλαφρὰ, ἐνῶ οἱ δυὸ ἄνδρες προσπαθοῦσαν νὰ ρίξουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο στὴν ἄβυσσο...

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Γκὲρλ μουρμούρισε :

—Εἶνε καιρὸς ἀκόμα, Πέτρο... Ἀπαρνήσου αὐτὴ τὴ γυναίκα . . . Ἔλα νὰ φύγουμε... Ἡ ζωὴ μακρυὰ ἀπ' ἐδῶ θὰ εἶνε εὐτυχισμένη γιὰ μᾶς καὶ ἡ παλιὰ ἀδελφική μας φιλία θὰ μεγαλώση ἀκόμα περισσότερο, ἀντὶ νὰ σβύση μέσα στὸ μῖσος καὶ τὸ αἷμα... Πέτρο.... Πέτρο... Γιὰ τελευταία φορά....

Μὰ ὁ Γκιντὼ τὸν ἔφτυσε στὸ πρόσωπο.

Ἀμέσως τὸ μαχαῖρι τοῦ Γκὲρλ ἄστραψε κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, ὕστερα ἡ μακρυὰ λάμα του χώθηκε μὲ μιᾶς μέσα στὸ στῆθος τοῦ Πέτρου, ποὺ ἔπεσε βαρειὰ στὸ χῶμα χαροπαλαίοντας δίπλα στὸ χεῖλος τῆς τρομερῆς ἀβύσσου...

—Μαρία !... τραύλισε καὶ ξεψύχησε.

... Ὀρθὸς πάνω ἀπὸ τὸ πτῶμα, ὁ Γιάννης Γκὲρλ, σκέπασε μὲ φρίκη τὰ μάτια του μὲ τὰ χέρια του... Μιὰ στιγμὴ τὸ μυαλό του σκοτείνιασε, μιὰ ξαφνικὴ ζάλη τοῦ ἦρθε, τρύκλισε σὰν μεθυσμένος ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφικοῦ του φίλου καὶ ἔπεσε βαρὺς, κατρακυλῶντας ἀπὸ τὸ βάραθρο κάτω στὰ αἰχμηρὰ βράχια τῆς ἀβύσσου !..

Ἐκεῖ κάτω, δίπλα στὸ κορμί του ποὺ κομματιάστηκε σὰν ἕνα πήλινο βάζο, τὰ ἐλαφρὰ κύματα χτυποῦνε τώρα ρυθμικὰ ἀπάνω στὰ ματωμένα βράχια καὶ ὅλο μουρμουρίζουν κάτι, σὰν νὰ τραγουδοῦν τὸ τραγοῦδι τοῦ θανάτου, τοῦ θανάτου ποὺ στάθηκε πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὴ φιλία καὶ ἀπὸ τὸν ἔρωτα..

ΚΑΡ. ΖΕΝΙΩ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

— Μιὰ πρωτότυπη μανία

Ὁ Ἄγγλος καθηγητὴς Σίμσον, ὁ ὁποῖος ἐδίδασκε μαθηματικὰ στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Γλασκώβης, ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς μισότρελλους ἐκείνους σοφοὺς οἱ ὁποῖοι καὶ ἐν ὅσῳ ζοῦν καὶ μετὰ τὸν θάνατο, προκαλοῦν τὴν θυμηδία τῶν ἄλλων ἀνθρώπων μὲ τὶς ἰδιοτροπίες καὶ τὶς μανίες τους. Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ περίεργες μανίες τοῦ Σίμσον ἦταν νὰ μετράη τὰ βήματά του μόλις ἔβγαινε ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του καὶ νὰ μὴν διακόπτη τὴν ἀρίθμησί του αὐτή, οὔτε ὅταν τὸν συναντοῦσε στὸ δρόμο καὶ τοῦ μιλοῦσε κανένας φίλος του.

Μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ καθηγητὴς πήγαινε στὸ κολλέγιό του, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἔκανε τὸ 573ον βῆμα του τὸν σταμάτησε ἕνας κύριος, ὁ ὁποῖος τὸν ἤξερε ἐξ ὄψεως καὶ ὁ ὁποῖος οὔτε κἂν ἰδέα εἶχε γιὰ τὴν περίεργη ἐκείνη μανία του νὰ μετράη τὰ βήματά του.

—Ἤθελα νὰ σᾶς ἀποτείνω μία ἐρώτησι, εἶπε ὁ κύριος.

—Πολὺ εὐχαρίστως, ἀπάντησε ὁ καθηγητής. Πεντακόσιες ἑβδομῆντα τρεῖς...

—Ὤ, ὄχι πεντακόσιες ἑβδομῆντα τρεῖς. Μόνον μιά, εἶπε ὁ κύριος ἔκπληκτος λιγάκι.

— Παρακαλῶ, ξανᾶπε ὁ καθηγητής, πεντακόσιες ἑβδομῆντα τρεῖς.

—Εἶσθε πραγματικὰ πολὺ εὐγενής, εἶπε ὁ ξένος ἀλλὰ θέλω νὰ σᾶς ρωτήσω μόνον γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ξέρω ὅτι εἴσαστε πολὺ φίλο- μὲ τὸν καθηγητὴ Μπίλτον ποὺ πέθανε πρὸ ὀλίγου. Ἤθελα λοιπὸν νὰ σᾶς ρωτήσω ἂν εἶνε ἀλήθεια ὅτι ἄφησε σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ἀνεψιές του ἀπὸ πεντακόσιες λίρες;

—Βεβαιότατα, εἶπε ὁ καθηγητής, πεντακόσιες ἑβδομῆντα τρεῖς...

Ὁ ξένος κύτταξε τὸν καθηγητὴ μὲ γουρλωμένα μάτια καὶ νομίζοντας ὅτι ἦταν τρελλός, ἔκανε μιὰ βιαστικὴ ὑπόκλισι καὶ ἔφυγε μὲ μεγάλα βήματα.

Ὁ καθηγητὴς Σίμσον ἀντελήφθη ὅτι ὁ ξένος εἶχε παρεξηγήσει τὴν ἀπάντησί του καὶ τοῦ φώναξε. Γιὰ νὰ τὸν πλησιάση ὅμως ἔκανε ἕνα βῆμα ἀκόμα.

—Κύριε, κύριε, φώναξε, μόνον πεντακόσιες ἄφησε. Πεντακόσιες ἑβδομῆντα τέσσερες!...

«Ὁ κακομοίρης ὁ καθηγητής» συλλογίστηκε ὁ ξένος, ἐνῶ ἔφευγε «δίχως ἄλλο τἄχει χάσει ὁ καϋμένος»!...

— Οἱ γιατροὶ καὶ ἡ ἀμοιβή τους

Μιὰ φορὰ ὁ διάσημος Ἄγγλος γιατρὸς Ἀμπερνίθυ ἐκλήθη νὰ ἐπισκεφθῆ ἕναν φοιτητὴ ποὺ ἦταν ἄρρωστος ἀπὸ τύφο. Μετὰ τὴν ἐξέτασι ὁ ἀσθενὴς προσέφερε στὸν γιατρὸ τὴν ὡρισμένη ἀμοιβή, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἀρνήθηκε ἐντονώτατα νὰ πληρωθῆ ἀπὸ ἕναν μέλλοντα συνάδελφό του.

—Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσετε, εἶπε ὁ φοιτητής, ἀλλὰ ὁ δόκτωρ Ντίκσον, ὁ ὁποῖος μὲ περιποιόταν, ὣς τώρα, πληρωνόταν ὕστερ' ἀπὸ κάθε ἐπίσκεψι.

—Τότε σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸν καλέσετε τὴν ἐρχομένη φορὰ σὲ συμβούλιο μαζύ μου, εἶπε ὁ Ἀμπερνίθυ καὶ νὰ μοῦ προσφέρετε τὴν ἀμοιβή μου ἐπὶ παρουσία του.

Τὸ συμβούλιον αὐτὸ ἔγινε καὶ ὅταν ὁ φοιτητὴς δοκίμασε νὰ πληρώση τὸν Ἀμπερνίθυ, ἐκεῖνος τοῦ ἀρνήθηκε μὲ ἀγανάκτησι.

—Θέλετε νὰ μὲ προσβάλλετε, κύριε; φώναξε. Πῶς μπορεῖτε νὰ νομίσετε ὅτι εἶνε δυνατὸν ποτὲ ἕνας γιατρὸς νὰ δεχθῆ νὰ πληρωθῆ ἀπὸ ἕναν συνάδελφό του καὶ μάλιστα ὅταν αὐτὸς, εἶνε νεώτερός του;

Τὸ μάθημα αὐτὸ ἔκανε τόση ἐντύπωσι στὸν ἄλλο γιατρό, ὥστε τὴν ἴδια μέρα ἔστειλε στὸν φοιτητὴ ὅλα τὰ χρήματα ποὺ εἶχε πάρει ἀπ' αὐτὸν ὡς ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

***

Ἕνας ἄλλος γιατρὸς ὁ δόκτωρ Χῶντερ ἔχασε μιὰ φορὰ μιὰ μεγάλη ἀμοιβή, ἐπειδὴ ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι γιατροί, εἶχε τὴν συνήθεια νὰ μὴν ὁρίζει ποτὲ ὁ ἴδιος τὴν ἀμοιβή του, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τοῦ πλήρωνε ὁ πελάτης του περισσότερα ἀπ' ὅσα τοῦ ζητοῦσε αὐτός.

—Πόσα σᾶς ὀφείλω; τὸν ρώτησε κάποτε μία πελάτις του.

—Κυρία μου, εἶπε ὁ γιατρός, ἔχω ὡς ἀρχὴν νὰ μὴν ὁρίζω ποτὲ τὴν ἀμοιβή μου.

Ἐκείνη ἐπέμενε νὰ τῆς πῆ πόσα τοῦ ὀφείλει, ἀλλὰ αὐτὸς ἠρνεῖτο ἀπολύτως. Τότε ἡ κυρία ἔβαλε ἐπάνω στὸ τραπέζι μιὰ δεκάρα καὶ ἐξηφανίσθη!

***

Ὁ περίφημος Ἄγγλος ἰατρὸς Θεόδωρος Μαγιέρου ἐπεσκέφθη μιὰ μέρα ἕνα γνωστό του, ὁ ὁποῖος ἔβαλε στὸ χέρι τοῦ γιατροῦ ἕνα χαρτονόμισμα τῶν πέντε λιρῶν μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ γιατρὸς δὲν θὰ θελήση νὰ τὸ δεχθῆ.

Πρὸς μεγάλην ὅμως ἔκπληξιν τοῦ φίλου του, ὁ μέγας ἐπιστήμων ἔχωσε τὰ λεπτὰ στὴν τσέπη του.

—Ἀγαπητέ μου φίλε, εἶπε, ὅταν εἶδε τὸ φίλο του ποὺ χλώμιασε ξαφνικά, σήμερα, πρὸ ὀλίγου ἔκανα τὴν διαθήκη μου... Ἂν γίνη λοιπὸν γνωστὸ ὅτι ἀρνήθηκα νὰ δεχθῶ τὴν ἀμοιβή σας, μπορεῖ μετὰ τὸν θάνατό μου νὰ εἰποῦν ὅτι οἱ φρένες μου εἶχαν διαταραχθῆ καὶ ν' ἀκυρωθῆ ἔτσι ἡ διαθήκη μου...

ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΒΟΥΝΑ

ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΛΗΣΤΑΙ

Τὰ ληστρικὰ «φυτώρια». Ἕνας θηλυκὸς ληστὴς καὶ ἕνας ληστής-προφήτης. Τὸ «σάλπισμα τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου». Νταβέλης καὶ Κακαράπης. Ὁ ἱπποτικὸς Νταβέλης. Ἡ γυναῖκα τοῦ Γιαγκούλα ποὺ παντρεύεται ἕνα γύφτο. Αἱ σύζυγοι τῶν φονευθέντων ληστῶν. Ἡ Ἀρβανιτοβλάχικη φυλή. Ὅπου γίνονται λησταὶ γιὰ νὰ παντρευτοῦν! Ἡ σφραγῖδες τῶν ληστῶν. Τὰ σύμβολα τῶν ληστρικῶν σφραγίδων.

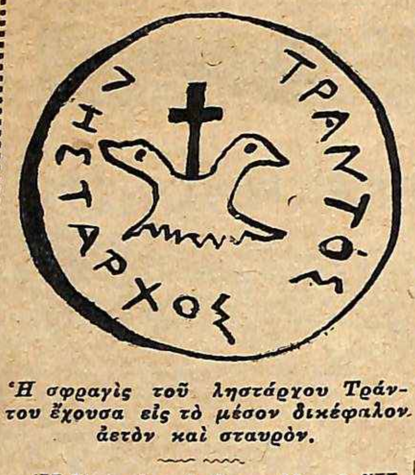

Ἡ σφραγὶς τοῦ λῃστάρχου Τράντου ἔχουσα εἰς τὸ μέσον δικέφαλον ἀετὸν καὶ σταυρόν.

Ἡ Ρούμελη, ἡ Θεσσαλία, ἡ Ἤπειρος, ἡ Δυτικὴ Μακεδονία εἶνε τόποι ποὺ πολὺ σπάνια ἡσυχάζουν ἀπὸ τοὺς ληστάς. Δὲν βγαίνουν ὅμως ἀπὸ ὅλη τὴν Ρούμελη, τὴν Θεσσαλία, τὴν Ἤπειρο καὶ τὴν Δυτικὴ Μακεδονία λησταί. Μονάχα μερικὰ χωριὰ καὶ ὡρισμέναι περιφέρειαι χρησιμεύουν ὡς ληστρικὰ φυτώρια. Ἀπ' ἐκεῖ ὅμως βγαίνουν ὅλ' οἱ λησταὶ ποὺ ἁπλώνουν σὲ μεγάλη ἔκτασι τὴν δρᾶσι των καὶ ἀναγορεύονται «Βασιλεῖς τῶν Ὀρέων».

Ἀπὸ τὴν Στερεὰ Ἑλλάδα τοὺς περισσοτέρους ληστὰς τοὺς βγάζει ἡ ἐπαρχία Λεβαδείας καὶ προπάντων τὰ χωριὰ Κυριάκι καὶ Ζυρίκι. Παλιότερα φοβερὸς καὶ τρομερὸς ληστότοπος ἦταν καὶ ἡ Ἀράχωβα. Ἀπ' αὐτὴ ἐβγῆκαν καμμιὰ εἰκοσιπενταριὰ λησταί, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ μιὰ γυναῖκα, ἡ Πατσαβούραινα, ποὺ ὑπηρέτησε ὑπὸ τὸν Νταβέλη, καὶ ἕνας—ληστὴς—προφήτης, ὁ Δημήτριος Οἰκονόμου, ὁ ἐπονομαζόμενος **Μπαλοῦρδος**. Ὁ περίεργος αὐτὸς ληστής, ἀφοῦ ἔκανε μερικοὺς φόνους καὶ περισσότερες ληστεῖες, ξαφνικὰ κατελήφθη ἀπὸ προφητικὴ μανία καί, βγάζοντας τὴ ληστρικὴ στολή του, φόρεσε καλογηρικὸ ράσσο, κλείστηκε σὲ μιὰ σπηλιὰ τοῦ Παρνασσοῦ καὶ ἄρχισε νὰ προφητεύη καὶ νὰ ὁραματίζεται. Ὅ,τι ἔβλεπε—καὶ τοῦ φαινότανε πὼς ἔβλεπε διάφορα πράγματα—τὰ ἐσημείωνε σὲ τετράδια, τὰ ὁποῖα τὰ ἔχει τώρα ἡ χήρα γυναῖκα του στὴν Ἀράχωβα. Τὸ 1922 ὁ Μπαλοῦρδος μὲ τὸ ράσσο του παρεδόθη στὴν ἐξουσία, ἐκλείστηκε στὰς φυλακὰς τοῦ Συγγροῦ καὶ ἐκεῖ ἀπέθανε λατρευόμενος ἀπὸ τοὺς ἄλλους φυλακισμένους ὡς προφήτης. Ὅταν πέθανε, οἱ συγκατάδικοί του ἔκαναν ἔρανο καὶ ἐξέδωσαν σὲ ἕνα μικρὸ βιβλίο τοὺς ὁραματισμοὺς τοῦ Μπαλούρδου. Τὸ βιβλίο φέρνει τίτλο «Τὸ σάλπιγμα τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου» καὶ εἶνε περιεργότατο.

Ἰδοὺ μιὰ περικοπὴ ἀπὸ ἕνα ἐκ τῶν περιλαμβανομένων στὸ ἐν λόγῳ βιβλίο ὁραματισμῶν :

«Εἶδον ἕνα ἔφιππον νέον νὰ καίεται τὸ κεφάλι του καὶ τοῦ ἀλόγου του. Σωρὸν γέροντος μεταβληθέντα εἰς ἄσβεστον ἀσβέστην. Ὡραιοτάτην παρθένον ἐνδεδυμένην μαῦρα ροῦχα, κλαίουσαν, ποὺ ἔλεγε: Χανόμεθα. Ἄλλην παρθένον 18—20 ἐτῶν ὡραιοτάτην, τρέχουσαν εἰς ἕνα κοπάδι ἀπὸ πρόβατα. Ἥρπασε ἕνα πρόβατο, τὸ ἔσφαξε, καὶ διέταξε διὰ σημείου τὸν γέροντα, ποὺ τὴν παρηκολούθει νὰ σφάξη ὅλο τὸ κοπάδι...» κτλ.

Ἀπὸ τοὺς ληστὰς τῆς Λεβαδειᾶς περιφημότεροι ἐστάθησαν ὁ Νταβέλης, ποὺ κατήγετο ἀπὸ τὸ χωριὸ Στύρι, καὶ ὁ σύντροφός του Κακαράπης, ποὺ ἦτο ἀπὸ τὸ Κυριάκι. Οἱ δυὸ αὐτοὶ ἀρχηγοὶ τῆς συμμορίας, ἡ ὁποία ἔκανε τὴν ληστεία τοῦ Δήλεσι, ἦρθε ἡμέρα ποὺ εἶχαν ὑπὸ τὰς διαταγάς των σαράντα παλληκάρια.

Ὁ Νταβέλης ὄχι μόνον ἀπηγόρευεν εἰς τὰ παλληκάρια του αὐστηρότατα ν' ἀγγίσουν γυναῖκα, ἀλλά, καθὼς λέγει ἡ παράδοσις, κατώρθωνε μὲ τὴν μυρουδιὰ νὰ καταλάβη ἂν κανένα παλληκάρι του εἶχε παραβῆ τὴν ἐντολή.

—Παιδί μου, ἔλεγε, σάν νὰ μὴν εἶσαι καλά. Μυρίζεις γυναῖκαν !...

Καὶ τὸν ἔδιωχνε.

Ὁ Νταβέλης καὶ οἱ σύγχρονοί του λησταὶ ἐπίστευαν ὅτι ὁ ληστὴς ποὺ θὰ ἐπλησίαζε γυναῖκα, θὰ σκοτωνότανε μέσα σὲ τρεῖς ἡμέρες ἀπὸ βόλι. Οἱ σημερινοὶ ὅμως λησταὶ δὲν πιστεύουν στὴν ἀρχαία αὐτὴ ἱπποτικὴ πρόληψι τῶν παλιῶν συναδέλφων τους καὶ εἶνε ἀπαίσιοι γυναικοθῆραι.

Ἄλλα χωριὰ τῆς Λεβαδειᾶς ποὺ βγάζουν ληστὰς εἶνε ἡ Δαύλεια καὶ τὸ Πέρα Χωριό. Παλαιότερα ὅλα τὰ ὀρεινὰ χωριὰ τῆς Λεβαδειᾶς ἔρεπαν πρὸς τὴν ληστεία, ἀλλὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ ληστρικὴ συνείδησις ἔμεινε κυρίως στοὺς κατοίκους τοῦ Κυριάκι καὶ τοῦ Ζυρίκι. Ἀπὸ τὸ τελευταῖο αὐτὸ χωριὸ κατάγεται καὶ ὁ μὴ λησμονηθεὶς ἀκόμα ληστὴς Κοτσαδάμ.

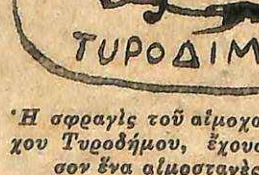

Ἡ σφραγὶς τοῦ αἱμοχαροῦς λῃστάρχου Τυροδήμου, ἔχουσα εἰς τὸ μέσον ἕνα αἱμοσταγὲς μαχαῖρι !

Ἀπὸ τὴν Θεσσαλία, ληστοχώρια εἶνε κυρίως τό Καρατζόλι καὶ τὸ Μουσουλάρι, ποὺ κατοικοῦνται ἀπὸ Ἀρβανιτοβλάχους, τὰ χωριὰ τῶν Χασίων καὶ ἡ περιφέρεια τῆς Ραψάνης. Ἀπὸ τὴν Κρανιᾶ τῆς Ραψάνης κατάγεται καὶ ὁ Δ. Τζατζᾶς, ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἐν ἐνεργείᾳ σήμερα ληστῶν, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ἀσύλληπτος.

Ἀπὸ τὰ χωριὰ τῶν Χασίων δὲν ὑπάρχει σχεδὸν κανένα ποὺ νὰ μὴν ἔχη βγάλη 4—5 ληστάς. Ὑπάρχουν μάλιστα μερικὰ ποὺ ἔχουν βγάλει δέκα καὶ δεκαπέντε καὶ εἴκοσι. Τὰ πιὸ σημαντικά ληστοχώρια τῶν Χασίων θεωροῦνται ὅτι εἶνε ἡ Μπισιρτζᾶ, τὸ Λοζανί, τὸ Μόκρο, τὸ Λουτρό, ἡ Κλεισοῦρα, ἡ Τσαπουρνιᾶ, τὸ Μεταξᾶ. Ἀπὸ τὸ Μεταξᾶ κατάγεται καὶ ὁ περίφημος Φώτης Γιαγκούλας, τοῦ ὁποίου ἡ γυναῖκα, περιπεσοῦσα, μετὰ τὸν φόνον του, σὲ ἐσχάτη ἔνδεια, ἀναγκάσθηκε νὰ παντρευθῆ ἕνα γύφτον ἀπὸ τὰ Γρεβενᾶ. Αὐτὸ ἦταν τὸ κατάντημα τῆς γυναίκας τοῦ θρυλικωτέρου ληστοῦ τῶν τελευταίων χρόνων. Ἀλλὰ καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ ἐπίσης τρομεροῦ συγχρόνου ληστοῦ Θωμᾶ Καντάρα, εἶνε καὶ αὐτὴ πάμπτωχη καὶ γι' αὐτὸ ζῆ ἄσωτα στοὺς Πάδες τῆς Ἠπείρου.

Ἐπίσης καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ ἐξ ἴσου θρυλικοῦ Πάντου Μπαμπάνη, εἶνε θεόφτωχη καὶ ζῆ σὲ μιὰ ἐλεεινὴ καλύβα στὸ Καρατζόλι.

Στοὺς ληστὰς τῶν Χασίων ἔχει δοθῆ τὸ παρατσοῦκλι «γαϊτανάδες», γιατὶ ἡ στολή τους εἶνε γεμάτη γαϊτάνια. Οἱ Καρατζολῖται λησταὶ τοὺς ἀποκαλοῦν ἀκόμα καὶ Γκραίκους, γιατὶ εἶνε ἑλληνόφωνοι, ἐνῶ οἱ Καρατζολῖται μιλοῦν μιὰ γλῶσσα στὴν ὁποίαν ὑπάρχουν ἀνακατεμένες λέξεις βλάχικες, ἑλληνικὲς καὶ ἀλβανικές.

Τρομερώτεροι ἀπὸ ὅλους τοὺς ληστὰς τῆς συγχρόνου ἐποχῆς εἶνε οἱ λησταὶ τοῦ Καρατζολιοῦ ποὺ ἀνήκουν στὴν Ἀρβανιτοβλάχικη φυλή. Ἡ φυλὴ αὐτὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ βλάχους ἡμινομάδες ποιμένες, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀλβανικὰ ἔθιμα, ρωμαίικη πονηρία, βλάχικη καχυποψία καὶ μιὰ γλῶσσα ἀνακατεμένη, τῆς ὁποίας ὅμως βάσις εἶνε ἡ βλάχικη.

Ὅταν βαπτισθῆ κανένα ἀγόρι, οἱ ἀρβανιτόβλαχοι οἱ παριστάμενοι στὰ βαφτίσια, συγγενεῖς καὶ φίλοι, εὔχονται «...Καὶ καπετάνιος», μὲ ἄλλους λόγους λήσταρχος. Καὶ ἔτσι τὸ παιδὶ συνειθίζοντας ἀπὸ μικρὸ στὶς ζωοκλοπές, στὶς ὁποῖες ὁδηγεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, ὅταν φθάση στὰ 18—20 χρόνια του ἐξελίσσεται σὲ τρομερὸ ληστή. Τότε πιὰ πέρνει τὸν τίτλο τοῦ «καπετάνιου» καὶ δικαιώνει τὶς εὐχὲς ποὺ τοῦ ἔδωσαν οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι κατὰ τὴν βάπτισή του.

Ἀρβανιτόβλαχος Καρατζολίτης εἶνε ἀδύνατο νὰ βρῆ σύζυγο, ἂν δὲν ἔχη προηγουμένως χρηματίση ἕνα τοὐλάχιστον τρίμηνο ληστής. Πολλοὶ μάλιστα νεαροὶ Καρατζολῖται βγαίνουν στὸ κλαρὶ γιὰ «νὰ βροῦν κορίτσι», μὲ ἄλλους λόγους νὰ συγκινήσουν μὲ τὴν παλληκαριά τους αὐτὴ καμμιὰ νεαρὰ τσοπανοποῦλα Καρατζολίτισσα, ἡ ὁποία ἔτσι θὰ δεχθῆ τὰς περὶ γάμου προτάσεις τοῦ ἡρωϊκοῦ μνηστῆρος.

Τὸ Καρατζόλι κατά τὴν τελευταία εἰκοσαετία ἔβγαλε καὶ ἐξέθρεψε τοὺς ἑξῆς ληστάς :

Τὸν Λόλιο, τὸν Σπαθοῦλα, τοὺς Σκουμπραίους, τοὺς Μποτασῆδες, τοὺς Μπαμπάνηδες, τὸν Τζαμίτα, τὸν Τζάτζα, τὸν Λεβέντη, τὸν Γρόντο, τὸν Σπανό, τὸν Φορφόλια καὶ πολλοὺς ἄλλους δευτερεύοντας.

Οἱ λησταὶ τοῦ Καρατζολιοῦ κατὰ πρῶτον λόγον καὶ οἱ λησταὶ τῶν Χασίων κατόπιν, συνηθίζουν νὰ ἔχουν σφραγῖδας μὲ διάφορα σύμβολα καὶ ἐμβλήματα. Οἱ λησταὶ τῆς Ἠπείρου δὲν ἐνδιαφέρονται γιὰ σφραγῖδας, οὔτε καὶ οἱ λησταὶ τῆς Ρούμελης. Οἱ λησταὶ τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας προσέχουν καὶ αὐτοὶ κάπως τὰ πράγματα αὐτά.

Ὁ Γιαγκούλας ποὺ ἦτο Χασιώτης ληστής, δὲν εἶχε σφραγῖδα. Ὑπέγραφε μόνον «Φ. Γιαγκούλας» ἢ «Κ. Φώτης». Ἡ τελευταία αὐτὴ ὑπογραφὴ ἐσήμαινε «Καπετὰν Φώτης». Ἀπεναντίας ὁ ἐκ τοῦ Λουτροῦ τῶν Χασίων καταγόμενος τρομερὸς ληστὴς Τυροδῆμος, εἶχε σφραγῖδα ποὺ παρίστανε ἕνα μαχαῖρι βουτηγμένο στὸ αἷμα. Ἡ σφραγῖδα αὐτὴ ἐχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ τὸν αἱμοβόρο ληστὴ μὲ κόκκινο συνήθως μελάνι.

Ὅσον ἀφορᾶ τοὺς Καρατζολίτας ληστάς, σ' αὐτοὺς ἡ σφραγῖδα εἶνε ἀπαραίτητη. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ νοηθῆ Καρατζολίτης ληστὴς χωρὶς σφραγῖδα. Τά σύμβολα τῶν σφραγίδων τους εἶνε ὁ δικέφαλος ἀετός, ἕνα ὅπλο, ἕνα μαχαῖρι, τὸ στέμμα καὶ καμμιὰ φορὰ καὶ ὁ... σταυρός ! Γύρω ἀπὸ τὸ σύμβολο εἶνε χαραγμένο τὸ ὄνομα τοῦ ληστοῦ καὶ ὁ τίτλος, «ἀρχιληστής», ἢ «λήσταρχος», ἢ «βασιλεὺς τῶν ὀρέων».

Ἡ σφραγῖδες αὐτὲς κατασκευάζονται συνήθως ἀπὸ ξῦλο πιξαριοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ οἱ καλόγηροι τοῦ Ἁγίου Ὄρους κατασκευάζουν τὰ γνωστὰ λεπτουργημένα ξυλόγλυφα τῶν εἰκόνων καὶ σταυρῶν. Ἡ ληστρικὲς σφραγῖδες δὲν ἔχουν βέβαια τὴν κομψότητα τῶν ξυλογλύπτων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως καὶ ἀπολύτως τερατουργήματα. Θὰ βρεθῆ πάντα καὶ γι' αὐτοὺς κάποιος τσοπάνος ποὺ νὰ ξέρη νὰ σκαλίση μὲ κάποια τέχνη τὸ ξῦλο καὶ νά κατασκευάση τὴ σφραγῖδα τους.

Οἱ Καρατζολῖται λησταὶ δίνουν μεγαλείτερη σημασία στὴν σφραγῖδα τους παρὰ στὴν ὑπογραφή τους. Ἡ σφραγῖδα προσδίδει ἄλλη σοβαρότητα στὸ ληστρικὸ γράμμα, ὅταν μάλιστα τὸ σύμβολό της εἶνε κανένα γιαταγάνι ἢ κανένα κουμποῦρι. Οἱ λησταὶ ἀλληλογραφοῦν, ὄχι σπανίως, καὶ μὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν ἀποσπασμάτων τὰ ὁποῖα τοὺς καταδιώκουν. Ὄχι ὅμως μὲ ὁποιους τύχη, ἀλλὰ μ' ἐκείνους ποὺ τοὺς θεωροῦν ἀληθινὰ παλληκάρια. Σ' αὐτοὺς μονάχα καταδέχονται καὶ γράφουν, καὶ κάποτε - κάποτε τοὺς ὁρίζουν καὶ τόπο καὶ χρόνο φιλικῆς συνεντεύξεως. Ἄλλοτε πάλι συμβαίνει νὰ ὁρίζη δι' ἐπιστολῆς συνέντευξη ὁ ἀποσπασματάρχης στὸν ληστή. Ὑπάρχει ὅμως τόση δυσπιστία μεταξὺ ληστῶν καὶ ὀργάνων τῆς χωροφυλακῆς, ὥστε σπανιώτατα τὰ γράμματα αὐτὰ τῆς συνεντεύξεως, εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν συνάντησι ἀποσπασματάρχου μὲ ληστή.

Ὁ ἀποσπασματάρχης δὲν εἶνε τόσο ἀφελὴς ὥστε νὰ μὴν ὑποπτεύεται ὅτι ὁ ληστὴς «πάει νὰ τοῦ φάη τὸ μάτι» καὶ ὁ ληστὴς ἔχει ἀρκετὴν πάλι καχυποψία ὥστε νὰ ἀντιλαμβάνεται ὅτι πίσω ἀπὸ τὴν φιλικὴ συνάντησι, ποὺ τοῦ ὁρίζει ὁ ἀξιωματικός, θὰ κρύβεται κάποια ἐνέδρα χωροφυλάκων. Ἔτσι αἱ συναντήσεις ναυαγοῦν καὶ οἱ ἀποσπασματάρχαι ἔχουν τὸ μόνο κέρδος ὅτι ἐπλούτισαν τὴν συλλογή των μὲ ἕνα-δυὸ αὐτογράφους καὶ ἐσφραγιδοστολισμένας ἐπιστολὰς ληστῶν.

Κ. ΦΑΛΤΑΙΤΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

—Οἱ ἀρχαῖοι Τάρταροι συνήθιζαν νὰ χαράζουν ἀπάνω στὰ βέλη τους τὸ ὄνομά τους. Ὅταν ὁ Φίλιππος, ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας καὶ πατέρας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, πληγώθηκε κατὰ τὴν πολιορκία μιᾶς πόλεως, διάβασε ἀπάνω στὸ βέλος ποὺ τοῦ εἶχε καρφωθῆ στὸ χέρι, τὴν ἑξῆς ἐπιγραφή : «Τὸ βέλος αὐτὸ τὸ πέταξε ὁ Ἀστὴρ» (τὸ ὄνομα τοῦ Ταρτάρου τοξότου).

—Πολλοὶ Βυζαντινοὶ Αὐτοκράτορες ἦσαν ἐξαιρετικὰ εἰρηνόφιλοι. Παράδειγμα ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος, ὁ ὁποῖος εἶχε ὁρκιστῆ νὰ μὴ χυθῆ ἐξ αἰτίας του, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς βασιλείας του, οὔτε μιὰ σταγόνα ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν ὑπηκόων του. Ὁ Ἀναστάσιος πάλι δὲν τιμωροῦσε καθόλου τοὺς ἐγκληματίας. Καὶ ὁ Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος εἶχε ὁρκιστῆ νὰ μὴ καταδικάση ποτὲ κανένα εἰς θάνατο, ὅσο μεγάλο, καὶ ἂν ἤτανε τὸ ἔγκλημά του.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

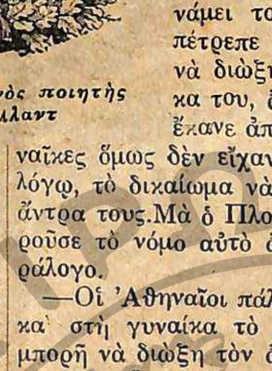

Ὁ Γερμανὸς ποιητὴς Οὔλλαντ

—Ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος ἐνίκησε τοὺς βαρβάρους Βακτριανοὺς μεταξὺ τῶν ὅρων ποὺ τοὺς ἔθεσε γιὰ τὴ σύναψι τῆς εἰρήνης ἤτανε... νὰ πάψουν νὰ δίνουν τοὺς γέρους πατέρες των ὡς τροφὴ στὰ σκυλλιά τους !... Οἱ Βακτριανοὶ ἀναγκάστηκαν νὰ παραδεχθοῦν τὸν ὅρο αὐτὸ κ' ἔτσι ἡ βάρβαρη αὐτὴ συνήθεια κατηργήθη στὴ χώρα τους.

—Ὁ Πλάτων ἐπρότεινε στὴν «Πολιτεία» του νὰ τιμωρεῖται μὲ θάνατο ὅποιος κρατικὸς ὑπάλληλος δεχότανε φιλοδωρήματα ἀπὸ ἰδιῶτας.

—Μέχρι τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὅλοι οἱ δικασταὶ καὶ οἱ Μανδαρῖνοι τοῦ Τονκίνου τῆς Ἰνδοκίνας ἔπρεπε νὰ εἶνε εὐνοῦχοι καὶ νὰ μὴν ἔχουν οἰκογένεια, γιὰ νὰ μὴν ἐπηρρεάζωνται στὶς κρίσεις των ἀπὸ τὶς γυναῖκες.

—Στὴ Γαλλία κατεδίωκαν τόσο πολὺ τοὺς Ἰουδαίους, κατὰ τὸν μεσαίωνα, ὥστε, ὅταν ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς κατηγορήθη ὅτι ἔβρισε τὴν Παναγιά, τό δικαστήριο διέταξε νὰ τὸν γδάρουν ζωντανό.

—Οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι εἶχαν ἕνα νόμο, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο, ὄχι μόνον ὁ ἀφέντης εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πουλήση σὲ ἄλλον τὸν σκλάβο του ὅταν δὲν ἦταν εὐχαριστημένος ἀπὸ αὐτόν, ἀλλὰ κι' αὐτὸς ὁ δοῦλος μποροῦσε, καταφεύγοντας στὰ δικαστήρια, νὰ ἐπιβάλη στὸν ἀφέντη του νὰ τὸν πουλήση σὲ ἄλλον κύριο, ὅταν ἐκεῖνος τὸν κακομεταχειριζότανε πολύ.

—Ὁ Ρωμύλος—ἕνας ἀπὸ τοὺς ἱδρυτὰς τῆς Ρώμης—εἶχε βγάλει ἕνα νόμο δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐπέτρεπε στὸ σύζυγο νὰ διώξη τὴν γυναῖκα του, ἂν ἐκείνη τοῦ ἔκανε ἀπιστίες. Οἱ γυναῖκες ὅμως δὲν εἴχανε, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, τὸ δικαίωμα νὰ διώξουν τὸν ἄντρα τους. Μὰ ὁ Πλούταρχος θεωροῦσε τὸ νόμο αὐτὸ ἄδικο καὶ παράλογο.

—Οἱ Ἀθηναῖοι πάλι εἶχαν δώση καὶ στὴ γυναῖκα τὸ δικαίωμα νὰ μπορῆ νὰ διώξη τὸν ἄντρα της, ὅταν δὲν ἦταν εὐχαριστημένη ἀπὸ αὐτόν. Τὸ νόμο αὐτὸ τὸν πήρανε ἀργότερα καὶ οἱ Ρωμαῖοι καὶ τὸν υἱοθέτησαν. Ἐννοεῖται ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ζητοῦσε πρῶτος διαζύγιο, ἔπρεπε ν' ἀποζημιώση τὸν ἄλλον.

—Ὅταν στὴν Κίνα ἕνας νέος διαπράξη σοβαρὸ παράπτωμα, τιμωροῦν αὐστηρὰ τόν... πατέρα του, ἐπειδὴ δὲν φρόντισε νὰ δώση καλὴ ἀνατροφὴ στὸ γυιό του !

—Οἱ Βενετοὶ ἀριστοκράται ἦταν ἄλλοτε τόσο σπάταλοι, ὥστε βγῆκε εἰδικὸς νόμος ποὺ τοὺς ὑποχρέωνε νὰ εἶνε οἰκονόμοι καὶ νὰ μὴν κάνουν τρελλὰ ἔξοδα, ἐπὶ ποινῇ παραδειγματικῆς τιμωρίας !

—Ἡ Ἰνδικὴ αὐτοκρατορία εἶνε τὸ μόνο Κράτος τοῦ κόσμου τὸ ὁποῖο ἐκυβερνήθη ἐπὶ ὁλόκληρους σχεδὸν αἰῶνας ἀπὸ μικρὰ κορίτσια —ἀλλὰ κορίτσια μὲ μεγάλη σοφία.

—Ὅταν ὁ Γέλων ἔκλεισε εἰρήνη μὲ τοὺς Καρχηδονίους, ἀφοῦ τοὺς κατετρόπωσε σὲ διάφορες μάχες καὶ ἐσκότωσε τριακόσιες χιλιάδες ἀπὸ αὐτούς, ἐζήτησε ὡς πρώτιστο ὅρο νὰ τοῦ ὑποσχεθοῦν ὅτι θὰ πάψουν νὰ σκοτώνουν τὰ παιδιά τους, ὅταν ἐκεῖνα γεννιόντουσαν ἀτελῆ σωματικῶς.

—Ἡ μεγαλείτερη σκάλα τοῦ κόσμου βρίσκεται στὴν ἱστορικὴ νῆσο τῆς Ἁγίας Ἑλένης. Ὁδηγεῖ στὴν πρωτεύουσα τῆς νήσου, τὸ Τζεϊμστόουν, ποὺ βρίσκεται στὴν κορυφὴ ἑνὸς βουνοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπωνομάσθη τὸ «Βουνὸ τῆς Σκάλας». Ἡ σκάλα αὐτὴ ἔχει 699 σκαλοπάτια.

—Ὡστόσο ἡ νῆσος τῆς Ἁγίας Ἑλένης ὀφείλει τὴ φήμη της σὲ κάποιο ἄλλο γεγονός, πολὺ μεγαλειτέρας σημασίας. Σ' αὐτὴν ἀπέθανε, αἰχμάλωτος τῶν Ἄγγλων, ὁ θρυλικὸς Ναπολέων. Καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ μεγαλείτερή της δόξα..

ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΑΔΕΛΦΟΣ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΗ

Τοῦ Παύλου Χάϊζε

Δὲν ὑπάρχουν στὸν κόσμο πιὸ πιστὰ πλάσματα ἀπὸ ἕναν ἀδελφὸ καὶ μιὰ ἀδελφή. Καμμιὰ χρυσῆ ἁλυσσίδα δὲν εἶνε πιὸ γερὴ ἀπὸ τὴν ἀγάπη ποὺ κρατάει ἑνωμένους ἕναν ἀδελφό καὶ μιὰ ἀδελφή.

Δυὸ ἐρωτευμένοι μποροῦν εὔκολα νὰ χωριστοῦν, γιατὶ ὁ ἔρως εἶνε ἀσταθὴς καὶ εὐμετάβλητος. Μὰ ἕνας ἀδελφὸς καὶ μιὰ ἀδελφὴ μένουν ἑνωμένοι σ' ὅλη τους τὴ ζωή, καὶ στὴ χαρὰ καὶ στὸν πόνο.

Εἶνε τόσο πιστοὶ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, ὅσο ἡ γῆ καὶ ἡ σελήνη ποὺ κινοῦνται πάντα μαζύ,—βρίσκονται τόσο κοντὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, ὅσο ἡ λάμψη τῶν ἀστεριῶν ποὺ εἶνε συγκεντρωμένα ὅλα μαζὺ τὴ νύχτα στὸν οὐρανό.

Καὶ οἱ ἄγγελλοι τοῦ οὐρανοῦ χαμογελοῦν ἀπ' τὴ χαρά τους ὅταν βλέπουν ἕναν ἀδελφὸ καὶ μιὰ ἀδελφὴ ν' ἀγκαλιάζωνται καὶ νὰ φιλιῶνται !...

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΞΕΧΑΣΜΕΝΑ

Ο ΚΥΡ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

—Τί τὰ θέλετε, φίλοι μου, ἔλεγε μιὰ φορὰ σὲ κύκλο φίλων του βουλευτῶν καὶ πολιτευομένων, ὁ μακαρίτης Θεοτόκης, ὑπάρχει μεγάλη ποίησις στὰ δάκρυα τῆς γυναικός.

—Σωστά, κύριε Πρόεδρε, τὸν διέκοψεν ὁ κ. Βοζίκης, ἀλλὰ δυστυχῶς, ὕστερα κι' ἀπ' τὰ πλέον ποιητικὰ δάκρυα, ἡ κλαίουσα ἀναγκάζεται νὰ σκουπίση καὶ τή... μύτη της ! . . .

Ὁ Θεοτόκης, μ' ὅλη τὴν ποιητικὴ φόρα ποὖχε πάρει, δὲν βρῆκε τὶ ν' ἀπαντήση στὸ ἀντιποιητικὸ ἀστεῖο τοῦ κὺρ Χαράλαμπου...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ **CLAUDE ARNÉGE**

ΤΑ ΔΕΚΑΞΗ ΜΟΥ ΧΡΟΝΙΑ !...

('Απὸ τὸ ἡμερολόγιο τῆς μικρῆς διδος 'Οδέττης Μπωμὸν)

ΕΙΜΑΙ δεκάξη χρόνων!... **Μπῆκα σήμερα τὸ** πρωῒ στὰ δεκάξη μου χρόνια!.. 'Η μαμμά μου μοῦ χάρισε ἕνα χρυσὸ βραχιόλι. 'Η γρηὰ μπόννα μου μιὰ πελώρια κάτασπρη ἀνθοδέσμη ὁλοστρόγγυλη,μι' ἀνθοδέσμη καμωμένη ἀπὸ ὡραιότατα λουλούδια. "Οταν τῆς εἶπα πὼς τὰ ἄνθη της ἦσαν ὑπέροχα, ἀμέσως τὸ γέρικο καὶ ρυτιδωμένο πρόσωπό της φωτίστηκε ἀπὸ χαρά.

—"Α ! μοῦ εἶπε, τὰ διάλεξα ἐπίτηδες γιὰ σένα, μικρή μου 'Οδέττη,καὶ γι' αὐτὸ προσπάθησα νὰ βρῶ τὰ πιὸ ὡραῖα... Δὲν γιορτάζει κανεὶς δυὸ φορές, μικροῦλα μου, τὴν εἴσοδό του στὰ δεκάξη του χρόνια.

'Ο παπποῦς μοῦ χάρισε ἕνα ζευγάρι σκουλαρίκια κ' ἕνα κολλαριστὸ πεντακοσάρικο. Καθὼς μοῦ ἔδινε τὰ δῶρα του αὐτὰ μοῦ ἀπήγγειλε καὶ μερικοὺς λατινικοὺς στίχους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους, πρὸς μεγάλη του δυσαρέσκεια, δὲν κατάλαβα οὔτε λέξι. Στοὺς στίχους αὐτούς, ὅπως μοῦ ἐξήγησε, παρέβαλε τὴ νεότητά μου μὲ τὴν ἄνοιξη. 'Η νεότης, μοῦ εἶπε, εἶνε ἡ ἄνοιξις τῆς ζωῆς, ὅπως καὶ ἡ ἄνοιξις εἶνε ἡ νεότης τοῦ χρόνου...'Ο παπποῦς, ἀφοῦ μοῦ ἔκανε τὴ μικρὴ αὐτὴ μετάφραση, ἐπρόσθεσε κατόπιν :

— 'Αγαπημένη μου μικροῦλα, δὲν καταλαβαίνεις τί εὐτυχία ποὺ εἶνε τὰ δεκάξη σου χρόνια...

'Εγὼ ὅμως δὲν βρίσκω καμμιὰ εὐτυχία σ' αὐτό... Θεωρῶ αὐτὰ τὰ περίφημα δεκάξη χρόνια ὡς μιὰ ἡλικία ἠλιθία καὶ βλακώδη... Εἴμαστε τρεῖς ἀδελφές, οἱ τρεῖς δεσποινίδες Μπωμὸν ὅπως μᾶς λένε : ἡ 'Αρλέττα, ἡ μεγαλείτερη, δέκα ἐννιὰ χρόνων, ἡ ὑποφαινομένη 'Οδέττη δεκάξη καὶ ἡ Μόνικα δέκα. Εἴμαστε τρία κορίτσια μέσα στὸ ἴδιο σπίτι. 'Η τρυφερότης ὅλων εἶνε στραμμένη πρὸς τὴ Μόνικα. "Ολη ἡ οἰκογένειά μας ἐνδιαφέρεται γι' αὐτή... 'Η Μόνικα τοῦτο, ἡ Μόνικα κεῖνο... 'Η μαμμὰ καὶ ἡ 'Αρλέττα συναγωνίζονται ποιὰ νὰ τῆς φτειάξη τὰ ὡραιότερα φορέματα. Μὰ ἔχουν καὶ δίκηο, γιατὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ Μόνικα εἶνε πολὺ χαριτωμένη... "Επειτα ἀπὸ τὴ Μόνικα ἔρχεται ἡ μεγάλη μου ἀδελφή, ἡ 'Αρλέττα . . . Κοπέλλα τῆς παντρειᾶς, σοῦ λέει ὁ ἄλλος... 'Η 'Αρλέττα πάει στὸ χορὸ καὶ στὸ τέννυς, ἡ 'Αρλέττα πάει στὸ θέατρο, ἡ 'Αρλέττα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κουβεντιάζη μὲ κομψοὺς νέους κυρίους καὶ — γιατί νὰ τὸ κρύψω ;—νὰ φλερτάρη μαζύ τους. Αὐτὴ ἀκόμα ἔχει φορέματα τοῦ χοροῦ, ἕνα σωρὸ καπέλλα, μεταξωτὲς κάλτσες καὶ κοσμήματα . . . Σ' αὐτὴν ἐπιτρέπεται νὰ διαβάζη ὡραῖα μυθιστορήματα, περιοδικὰ κ' ἐφημερίδες... Αὐτὴ συζητεῖ γιὰ τὴν πολιτικὴ μὲ τὸ μπαμπᾶ καὶ μιλάει γιὰ τὰ βιβλία τῆς μόδας μὲ τὶς φιληνάδες της... Κι' ἀκόμα... κι'ἀκόμα τὴν πέρνουν πολὺ στὰ σοβαρὰ τὴν 'Αρλέττα... "Οταν αὐτὴ δὲν ἔχει κέφι, ὁ μπαμπᾶς ρωτάει γιατί ἡ μεγάλη του κόρη εἶνε θλιμμένη, ἐνῷ ἐμένα, ὅταν ἔχω τὰ νευράκια μου, μὲ κατηγοροῦν γιὰ τὸν ἀνυπόφορο χαρακτῆρα μου... Μὰ ἡ 'Αρλέττα εἶνε δεκαεννιὰ χρονῶν, ἡ Μόνικα δέκα καὶ ἡ δυστυχισμένη 'Οδέττη δεκάξη..."Ετσι εἶνε, οἱ γονεῖς γεμίζουν χάδια τὰ μικρά τους κορίτσια καὶ λατρεύουν τὰ πιὸ μεγάλα... 'Εμᾶς, ἐμένα δηλαδή, ποὺ εἶμαι ἀνάμεσα, μὲ βάζουν στὴ μπάντα καὶ ὅταν κάνω νὰ παραπονεθῶ μοῦ λένε : «Σῶπα,γκρινιάρα.»

Αὐτὸ δὲν εἶνε σωστό... Πολλὲς φορὲς τὰ κορίτσια, σὲ ἡλικία δεκάξη χρόνων, εἶνε πολὺ ὤμορφα καὶ ἐγώ... δὲν βρίσκω καθόλου ἄσχημο τὸν ἑαυτό μου μὲ τὰ σγουρὰ μαῦρα μαλλιά μου, μὲ τὰ μάτια μου ποὺ—ὅπως λέει ἡ μεγάλη μου φίλη κυρία Ντεπλὰνς—ἔχουν τὸ χρῶμα τοῦ ἥλιου, μὲ τὰ κόκκινα μάγουλά μου ποὺ δὲν ξέρουν τί θὰ πῆ πούντρα καὶ κοκκινάδι, καὶ τέλος μὲ τὴ νεότητά μου, τὴ γοητευτικὴ κι' ἀγαπημένη μου νεότητα ποὺ φτεροκοπάει καὶ ποὺ μὲ κάνει νὰ γελάω πάντοτε.... Κι' ἀκόμα, ξέρω ἕνα σωρὸ πράγματα καὶ σὲ πέντε μῆνες θὰ πάρω καὶ τὸ δίπλωμά μου...Χορεύω κ' ἐγὼ καλὰ σὰν τὴν 'Αρλέττα κ' ἐπιτέλους ἔχω κ' ἐγώ, ὅπως κι' αὐτή, τὰ μυθιστορηματάκια μου... Θέλετε καὶ κάτι ἄλλο ; 'Αλλ' αὐτὸ μεταξύ μας : ἔχω «ἀγαπήσει» δυὸ φορές... Τὴ μιὰ φορὰ τὸν 'Αλβέρτο, καὶ τὴν ἄλλη τὸν 'Αντρέ... Εἶνε ἀλήθεια πὼς ὁ 'Αλβέρτος μὲ κορόϊδευε γιατὶ τὸν ἄκουσα τὶς ἄλλες στὸ τέννυς ποὺ μιλοῦσε γιὰ μένα μὲ τὴν 'Αρλέττα καὶ μὲ ἀποκαλοῦσε περιφρονητικὰ «ἡ μικροῦλα». 'Ακοῦς νὰ μὲ πῆ ἔτσι !... 'Αλλ' αὐτὸ μοῦ ἀπέδειξε πὼς δὲν ἦταν ἄξιος νὰ τὸν ἀγαπήσω... "Οσο γιὰ τὸν 'Αντρὲ, αὐτὸς μοῦ τὸ εἶπε καθαρὰ καὶ ξάστερα. Μοῦ φανέρωσε τὴν ἀγάπη του μ' αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια : «'Οδέττη, μικροῦλα μου, σ' ἀγαπῶ πολύ !» Τὸ θυμοῦμαι καλά... Μοῦ τὸ εἶπε μιὰ μέρα ποὺ χορεύαμε στὸ σπίτι τῆς γιαγιᾶς καὶ ποὺ φοροῦσα τὸ ρὸζ φόρεμά μου ποὺ μοῦ πάει τόσο ὡραῖα... Μὰ φαίνεται πὼς τὸ «σ' ἀγαπῶ πολὺ» δὲν εἶνε τὸ ἴδιο πρᾶγμα μὲ τὸ ἁπλὸ «σ' ἀγαπῶ», γιατί, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μῆνες ὁ 'Αντρὲ δὲν ἐπρόσεχε καμμιὰ ἄλλη ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φίλη μου Χριστιάνα..."Οταν τὸ κατάλαβα αὐτὸ, ἐμούσκεψα, τὸ βράδυ, τὸ μαξιλάρι μὲ τὰ δάκρυά μου... καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἤμουν θλιμμένη, πολὺ θλιμμένη..."Επειτα τόν... ἐξέχασα καὶ μόλις σήμερα τὸν ξαναθυμήθηκα πάλι... 'Αντίο, 'Αλβέρτε καὶ'Αντρέ.Δὲν ἀξίζατε νὰ σᾶς δώσω τὴν καρδιά μου καὶ χωρὶς ἄλλο δὲν σᾶς ἀγάπησα καθόλου... 'Ωστόσο θὰ ἤθελα κ' ἐγὼ ν' ἀγαπήσω, ὅπως ἀγαποῦν τὰ μεγάλα κορίτσια...

Φαίνεται ὅμως πὼς ἡ ὥρα πέρασε γιατὶ ἀκούω τὴν 'Αρλέττα ποὺ μοῦ φωνάζει ἀπὸ τὸ δωμάτιό της νὰ σβύσω τὸ φῶς... "Ας κοιμηθοῦμε λοιπόν... Τὸ λευκό μου κρεββατάκι μὲ περιμένει... 'Απόψε εἶμαι εὐτυχής... Εἶμαι δεκάξη χρόνων !... Εἶμαι σὰν ἕνα μπουμπούκι ποὺ θέλει ν' ἀνοίξη καὶ δὲν τολμάει . . .

II

Πέρασαν δεκαπέντε μέρες... 'Η 'Αρλέττα ἀρραβωνιάστηκε...Σπουδαία εἴδησις... Αὐτό, ἐννοεῖται, ἔκανε τὰ δυστυχισμένα δεκάξη μου χρόνια νὰ φαίνουνται ἀκόμα πιὸ ἀσήμαντα στοὺς δικούς μου . . . 'Η 'Αρλέττα εἶνε πειὰ ἡ πεντάμορφη κοπέλλα τῶν παραμυθιῶν ποὺ τὴν ἀγαπάει τὸ γοητευτικὸ βασιλόπουλο... Μὰ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς 'Αρλέττας δὲν ἀξίζει αὐτὴ τὴ σύγκριση... "Ω! εἶνε βέβαια ἕνας νέος τέλειος..."Εχει βγῆ ἀπ' τὸ Πολυτεχνεῖο, ἔχει λαμπρὰ αἰσθήματα, ὅλοι ἐκθειάζουν τὰ προτερήματά του, μὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶνε ὁ τύπος τοῦ ἰδιεώδους ἀρραβωνιαστικοῦ... 'Η 'Αρλέττα δὲν τὸν ἐδιάλεξε μόνη της, ὡστόσο τὸν δέχτηκε εὐχαρίστως γιὰ μνηστῆρα... Μιλάει ἀργὰ μ' ἕναν τρόπο κουραστικό, εἶνε μύωψ κι' ἀνοιγοκλείνει ἀδιάκοπα τὰ μάτια του... "Οχι, ὄχι, δὲν μοιάζει καθόλου μὲ τὸ βασιλόπουλο τῶν παραμυθιῶν... 'Εγώ, στὴ θέσι τῆς ἀδελφῆς μου, θά διάλεγα ἕναν ἄλλο... "Αλλος εἶνε ὁ τύπος ποὺ ὀνειρεύομαι... 'Οπωσδήποτε, ἡ 'Αρλέττα εἶν' εὐτυχισμένη... 'Ο μνηστήρ της τῆς στέλνει κάθε μέρα θαυμάσιες ἀνθοδέσμες ἀπὸ λευκὰ γιασεμιά..."Οταν δὲν μὲ βλέπει κανεὶς πάω καὶ χώνω τὸ πρόσωπό μου, μέσα σ' αὐτὰ τὰ ὑπέροχα λουλούδια. Πόσο μ' ἀρέσουν ! Μυρίζουν ἄνοιξη, νιάτα, εὐτυχία ! . . . "Αν ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς 'Αρλέττας ἦταν δικός μου ἀρραβωνιαστικός, θ' ἀγαποῦσα περισσότερο τὰ λουλούδια του ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιο... Αὐτὸ ὅμως θὰ ἦταν πολὺ ἄσχημο...

Διηγήθηκα ὅλες αὐτὲς τὶς ἐντυπώσεις μου ἀπὸ τοὺς ἀρραβῶνες τῆς ἀδελφῆς μου στὴ μεγάλη μου φίλη κυρία Ντεπλάνς. Τὴν ἀγαπάω τρυφερὰ τὴν κυρία Ντεπλὰνς γιατὶ ἔχει ὡραῖα ἀσημένια μαλλιὰ καὶ μιὰ φωνὴ γλυκειὰ καὶ καθαρή. "Επειτα μοῦ κάνει τακτικὰ διάφορα δῶρα κ' ἐνδιαφέρεται γιὰ τὶς φίλες μου, γιὰ τὰ φορέματά μου, γιά τὰ μαθήματά μου, γιὰ τὶς διασκεδάσεις μου, γιὰ ὅλα ! Μ' ἀρέσει πολὺ τὸ κιτρινόχρυσο σαλόνι της καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ τσαγιοῦ της.Μ' ἀρέσει νὰ τῆς διηγοῦμαι ὅλες μου τὶς μικροσκοτοῦρες κι' ἀκόμα μ' ἀρέσει πολὺ ποὺ μὲ φωνάζει : «Χρυσῆ νεότης !» 'Αλήθεια δὲν εἶνε ὡραῖος αὐτὸς ὁ τίτλος;.. 'Η κυρία Ντεπλὰνς εἶνε ὁ μόνος μεγάλος ἄνθρωπος ποὺ καταλαβαίνει τὴν μπερδεμένη μου ψυχὴ τῶν δεκάξη χρόνων... Σήμερα, μετὰ τὸ μάθημά μου, πῆγα νὰ τὴν ἰδῶ... Εἶχα τόσα πράγματα νὰ τῆς πῶ !... Μεταξὺ τῶν ἄλλων τῆς ὡμολόγησα ὅτι οἱ τόσο πεζοὶ ἀρραβῶνες τῆς 'Αρλέττας μας μὲ εἶχαν ἀπογοητεύσει... «'Εγώ, κυρία μου, — τῆς εἶπα,—ὅταν θὰ παντρευτῶ θέλω ὁ ἀρραβωνιαστικός μου νὰ εἶνε ὁ γοητευτικώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς ἄνδρες καὶ νὰ μὴ συλλογίζεται τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ μένα».

Εἶπα χωρὶς ἄλλο καὶ πολλὲς ἀνοησίες, μά ἡ κ. Ντεπλὰνς μὲ ἄκουγε χαμογελῶντας συγκαταβατικά. Τέλος μίλησε κι' αὐτή :

—Μικροῦλα μου, μοῦ εἶπε, εἶνε πολὺ νωρὶς ἀκόμη γιὰ νὰ συλλογίζεσαι αὐτὰ τὰ πράγματα.

—'Ωστόσο, κυρία, τῆς ἀπάντησα, θὰ παντρευτῶ ἴσως σὲ λίγα χρόνια... Πρέπει λοιπὸν νὰ ξέρω... τὰ ὄνειρά μου... τὰ γοῦστα μου... τό... ἰδεῶδες μου...

Ναί, εἶπα αὐτὴ τὴ μεγάλη λέξι. Μὰ ἡ προσφιλής μου κυρία δὲ μὲ εἰρωνεύθηκε καθόλου.

—"Οχι, μικροῦλα μου, μοῦ εἶπε, δὲν εἶνε καιρὸς ἀκόμα... Μοῦ μίλησες γιά ἰδεῶδη... 'Εγὼ ὅμως σοῦ ἀπαντάω ὅτι ἀντὶ νὰ πλάθης μὲ τὴ φαντασία σου ἕνα ἰδεῶδες ρωμαντικό, χιμαιρικὸ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ σὲ κάνη νὰ συχαθῆς τὰ καθήκοντά σου ὡς νέας, θὰ ἦταν προτιμώτερο νὰ φρόντιζες νὰ πλουτίσης τὸ πνεῦμα σου, ν' ἁπλώσης περισσότερο τὴν καρδιά σου καὶ ν' ἀποκτήσης σταθερὴ θέληση... Νά, χρυσῆ μου νεότης, ποιὲς πρέπει νὰ εἶνε αἱ ἀσχολίες τῶν δεκάξη σου χρόνων...Δὲν πιστεύω ὅλ' αὐτὰ ποὺ σοῦ λέω ν' ἀποτελοῦν μιὰ πολὺ αὐστηρὴ διδασκαλία ;...

Πολὺ αὐστηρή... δὲν ξέρω . . ; 'Ωστόσο αὐτὰ τὰ σοβαρὰ λόγια τ' ἄκουγα ν' ἀντηχοῦν τραγουδιστὰ μέσ' στὴν ψυχή μου, καθὼς γύριζα στὸ σπίτι μου... 'Η φίλη μου ἔχει δίκηο : δὲν εἶμαι ἀκόμα παρὰ ἕνα μεγάλο κορίτσι ἢ μιὰ μικροῦλα νέα. "Ω δεκάξη μου χρόνια, μαζέφτε σιγὰ-σιγὰ τὰ φτερά σας !... Πρὶν πετάξη, πρέπει τὸ μικρὸ πουλὶ νὰ γίνη φρόνιμο καὶ δυνατό...'Εξ ἄλλου, καλὰ βρίσκεται κλεισμένο στὴ φωλιά του.Τὰ ὡραῖα βιβλία, ἡ μουσική, αἱ ἀγάπες τοῦ σπιτιοῦ,οἱ νεανικὲς φιλίες γεμίζουν τὶς ψυχὲς τῶν δεκάξη χρόνων μὲ ὅλη τὴν ποίηση τοῦ κόσμου... Εἶμ' εὐτυχισμένη, ἀγαπῶ τρυφερὰ τὰ γοητευτικὰ δεκάξη μου χρόνια, ποὺ εἶνε τόσο πλούσια σὲ ὑποσχέσεις κι' ἐλπίδες... Καὶ θἄθελα νὰ τὰ σφίξω στὴν καρδιά μου, γιὰ νὰ τὰ χαρῶ, νὰ τ' ἀπολαύσω, πρὶν τὰ ἀφήσω νὰ φύγουν γιὰ νὰ μὴ ξαναγυρίσουν ποτέ . . .

CLAUDE ARNÉGE

ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΚΟΙ ΜΑΣ ΛΑΟΙ

Η ΑΡΕΤΕΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

'Η ἐλεημοσύνη στὴν Τουρκία. 'Η ξεχωριστὴ ἀγάπη τῶν Τούρκων πρὸς τὰ ζῶα. 'Αρπάζοντας ἀπὸ τὰ χέρια τῶν κυνηγῶν τὰ ζωντανὰ πουλιὰ γιὰ νὰ τοὺς ἀποδώσουν τὴν ἐλευθερία τους. Ταφόπετρες μὲ λάκκους γιὰ νὰ ποτίζωνται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κλπ. κλπ.

"Οσο καὶ ἂν ὑστεροῦσαν μέχρι τινὸς σὲ πολιτισμὸ οἱ Τοῦρκοι, ὅσο καὶ ἂν τὸ «Διεθνὲς Δίκαιο» τοὺς κατέτασσε στὴν τάξι τῶν «ἡμιβαρβάρων λαῶν», ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὡς ἄτομα εἶχαν, καὶ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως ἀκόμα τοῦ μεταρρυθμιστοῦ Κεμὰλ,μερικὲς σπανιώτατες ἀρετές. 'Η ξέχωρες αὐτὲς ἀρετὲς τῶν Τούρκων δὲν ἦσαν ἔμφυτες. Κάθε ἄλλο. Στὴν ἀρχὴ τὶς ἐπέβαλε τὸ Κοράνι, τὸ ἱερὸ αὐτὸ βιβλίο «κάθε γνώσεως καὶ κάθε σοφίας» καὶ σιγὰ-σιγὰ κατόπιν τὶς ἐστερέωσε ἡ μακρυὰ συνήθεια τῶν αἰώνων.

Μιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες, τὶς βασικὲς ἀρχὲς ποὺ διεκήρυξε ὁ Χριστὸς ὅταν ἦλθε στὴ γῆ, ἦταν καὶ ἡ ἐλεημοσύνη. Καὶ ὅμως πόσες φορὲς ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὲν διώχνουμε μὲ τὸ σκαιότερο τρόπο τὸ δυστυχισμένο κουρελῆ ποὺ ἁπλώνει ἱκετευτικὰ πρὸς ἐμᾶς τὸ λιπόσαρκο χέρι του μὲ γουβωμένη τὴν παλάμη.'Ο Τοῦρκος ὅμως θὰ δώση ἐλεημοσύνη στὸ φτωχὸ καὶ θὰ τὴν δώση μάλιστα μ' ὅλη του τὴν καρδιά. Καὶ ἂν δὲν ἔχη νὰ δώση τίποτε, τότε θὰ παρηγορήση τό ζητιᾶνο μὲ μιὰ εὐχή :

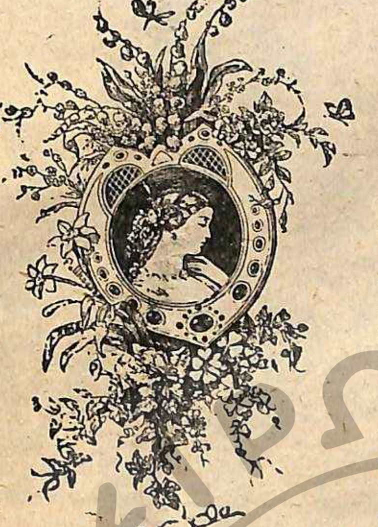

—'Αλλὰχ βερσίν ! ('Ο Θεὸς νὰ σ' ἐλεήση).

"Αλλη ἀρετὴ τῶν Τούρκων ἀξιοσημείωτη εἶνε ἡ ἐξαιρετική του ἀγάπη πρὸς τὰ ζῶα. Μ' ὅλη τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴ βρωμερότητα τῶν τουρκοπόλεων, δὲν θ' ἀντίκρυζε ποτὲ κανεὶς σ' αὐτὲς τὴ βάρβαρη σκηνή, τὴν ὁποία τόσο συχνὰ βλέπουμε στὴν «πολιτισμένη» 'Ελλάδα, καρραγωγέων ποὺ χτυποῦν, μὲ ὅ,τι τύχη στὰ χέρια τους, ἀλύπητα τὸ ἄλογό τους, γιατὶ ἐκεῖνο γλύστρησε πάνω στὴν ἄσφαλτο καὶ ἔπεσε, καθὼς ἔσερνε ἕνα κάρρο μὲ εἴκοσι τόννους φορτίο !

"Οσοι Τοῦρκοι δὲν εἶχαν δικούς των σκύλλους καὶ γάτες, ἐφρόντιζαν πάντοτε νὰ τρέφουν τοὺς σκύλλους καὶ τὶς γάτες τῶν δρόμων. Στὴν αὐλὴ μάλιστα τοῦ σπιτιοῦ των κατὰ τὸ καλοκαῖρι ἔχωναν μέσα στὴ γῆ παλιὲς γαβάθες, ποὺ δὲν τὶς χρησιμοποιοῦσαν, καὶ τὶς γέμιζαν μὲ νερὸ γιὰ νὰ πίνουν οἱ περιπλανώμενοι σκύλλοι καὶ τὰ διάφορα ἄλλα ἀλητεύοντα τετράποδα. 'Επίσης ἐκοίλαιναν τὶς ταφόπετρες τῶν νεκρῶν τους, ὥστε νὰ συγκρατοῦν τὸ νερὸ τῆς βροχῆς γιὰ νὰ πίνουν τὰ πουλιά ! Τόσο μάλιστα συμπαθοῦσαν τὰ πουλιά, ὥστε δὲν τὰ κυνηγοῦσαν ποτέ. Καμμιὰ φορὰ μάλιστα ἂν τύχαινε νὰ συναντήσουν κανέναν κυνηγό — μὴ Μουσουλμᾶνο φυσικὰ— νὰ βαστᾶ στὰ χέρια του ζωντανὰ πουλιά, τὰ ἀγόραζαν ἐπίτηδες ἢ τὰ ἅρπαζαν γιὰ νὰ τοὺς ἀποδώσουν τὴν ἐλευθερία τους.

"Αλλη ἀρετὴ τῶν Τούρκων ἦταν ἡ ἀπέραντη τιμιότης των στὶς συναλλαγές των. 'Ο λόγος τους εἶχε θέσι συμβολαίου.'Ιδοὺ τὶ τοὺς παρήγγελε σχετικὰ τὸ Κοράνι, ἡ «πηγὴ κάθε γνώσεως καὶ σοφίας» :

«Μὴν ἀπατᾶτε τὸν ὅμοιό σας.Μετρᾶτε σωστὰ καὶ ζυγίζετε δίκαια. Κρατεῖτε τὸ λόγο σας καὶ τὸν ὅρκο σας καὶ ὅταν ἀκόμα πρόκειται νὰ ζημιωθῆτε. Στὴν ἀγορὰ καὶ στὶς δοσοληψίες σας μὴ μεταχειρίζεστε τὸ δόλο. "Οσοι μὲ δόλο ἁρπάζουν τὰ ἀγαθὰ τοῦ πλησίον τους, τρέφονται μὲ φωτιά, ἡ ὁποία θὰ τοὺς κάψη τὰ σπλάγχνα».

"Αλλη ἀρετὴ τῶν Τούρκων ἦταν ὁ ἀπέραντος σεβασμὸς τῶν ὑφισταμένων πρὸς τοὺς προϊσταμένους. "Οταν ὁ προϊστάμενος προσκαλοῦσε τὸν ὑφιστάμενό του νὰ καθήση, αὐτὸς ἔπερνε θέσι πιὸ πέρα, μακρυὰ ἀπὸ τὸν προϊστάμενό του, ὕστερα κουμπώνονταν καὶ σταύρωνε τὰ χέρια ἀπάνου στὴν κοιλιά. Μιλῶντας δὲ γιὰ τὸν ἑαυτό του ὁ ὑφιστάμενος δὲν ἔλεγε ποτὲ «ἐγώ», ἀλλὰ πάντα «ὁ δοῦλος σας» ἢ «ἡ σκόνη τῶν παπουτσιῶν σας», ἢ «ὁ εὐχόμενος ὑπὲρ ὑμῶν». Ποτὲ ἐπίσης δὲν πρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ προϊσταμένου του, ἀλλὰ πάντα τὸν ἀποκαλοῦσε «ἡ ἐξοχότης σας» ἢ «ἡ εὐγένειά σας». Στὸ σιδηρόδρομο ἢ στὸ τρὰμ πάντοτε σηκώνεται ὁ μικρότερος νὰ προσφέρη τὴ θέσι του στὸ μεγαλείτερό του.

"Αλλη ἀκόμα ἀρετὴ τῶν Τούρκων εἶνε ἡ φιλοξενία τους. 'Ο Ξένιος Ζεύς, ὁ ὁποῖος ἔχει φυγαδευθῆ ἀπὸ τό... πάτριον ἔδαφος, ἔχει καταφύγει στὴν Τουρκία. Στὴ Μικρασία ἰδίως ὑπῆρχαν μεγάλα χωριὰ καὶ πόλεις ὅπου δὲν εὑρίσκατε οὔτε ἕνα ξενοδοχεῖο, ἰδίως κατὰ τὰ παλαιότερα χρόνια. Τί νὰ τὰ ἔκαναν τὰ ξενοδοχεῖα, ἀφοῦ οἱ κάτοικοι ἔτρεχαν νὰ πάρουν στὰ σπίτια τους καὶ νὰ φιλοξενήσουν καὶ νὰ περιποιηθοῦν κάθε περαστικό, κάθε ξένο ;

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τ' ΑΥΤΙΑ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

'Ο Βολταῖρος ἐδημοσίευσε κάποτε ἕνα πειρακτικώτατο σατυρικὸ ἐπίγραμμα ἐναντίον τοῦ δικαστοῦ ντὲ Πομπινιάν, ὁ ὁποῖος ἐννοοῦσε καλὰ καὶ σώνει νὰ ποζάρη γιὰ μέγας ρήτωρ ἐνῷ δὲν μποροῦσε ν' ἀρθρώση οὔτε μιὰ συλλαβὴ σωστά.

'Ο ἀδελφὸς τοῦ προσβληθέντος δικαστοῦ, ποὺ ἦταν ἀξιωματικός, ἔστειλε τότε στὸν Βολταῖρο ἕνα γράμμα στὸ ὁποῖο τὸν ἀπειλοῦσε, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι... θὰ τοῦ ἔκοβε τ' αὐτιά !...

'Ο Βολταῖρος τὰ ἐχρειάσθηκε λιγάκι.... Καί, χωρὶς νὰ χάση καιρό, ἔστειλε στὸν φίλο του καὶ πανίσχυρο τότε ὑπουργὸ ντὲ Σουαζὲλ τὸ ἑξῆς γράμμα :

«'Η οἰκογένεια ντὲ Πομπινιὰν τἄχει βάλη, φαίνεται, εἰδικῶς μέ... τ' αὐτιά μου. 'Ο ἕνας ἀπὸ τοὺς δυό ἀδερφοὺς τὰ ξεφλουδίζει, ἐπὶ χρόνια τώρα, μὲ τοὺς «ρητορικούς» του λόγους στὰ δικαστήρια, καὶ ὁ ἄλλος, σὰν στρατιωτικὸς ποὺ εἶνε, ἑτοιμάζεται νὰ μοῦ τὰ πετσοκόψη. 'Απαλλάξατέ με ἀπὸ τὸν παλληκαρᾶ, γιατὶ ἀπὸ τὸν ἄλλον, τὸν «ξεφλουδιστὴ», ἀναλαμβάνω ν' ἀπαλλαγῶ μονάχος μου. Τ' αὐτιά μου, βλέπετε, μοῦ χρειάζονται γιὰ ν' ἀκούω τοὺς ἐπαίνους καὶ τὶς ἐκφράσεις τοῦ θαυμασμοῦ ποὺ λένε παντοῦ γιὰ σᾶς !...»

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

'Ο Κώστας πηγαίνει μιὰ μέρα καὶ βρίσκει τὸ Γιάννη καὶ τοῦ λεει :

—Ξέρεις κάτι ; Τὸ σκυλλί σου δάγκωσε τὴ γυναίκα μου. Θέλω νὰ με ἀποζημιωσης !

—Γι' αὐτὸ πειράζεσαι ; τοῦ ἀπαντᾶ ὁ Γιάννης μὲ τὸ ἀπαθέστερο ὕφος τοῦ κόσμου. Βάλε κ' ἐσὺ τὸ σκυλλί σου νὰ δαγκώση τὴ δική μου τὴ γυναίκα, κ' ἔτσι θὰ ειμαστε ἴσα !...

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΤΟΥ **ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ** (ΠΑΤΡΟΣ)

Περίληψις προηγουμένου)

Μιὰ χειμωνιάτικη νυχτιὰ τοῦ 1719, ἐνῶ γύρω χιονίζει καὶ οὐρλιάζουν οἱ ἄνεμοι, ἕνας ἱππότης, ὁ Γάστων Ντὲ Σάνλεϋ, καλπάζει στὸ δρόμο ποὺ πάει ἀπ' τὴ Νάντη στὸ μοναστῆρι τοῦ Σέλ. Ἔξαφνα ὅμως σταματᾶ. Τέσσερες ἄλλοι ἱππόται καλπάζουν ξοπίσω του καὶ προφτάνουν. Εἶνε οἱ φίλοι του εὐπατρίδαι, ὁ μαρκήσιος Ποντάλέκ, ὁ Μονλουῆ, ὁ Γουεδὶκ καὶ ὁ Ταλουέ, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν νὰ μάθουν ποῦ πηγαίνει ἐνῶ ὤφειλε νὰ βρίσκεται αὐτὴ τὴν ὥρα στὸ δρόμο ποὺ πάει στὸ Παρίσι. Εἶνε ὅλοι συνωμόται καὶ ὁ Γάστων ἔχει ἀναλάβει νὰ φύγη τὸ ἴδιο βράδυ γιὰ τὴν Γαλλικὴ πρωτεύουσα. Ἐκεῖ σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεσί του θὰ δώση τὸ τελειωτικὸ χτύπημα κατὰ τοῦ ἐχθροῦ των. Πῶς λοιπὸν δὲν κράτησε τὸ λόγο του; Ποῦ πάει ἔτσι μυστικὰ μέσα στὸ χιόνι καὶ στὴν κακοκαιρία; Πάει νὰ τοὺς προδώση μήπως; Ὁ Γάστων δὲν θέλει νὰ πῆ ποῦ πηγαίνει. Ὁρκίζεται ὅμως πὼς δὲν εἶνε προδότης καὶ πὼς θἄφευγε τὴν ἴδια αὐτὴ νύχτα γιὰ τὸ Παρίσι. Οἱ τέσσερες ὅμως συνωμόται ὑποψιάζουνται. Ἢ θὰ ἐξηγηθῆ ἢ θὰ πεθάνη! Ὁ ἀρχηγὸς τῶν συνωμοτῶν, ὁ μαρκήσιος δὲ Ποντάλέκ, δὲν ἐννοεῖ νὰ ὑποχωρήση, δὲν ἐννοεῖ νὰ πιστέψη στὶς διαβεβαιώσεις τοῦ ἱππότου. Θέλει ἁπτὲς ἀποδείξεις ὅτι δὲν τοὺς προδίδει. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θ' ἀναγκαστῆ, νὰ τὸν σκοτώση!.. Τοῦ λέει λοιπὸν γιὰ στερνὴ φορά:

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Πρέπει νὰ ἀπαντήσετε σ' ὅτι σᾶς ρωτάω. Μὴν ξεχνᾶτε πὼς πρόκειται γιὰ τὴν ζωὴ καὶ τὴν τιμὴ ὅλων μας. Ἀπαντῆστε στὶς ἐρωτήσεις μου, διαφορετικὰ θ' ἀναγκασθῶ νὰ σᾶς πετάξω τὰ μυαλὰ στὸν ἀέρα!...

Νεκρικὴ σιγὴ διεδέχθη τοὺς λόγους τοῦ Ποντάλέκ. Ὅλων ἡ καρδιὲς χτυποῦσαν. Ὅλοι περίμεναν τὴν ἀπάντησι τοῦ Σάνλεϋ.

Ὁ Γάστων ἔβγαλε ἀπ' τὸν κόρφο του ἕνα γράμμα, τράβηξε μὲ τ' ἄλλο χέρι τὸ πιστόλι του, τὸ στήριξε στὸν κρόταφό του καὶ εἶπε μὲ φωνὴ βαθειὰ συγκινημένη:

—Μαρκήσιε, μὲ τὰ λόγια ποὺ μοῦ εἴπατε, μὲ τὶς ὑποψίες σας γενικῶς μὲ προσβάλατε θανάσιμα. Ἂν δὲ μοῦ δώσετε ἀμέσως ἱκανοποίησι θὰ τινάξω τὰ μυαλά μου στὸν ἀέρα!... Τότε, ὅταν θὰ εἶμαι πειὰ νεκρός, θ' ἀνοίξετε τὸ γράμμα αὐτὸ καὶ θὰ δῆτε ὅτι ἔχω πράγματι ἐρωτικὴ συνέντευξι ἀπόψε κι' ὅτι μὲ ἀδικήσατε...

—Γάστων, Γάστων!... φώναξε ὁ Μονλουῆ, στάσου, σὲ ἱκετεύω... Μαρκήσιε, εἶνε ἱκανὸς νὰ τὸ κάνη.. Συγχωρῆστε τον!... Θὰ σᾶς τὰ ἐξομολογηθῆ ὅλα... Ἔ, Γάστων, θὰ κρύψης τὰ μυστικά σου ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς σου, ὅταν αὐτοὶ σὲ ἱκετεύουν νὰ μιλήσης ἐν ὀνόματι τῶν συζύγων τους καὶ τῶν παιδιῶν τους...

—Βέβαια, βέβαια... εἶπε ὁ μαρκήσιος. Ὄχι μόνο τὸν συγχωρῶ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀγαπῶ τώρα ἀκόμα περισσότερο... Ἂς μᾶς ἀποδείξη τὴν ἀθωότητά του καὶ εἶμαι πρόθυμος νὰ τοῦ δώσω ὅποια ἱκανοποίησι θέλει... Πρὶν ἀπ' αὐτὸ ὅμως ὄχι!.. Αὐτὸς δὲν ἔχει, ὅπως ἐμεῖς σύζυγο, μητέρα καὶ παιδιά, τῶν ὁποίων νὰ κινδυνεύη ἡ ζωὴ καὶ ἡ εὐτυχία... Εἶνε μόνος στὸν κόσμο!... Διακυβεύοντας ὅμως τὴ ζωή του, διακυβεύει καὶ τὴ δική μας. Ἂς μᾶς πῆ μιὰ λέξι μόνο. Ἂς μᾶς πῆ ποῦ πηγαίνει καὶ ἐγὼ πρῶτος θὰ τὸν σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου...

—Τότε, μαρκήσιε, ἀπάντησε ὁ Γάστων ὕστερ' ἀπὸ λίγες στιγμὲς σιωπῆς, ἀκολουθῆστε με καὶ θὰ δῆτε...

—Νὰ 'ρθοῦμε κ' ἐμεῖς; ρώτησαν ὁ Μονλουῆ καὶ ὁ Γουεδίκ.

—Καὶ σεῖς, κύριοι, ἐλᾶτε... Εἶσθε ὅλοι εὐπατρίδαι καὶ τὸ μυστικό μου δὲν θὰ διαδοθῆ περισσότερο ἂν τὸ μάθετε καὶ σεῖς...

Ὁ μαρκήσιος φώναξε ἀμέσως καὶ τὸν Ταλουέ, ὁ ὁποῖος φρουροῦσε, σύμφωνα μὲ τὶς διαταγές τοῦ ἀρχηγοῦ του. Ἔτσι κ' οἱ πέντε μαζὺ προχώρησαν ἐμπρός.

Ὁ Γάστων σιωπηλὸς καὶ λυπημένος τοὺς ὡδήγησε ὡς τὸ μοναστῆρι τοῦ Σέλ. Μπρὸς στὸ μοναστῆρι αὐτὸ ἁπλώνονταν μιὰ λίμνη. Ὁ Γάστων στάθηκε δέκα βήματα μακρυὰ ἀπὸ τὴν κιγκλιδωτὴ πόρτα καὶ εἶπε στοὺς φίλους του.

Καθόμουν στὸ κρεββάτι μου κι' ἀφουγκραζόμουν..

—Ἐδῶ ἐρχόμουν, κύριοι.

—Ἐδῶ; Στὸ μοναστῆρι αὐτὸ τῶν Αὐγουστίνων; ρώτησε κάπως ξαφνιασμένος ὁ μαρκήσιος.

—Μάλιστα, κύριοι, ξανάπε ὁ Γάστων. Ἐδῶ, στὸ μοναστῆρι αὐτὸ ὑπάρχει μιὰ κόρη τὴν ὁποία ἀγαπῶ πρὸ ἑνὸς χρόνου καὶ τὴν ὁποία εἶδα γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Νάντη. Τὴν ἀγάπησα τρελλά, τὴν ἀκολούθησα, τὴν παραμόνεψα καὶ στὸ τέλος κατώρθωσα νὰ συνεννοηθῶ μαζύ της.

—Μὰ πῶς τὰ καταφέρνετε καὶ βλέπεσθε; τὸν διέκοψε ὁ μαρκήσιος.

—Ὁ κηπουρὸς τοῦ μοναστηριοῦ, στὸν ὁποῖο ἔδωσα ἑκατὸ λουδοβίκια, μοῦ παράδωσε τὸ κλειδὶ αὐτῆς τῆς πόρτας.... Τὸ καλοκαῖρι φτάνω ὡς τὸν τοῖχο τοῦ μοναστηριοῦ μὲ τὴ βοήθεια τῆς μικρῆς αὐτῆς βάρκας. Δέκα πόδια πάνω ἀπ' τὸ νερὸ τῆς λίμνης ὑπάρχει ἕνα μικρὸ παράθυρο στὸ ὁποῖο ἐκείνη μὲ περιμένει. Ἐὰν ἡ νύχτα δὲν ἦταν τόσο σκοτεινὴ θὰ τὸ βλέπατε καὶ σεῖς αὐτὸ τὸ παράθυρο, τὸ ὁποῖο ἐγώ, παρ' ὅλο τὸ σκοτάδι, τὸ διακρίνω καὶ τώρα...

—Καλὰ τὸ καλοκαῖρι, εἶπε ὁ μαρκήσιος. Τὸ χειμῶνα ὅμως πῶς κατορθώνετε καὶ φτάνετε ὡς τὸ παράθυρο;

—Τὸ χειμῶνα ἡ ἐπιφάνεια τῆς λίμνης παγώνει, καὶ περιπατῶ ἀπάνω στοὺς πάγους... Ἀπάνω στοὺς πάγους θὰ βαδίσω κι' ἀπόψε... Μπορεῖ, θὰ μοῦ πῆτε, νὰ σπάση ὁ πάγος καὶ νὰ καταποντισθῶ, ἀλλὰ τότε τόσο τὸ καλύτερο, γιατὶ ἔτσι ἐλπίζω ὅτι καὶ ἡ ὑπόνοιές σας θὰ καταποντισθοῦνε μαζύ μου...

—Ἄ, ἱππότα! φώναξε τότε ὁ μαρκήσιος, σᾶς πιστεύω, συγχωρῆστε μας γιὰ τὶς ὑποψίες μας.

—Εὐχαρίστως, μαρκήσιε, ἀπάντησε ὁ Γάστων, ἀλλὰ καταστρέψατε τὴ μισή μου εὐτυχία...

—Γιατί;

—Γιατὶ ἤθελα μόνος ἐγὼ νὰ ξέρω πὼς ἀγαπῶ... Χρειάζομαι τόσο θάρρος!... Ἀπόψε ἄλλωστε πρόκειται νὰ τὴν ἐγκαταλείψω γιὰ νὰ μὴν τὴ ξαναϊδῶ ποτὲ πειά...

—Ποιὸς ξέρει, ἱππότα, τί μπορεῖ νὰ συμβῆ... εἶπε ὁ Μονλουῆ. Βλέπω ὅμως ὅτι προσβλέπετε μὲ μεγάλη ἀπελπισία στὸ μέλλον...

—Ξέρω τί λέω, Μονλουῆ...

—Ἐὰν πετύχετε, στὴν ἀποστολὴ ποὺ ἀναλάβατε καὶ θὰ πετύχετε ἀφοῦ ἔχετε τόσο θάρρος, τόση ἀποφασιστικότητα καὶ τόση ψυχραιμία, ἡ Γαλλία τότε θ' ἀπελευθερωθῆ, ἡ Γαλλία θὰ σᾶς χρωστᾶ τὴν ἐλευθερία της καὶ θὰ μπορῆτε νὰ κάνετε ὅ,τι θέλετε....

—Ἄ, ἂν πετύχω, ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ θ' ἀφορᾶ ἐσᾶς μόνο... Ἐγὼ δὲν θὰ γλυτώσω...

—Θάρρος, ἱππότα, θάρρος!... εἶπε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ μαρκήσιος. Ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ σᾶς δῶ πῶς ἐνεργεῖτε τὰς ἐρωτικάς σας ἐπιχειρήσεις...

—Δυσπιστεῖτε ἀκόμα, μαρκήσιε;

—Πάντοτε, ἀγαπητέ μου Γάστων, δυσπιστῶ καὶ στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου ἀκόμη... Ἡ διαγωγή μου δὲ αὐτὴ εἶνε πολὺ φυσικὴ ἀφοῦ σεῖς μὲ ὀνομάσατε ἀρχηγό σας... Ἐμένα καὶ μόνο ἐμένα βαρύνει κάθε εὐθύνη. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπαγρυπνῶ σὲ σᾶς καὶ παρὰ τὴ θέλησί σας ἀκόμα...

—Πολὺ καλά, μαρκήσιε... Νοιώθω μάλιστα τόση ἐπιθυμία νὰ φτάσω κάτ' ἀπ' αὐτὸ τὸ παράθυρο, ὅση θὰ νοιώθετε κ' ἐσεῖς νὰ μὲ δῆτε νὰ φτάνω ὡς αὐτό...

Καὶ ἀμέσως ὁ Γάστων ἔδεσε τὸ ἄλογό του σ' ἕνα δέντρο καὶ ἀνοίγοντας ἔπειτα τὴν καγκελλόπορτα, πάτησε ἀπάνω στὸν πάγο, ὁ ὁποῖος ἔτριζε κάτ' ἀπ' τὸ βάρος τοῦ σώματός του.

—Γάστων μου, πρόσεξε, τοῦ εἶπε σιγὰ ὁ Μονλουῆ... Πρόσεξε...

—Κυττᾶχτε, μαρκήσιε... Ἦταν ἡ ἀπάντησις τοῦ νέου.

—Γάστων, φώναξε ὁ Ποντάλέκ. Σᾶς πιστεύω, σᾶς πιστεύω.

—Ἡ πίστις αὐτὴ διπλασιάζει τὸ θάρρος μου, ἀπάντησε ὁ ἱππότης καὶ προχώρησε.

—Καὶ τώρα, Γάστων, μιὰ λέξι ἀκόμα: Πότε θὰ φύγης, φώναξε ὁ μαρκήσιος.

—Αὔριο, αὐτὴ τὴν ὥρα, μαρκήσιε.. Θὰ διανύσω εἰκοσιπέντε ὡς τριάντα λεῦγες ὡς τὸ Παρίσι.

—Τότε ἔλα νὰ σὲ φιλήσουμε καὶ νὰ σὲ ἀποχαιρετήσουμε...

—Εὐχαρίστως φίλοι μου.

Ὁ Γάστων ξαναγύρισε πίσω κ' ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά τους.

Μετὰ τὸν συγκινητικὸ αὐτὸ ἀποχαιρετισμό, ἔμειναν ὅλοι στὴν ὄχθη τῆς λίμνης, ἕτοιμοι νὰ σπεύσουν νὰ βοηθήσουν τὸ Γάστωνα, ἂν αὐτὸς κινδύνευε περνῶντας τὴ λίμνη...

Παρ' ὅλα ὅμως τὰ τριξίματα ποὺ ἔκανε ὁ πάγος κάτ' ἀπὸ τὰ πόδια του, ὁ Γάστων ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του.

Ὅταν ἔφτασε τέλος, κάτω ἀπ' τὸ παράθυρο τοῦ μοναστηριοῦ, σφύριξε συνθηματικὰ καὶ περίμενε. Ἀμέσως σχεδὸν ἡ σιλουέττα μιᾶς νεαρᾶς κόρης φάνηκε στὸ πλαίσιο τοῦ παραθύρου καὶ συγχρόνως μιὰ γλυκειά, ἀγγελικὴ φωνὴ ἀντήχησε:

—Γάστων!.. Ἀγάπη μου!.. Ἦρθες!... Θεέ μου, πόσο μὲ κάνεις νὰ φοβᾶμαι. Καθόμουν στὸ κρεββάτι μου κι' ἀφουγκραζόμουν... Ἔτρεμα γιὰ σένα... Φοβόμουν, Γάστων μου.. Ὁ πάγος εἶνε πολὺ λεπτός, ἀγαπημένε μου... Ἂν σπάση, Θεέ μου!.. Δὲν σοῦ εἶχα γράψει νὰ μὴν ἔρθης, ἀγάπη μου; Γιατὶ ἐκτίθεσαι στὸν κίνδυνο;

—Δὲν διέτρεχα κανένα κίνδυνο, Ἑλένη μου.. Ἀλλὰ τί σοβαρὸ καὶ θλιβερὸ ἔχεις νὰ μοῦ ἀναγγείλης; Σὲ βλέπω κλαμμένη...

—Ναί, ὅλη τὴν ἡμέρα σήμερα ἔκλαιγα..

—Ὅλη τὴν ἡμέρα! ψιθύρισε ὁ Γάστων χαμογελῶντας θλιβερά... Κ' ἐγὼ θὰ ἔκλαιγα ἂν δὲν ἤμουν ἄντρας....

—Τί λές, Γάστων;

—Τίποτε, Ἑλένη.... Ποιὲς εἶνε ὅμως ἡ θλῖψεις σου... Πές μου Ἑλένη...

—Ξέρεις ὅτι δὲν εἶμαι ἐλεύθερη. Εἶμαι μιὰ δυστυχισμένη ὀρφανὴ ποὺ ἀνατράφηκα ἐδῶ καὶ ποὺ δὲν ξέρω τίποτε ἄλλο στὸν κόσμο, ἐκτὸς ἀπ' τὸ μοναστῆρι... Ποτέ μου δὲν ἐγνώρισα κανένα, στὸν ὁποῖο νὰ μπορῶ νὰ δώσω τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα ἢ τῆς μητέρας. Ξέρω μονάχα ὅτι ἡ μητέρα μου πέθανε, πάντοτε δὲ ἀπὸ μικρὴ ποὺ ἤμουν μοῦ ἔλεγαν ὅτι ὁ πατέρας μου εἶνε μακρυά...

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΒΟΣ

«Ὁ κ. καθηγητὴς τῶν ζωσῶν γλωσσῶν» καὶ ἡ ἐνδιαφέρουσα ζωή του. Αἱ πνευματιστικαὶ του ἀσχολίαι. Ὁ κ. Ἶβος καὶ τὸ ἐπεισόδιο τῆς ὁδοῦ Κηφησσιᾶς. Ὅπου ὁ κ. Κατσούλης τρομοκρατεῖται. Μιὰ μεγαλοφυὴς ἐφεύρεσις τοῦ κ. Ἴβου. «Ὁ Σκεψογράφος!» Τὰ πειράματά του. Ὁ κ. Σωκράτης Ἶβος... εὔζωνος! Ἕνας χαρακτηρισμὸς τοῦ ἀειμνήστου Κανελλίδη κλπ.

Ὁ κ. Σωκράτης Ἶβος, ***«καθηγητὴς ζωσῶν γλωσσῶν»***, ὅπως αὐτοτιτλοφορεῖται, εἶνε γνωστὸς καὶ συμπαθέστατος Ἀθηναϊκὸς τύπος, κοσμαγάπητος γιὰ τὴ θυμοσοφία του, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ σπουδαιοφάνεια μὲ τὴν ὁποίαν ἀσχολεῖται στὸν πνευματισμό, στὴ λεκανομαντεία, χαρτομαντεία, ὑπνωτισμὸ καὶ ἄλλες ἀπόκρυφες ἐπιστῆμες.

Ὁ κ. Ἶβος διδάσκει ἀπὸ πολλὰ χρόνια στὰς Ἀθήνας τὴ φοιτητικὴ νεότητι ξένες γλῶσσες. Εἶνε τέρας γλωσσομαθείας! Εἶνε ἄξιος νὰ κλίνη τὸ ρῆμα ***«κοιμῶμαι»*** ὄχι μόνο σὲ ὅλες τὶς Εὐρωπαϊκὲς γλῶσσες, ἀλλὰ καὶ σὲ πολλὲς Ἀσιατικές. Ἡ φήμη μάλιστα τὸν φέρει κάτοχον καὶ τῆς Σανσκριτικῆς, τῆς Ἀραμαϊκῆς, τῆς Χαλδαϊκῆς, ἀκόμη καὶ μερικῶν διαλέκτων νομάδων φυλῶν τῆς πετρώας Ἀραβίας! Εἶνε ἀληθινὴ ἡ φήμη; Ποιὸς ξέρει. Σ' αὐτὰ τὰ πράγματα δουλεύει πολλὲς φορὲς καὶ ἡ λαϊκὴ φαντασία, ἐξογκώνοντας τὴν ἀλήθεια μέχρι τοῦ μύθου. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι καμμιὰ φορά, ὅταν ὁ φερώνυμος τοῦ ἀρχαίου φιλοσόφου καθηγητὴς περνᾶ ἀπὸ τὴν Ἀγορά, οἱ ἁπλοϊκοὶ ἄνθρωποι τῆς λένε:

— Νὰ ὁ δάσκαλος ποὺ ξέρει ὅλες τὶς γλῶσσες!...

Καὶ τὸν κυττᾶνε μὲ θαυμασμό.

***

Ἔχει συμπαθητικώτατο ἐξωτερικὸ ὁ Ἶβος. Μᾶλλον κοντός, λιγνούτσικος, μὲ γενειάδα ἱερατικὴ ποὺ κατεβαίνει στὸ στῆθος του σὰν Ἀργείτικη σκούπα, μὲ δυὸ ἐξυπνότατα μυωπικὰ ματάκια, ποὺ κυττάζουν φιλοπερίεργα πίσω ἀπὸ τὰ ματογυάλια, ὁ κ. Σωκράτης Ἶβος ἄλλοτε σφιγμένος σὲ αὐστηρὸ ζακέ, ἄλλοτε σὲ δημοκρατικὸ σακκάκι, μὲ τὴν πλατειὰ ρεμπούμπλικα ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ μπαστοῦνι κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη, τὸ βῆμα συνήθως γρήγορο, νεανικό, ἀποτελεῖ φυσιογνωμίαν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ πεζοδρομίου. Καὶ ἦταν ἀνέκαθεν ἀγαπητός, ὄχι μόνο στὴ φοιτητικὴ καὶ τὴν Ἀρσακειακὴ νεολαία — ποὺ τὴν διδάσκει τὸ ρῆμα «ἀγαπῶ» σὲ ὅποια γλῶσσα προτιμᾶ καθένας ἢ καθεμία — ἀλλὰ καὶ στοὺς λογίους, τοὺς δημοσιογράφους, τοὺς καλλιτέχνες, σὲ ὅλον τέλος τὸν κόσμο τοῦ πνεύματος ὁ θαυμάσιος αὐτὸς καθηγητής.

— Εἶνε βέβαιον, ἔλεγε κάποτε διαπρεπὴς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ὅτι ἂν ὁ κ. Ἶβος εὑρίσκετο τὴν ἐποχὴ τῆς συγχύσεως τῶν ἀνθρωπίνων γλωσσῶν εἰς τὸν βιβλικὸν Πύργον Βαβέλ, αἱ γλῶσσαι δὲν θὰ ἐσυγχίζοντο. Ὁ κ. Ἶβος θ' ἀνελάμβανε νὰ γίνη διερμηνεὺς μεταξὺ τῶν φιλονεικούντων, ἡ συνεννόησις θὰ ἐπετυγχάνετο, ἡ κορυφὴ τοῦ Πύργου Βαβὲλ θὰ ἤγγιζε τὸν οὐρανὸν καὶ σήμερα θὰ ἦταν ἀλλοία ἡ ὄψις τοῦ Κόσμου! Μὰ ὁ κ. Ἶβος καθυστέρησε μερικὰς χιλιάδας αἰώνων καὶ ἔτσι ὁ Πύργος δὲν ἀποπερατώθη, ἔχομεν δὲ καὶ τόσην πολυγλωσσίαν!

***

Ὁ πνευματισμός, ὁ ὑπνωτισμός! Ἰδοὺ τὸ μεγάλο πάθος, ἡ κυρίαρχος μανία τοῦ Ἴβου. Τοῦ ἀρέσει νὰ ἐπικοινωνῆ μὲ τὸν ***ὑπερπέραν κόσμο***, νὰ συνομιλῆ μὲ τὰ πνεύματα τῶν ἀποθανόντων φιλοσόφων, στρατάρχων, βασιλέων καὶ λοιπῶν μεγάλων ἀνδρῶν, καὶ μάλιστα σὲ μιὰ γλῶσσα ποὺ δὲν εἶνε ἀπὸ τὰς ζώσας, οὔτε ὅμως καὶ ἀπὸ τὰς νεκράς, γιατὶ εἶνε ἡ γλῶσσα τῶν κινουμένων τραπεζακίων — δηλ. ἡ γλῶσσα τοῦ Μορσικοῦ τηλεγράφου: τὶκ-τὰκ-τὰκ κλπ.

Ἐσχάτως ὅμως ὁ κ. Ἶβος προώδευσε περισσότερο στὰ πειράματά του: Ἀνεκάλυψε μηχάνημα διὰ τοῦ ὁποίου μαντεύει τὴ σκέψι τοῦ ἄλλου! Δηλαδὴ εἰσδύει στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κρανίου σας, βλέπει τὴν κίνησι τῶν ἐγκεφαλικῶν σας κυττάρων, διαβάζει τὰ μυστικά σας! Καταπληκτικό, σατανικὸ μηχάνημα, τὸ ὁποῖον ἄδικα ἐπεριμέναμε τόσα χρόνια ἀπὸ τὸν Ἔδισων, καὶ τὸ ἀνεκάλυψε Ἕλλην! Ἰδοὺ ὁ θρίαμβος!..

Σωκράτης Ἶβος

(Σκίτσο τοῦ γάλλου ζωγράφου PAPSOL)

Φαντασθῆτε ἕνα σοφό, μαθηματικὰ ὑπολογισμένο μηχανηματόκι ἀπὸ τραπουλόχαρτα, κουτιὰ τῶν σπίρτων, μερικὲς ροδίτσες ἀπὸ χαλασμένα ρολόγια, καὶ ὅλα αὐτὰ κολλημένα μὲ τσιρότο κ' ἔχετε τὸν ***«Σκεψογράφον»*** τοῦ δαιμονίου Ἕλληνος ἐφευρέτου! Ὅταν ἔφτειασε τὸ μηχάνημά του ὁ κ. Ἶβος, τὸ ἔβαλε σ' ἕνα κουτὶ καὶ τὸ περιέφερε στὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων. Ἦταν περασμένα μεσάνυχτα, σκότος καὶ ἔρεβος ἐπλανᾶτο ἐπάνω ἀπὸ τὸ Ἄστυ. Οἱ διανυκτερεύοντες συντάκται, συγκεντρωμένοι σ' ἕνα γραφεῖο, παρακολουθοῦσαν τὰ δαιμονιώδη, τὰ καταπληκτικώτατα πειράματα τοῦ «Σκεψογράφου» καὶ δὲν εὕρισκαν μὲ τί τρόπο νὰ διαδηλώσουν καλύτερα τὸν ἐνθουσιασμό τους. Ἢ μᾶλλον τὸν ἐξεδήλωναν μὲ ὅλους τοὺς τρόπους τοῦ θορύβου, ἀλαλαγμῶν, ἰαχῶν, βρυχηθμῶν κλπ. Καὶ ὁ κ. Ἶβος, τρελλὸς ἀπὸ τὴ χαρά του, ἔφευγε ἀπὸ τὴν μιὰ ἐφημερίδα γιὰ νὰ τρέξη στὴν ἄλλη

***

Πέρσυ συνέβη στὸν συμπαθῆ μας καθηγητὴ ἕνα τραγικὸ ἐπεισόδιο, τὸ ἀκόλουθο:

Ὁ κ. Σωκράτης Ἶβος ἀγαπᾶ τὶς ἐκδρομὲς καὶ μάλιστα Ἀποστολικῷ τῷ τρόπῳ, ἤγουν ποδαρόδρομο. Μιὰ βραδυὰ λοιπὸν ποὺ ἐγύριζε πεζῆ ἀπὸ τὴν Κηφησσιά, στὸ δρόμο, νυχτωμένος, κουρασμένος, σκέφτηκε ὅτι καλύτερα θὰ ἦταν νὰ πάη στὰς Ἀθήνας μὲ αὐτοκίνητο. Στάθηκε λοιπὸν στὴ μέση τοῦ ἐρημικοῦ δρόμου καὶ περίμενε ἀποφασιστικός...

Σὲ λίγο, στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος ἔλαμψαν τὰ φανάρια ἑνὸς αὐτοκινήτου. Ἦταν τοῦ γνωστοῦ «πολιτευτοῦ Ἀττικῆς» κ. Κατσούλη, ὁ ὁποῖος ἐγύριζε μὲ τὴν οἰκογένειά του ἀπὸ κάποιο χωριό... Ὅταν τὸ αὐτοκίνητο ἐπλησίασε ἀρκετά, ὁ κ. Ἶβος ἐσήκωσε τὸ μπαστοῦνι του καὶ ἄρχισε νὰ κάνη πρὸς τοὺς ἐπιβαίνοντας.... ναυτικὰ σήματα. Συγχρόνως ἐφώναζε:

— Ἄλτ! Ἄλτ! Σταθῆτε!...

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ὥρα, ὁ τόπος, ἡ ψυχικὴ διάθεση τοῦ κ. Κατσούλη ἦταν τέτοια ὥστε νὰ δημιουργηθῆ μιὰ τρομερὴ παρεξήγηση: Οἱ ἐπιβάται ἐνόμισαν ὅτι βρίσκονταν ἀπέναντι.. ληστοῦ καὶ μάλιστα πολλῶν ληστῶν, οἱ ὁποῖοι ἀσφαλῶς θὰ παραμόνευαν πίσω ἀπὸ τοὺς γειτονικοὺς θάμνους.

— Ἄλτ! Ἄλτ! Σταθῆτε! ἐφώναζε στὴν σιωπὴ τῆς νυκτὸς ὁ ἐκνευρισμένος κ. Ἶβος. Ἀλλὰ ποῦ νὰ σταθῆ τὸ αὐτοκίνητο! Ἀπεναντίας μάλιστα, ἐδιπλασίασε τὴν ταχύτητά του, σὰν ἀστραπὴ πέρασε πλάγι ἀπὸ τὸν κ. Ἶβο, καὶ χάθηκε στὸ βάθος τοῦ δρόμου... Ὁ κ. Ἶβος, μὲ φιλοσοφικὴν ἀπάθεια, ξανακάθησε στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου καὶ ἐπερίμενε νὰ περάση ἄλλο.

Στὸ μεταξὺ ὁ κ. Κατσούλης φτάνει στὰς Ἀθήνας, διευθύνεται στὴν Ἀστυνομία, πέφτει σὰν μπόμπα στὸ Γραφεῖο τοῦ Διευθυντοῦ καὶ κραυγάζει λαχανιασμένος:

— Λησταί! Λησταὶ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, κ. Διευθυντά!... Κατεβαίνουν!... Ἔρχονται!... Καὶ τοῦ ἀφηγεῖται πῶς μιὰ ὁλόκληρη συμμορία, μὲ τὸ γενειοφόρο ἀρχηγό της, θέλησε νὰ τοὺς σταματήση στὸ δρόμο καὶ νὰ τοὺς ληστέψη!...

— Ἐπρότειναν ἐναντίον μας τὰ ὅπλα τους, κ. Διευθυντά!...

Οἱ εὑρισκόμενοι τὴν ὥρα ἐκείνη στὸ Γραφεῖο τοῦ Διευθυντοῦ, ἀστυνομικοί, ρεπόρτερ ἐμπῆκαν σὲ ἐνέργεια. Ἡ ὥρα ἦταν περασμένη. Δὲν ὑπῆρχε τόπος στὰ φύλλα παρά... γιὰ δεύτερη ἔκδοσι. Καὶ τὸ πρωΐ, οἱ μακάριοι Ἀθηναῖοι ἐπληροφοροῦντο μετὰ τρόμου ὅτι:

«Λησταὶ εἰς τὰ πρόθυρα τῶν Ἀθηνῶν!» «Ἡ ὁδὸς Κηφησσίας ληστοκρατεῖται!» κλπ. κλπ.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁλόκληρος ἡ στρατιωτικὴ δύναμις ἐκινητοποιήθη. Αὐτοκίνητα γεμάτα στρατό, χωροφύλακες κλπ. ἐξώρμησαν πρὸς τὴν Κηφησσιὰ νὰ συλλάβουν τοὺς ληστάς! Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ Φρούραρχος, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κλπ. ἀγρυπνοῦσαν συσκεπτόμενοι καὶ ἀναμένοντες τὸ ἀποτέλεσμα τῆς... συρράξεως τοῦ στρατοῦ μὲ τοὺς ληστάς!

Σὲ κάμποση ὥρα, ἀντὶ τῶν φοβερῶν κακοποιῶν, ὡδηγήθη στὸ Γραφεῖο τοῦ Διευθυντοῦ ὁ κ. Ἶβος, ὁ ὁποῖος χαμογελῶντας εὐχαρίστησε τὸν κ. Διευθυντὴ γιὰ τὴν καλωσύνη ποὺ ἔλαβε νὰ τοῦ στείλη κρατικὸ αὐτοκίνητο:

— Μερσὶ μποκού, κ. Διευθυντά! τοῦ εἶπε.

Καὶ ἐπῆγε ν' ἀναπαυθῆ στὸ δωμάτιό του, στὴ Νεάπολι.

***

Μιὰ ἀρετὴ τοῦ ἥρωός μας πρέπει νὰ τονισθῆ ἰδιαιτέρως. Ὁ κ. Σωκράτης Ἶβος εἶνε πατριώτης. Ἂν τὸ στῆθος του εἶνε μικρό, κλείνει ὅμως μιὰ καρδιὰ μεγάλη, γεμάτη ἀπὸ Ἑλληνικὰ αἰσθήματα! Στοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους ἐζήτησε — χωρὶς νὰ ἔχη ἀπὸ τὸ νόμο καμμιὰ ὑποχρέωσι — νὰ ὑπηρετήση ὡς ἐθελοντὴς στό... Εὐζωνικό! Καὶ ἡ αἴτησίς του ἔγινε δεκτή, καὶ ὁ δημοφιλέστατος καθηγητὴς τῶν ζωσῶν καὶ μὴ γλωσσῶν φανερώθηκε μιὰ μέρα στὴν ὁδὸν Σταδίου εὔζωνος λυγερός, «μὲ φουστανέλλα, φουντοφέσι, λεβεντιὰ καὶ καμάρι» καὶ μὲ τ' ἀπαραίτητα γυαλάκια στὰ μάτια! Τὸ φαινόμενον ἐσχολιάσθη ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες. Καθένας τὸ ἔκρινε κατὰ τὴν ἀντίληψί του. Παραδόξως ὅμως ὁ ἀείμνηστος Κανελλίδης τῶν «Καιρῶν» ἐκαυτηρίασε δριμύτατα τοὺς ἁρμοδίους, γιατὶ ἔτσι — ἔγραφε — ἐκωμικοποιεῖτο τὸ ἔνδοξον Εὐζωνικὸν σῶμα... Ἀλλ' εἴπαμε: καθένας στὸν κόσμο τοῦτον ἔχει τὶς ἰδέες του. Ὅπως π.χ. ὁ κ. Σωκράτης Ἶβος τὶς δικές του.

Υ.Γ. Καὶ μιὰ λεπτομέρεια: Ὁ κ. Σωκράτης Ἶβος δὲν θέλει ν' ἀναγνωρίση ὅτι εἶνε Χριστιανός. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ὁρκισθῆ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὡς διερμηνεὺς σὲ κάποια δίκη, ἀρνήθηκε νὰ ὁρκισθῆ στὸ Εὐαγγέλιο. «Ἐγώ, κ. Πρόεδρε, εἶπε, δὲν εἶμαι χριστιανός. Πιστεύω εἰς τὸν... Κομφούκιον!» Καὶ ὡρκίστηκε ἐν ὀνόματι τῆς Ἰνδικῆς βίβλου!

Ὁ Παλαίμαχος

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ὅποιος δὲν μπορεῖ νὰ κρατήση τὰ μυστικά του, ἂς μὴν παραπονεῖται ὅτι τὰ λένε οἱ ἄλλοι.

— Ἂς ἀφήσουμε λίγο τὴ νεότητα νὰ βλέπη τὸν κόσμο ὅπως τὸν φαντάζεται. Ἔχει καιρὸ ἀκόμη νὰ μάθη νὰ τὸν βλέπη ὅπως πράγματι εἶνε.

— Τ' ἀναίσθητα μάτια ἀγνοοῦν τί εἶνε τὰ δάκρυα.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΘΡΥΛΟΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Ο ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ ΙΟΥΔΑΙΟΣ

Τί ἐπίστευαν κατὰ τὸν Μεσαίωνα. Ποιὸς ἦταν ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος. Τί λέγει ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχε γνωρίσει. Ὁ Καρτάφιλος, ὁ ὁποῖος ἐλάκτισε τὸ Χριστὸ στὸ Πραιτώριο. Πότε θὰ τελειώσουν τὰ βάσανα τοῦ Περιπλανωμένου Ἰουδαίου. Τὸ μυστηριῶδες ξανάνειωμά του. Ἡ ἐπίσκεψις στὶς διάφορες πόλεις τῆς Εὐρώπης. Συναντήσεις μὲ τὸν Περιπλανώμενο Ἰουδαῖο καὶ συνομιλίες μαζύ του. Πῶς μεταφέρεται ἀπὸ χώρα σὲ χώρα, κλπ.

Ἀσφαλῶς σὲ ὅλους σας θὰ εἶνε γνωστὸς ὁ θρῦλος τοῦ «Περιπλανωμένου Ἰουδαίου», εἴτε ἀπὸ τὸ πασίγνωστο καὶ λαϊκώτατο ἄλλοτε μυθιστόρημα τοῦ Σύη, εἴτε ἀπὸ ἄλλες πηγές. Κανεὶς δὲν ξέρει πότε ἐπλάσθη ὁ θρῦλος αὐτός, εἶνε ὅμως βέβαιο ὅτι τὸν ἔπλασαν οἱ πρῶτοι φανατικοὶ Χριστιανοί, προσωποποιῶντας στὸν «Περιπλανώμενο Ἰουδαῖο», ὁλόκληρο τὸ ἑβραϊκὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖο ὁ Θεὸς — ὅπως ἐπίστευαν — εἶχε καταραστῆ νὰ πλανᾶται αἰωνίως, γιατὶ εἶχαν σταυρώσει τὸ Χριστό. Ὁ θρῦλος αὐτὸς δὲν ἄργησε νὰ γίνη πιστευτὸς ἀπὸ τοὺς ἀμαθεῖς ἀνθρώπους τοῦ μεσαίωνος καὶ ἔτσι, κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι ἐπίστευαν πὼς ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ ἐζοῦσε καὶ περιεπλανᾶτο, δεκάκις κατηραμένος ἀπὸ τὸ Θεό, ἕνας Ἰουδαῖος, ὁ ὁποῖος δὲν εὕρισκε πουθενὰ ἡσυχία. Μόνο κατὰ τὴ Δευτέρα Παρουσία θὰ ἐλύετο τῆς Θείας κατάρας του καὶ θὰ ἡσύχαζε.

Κατὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα ἡ παράδοσις αὐτὴ ἦτανε τὸ προσφιλὲς θέμα συζητήσεως ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Εὐρώπης καὶ ἰδίως τῶν Γερμανῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀνέκαθεν πιὸ γόνιμη καὶ εὐέξαπτη φαντασία.

Πολλοὶ προσπάθησαν τότε ν' ἀποδείξουν ὅτι ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος ἦταν ὁ Μάλχος, ὁ ὑπηρέτης τοῦ Καϊάφα, αὐτὸς δηλαδὴ τοῦ ὁποίου ὁ Πέτρος εἶχε κόψει τὸ αὐτὶ στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἄλλοι διετείνοντο ὅτι ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ λῃστὰς ποὺ συνεσταυρώθησαν μὲ τὸ Χριστό, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὸν ἐβλαστήμησε. Καὶ ἄλλοι τέλος ἔλεγαν πως ἦταν ὁ ἴδιος Πόντιος Πιλάτος.

Ὁ Ματθαῖος Παρί, καλόγερος τοῦ μοναστηριοῦ τοῦ Ἀλβανοῦ στὴν Ἀγγλία, ἀναφέρει στὴ «Μεγάλη Ἱστορία» του, τὰ ἑξῆς, γιὰ τὸ θρῦλο τοῦ Περιπλανωμένου:

«Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ὡδηγήθη ἀπὸ τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν στὸ Πραιτώριο γιὰ νὰ δικασθῆ, ὁ Πιλάτος, ποὺ δὲν τὸν ἔκρινε ἔνοχο, εἶπε στοὺς Ἰουδαίους: «Πάρτε τον καὶ κρίνατέ τον, σύμφωνα μὲ τὸ δικό σας νόμο». Μὰ οἱ Ἰουδαῖοι ἄρχισαν νὰ φωνάζουν πὼς ἤθελαν νὰ καταδικάση μόνος του τὸν Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐλευθέρωσε τὸ Βαρραβᾶ τὸ λῃστὴ καὶ παρέδωσε τὸν Ἰησοῦ στοὺς Ἰουδαίους γιὰ νὰ τὸν σταυρώσουν. Ἐκεῖνοι τὸν ἔσυραν ἀμέσως ἔξω ἀπὸ τὸ Πραιτώριο. Ὁ Ἰησοῦς σκόνταψε στὸ κατῶφλι κ' ἔπεσε κάτω... Μὰ ὁ Καρτάφιλος, ὁ θυρωρὸς τοῦ Πραιτωρίου, τοῦ ἔδωσε τότε μιὰ κλωτσιὰ καὶ τοῦ εἶπε γελῶντας εἰρωνικά: «Κάνε πιὸ γλήγορα, Ἰησοῦ! Γιατὶ στάθηκες;». Τότε ὁ Ἰησοῦς σήκωσε τὸ κεφάλι του, κύτταξε τὸν Καρτάφιλο αὐστηρὰ καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε: «Πηγαίνω,—ἐσὺ ὅμως θὰ μὲ περιμένης ὥσπου νὰ γυρίσω!..».

»Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὸ λόγο αὐτὸ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Καρτάφιλος περιμένει ἀκόμα τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Ἰησοῦ ποὺ θὰ γίνη κατὰ τὴ Δευτέρα Παρουσία, περιπλανώμενος ἀπὸ χώρα σὲ χώρα. Ἦτανε τριάντα περίπου ἐτῶν τὴν ἐποχὴ ποὺ σταυρώθηκε ὁ Χριστός, καὶ κάθε φορὰ ποὺ συμπληρώνει καινούργια ἑκατονταετία τὸν πιάνει μιὰ παράξενη ἀδιαθεσία, πέφτει σὲ λήθαργο... καί, ὅταν ξυπνάει, εἶνε πάλι τριάντα χρονῶν ἄντρας, ἕτοιμος νὰ ξαναρχίση τὸ ἀτέλειωτο ταξεῖδι του».

***

Ὅπως ἀναφέρουν διάφορα παληὰ χρονικά, στὰ 1575, δυὸ εὐγενεῖς, οἱ Σουαλὼφ καὶ Ἔλσιγγερ, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὸ δοῦκα τοῦ Χολστάϊν στὴ Μαδρίτη γιὰ νὰ ζητήσουν τοὺς μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν τους ὁποίους ὁ κύριός τους εἶχε δανείσει στὸ δοῦκα τῆς Ἄλβης, ἀντάμωσαν κατὰ τύχη στὸ δρόμο τους... τὸν αἰωνίως Περιπλανώμενο Ἰουδαῖο! Ὁ τραγικὸς αὐτὸς ἀλήτης μιλοῦσε τὰ Ἱσπανικὰ καλύτερα καὶ ἀπὸ τὸ Βασιλέα τῆς Ἱσπανίας καὶ δὲν φαινότανε καὶ πολὺ λυπημένος. Περπατοῦσε σιγά-σιγά, ἀφηρημένος, κυττάζοντας ἀτενῶς καὶ ἀδιαφόρως μπροστά του.

Περιπάτει !. Περιπάτει !...

Ὕστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια, πάλι στὰ 1592, ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος παρουσιάστηκε μπρὸς στὶς πύλες τῶν τειχῶν τοῦ Στρασβούργου.

—Ποιὸς εἶσαι ἐσύ; τὸν ρώτησαν τότε οἱ φρουροὶ τῶν πυλῶν.

—Ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος, ἀπάντησε ἐκεῖνος μ' ἀπάθεια.

—Ἀστειεύεσαι, βέβαια.

—Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ μὲ καταράστηκε ὁ Κύριος, δὲν ἔχω καμμιὰ διάθεσι νὰ κάνω ἀστεῖα.

Οἱ φρουροὶ τὸν ἄφησαν τότε νὰ μπῆ στὸ Στρασβοῦργο, ὅπου ἐκεῖνος παρουσιάστηκε στοὺς δικαστὰς καὶ τοὺς εἶπε:

—Ξαναπέρασα ἀπὸ τὴν πόλι σας πρὶν ἀπὸ διακόσια χρόνια. Δὲν μπόρεσα νἄρθω νωρίτερα, ἐπειδὴ τὸ δρομολόγιό μου ἦτανε πολὺ μεγάλο, καὶ εἶχα νὰ περάσω ἀπὸ πολλοὺς τόπους. Σᾶς ζητῶ συγνώμη γιὰ τὴν καθυστέρησί μου.

Οἱ δικασταὶ ἔψαξαν ἀμέσως στὰ ὑπόγεια, βρήκανε τὰ παληὰ βιβλία ὅπου ἔγραφαν τὰ ὀνόματα τῶν ξένων ποὺ ἐπισκέπτονταν τὴν πόλι τους καὶ εἴδανε πράγματι, γραμμένο καὶ τ' ὄνομα τοῦ Περιπλανωμένου Ἰουδαίου. Τὸν ρώτησαν τότε πῶς ἤξερε τόσο καλὰ τὰ γερμανικά. Κ' ἐκεῖνος τοὺς ἀποκρίθηκε ὅτι μόλις πατοῦσε τὸ πόδι του σὲ μιὰ χώρα, μάθαινε ἀμέσως στὴν ἐντέλεια τὴ γλῶσσα ποὺ μιλοῦσαν σ' αὐτή.

Ἔμεινε κάμποσο καιρὸ στὸ Στρασβοῦργο ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος καί, φεύγοντας, ἐξέφρασε στοὺς ἄρχοντας τοῦ τόπου τὴ λύπη του ποὺ δὲν θὰ τοὺς ξανάβλεπε, ἐπειδὴ τὸ ταξεῖδι του θὰ τελείωνε ὅταν θὰ γυρνοῦσε καὶ τὶς Δυτικὲς Ἰνδίες.

—Θὰ τελειώση ἐκεῖ τὸ ταξεῖδι σου; τὸν ρώτησε τότε κάποιος.

—Ὅταν θὰ φτάσω στὶς Δυτικὲς Ἰνδίες θὰ σημάνη ἡ Δευτέρη Παρουσία, ἀποκρίθηκε σοβαρώτατος ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος. Θὰ συναντηθῶ τότε μὲ τὸν Ἰησοῦ, καὶ ἡ περιοδεία μου θὰ τελειώση...

Αὐτὰ λέει ἕνα παλαιὸ χρονικό, ἀφηγούμενο τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Περιπλανωμένου Ἰουδαίου στὸ Στρασβοῦργο.

***

Ὕστερ' ἀπὸ δώδεκα χρόνια ἀκριβῶς, στὰ 1604, ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος ἐνεφανίσθη στὴ Γαλλία.

Δυὸ Γασκῶνοι εὐγενεῖς, καθὼς πήγαιναν νὰ συναντήσουν τὸν βασιλέα Ἑρρῖκο τὸν Δ', νὰ τοῦ ζητήσουν μιὰ χάρι, ἀντάμωσαν στὸ δρόμο τους τὸν Περιπλανώμενο Ἰουδαῖο.

—Ποιὸς εἶσαι; τὸν ρώτησαν.

—Ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος.

—Τί ἔκανε λέει! ἀνεφώνησε ὁ ἕνας.

—Μά, αὐτὸ εἶνε ἀπίστευτο! φώναξε ὁ ἄλλος.

Τότε—διηγεῖται ὁ Γάλλος χρονογράφος ἀπὸ τὸν ὁποῖο πέρνουμε αὐτὲς τὶς πληροφορίες—ἔκατσαν καὶ οἱ τρεῖς τους στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου καὶ ἄρχισαν νὰ συζητοῦν γιὰ τὰ Πάθη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος τοὺς διηγήθηκε τὴ ζωή του, ὡμολόγησε ὅτι αὐτὸς ἦτανε πράγματι ὁ Καρτάφιλος ἢ Ἰωσὴφ ἢ Ἀχασβερὸς καὶ τοὺς ἐξιστόρησε τί τράβηξε τοὺς δέκα πέντε αὐτοὺς αἰῶνας ποὺ γυρνοῦσε ἀπὸ χώρα σὲ χώρα... Ἐννοεῖται ὅτι τοὺς μιλοῦσε σὲ ἄπταιστο Γαλλική, μὲ μεσαιωνικὴ μάλιστα προφορά!

***

Ὁ σοφὸς πάλιν νομομαθὴς Πέτρος Λουβέ, ἀναφέρει στὸ περισπούδαστο ἱστορικό του: «Ἱστορία τῆς πόλεως τοῦ Μπωβαί», ὅτι τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1604, ἐνῷ ἄκουγε τὴν λειτουργία στὴν ἐκκλησία τοῦ Μπωβαί, εἶδε στὸν αὐλόγυρο τῆς ἐκκλησίας «ἕνα γέρο περιστοιχιζόμενο ἀπὸ πολλὰ μικρὰ παιδάκια, στὰ ὁποῖα ἐξιστοροῦσε τὸ βίο καὶ τὰ πάθη τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πολλοὶ γέροι ἔλεγαν πὼς αὐτὸς ἦταν ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος, μὰ κανεὶς δὲν τοῦ ἔδινε μεγάλη σημασία, πρῶτον ἐπειδὴ ἦτανε φτωχικὰ ντυμένος καὶ δεύτερον ἐπειδὴ δὲν μποροῦσανε νὰ πιστέψουνε πὼς ἦτανε δυνατὸ νὰ ζῆ ἕνας ἄνθρωπος τόσες χιλιάδες χρόνια!...».

Καὶ ὅμως ὁ γέρος αὐτὸς ἦταν ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος, ὅπως ἐξακριβώθηκε κατόπιν.

Ἡ ἐμφάνισι τοῦ τραγικοῦ αὐτοῦ ἀλήτη στὴ Γαλλία συνέπεσε νὰ συνοδεύεται ἀπὸ δυνατὲς θύελλες καὶ ἀνεμοστροβίλους ποὺ γκρέμισαν τὰ καμπαναριὰ πολλῶν ἐκκλησιῶν. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ κατετρόμαξε τοὺς ἀγροτικοὺς πληθυσμοὺς καὶ ἔτσι ἐδημιουργήθη ὁ θρῦλος ὅτι ἕνας σίφουνας μετέφερε τὸν Περιπλανώμενο Ἰουδαῖο ἀπὸ τὴ μιὰ χώρα στὴν ἄλλη!

***

Στὰ 1599, ἐσημειώθη ἡ διέλευσις τοῦ Περιπλανωμένου Ἰουδαίου ἀπὸ τὴ Βιέννη. Διευθυνότανε τότε πρὸς τὴν Πολωνία καὶ τὴ Ρωσσία. Στὰ 1601, πολλοὶ τὸν εἴδανε στὴ Λιβύη. Στὰ 1604 ἦτανε, καθὼς εἴπαμε παραπάνω, στὸ Παρίσι. Καὶ στὰ 1613 βρισκότανε στὴν Κρακοβία καὶ στὴ Μόσχα.

Στὴ Μόσχα, κάποιος τοῦ ἔδωσε νὰ φάη καὶ νὰ πιῆ. Μὰ ὁ Περιπλανώμενος ἀρνήθηκε τὴν εὐγενικὴ προσφορὰ τοῦ Ρώσσου, λέγοντας ὅτι δεκαπέντε αἰῶνες δὲν εἶχε βάλει τίποτα στὸ στόμα του!..

Κατόπιν, ἐξαφανίστηκε γιὰ εἴκοσι ὁλόκληρα χρόνια.

Στὰ 1693 ξαναπαρουσιάστηκε στὴ Γερμανία καὶ τράβηξε γραμμὴ γιὰ τὸ Ἀμβοῦργο. Ἐκεῖ ὅμως τὸν περίμενε μιὰ ἔκπληξι—ὅπως μᾶς λέει τὸ παληὸ χρονικό. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως αὐτῆς, οἱ ὁποῖοι ἦταν ὅλοι Ἰουδαῖοι, τοῦ ἔκαναν, μόλις τὸν εἴδανε, θριαμβευτικὴ καὶ ἐνθουσιώδη ὑποδοχή!.. Μὰ ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος ποὺ εἶχε μετανοήσει φριχτὰ γιὰ τὴν παληὰ ἀπάνθρωπη πρᾶξι του, δὲν μποροῦσε νὰ βλέπη τοὺς συμπατριῶτες του νὰ τὸν ἐπευφημοῦν γιὰ κάτι τὸ ὁποῖο ἐκεῖνος κατεδίκαζε τώρα ἐκ βάθους καρδίας, κ' ἔφυγε ἀμέσως ἀπὸ τὸ Ἀμβοῦργο, γιὰ νὰ μὴ βλέπη τὸ θλιβερὸ αὐτὸ θέαμα!...

Στὰ 1642, ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος, πῆγε στὴ Λειψία. Ἔπειτα ἐξαφανίστηκε, γιὰ κάμποσα χρόνια ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς. Μὰ δὲν ἄργησε νὰ ξαναπαρουσιαστῆ στοὺς ἀνθρώπους.

Ἕνα σωρὸ παληὰ χρονικὰ μᾶς πληροφοροῦν ὅτι τὴν 22 Ἀπριλίου 1774 καὶ ἡ ὥρα 6 τὸ βράδυ, ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος πέρασε ἀπὸ τὰς Βρυξέλλας, τὴν πρωτεύουσα τοῦ Βελγίου.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος πέρασε ἀπὸ τὸ Βέλγιο καὶ συνομίλησε, ὅπως βεβαιώνουν οἱ χρονικογράφοι, μὲ τοὺς πλουσίους ἀφέντες τῆς Βραβάντης, οἱ ὁποῖοι τὸν λυπήθηκαν καὶ ἤθελαν νὰ τὸν κρατήσουν κοντά τους, ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἐποχή, ἀπὸ τὰ 1774 δηλαδή, ὁ ἀπελπισμένος αὐτὸς ἀλήτης δὲν ἐνεφανίσθη σὲ καμμιὰ ἄλλη χώρα τῆς Εὐρώπης.

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΕΞΑΛΟΓΟΣ

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΝΕΝΑΣ ΠΛΟΥΣΙΟΣ !

Γιὰ τοὺς ἀναγνώστας μας, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶχαν τὴν ἐπιθυμία νὰ πλουτίσουν (καὶ ποιὸς δὲν τὴν ἔχει;) παραθέτομεν τὰς ἑξῆς ἓξ συμβουλὰς τοῦ διασήμου σατυρικοῦ Σαφὶρ τὶς ὁποῖες ἅμα τὶς τηρήση κανεὶς πιστῶς, ἀσφαλῶς θὰ γίνη πλούσιος:

1) Γιὰ νὰ πλουτίση κανεὶς πρέπει νὰ φροντίση νὰ ἔχη γεννηθῆ ἀπὸ εὔπορη οἰκογένεια κι' ἂν εἶνε δυνατόν, νὰ εἶνε ὁ γενικὸς κληρονόμος μιᾶς μεγάλης περιουσίας.

2) Νὰ ἔχη ὡς σκοπὸν τῆς ζωῆς του νὰ.... κληρονομάη κάθε χρόνο ἕναν πλούσιο θεῖο, ὁ ὁποῖος νὰ τοῦ ἀφίνη τουλάχιστον 20,000 ναπολεόνια. Ἐὰν αὐτὸ γίνεται τακτικὰ ἐπὶ δεκαπέντε χρόνια, τότε ἔχομε ὡς ἄθροισμα δεκαπέντε πεθαμμένους θείους καὶ τριακόσιες χιλιάδες λαχταριστὰ ναπολεόνια! Ἂν δέ, ἐντωμεταξὺ ὁ κληρονόμος ζῆ ἀρκετὰ οἰκονομικά, ὥστε νὰ μὴ ξοδεύη πολλὰ χρήματα, τότε δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θ' ἀποκτήση χωρὶς κανέναν κόπο μιὰ ἀρκετὰ σεβαστὴ περιουσία.

3) Νὰ προσπαθήση κάθε δυὸ ἢ τρία χρόνια νὰ βρίσκη κι' ἀπὸ ἕναν θησαυρό. Ἐὰν συγχρόνως ἔχει καὶ λίγο ἐπιχειρηματικὸ πνεῦμα, καθὼς καὶ τύχη, καὶ ἂν βρῆ δέκα ἢ δεκαπέντε θησαυροὺς καὶ ἂν συγχρόνως εἶνε οἰκονόμος καὶ ἐργατικός, τότε εἶνε σχεδὸν ἀδύνατον νὰ μὴ γίνη πλούσιος μέσα σὲ λίγα χρόνια.

4) Νὰ πάρη κανεὶς ἀπόφασι νὰ μὴ πέφτη νὰ κοιμηθῆ κάθε βράδυ ἂν δὲν ἔχη προηγουμένως καταθέση στὸ ταμιευτήριο 50 ναπολεόνια. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο κι' ὁ τελευταῖος ζητιάνος ἀκόμα θὰ μπορέση μέσα σὲ δέκα χρόνια νὰ σχηματίση ἕνα κεφάλαιο τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἀπαλλάξη ἀπὸ κάθε ἔννοια γιὰ τὴν συντήρησί του.

5) Νὰ φροντίση ὥστε νὰ εἶνε νέος, ὡραῖος καὶ θελκτικὸς καὶ νὰ παντρευτῆ μιὰ ἡλικιωμένη χήρα ποὺ νὰ ἔχη τουλάχιστον δέκα ἑκατομμύρια περιουσία. Νὰ ἐπαναλάβη τὴν ἁπλούστατη αὐτὴ ἐπιχείρησι ἓξ ὡς ὀκτὼ φορὲς ἢ ὅσες φορὲς μπορεῖ στὴ ζωή του καὶ τότε εἶνε ἐκτὸς πάσης συζητήσεως ὅτι θὰ γίνη πλούσιος.

6) Στὸ τέλος δὲν πρέπει νὰ ἀμελῆ νὰ ἀγοράζη πρὶν ἀπὸ κάθε κλήρωση τοῦ λαχείου ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς λαχνούς, ὥστε νὰ ἔχη τὴν βεβαιότητα πὼς θὰ κερδίση τὸν πρῶτο ἀριθμὸ τοῦ λαχείου. Καὶ ὅταν κερδίση κανεὶς τὸν πρῶτο ἀριθμὸ ἑνὸς λαχείου, τότε μπορεῖ νὰ ἔχη βασίμους ἐλπίδας πὼς ἐντὸς ὀλίγου θὰ γίνη πλούσιος.

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΝΕΥΜΑ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ Γαστὼν εἶχε πάει νὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς Ντορὰν γιὰ μιὰ μονάχα μέρα. Πέρασαν ὅμως τρεῖς ἑβδομάδες καὶ ὁ Γαστὼν δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸ κουνήση ἀπὸ τὸ σπίτι τους. Ἔτρωγε, ἔπινε, ἔδινε διαταγὲς κ' ἔκανε σὰν νὰ ἦταν ὁ πραγματικὸς κύριος ἐκεῖ μέσα.

—Πρέπει νὰ τὸν διώξης, εἶπε μιὰ μέρα στὸ Ντορὰν ἡ γυναῖκα του. Πές του ὅτι μᾶς σώθηκαν τὰ τρόφιμα καὶ ὅτι δὲν ἔχουμε πειὰ τίποτα νὰ φᾶμε.

Πράγματι, τὴν ἐπαύριο, ὁ Ντορὰν πῆρε κατὰ μέρος τὸν Γαστὼν καὶ τοῦ εἶπε:

—Εἴμεθα δυστυχῶς ὑποχρεωμένοι νὰ στερηθοῦμε τὴ συντροφιά σου. Μᾶς ἐσώθηκαν τὰ τρόφιμα κ' ἐδῶ ποὺ βρισκόμαστε, σ' αὐτὴν τὴν ἔρημη ἐξοχή, εἶνε δύσκολο νὰ προμηθευθοῦμε ἄλλα...

—Τί κρῖμα! ἀνεφώνησε ὁ Γαστών. Τί νὰ γίνη ὅμως! Ἀφοῦ πρέπει, θὰ φύγω. Τί ὥρα ἔχει τραῖνο αὔριο τὸ πρωΐ;

—Στὶς ἕξη. Θὰ σὲ ξυπνήσω στὶς πέντε.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ὁ Ντορὰν χτυπάει τὴν πόρτα τοῦ Γαστών.

—Ξύπνησε, Γαστών. Εἶνε ἡ ὥρα πέντε...

—Μπᾶ! δὲν εἶνε ἀκόμα πέντε! τοῦ ἀπαντᾷ μιὰ κοιμισμένη φωνή.

—Εἶνε ἡ ὥρα πέντε, σοῦ λέω! ἐπέμενε ὁ Ντοράν. Νά, τώρα λάλησε ὁ κόκορας.

—Τί; φώναξε τότε ὁ Γαστών, πηδῶντας ἀπὸ τὸ κρεββάτι. Ἔχεις ἀκόμα ἕνα ζωντανὸ κόκορα; Ἔ! μὰ τότε, θὰ μείνω καὶ σήμερα, νὰ τὸν φᾶμε κι' αὐτόν!

***

Τελευταίως ἔγινε στὴ Μασσαλία μιὰ ἀποικιακὴ ἔκθεσι.

Ὅλα τὰ ξενοδοχεῖα ἤτανε γεμάτα. Καὶ ὁ Μάριος, ποὺ εἶχε πάει στὴ Μασσαλία ἀπὸ τὸ χωριό του, μόλις καὶ μετὰ δυσκολίας μπόρεσε νὰ βρῆ σ' ἕνα ξενοδοχεῖο ἕνα δωμάτιο. Ὁ συγκάτοικός του ἦταν ἕνας Ἀράπης.

—Νὰ μὲ ξυπνήσης νωρὶς τὸ πρωΐ, εἶπε στὸ γκαρσόνι τοῦ ξενοδοχείου.

Καί, πρὶν πέση νὰ κοιμηθῆ, καμάρωσε λίγο τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀράπη—νομίζοντας πὼς ἐκεῖνος κοιμότανε—καὶ γέλασε μὲ τὴν καρδιά του βλέποντας τὸ ἄνιφτο μοῦτρο του!

Μὰ ὁ μαῦρος εἶχε δεῖ τὰ εἰρωνικὰ γέλια τοῦ Μάριου καὶ ἀποφάσισε νὰ τὸν ἐκδικηθῆ. Καὶ μόλις ὁ Μάριος ἀποκοιμήθηκε, ὁ Ἀράπης σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι του, πῆρε ἕνα μπουκαλάκι μαύρη μπογιὰ τῶν παπουτσιῶν καὶ τοῦ ἔβαψε τὸ πρόσωπο.

Τὸ πρωΐ, τὸ γκαρσόνι τοῦ ξενοδοχείου χτύπησε τὴν πόρτα. Ὁ Μάριος ξύπνησε, σηκώθηκε, πλησίασε στὸν καθρέφτη καί, μόλις εἶδε τὸ πρόσωπό του, φώναξε νυσταγμένος ἀκόμα:

—Τί ἠλίθιο γκαρσόνι, Θεέ μου! Ξύπνησε τὸν Ἀράπη κατὰ λάθος!

***

Ἕνας μεθυσμένος στεκότανε μὲς στὴ μέση τοῦ δρόμου καὶ κλυδωνιζότανε δεξιὰ κι' ἀριστερά, χωρὶς νὰ τὸ κουνάη ἀπὸ τὴ θέσι του. Στὸ δεξί, ἁπλωμένο, χέρι του κρατοῦσε ἕνα κλειδί, ποὺ γυάλιζε μὲς στὴ νύχτα.

—Τί κάνεις αὐτοῦ; τὸν ρώτησε ἕνας χωροφύλακας.

—Περιμένω νά...περάση τὸ σπίτι μου γιὰ ν' ἀνοίξω τὴν πόρτα!

***

—Ἀφοῦ δὲν ἔχετε ἐσεῖς κεριά, θὰ πάω νὰ πάρω ἀπὸ ἀλλοῦ, εἶπε ἡ πελάτις στὸν ὑπάλληλο τοῦ παντοπωλείου, κ' ἔφυγε χωρὶς νὰ ψωνίση τίποτα ἀπὸ τὸ μαγαζί.

Ὁ καταστηματάρχης ἔβαλε τότε μπροστὰ τὸν ὑπάλληλό του.

—Δὲν κάνεις γιὰ τίποτα! τοῦ εἶπε. Ὅταν σοῦ ζητᾶνε κάτι καὶ δὲν ἔχουμε, νὰ δίνης στὸν πελάτη κάτι ἀνάλογο, κάτι παραπλήσιο... Σοῦ ζήτησαν κεριὰ καὶ δὲν εἴχαμε... Δῶσε καμμιὰ καντήλα, πετρέλαιο, φυτίλια... ὅ,τι νἆναι τέλος πάντων... Μὴν ἀφίνης ὅμως τὸν πελάτη νὰ φεύγη μ' ἄδειανὰ τὰ χέρια...

Τὴν ἄλλη μέρα, μπῆκε στὸ κατάστημα μιὰ γρηὰ καὶ ζήτησε «ὑγιεινὸ χαρτὶ» — ἀπὸ κεῖνο δηλαδὴ τὸ λεπτὸ κίτρινο χαρτί, τὸ ὁποῖο μεταχειρίζονται οἱ ἄνθρωποι γιὰ κάποια ἰδιαίτερη χρήση.

Τὸ κατάστημα δὲν εἶχε ἀπὸ αὐτὸ τὸ εἶδος. Μὰ ὁ ὑπάλληλος θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ ἀφεντικοῦ του, καὶ εἶπε στὴ γρηὰ μειδιῶντας ἐπιχαρίτως:

—Δὲν ἔχουμε, δυστυχῶς, ὑγιεινὸ χαρτί, κυρία μου. Μπορῶ ὅμως νὰ σᾶς δώσω... γυαλόχαρτο, ἐξαιρετικῆς ποιότητος!

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΕΥΓΕΝΕΙΑ!

Ὅταν ὁ Λουδοβῖκος 14ος, στὰ 1692, ἐπολιόρκησε τὴν Ναμοὺρ, οἱ κυρίες τῆς πόλεως τοῦ ἔστειλαν μιὰ πρεσβεία, παρακαλῶντας τον νὰ τοὺς ἐπιτρέψη νὰ φύγουν ἀνενόχλητες ἀπὸ τὴν πολιορκουμένη πόλι μαζὺ μὲ τ' ἀνήλικα παιδιά τους. Ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀπήντησεν ὅτι δὲν μποροῦσε δυστυχῶς νὰ τὶς εὐχαριστήση, γιατὶ τὸ χατῆρι ποὺ τοῦ ζητοῦσαν ἀντέβαινε στοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμούς. Ἡ κυρίες ὡστόσο ἐπέμειναν καὶ τὸν παρεκάλεσαν ἐκ νέου. Καὶ πάλιν ὅμως ὁ Λουδοβῖκος ἀρνήθηκε.

—Ἔστω! ἀπάντησαν τότε αὐτὲς στοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ βασιλέως. Παραγγείλατε ὅμως στὸν κύριό σας ὅτι, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θὰ τὸ θεωρήσουμε τιμή μας νὰ τοῦ παραδοθοῦμε ὡς αἰχμάλωτοι πολέμου! Ἔτσι δὲν θὰ μπορέση νὰ μᾶς ἐμποδίση νὰ φύγουμε μαζὺ μὲ τὰ παιδιά μας ἀπὸ τὴν πόλι καὶ ν' ἀποφύγουμε τὶς κακουχίες τῆς πολιορκίας!...

Καὶ πράγματι, ἔτσι συνέβη. Ὁ Λουδοβῖκος, μόλις ἐπληροφορήθηκε ὅτι ἡ κυρίες τῆς Ναμοὺρ ἑτοιμάζονταν νὰ προσέλθουν στὸ στρατόπεδό του καὶ νὰ παραδοθοῦν, διέταξε ἀμέσως ἕναν ἀπὸ τοὺς εὐγενέστερους ἱππότας τῆς ἀκολουθίας του νὰ πάη ἐκ μέρους του νὰ τοὺς ὑποβάλη τὰ σέβη του καὶ νὰ τὶς συνοδεύση μὲ κάθε ἀσφάλεια μέχρι τῶν βασιλικῶν σκηνῶν ὅπου τοὺς προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά.

Τὸ ἀπόγευμα, ἐπῆγαν καὶ τὶς παρέλαβαν ἀπὸ τὶς σκηνὲς ἁμάξια τοῦ βασιλέως, τὰ ὁποῖα καὶ τὶς μετέφεραν σ' ἕνα μοναστῆρι, ὅπου ἔμειναν ὡς τὸ τέλος τῆς πολιορκίας.

Οἱ Γάλλοι στρατιῶται δὲν θέλησαν νὰ φανοῦν λιγώτερο ἱπποτικοὶ ἀπὸ τὸν βασιλέα τους: ἔσπευσαν μὲ πολλὴ προθυμία καὶ βοήθησαν τοὺς ὑπηρέτες τῶν κυριῶν νὰ κουβαλήσουν τὶς ἀποσκευές τους, κι' ἄλλοι κρατῶντας τὰ παιδιὰ τῶν κυριῶν τῆς Ναμοὺρ στὴν ἀγκαλιά τους.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ PAUL BONHOMME

Η ΚΟΥΚΛΑ

Κλοτίλδη εἶχε μείνει ὀρφανὴ σὲ ἡλικία ὀχτὼ χρόνων. Ὁ πατέρας της εἶχε ἐξαφανισθῆ κατὰ τὸν πόλεμο, χωρὶς κανεὶς νὰ μπορέση νὰ μάθη τί εἶχε ἀπογείνει, καὶ μερικοὺς μῆνες ἀργότερα, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ βομβαρδισμοῦ τοῦ Παρισιοῦ, μιὰ ὀβίδα χτύπησε τὴ μητέρα της στὸ στῆθος καὶ τὴ σκότωσε.

Ὕστερ' ἀπὸ τὸ διπλὸ αὐτὸ δυστύχημα, ἡ μικρούλα ὀρφανὴ περιμαζέφτηκε ἀπὸ τὴ γιαγιά της, κ' ἔπειτα, κ' οἱ δυὸ μαζὺ ἄφησαν τὸ Παρίσι γιὰ νὰ πᾶνε νὰ ἐγκατασταθοῦν στὸ Κλιόν, στὸ τρίτο πάτωμα ἑνὸς μικροῦ σπιτιοῦ. Ἐκεῖ παρηγοροῦσαν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη, ἑνωμένες μὲ μι' ἀμοιβαία στοργὴ κ' ἐγκαρδιότητα.

Εἶνε ἀλήθεια ὅμως ὅτι ἡ γιαγιὰ—ἡ κυρὰ Σωβέν, ὅπως τὴν ἔλεγαν στὴ γειτονιὰ—εἶχε μιὰ μικρὴ περιουσία, καμμιὰ δωδεκαριὰ χιλιάδες φράγκα, τὰ ὁποῖα μερικοὶ καλοὶ φίλοι της τὴν εἶχαν βοηθήσει νὰ τοποθετήση ἀσφαλῶς καὶ μὲ καλὸ τόκο. Μ' αὐτὰ τὰ λεπτὰ θὰ προίκιζε τὴν Κλοτίλδη, ὅταν ἐκείνη θὰ μεγάλωνε. Ἐπὶ τοῦ παρόντος οἱ τόκοι τῶν χρημάτων αὐτῶν μαζὺ μὲ μερικὰ ραψίματα ποὺ ἔκανε ἡ κυρὰ Σωβέν, τὶς βοηθοῦσαν γιὰ νὰ ζήσουν στοὺς δύσκολους ἐκείνους καιρούς. Ἡ Κλοτίλδη, ἡ ὁποία ἦταν μικρὴ ἀκόμη γιὰ νὰ μάθη κάποια τέχνη, καταλαβαίνοντας πὼς ἔπρεπε κι' αὐτὴ νὰ φανῆ χρήσιμη σὲ κάτι, βοηθοῦσε τὴ γιαγιά της στὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

Μερικὰ χρόνια πέρασαν ἔτσι καὶ ἡ Κλοτίλδη, ποὺ μεγάλωσε ἐντωμεταξύ, μπόρεσε πειὰ νὰ πάη ὡς μαθήτρια στὸ κατάστημα μιᾶς μεγάλης μοδίστρας, ὅπου τὴν πλήρωναν πενῆντα λεφτὰ τὴν ἡμέρα.

Τὸ μοδιστράδικο δὲν ἦταν καὶ πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸ σπίτι της κ' ἔτσι ἡ Κλοτίλδη μποροῦσε καὶ πήγαινε μὲ τὰ πόδια. Μονάχα ποὺ ἦταν ἀναγκασμένη νὰ ξυπνάη πολὺ πρωΐ γιὰ νὰ προφταίνη πρὶν φύγη νὰ κάνη καὶ τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ. Ξυπνοῦσε ἀπὸ τὶς πέντε, χειμῶνα καλοκαῖρι καὶ λάβαινε χίλιες προφυλάξεις γιὰ νὰ μὴν ξυπνάη καὶ τὴ γιαγιά της, ἡ ὁποία κοιμόταν στὸ ἴδιο κρεββάτι μ' αὐτή.

***

Ἕνα βράδυ, καθὼς ἡ Κλοτίλδη γύριζε ἀπὸ τὴ δουλειά της, δὲ βρῆκε τὴ γιαγιά της σπίτι. Ἐπειδὴ βρῆκε τὴν πόρτα ἀνοιχτή, ὑπόθεσε πὼς ἡ κυρὰ Σωβὲν θὰ εἶχε πάη νὰ κάνη κανένα ψῶνι κι' ὅτι δὲν θ' ἀργοῦσε νὰ γυρίση... Ὡστόσο κάτι τὴν ξάφνιασε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή: μέσ' στὴ μικρὴ τραπεζαρία τὸ πανέρι μὲ τὰ ραψίμματα τῆς γιαγιᾶς ἦταν πεσμένο κάτω καὶ μέσ' στὴν κάμαρη ἐπικρατοῦσε ἡ μεγαλείτερη ἀταξία. Ἡ ντουλάπα μὲ τὸν καθρέφτη ἦταν ἀνοιχτὴ καὶ μέσα τὰ πράγματα ἦταν ἄνω κάτω. Ἡ Κλοτίλδη, βλέποντας τα ὅλ' αὐτά, φοβήθηκε. Μήπως εἶχε συμβεῖ τίποτε στὴ γιαγιά της; Αὐτὴ ἡ σκέψις τὴν ἔκανε νὰ τρέμη καὶ τῆς παράλυσε τὰ γόνατα. Μὴ μπορῶντας ὅμως νὰ κάνη τίποτ' ἄλλο, περίμενε... Μὰ τὸ βράδυ κ' ἡ νύχτα πέρασαν, χωρὶς νὰ φανῆ πουθενὰ ἡ γιαγιά της. Κι' ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ ἀτελείωτες ὧρες ἀγωνίας, ἔφτασε τὸ πρωΐ, ἡ Κλοτίλδη ἔτρεξε μὲ δάκρυα στὸ μοδιστράδικο γιὰ νὰ τοὺς πῆ ὅτι δὲν θὰ πήγαινε νὰ δουλέψη ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Ἐκεῖ, τὴ συμβούλεψαν νὰ πάη στὴν ἀστυνομία νὰ εἰδοποιήση γιὰ τὴν ἐξαφάνισι τῆς γιαγιᾶς της, πρᾶγμα ποὺ ἡ Κλοτίλδη τὸ ἔκανε.

Δυὸ μέρες πέρασαν ἔτσι, δυὸ μέρες φριχτές, γεμάτες ἀγωνία γιὰ τὴν Κλοτίλδη.

Τὴν τρίτη μέρα τὸ πρωΐ εἶδε δυὸ χωροφύλακες νὰ τῆς φέρνουν στὸ σπίτι τὴ γιαγιά της, ἡ ὁποία εἶχε τρελλαθῆ. Ναί, ἡ κυρὰ Σωβὲν ἦταν τρελλὴ πειά...

Τὴν ἡμέρα τῆς ἐξαφανίσεώς της, καθὼς ἄκουσε στὸ δρόμο τοὺς ἐφημεριδοπῶλες νὰ διαλαλοῦν τὴν πτώχευσι τῆς Τραπέζης Γενικῆς Ἑνώσεως, ὅπου εἶχε τοποθετημένη τὴ μικρή της περιουσία, κατέβηκε κάτω γιὰ νὰ ἀγοράση μιὰ ἐφημερίδα. Μόλις τὴ διάβασε καὶ εἶδε τὴν τρομερὴ καταστροφή, ἔχασε τὸ μυαλό της καὶ πῆρε στὴν τύχη τοὺς δρόμους, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνέβηκε πάνω στὸ σπίτι καὶ μάζεψε μέσ' στὴν ποδιά της, ὅλες τὶς μετοχὲς καὶ τὰ χαρτιά της.

Τρελλάθηκε καὶ πῆρε τοὺς δρόμους !...

Ξαναβλέποντάς την ἡ Κλοτίλδη ἔπεσε μέσ' στὴν ἀγκαλιά της.

— Ἄ! γιαγιά, γιαγιά! τῆς ἔλεγε ἀναστενάζοντας, δὲν ἀγαπᾶς λοιπὸν πειὰ τὴν ἐγγονοῦλα σου καὶ τὴν ἐγκατέλειψες:

Ἡ καλὴ γρηά, ἀκούγοντάς την τῆς χαμογέλασε μ' ἕνα ὕφος βλακῶδες κ' ἠλίθιο, ἐνῶ συγχρόνως τραύλισε μερικὰ ἀκατάληπτα λόγια.

—Ἐπειδὴ φαινόταν ἥσυχη, εἶπαν ἐκείνη τὴ στιγμὴ οἱ ἀστυνομικοί, τὴ φέραμε πάλι ἐδῶ. Μὰ πρέπει, κοπέλλα μου νὰ τὴν ἐπιβλέπης, γιατὶ ἂν κάνη τίποτε καὶ παραπονεθοῦν οἱ γείτονες θ' ἀναγκαστοῦμε νὰ τὴν κλείσουμε στὸ ἄσυλο τῆς Ἁγίας Ἄννας.

—Ὦ! εὐχαριστῶ... εὐχαριστῶ πολύ, κύριοι! ἀπάντησε ἡ Κλοτίλδη. Μπορεῖτε νὰ βασίζεστε σὲ μένα... θὰ τὴν περιποιοῦμαι μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά.

Μόλις οἱ ἀστυνομικοὶ ἔφυγαν καὶ ἡ μικρὴ μοδιστροῦλα βρέθηκε μόνη μὲ τὴ γιαγιά της, ἡ ὁποία μὲ δυσκολία τὴν ἀναγνώριζεν, δὲ μπόρεσε πειὰ νὰ κρατήση τὰ δάκρυά της ποὺ ἀπὸ τόση ὥρα τὴν ἔπνιγαν. Ὡστόσο ἦταν γενναία κοπέλλα καὶ προσπάθησε ν' ἀντιδράση στὴ θλίψι της. Σκουπίζοντας ἀμέσως τὰ δάκρυα πέρασε τὰ χέρια της γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ τῆς τρελλῆς καὶ ἄρχισε νὰ τὴ χαϊδεύη...

—Γιαγιά μου, τῆς ἔλεγε, δὲν ἔχεις τίποτε... Ἡ μικρή σου Κλοτίλδη θὰ σὲ κάνη καλά...

Ἔπειτα φώναξε τὸ γιατρό, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ εἶδε τὴ γιαγιά της, τῆς ἔδωσε μερικὰ συνηθισμένα τονωτικὰ καὶ τῆς συνέστησε ἡσυχία.....

—Πρέπει, εἶπε στὴν Κλοτίλδη, νὰ τὴν ἐπιβλέπης καὶ νὰ φροντίζης νὰ παίρνη τακτικὰ τὰ φάρμακά της.

Ἐκείνη τοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θὰ στέκεται ἀδιάκοπα κοντὰ στὸ προσκεφάλι της. Μὰ ἔτσι δὲ θὰ μποροῦσε νὰ πάη πειὰ στὴ δουλειά της! Θὰ δούλευε ἔτσι κοντὰ στὴν ἄρρωστη, προσέχοντας συγχρόνως νὰ μὴ τῆς λείψη τίποτε.

Τὸ εἶπε αὐτὸ στὴ μοδίστρα της κ' ἐκείνη εὐτυχῶς δέχτηκε τὴν πρότασί της. Ἔτσι ἡ Κλοτίλδη ταχτοποίησε τὴ ζωή της, εὐτυχισμένη, μέσ' στὴ συμφορά της, γιατὶ μποροῦσε νὰ ράβη τὰ φορέματα καὶ τὰ κορσὰζ χωρὶς ν' ἀφίνη μόνη της τὴν γιαγιά της...

Ὡστόσο, ἐντωμεταξὺ ἡ κατάστασις τῆς τρελλῆς χειροτέρευε ὁλοένα. Εἶχε μιὰ τέτοια εὐαισθησία, ὥστε μὲ τὸ παραμικρὸ ἔκλαιγε, ξεσποῦσε σὲ λυγμούς, κατελαμβάνετο ἀπὸ κρίσεις τρόμου, ἰλίγγους .... Πάντοτε δὲ στὶς στιγμὲς αὐτές, ἡ τρελλὴ ζητοῦσε τὴν Κλοτίλδη.

—Εἶμαι ἐδῶ, γιαγιά, τῆς ἀπαντοῦσε ἐκείνη. Εἶμ' ἐδῶ κοντά σου.. πλάϊ σου... Δὲν πρέπει νὰ φοβᾶσαι, οὔτε νὰ κλαῖς... Εἶμαι κοντά σου....

Μὰ αὐτὸ δὲν τῆς ἔφτανε τῆς τρελλῆς... Ἤθελε τὴν Κλοτίλδη ἀκόμη πιὸ κοντά της, τὴν ἤθελε στὸ κρεββάτι της, γιὰ νὰ μπορῆ νὰ σφίγγεται στὴν ἀγκαλιά της καὶ νὰ βρίσκη σ' αὐτὴ προστασία, δύναμι, γαλήνη... Τὸ βράδυ προπάντων τὴν ἐζητοῦσε μὲ μεγαλείτερη ἀκόμα ἐπιμονή.

—Ἔλα νὰ κοιμηθῆς, τῆς ἔλεγε. Ἀρκετὰ δούλεψες... Συνεχίζεις αὔριο...

—Ναί, γιαγιά, ναί... Μιὰ στιγμὴ νὰ περάσω μιὰ βελονιὰ ἀκόμη...

Καὶ ἐπειδὴ ἡ τρελλὴ δὲν ἔπαυε τὰ παράπονά της ἡ Κλοτίλδη ἀναγκαζόταν νὰ τὴν ὑπακούη... Μὰ σκεφτόταν τί θὰ γινόταν τώρα ποὺ ἡ γιαγιά της δὲν τὴν ἄφηνε νὰ ἐργαστῆ οὔτε τὴ νύχτα... Γιατὶ καὶ τὸ πρωΐ δὲν τὴν ἄφηνε νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ νὰ ἐργαστῆ... Μόλις καταλάβαινε πὼς ἡ Κλοτίλδη δὲν βρισκόταν κοντά της στὸ κρεββάτι της, οἱ τρόμοι, οἱ ἴλιγγοι καὶ ἡ κρίσεις τὴν ξανάπιαναν...

Τότε ἡ Κλοτίλδη σκέφτηκε κάτι, τὸ ὁποῖο καὶ πραγματοποίησε ἀμέσως: Κάθε βράδυ πρὶν κοιμηθῆ ἔντυνε μὲ τὸ νυχτικό της τὴν μεγάλη κοῦκλα, στὴν ὁποία προβάριζε τὰ φορέματα καὶ ὅταν, μὲ τὸ ξημέρωμα ἐκείνη σηκωνόταν σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ τὸ κρεββάτι, χωρὶς νὰ ξυπνήση τὴ γιαγιά της, ἔβαζε στὴ θέσι της τὴν κοῦκλα τὴν ὁποία νοιώθοντας κοντά της ἡ τρελλὴ καὶ νομίζοντάς την γιὰ τὴν ἐγγόνη της, ἡσύχαζε...

Χάρις σ' αὐτὸ τὸ ἀθῶο της στρατήγημα, ἡ Κλοτίλδη μποροῦσε καὶ δούλευε περισσότερο καί, κέρδιζε φυσικὰ περισσότερα χρήματα, γιατὶ τὰ ἔξοδα τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὰ φάρμακα καὶ τοὺς γιατροὺς εἶχαν διπλασιαστῆ...

***

Ἕνα βράδυ, καθὼς ἡ Κλοτίλδη ἐργαζόταν στὴν τραπεζαρία, ἄκουσε ἔξαφνα ἕνα δυνατὸ λυγμὸ ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς γιαγιᾶς της. Ἔπειτα ἄκουσε δυνατὲς κραυγές... Περίτρομη ἡ νέα, ἔτρεξε στὸ δωμάτιο τῆς ἄρρωστης.

—Τί ἔχεις, γιαγιά; ρώτησε μὲ ἀγωνία.

Μὰ ἡ κυρὰ Σωβὲν φαινόταν σὰ νὰ μὴ τὴν ἀκούη κ' ἐξακολουθοῦσε νὰ στενάζη. Καθὼς πλησίασε ἀκόμα περισσότερο ἡ νέα, εἶδε τὴν τρελλὴ νὰ σφίγγη στὴν ἀγκαλιά της τὴν κοῦκλα, νὰ τὴ σφίγγη τόσο δυνατὰ ὥστε ἡ περίπτυξις αὐτὴ νὰ τῆς κόβη τὴν ἀναπνοή. Συγχρόνως ἐφώναζε μὲ μερικὲς φράσεις κομμένες, γεμάτες ἀγωνία:

—Μὰ μίλα μου λοιπόν.... Μίλα μου λοιπόν, Κλοτίλδη!.. Κλοτίλδη!.

Κι' ἀφοῦ κόλλησε γιὰ τελευταία φορὰ τὰ χείλη της στὸ ἀναίσθητο πανὶ τῆς κούκλας, ἡ τρελλὴ σωριάστηκε ἐξαντλημένη στὸ κρεββάτι της μουρμουρίζοντας μὲ σπασμούς:

—Πέθανε ἡ ἐγγονοῦλα μου... Ἡ καλή μου Κλοτίλδη, πέθανε!...

Τρομαγμένη ἀπ' αὐτὸ τὸ θέαμα ποὺ παρέλυε τὶς κινήσεις της, ἡ Κλοτίλδη στεκόταν ἀκίνητη μὲ τὰ μάτια ἀπλανῆ. Τέλος, κατορθώνοντας νὰ κατανικήση τὴν ταραχή της, ἅρπαξε τὴν κοῦκλα καὶ τὴν πέταξε σὲ μιὰ γωνιά. Ἔπειτα ἀγκάλιασε τὴν τρελλή, λέγοντάς της:

—Τί λές, γιαγιά;... Ὄχι!.. Ὄχι! δὲν πέθανε ἡ μικρή σου Κλοτίλδη.. Νά με!.. Νά με!.. κοντά σου! Εἶμαι ζωντανή!... Δές με ποὺ σ' ἀγκαλιάζω...

Μὰ ἡ τρελλὴ δὲν ἄκουγε τὰ λόγια της. Ἡ Κλοτίλδη ἀκούμπησε τὸ αὐτί της ἀπάνω στὸ στῆθος της. Ἡ καρδιά της χτυποῦσε ἀκόμα, ἀλλὰ ἀσθενικά.

Ξετρελλαμένη τότε ἡ νέα, παρακάλεσε τὴ θυρωρὸ νὰ πάη νὰ εἰδοποιήση τὸ γιατρό. Ὅταν σὲ λίγο ὁ γιατρὸς ἔφτασε ἡ γρηὰ βρισκόταν ἀκόμα στὴν ἴδια κατάστασι.

—Ὦ γιατρέ μου! φώναξε μὲ ἱκεσία ἡ Κλοτίλδη. Πέστε μου, θὰ πεθάνη;...

Πρὶν ὅμως ἐκεῖνος τῆς ἀπαντήση, ἐξήτασε προσεχτικὰ τὴν ἄρρωστη.

— Πρόκειται περὶ συγκοπῆς, εἶπε στὸ τέλος.

—Ἀλήθεια; φώναξε ἡ Κλοτίλδη.

—Αὐτὸ ποὺ συνέβη, ἐξακολούθησε ὁ γιατρός, ἀφοῦ πρῶτα ἡ νέα τὸν ἐπληροφόρησε γιὰ τὶς ἀφορμὲς τῆς κρίσεως, ἢ θὰ τὴν σώση ἢ θὰ ἐπιφέρη τὸ μοιραῖο... Ὅ,τι γίνη, θὰ γίνη κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός.

Μπορεῖτε τώρα νὰ φαντασθῆτε πόσο φριχτὴ ἦταν ἡ νύχτα ἐκείνη γιὰ τὴν Κλοτίλδη.

Μὰ τὸ πρωΐ, ὅταν ὁ γιατρὸς ξαναπῆγε νὰ δῆ τὴν ἄρρωστη, εἶδε τὴν Κλοτίλδη νὰ τρέχη πρὸς αὐτὸν γεμάτη χαρὰ καὶ νὰ τοῦ φωνάζη:

—Γιατρέ!... Γιατρέ!... Ἐλᾶτε λοιπὸν νὰ δῆτε... Ἡ γιαγιὰ μιλάει.. μ' ἀναγνωρίζει...

Πράγματι, ἡ κυρὰ Σωβὲν εἶχε σωθῆ...

Ὅπως ἡ δυνατὴ συγκίνησις τῆς οἰκονομικῆς καταστροφῆς τὴν εἶχε τρελλάνη, ἔτσι τώρα ἡ μεγάλη συγκίνησις ποὺ ἔννοιωσε, νομίζοντας πὼς ἡ Κλοτίλδη πέθανε, τὴν εἶχε σώσει.

Μὲ ἄλλους λόγους ἡ κοῦκλα τὴν εἶχε κάνει καλά!...

PAUL BONHOMME

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΟΙ ΟΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΙ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΥΛΗ

Ὁ πρῶτος ὀδοντοϊατρὸς τοῦ Παλατιοῦ. Οἱ μπαρμπέρηδες στ' Ἀνάκτορα. Μιὰ κληρονομικὴ ἀσθένεια τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας. Ὁ Λουδοβῖκος ΙΔ' ποὺ δὲν μπεροῦσε νὰ φάη. Τὸ βγάλσιμο τοῦ δοντιοῦ τοῦ Ναπολέοντος. Ὅπου ὁ Μέγας Κατακτητὴς κλαίει, κλπ.

Μέχρι τῆς βασιλείας Λουδοβίκου ΙΓ', ἡ αὐλὴ τῆς Γαλλίας—τοῦ πλουσιωτέρου κατ' ἐκείνη τὴν ἐποχὴ Κράτους τῆς Εὐρώπης—δὲν εἶχε δικό της μόνιμο ὀδοντογιατρό. Ὁ πρῶτος ἐπίσημος ὀδοντογιατρὸς τῆς Γαλλικῆς αὐλῆς ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του στὰ 1522, ἐπὶ Φραγκίσκου Α', χωρὶς ὅμως καὶ νὰ πληρώνεται γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτή. Ἡ ἱστορία διέσωσε καὶ τ' ὄνομά του. Λεγότανε Γουλιέλμος Κουρέϊγ.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὰ βασιλικὰ δόντια γινόντανε καλά, ὅταν πονούσανε, ἀπὸ τοὺς ἴδιους ἀνθρώπους ποὺ γιάτρευαν τὰ δόντια καὶ τῶν κοινῶν ἀνθρώπων. Καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐξασκούσανε συνήθως τὸ τίμιο ἐπάγγελμα τοῦ μπαρμπέρη. Ἕνας τέτοιος μπαρμπέρης, κληθεὶς ἐπειγόντως στὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα γιὰ νὰ δῆ τί εἶχε ὁ Κάρολος Ζ', τοῦ ὁποίου εἶχε πριστεῖ τὸ μάγουλο, ἔκατσε ἀμέσως καὶ τοῦ ἔβγαλε ἕνα γερὸ δόντι, χωρὶς λόγο καὶ ἀφορμή! Τὸ ἀποτέλεσμα ἤτανε νὰ ἐπιδεινωθῆ ἡ κατάστασις τοῦ Καρόλου, νὰ πάθη δηλητηρίαση τῶν οὔλων καὶ νὰ πεθάνη ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ μὲ φριχτοὺς πόνους.

Ὁ Ἐρρῖκος ὁ Δ' ὑπέφερε πολὺ ἀπὸ τὰ δόντια. Κάθε φορὰ ποὺ ἔτρωγε, καθότανε ὕστερα μὲ τὶς ὧρες καὶ καθάριζε τὰ δόντια του μὲ τὶς ὀδοντογλυφίδες, γιὰ νὰ μὴ μείνη μέσα τὸ παραμικρὸ ἴχνος φαγητοῦ. Κάθε μῆνα, ἔχυνε στὰ δόντια του λυωμένο χρυσάφι καὶ εἶχε ἰδιαίτερο ὀδοντογιατρὸ στὴν ὑπηρεσία του.

Τὴν ἴδια πάθηση εἶχε καὶ ὁ γυιός του, ὁ Λουδοβῖκος ΙΓ'. Ὁ ὀδοντογιατρὸς τοῦ νεαροῦ διαδόχου ἦταν ἀναγκασμένος νὰ περνάη ὅλη τὴ νύχτα του πλάϊ στὸ κρεββατάκι τοῦ πρίγκηπος, μὲ τὸ δάχτυλο χωμένο μὲς στὸ στόμα του, γιὰ νὰ τοῦ διασκεδάζη τὸν πόνο...

Ὁ Λουδοβῖκος ΙΓ', καὶ ὅταν μεγάλωσε, ὑπέφερε τόσο ἀπὸ τὰ δόντια του ὥστε, μέχρι προχωρημένης ἡλικίας δὲν μποροῦσε νὰ μιλήση καθαρὰ καὶ τραύλιζε διαρκῶς. Καὶ μόνο μὲ τὴ δύναμι τῆς θελήσεως τὰ κατάφερε νὰ μπορῆ νὰ μιλάη εὐδιάκριτα, χωρὶς νὰ ψευδίζη.

Φαίνεται ὅτι ἡ πάθηση αὐτὴ μετεβιβάζετο κληρονομικῶς στοὺς βασιλεῖς τῆς Γαλλίας.

Δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγηθῆ ἀλλοιῶς τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ ὁ Λουδοβῖκος ΙΔ', ὁ Βασιλεὺς-Ἥλιος καὶ υἱὸς τοῦ Λουδοβίκου ΙΓ', εἶχε καὶ αὐτὸς ἐλεεινὰ δόντια. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ὁποῖος εἶχε στὴ διάθεσή του τὰ καλύτερα φαγητὰ ποὺ μποροῦσε νὰ φαντασθῆ καὶ ὁ πιὸ ἀπαιτητικὸς γαστρονόμος, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ ἔτρωγε μὲ χρυσᾶ πηρούνια, ἦταν ὁ πιὸ δυστυχὴς ἄνθρωπος τοῦ βασιλείου του. Τί νὰ τὰ ἔκανε τὰ καλὰ φαγητά, ἀφοῦ δὲν εἶχε δόντια νὰ τὰ μασσήση; Ποτὲ στὴ ζωή του δὲν μπόρεσε νὰ χωνέψη τὰ φαγητὰ ποὺ ἔτρωγε. Καταλαβαίνετε βέβαια τ' ἀποτελέσματα τῆς τρομερᾶς αὐτῆς ἐλλείψεως. Ὁ Λουδοβῖκος ἔννοιωθε διαρκῶς ἕνα βάρος στὸ στομάχι, καὶ ἤτανε πάντοτε δύσθυμος καὶ κακόκεφος... Ἡ μεγαλείτερη εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ—τοῦ κραταιοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας!—ἤτανε ὅταν δὲν τὸν ἐνοχλοῦσαν τὰ δόντια του καὶ μποροῦσε νὰ φάη ἔστω ψωμὶ καὶ κρεμμύδι!... Πολλὲς φορές, ὁ ὀδοντογιατρός του ἀναγκαζότανε νὰ τοῦ καυτηριάζη τὰ σάπια δόντια μὲ πυρωμένα σίδερα, γιὰ νὰ τοῦ περάσουν οἱ πόνοι!...

***

Κάθε φορὰ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνουν οἱ γάμοι καμμιᾶς ξένης πριγκήπισσας μὲ κανένα Διάδοχο τῆς Γαλλίας, ὡρίζετο εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἐξετάση τὴ νέα αὐτὴ ἂν ἦταν ὑγιὴς καὶ ἀρτία ἀπὸ σωματικῆς ἀπόψεως καί, πρὸ παντός, ἂν εἶχε γερὰ ὅλα τὰ δόντια της.

Ὅταν ἡ Μαρία Λεξούσκα, κόρη τοῦ βασιλέως τῆς Πολωνίας Στανισλάου, ἐπρόκειτο νὰ παντρευθῆ μὲ τὸ νεαρὸ βασιλέα Λουδοβῖκο ΙΕ', τὸ πρῶτο πρᾶγμα ποὺ τὴν ἐρώτησαν ἐκ μέρους τῆς Γαλλικῆς αὐλῆς ἦταν... ἂν εἶχε καλὰ δόντια. Καὶ ὅταν ἐκείνη ἔφτασε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ κάνη τοὺς γάμους της, ὁ πρῶτος ποὺ τὴν εἶδε ἦταν ὁ ὀδοντογιατρὸς τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε ν' ἀναφέρη στ' ἀνάκτορα ἂν ὄντως ἡ μέλλουσα βασίλισσα τῆς Γαλλίας εἶχε γερὰ καὶ ὡραῖα δόντια!...

***

Ὁ Ναπολέων εἶχε στὴν αὐλή του τὸ μόνιμο ὀδοντογιατρό του, μὰ δὲν ἔλαβε ποτὲ ἀνάγκη τῶν ὑπηρεσιῶν του, γιατὶ εἶχε πολὺ γερὰ δόντια, τὰ ὁποῖα ἐπεριποιεῖτο μὲ ἰδιαίτερη στοργὴ καὶ φροντίδα. Κάθε πρωῒ ἀφιέρωνε μιὰ ὁλόκληρη ὥρα στὸ καθάρισμα καὶ τὸ γυάλισμα τῶν δοντιῶν του, μεταχειριζόμενος ἕνα σωρὸ σκόνες, πάστες καὶ συσκευασίες...

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ὅμως ποὺ τὸν ἔστειλαν οἱ Ἄγγλοι ἐξόριστο στὴ νῆσο τῆς Ἁγίας Ἑλένης, τὸ κλῖμα ἐκείνου τοῦ τόπου τοῦ χάλασε τὰ δόντια. Καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του στὴν Ἁγία Ἑλένη ὁ Ναπολέων παρεπονεῖτο διαρκῶς γιὰ τοὺς φρικτοὺς ὀδοντόπονους ποὺ τὸν βασάνιζαν.

Μιὰ μέρα, ὁ ἰδιαίτερος γιατρός του Ὁ Μῆρα ἀναγκάστηκε νὰ τοῦ βγάλη ἕνα δόντι. Ὁ Ναπολέων πόνεσε τόσο πολύ, ὥστε ἔκλαψε σὰν μικρὸ παιδάκι...

— Μά, Μεγαλειότατε, τοῦ εἶπε τότε ὁ γιατρός. Παραπονεῖσθε ἐσεῖς γιὰ τέτοια μικροπράγματα; Κλαῖτε σὰν παιδί, ἐπειδὴ σᾶς ἔβγαλα ἕνα δόντι, ἐσεῖς ποὺ λάβατε μέρος σ' ἕνα σωρὸ μάχας, ἐσεῖς ποὺ βαδίζατε σ' ὅλη σας τὴ ζωὴ ἀνάμεσα σὲ σφαῖρες, ἐσεῖς ποὺ πληγωθήκατε τόσες φορές; Ντρέπομαι γιὰ λογαριασμό σας!...

Τὴν ἀπίστευτη αὐτὴ εἴδησι τὴν ἐπιβεβαιώνει καὶ μιὰ ἐπιστολὴ ἑνὸς ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς ποὺ ἐπιτηρούσανε τὸ μεγάλο φυλακισμένο στὴν Ἁγία Ἑλένη.

Ἡ ἐπιστολὴ αὐτοῦ τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἀπευθυνομένη πρὸς ἕνα φίλο του, λέει τὰ ἑξῆς:

«...Ὁ στρατηγὸς Βοναπάρτης ἀναγκάστηκε ν' ἀφήση τὸ γιατρὸ νὰ τοῦ βγάλη ἕνα δόντι. Αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη ἐγχείρησι ποὺ ἔκανε στὴ ζωή του. Ὁ τέως Αὐτοκράτωρ δὲν φάνηκε καθόλου θαρραλέος... Ἀφοῦ ὁ γιατρὸς ἀναγκάστηκε νὰ τὸν δέση καὶ νὰ τὸν ξαπλώση καταγῆς, γιὰ νὰ τοῦ βγάλη τὸ δόντι ποὺ τοῦ πονοῦσε... Ὁ Ναπολέων ἔκανε τρεῖς μέρες, ἀπὸ τότε, νὰ συνέλθη...»

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ αἱματοκύλησε χιλιάδας στρατιωτῶν, ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔζησε μέσα στὸν τρομερὸ κρότο τῶν κανονιῶν, φοβότανε νὰ βγάλη ἕνα δόντι, κ' ἔκλαιγε σὰν μικρὸ παιδὶ ἀπὸ τὸν πόνο κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐλαφρᾶς αὐτῆς ἐγχειρήσεως!

Αὐτὸ δὲν δείχνει βέβαια πὼς ὁ Ναπολέων δὲν ἤτανε γενναῖος.

Δείχνει μονάχα πὼς ὁ πόνος τῶν δοντιῶν εἶνε ὁ τρομερώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς πόνους ποὺ βασανίζουν τὸν δυστυχισμένο ἄνθρωπο, καὶ ὅτι μπορεῖ νὰ κάνη καὶ τὸν πιὸ ἰσχυρὸ καὶ θαρραλέο, σὲ ἄλλες περιπτώσεις, νὰ κλάψη σὰν παιδὶ—ὅπως συνέβη καὶ μὲ τὸ Μεγάλο Ναπολέοντα.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

Η ΑΝΗΣΥΧΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἐπαρχιώτου, παρεπιδημοῦντος στὰς Ἀθήνας, πρὸς ἕνα φίλο του στὴν ἐπαρχία:

«Φίλτατέ μου, ἔμαθα ἐσχάτως ὅτι αὐτοῦ ἔγινε σφοδρὰ καὶ καταστρεπτικὴ θύελλα μὲ φοβερὰν βροχὴν καὶ χάλαζαν, ἡ ὁποία κατέστρεψε πολλὰς οἰκίας καὶ ἐθανάτωσε πολλὰ κτήνη, καὶ ἀνησύχησα γιὰ σένα πάρα πολύ...»

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΝΟΡΜΑΝ

Ο ΑΔΟΛΦΟΣ

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στὸ 1871, ὅταν τὸ Παρίσι ἐπολιορκεῖτο ἀπὸ τοὺς Γερμανούς.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἕνα ψυχρὸ καὶ μελαγχολικὸ βράδυ τοῦ Γεννάρη ὁ κ. Ρεμπουλλὲ βγαίνοντας ἀπὸ τὴν Δημαρχία τῆς ἐννάτης περιφερείας, ὅπου προήδρευε τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐπισιτισμοῦ τῆς συνοικίας, φαινόταν πολὺ στενοχωρημένος.

Ὁ κ. Ρεμπουλλὲ ἀνῆκε στὴν τάξι τῶν φιλησύχων ἐκείνων ἀστῶν, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ σχηματίσουν μιὰ μικρὴ περιουσία ἀπὸ τὸ ἐμπόριο, ἀποσύρονται ἔπειτα ἀπὸ τὴν κίνησι, γιὰ νὰ περάσουν ἥρεμα κι' εὐχάριστα τὰ γηρατειά του. Ἔλα, ὅμως, ποὺ καμμιὰ φορὰ λογαριάζει κανεὶς χωρὶς τὸν ξενοδόχο! Καὶ ὁ ξενοδόχος, στὴν περίπτωσι αὐτὴ ἦταν ὁ πόλεμος, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀναγκάσει τὸν ἀγαθὸ κ. Ρεμπουλλὲ νὰ ἀφίση τὴ ζεστασιὰ τοῦ τζακιοῦ του γιὰ νὰ καταταχθῆ ὡς ἐθνοφρουρὸς στὴ δεύτερη σειρὰ ἐφεδρείας. Ἡ πατρίς, βλέπετε, εἶχε κηρυχθῆ ἐν κινδύνῳ...

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα λοιπόν, μὲ τὸ πιλήκιο χωμένο ὡς τ' αὐτιά, μ' ἕνα ζεστὸ κασκὸλ ἀντικανονικώτατα τυλιγμένο γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό του, ὁ κ. Ρεμπουλλέ, βαδίζοντας μὲ βῆμα γοργό, διευθύνθηκε πρὸς τὴν ὁδὸ τῶν Μαρτύρων, ὅπου κατοικοῦσε στὸ τέταρτο πάτωμα μιᾶς πολυκατοικίας.

Ὅταν ἔφθασε στὸ σπίτι του, ἀνέβηκε βιαστικὰ τὰ τέσσερα πατώματα, ἄνοιξε μὲ τὸ κλειδί του τὴν ἐξώπορτα, καὶ μπῆκε μέσα σὰν θύελλα:

—Βιργινία!... φώναξε. Ὁ Ἀδόλφος πρέπει νὰ σκοτωθῆ!...

Κάτω ἀπὸ τὸ χλωμὸ φῶς μιᾶς λάμπας, ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ μαντάριζε κάτι ἀσπρόρρουχα. Ἦταν μιὰ ἀγαθὴ σαραντάρα, γυναῖκα χονδρή, καὶ κατακόκκινη.

Μόλις ἄκουσε τί τῆς φώναξε ὁ σύζυγός της, χλώμιασε ξαφνικά, σηκώθηκε τρέμοντας ἀπὸ τὴ θέσι της, καὶ εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ μόλις ἀκουγόταν:

—Ὁ Ἀδόλφος!... Θεέ μου!...

Κατόπιν ξαπλώθηκε πάλι στὴν καρέκλα της, μ' ἕνα ὕφος ὑποταχτικὸ καὶ καρτερικό.

Ὁ Ρεμπουλλὲ πέταξε ἐντωμεταξὺ πάνω στὸ κρεββάτι τὸ πιλήκιό του, τὸ κασκόλ του, καὶ τὴν ξιφολόγχη του, κυττάχθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ στὸν μεγάλο καθρέφτη τῆς ντουλάπας, καὶ κατόπιν ἔχωσε τὰ χέρια στὶς τσέπες κι' ἄρχισε νὰ κάνη βόλτες.

—Ναί!... Πρέπει νὰ σκοτωθῆ!... Εἶνε σκληρό, βέβαια, αὐτό. Τί τὸ θέλεις;... Ἔπρεπε νὰ τὸ περιμένουμε... Ὡς σήμερα ἔκανα ὅτι μπόρεσα γιὰ νὰ ματαιώσω αὐτὴ τὴ θυσία... Τώρα ὅμως... Πῶς εἶπες;..

Ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ δὲν εἶχε πῆ τίποτα. Κρατοῦσε πάντα τὴν ἴδια παθητικὴ στάσι. Ἀπὸ τὰ μάτια της εἶχαν κυλίσει δυὸ δάκρυα, δυὸ χονδρὰ δάκρυα. Βουβὴ καὶ λυπημένη, πλησίασε στὸ παράθυρο καὶ κύτταξε ἔξω. Ὁ ἄνδρας της τὴν πλησίασε:

—Κλαῖς! τῆς εἶπε. Δὲ σοῦ λέω... Εἶνε φυσικὸ βέβαια νὰ κλαῖς καὶ ὁμολογῶ πὼς θἄκλαιγα κι' ἐγὼ ἂν δὲν εἶχα τόσο δυνατὸ χαρακτῆρα... Πρέπει ὅμως νὰ τὸ πάρης ἀπόφασι.... Νομίζεις ἄλλως τε, πὼς κι' ὁ Ἀδόλφος ἀγαπάει πολὺ τὴ ζωή του; Οὔτε νέος εἶνε πειά, καὶ τὸν τελευταῖο καιρὸ εἶν' ὁλοένα ἄρρωστος. Ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, κι' ἂν τὸν ἀφήσουμε νὰ ζήση, λίγα θὰ εἶνε ἀκόμη τὰ ψωμιά του!...

—Δὲν... δὲν θὰ ἦταν δυνατό, νὰ... νὰ περιμένουμε... ἀκόμη λίγο; ψιθύρισε ἡ κ. Ρεμπουλλέ.

Ὁ κ. Ρεμπουλλὲ στάθηκε κοντά της, καὶ χαμηλώνοντας τὴ φωνή του, εἶπε.

—Ἄκουσε, Βιργινία! Ξέρεις καλὰ πὼς δὲν ἀστειεύομαι ὅταν πρόκειται γιὰ πράγματα ποὺ μποροῦν νὰ θίξουν τὴν ὑπόληψί μας καὶ τὴν καλή μας φήμη...... Ἔ, λοιπόν, ἂν δὲ σκοτώσουμε τὸν Ἀδόλφο, ἡ ὑπόληψί μας κινδυνεύει.... Ναί! ἐξακολούθησε ὁ κύριος Ρεμπουλλέ. Χάριν τοῦ Ἀδόλφου, ἡ γειτονιὰ ἀρχίζει νὰ μὴ μᾶς βλέπη μὲ καλὸ μάτι. Παρ' ὅλο ποὺ στὸ ἔχω ἀπαγορεύσει, κάθε πρωῒ τὸν βγάζεις περίπατο στὸν δρόμο γιὰ νὰ πάρη τὸν ἀέρα του... Ἔχει παχύνει σκανδαλωδῶς!.. Ὅλος ὁ κόσμος τὸ σχολιάζει αὐτὸ καὶ μᾶς κατηγορεῖ... Τὸ βρίσκουν παράξενο, ἀντιπατριωτικὸ—ναί, ἀντιπατριωτικό!—νὰ θρέφουμε ἕνα ἄχρηστο στόμα, τὴ στιγμὴ ποὺ τόσοι φουκαράδες δὲν ἔχουν νὰ φᾶν οὔτε ἀλογίσιο κρέας! Δὲν εἶνε πειὰ τὰ πράγματα ὅπως ἄλλοτε... Τώρα εἶνε πόλεμος, πολιορκία, ἀποκλεισμός... Κι' ἂν τὸ κουτσομπολειὸ περιοριζόταν μονάχα στὴ γειτονιά, δὲν θἆχε καὶ τόση σημασία... Μὰ ἔχει ἐπεκταθῆ καὶ στὴ Δημαρχία, ὅπου οἱ ἄνθρωποι εἶνε σοβαρώτεροι... Ὅλοι τους ἐκεῖ μοῦ φέρονται ψυχρά... Δὲ μποροῦσα μάλιστα νὰ φαντασθῶ τὸ λόγο αὐτῆς τῆς ψυχρότητος. οὔτε ὑπέθετα πὼς αἰτία ἦταν ὁ Ἀδόλφος. Σήμερα τ' ἀπόγευμα ὅμως, τὴν ὥρα τοῦ συσσιτίου, μὲ πλησίασε ὁ λοχίας Μπὸζ καὶ μοῦ εἶπε σαρκαστικά: «Παχαίνει πάντοτε ὁ κ. Ἀδόλφος σας;». Τότε κατάλαβα πὼς ἡ θυσία ἔπρεπε νὰ γίνη... Καὶ θὰ γίνη!..

Ὁ Ρεμπουλλὲ τὰ εἶπε ὅλ' αὐτὰ δίχως νὰ πάρη ἀνάσα. Καθὼς μιλοῦσε, τὰ μάτια του πετοῦσαν ἀστραπές.

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ μικρὴ σιωπή, ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ ἐψιθύρισε:

—Μὰ... ἐγὼ δὲν θὰ μπορέσω, ... δὲν ἔχω τὸ θάρρος...

—Ὤ! Δὲν εἶμαι τόσο σκληρός, ὥστε, νὰ σοῦ ζητήσω νὰ σφάξης τὸν Ἀδόλφο... Οὔτε κι' ἐγώ, ἄλλως τε, θὰ εἶχα τὴ δύναμι νὰ κάμω ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Θὰ τὸ ἀναλάβη ἡ Ρόζα...

—Ἡ Ρόζα; Ποτὲ δὲ θὰ θελήση!.. Εἶπε δυνατὰ ἡ κ. Ρεμπουλλέ. Τὸν ἀγαπάει τόσο τὸ φτωχὸ τὸν Ἀδόλφο!..

—Ρόζα! ἐφώναξε ὁ κ. Ρεμπουλλέ, χωρὶς ν' ἀπαντήση στὴ γυναῖκα του.

Μιὰ ὑπηρέτρια,—ψηλὴ ξερακιανὴ χωριάτισσα—παρουσιάστηκε σὲ λίγο στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας.

—Ἄκουσε, κορίτσι μου, τῆς εἶπε ὁ κ. Ρεμπουλλὲ μὲ ὕφος ἐπίσημο. Θὰ σοῦ ζητήσουμε μιὰ μεγάλη ὑπηρεσία. Δὲν ἀμφιβάλλω πὼς θὰ σοῦ κοστίση πολύ... Προκειμένου ὅμως νὰ ὑποχρεώσης τοὺς κυρίους σου... ποὺ σοῦ ἐφέρθησαν πάντα καλά... χμ...

Ἡ Ρόζα εἶχε τεντώσει ταὐτιά της καὶ ἄκουγε μὲ δυσπιστία.

—Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται, συνέχισε ὁ κ. Ρεμπουλλέ. Βρισκόμαστε στὴν ἀνάγκη νὰ ἀπαλλαγοῦμε... νὰ σκοτώσουμε τὸν Ἀδόλφο! Ἐπειδὴ ὅμως οὔτε ἡ κυρία σου, οὔτε ἐγὼ ἔχουμε τὸ κουράγιο νὰ τὸ κάμωμε αὐτό, κι' ἐπειδὴ ἐξ ἄλλου φοβόμαστε μήπως ἂν ἀναθέσουμε τὴ δουλειὰ αὐτὴ σὲ κανένα ξένο θὰ βασανίση πολὺ τὸν Ἀδόλφο ὡς ὅτου νὰ τὸν σκοτώση, γι' αὐτὸ ἀποφασίσαμε νὰ παρακαλέσουμε σένα καὶ νά...

Τὸ πρόσωπο τῆς χωριάτισσας ἔλαμψε. Ὥστε αὐτὸ ἦταν ὅλο;... Νὰ «ξεπαστρέψω» τὸν Ἀδόλφο; Σπουδαῖο πρᾶγμα!... Δὲν ἔδειξε ὡστόσο τὴ χαρά της. Καί, χαμηλώνοντας ὑποκριτικὰ τὰ μάτια, εἶπε:

—Καὶ βέβαια ποὺ θὰ μοῦ κοστίση πολύ... Τὸν κακόμοιρο τὸν Ἀδόλφο.. Ἀφοῦ ὅμως μοῦ τὸ ζητεῖτε γιὰ χάρι...

Ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ ξέσπασε σὲ λυγμούς:

—Τὸ μόνο ποὺ σοῦ ζητῶ, Ρόζα, εἶνε νὰ μὴ μάθω, τοὐλάχιστον, οὔτε πῶς τὸν σκότωσες, οὔτε πότε...

—Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, κι' ἐμένα δὲ θὰ μοῦ ἄρεσε νὰ παρευρεθῶ σὲ μιὰ τέτοια σκηνή... εἶπε κι' ὁ κ. Ρεμπουλλέ. Αὔριο τὸ πρωῒ εἶμαι ἐλεύθερος.. Θὰ βγῶ ἔξω μὲ τὴν κυρία σου καὶ θὰ γυρίσουμε τὸ μεσημέρι... Στὸ ἀναμεταξὺ ἐσὺ θὰ τάχης κανονίση ὅλα... Μὲ κατάλαβες, δὲν εἶν' ἔτσι;

—Μάλιστα, κύριε... Θὰ γίνη ὅπως τὸ διατάξατε... Ἐγὼ ὅμως μονάχα ξέρω πόσο μοῦ στοιχίζει αὐτό. Πόσο μοῦ στοιχίζει, κυρία μου...

—Ἔλα μὴν κάνεις ἔτσι... Νά, πάρε! τῆς εἶπε ἡ κυρία Ρεμπουλλέ, δίνοντάς της ἕνα νόμισμα.

Ἡ Ρόζα πῆρε τὸ νόμισμα, καὶ σιγοκλαίοντας βγῆκε ἀπ' τὸ δωμάτιο.

Ἡ γειτονιὰ ἀρχίζει νὰ μὴ μᾶς βλέπη μὲ καλὸ μάτι...

***

Ἐκ πρώτης ὄψεως, ὁ Ἀδόλφος μὲ τὰ μακρυὰ αὐτιά του, τὰ ἀδύνατα ποδαράκια του καὶ τὴν παχυὰ ὁλοστρόγγυλη κοιλιά του, δὲν ἦταν ἀπὸ τὰ σκυλλιὰ ἐκεῖνα ποὺ τραβοῦν τὸν θαυμασμὸ τῶν διαβατῶν.

Τὸ παράξενο ὄνομά του—Ἀδόλφος!—τοῦ τὸ εἶχε δώσει ἕνας ζάδερφος στὸν ὁποῖον ἀνῆκε ἄλλοτε. Ὁ μποέμ αὐτὸς δὲν μποροῦσε νὰ χωνέψη τὸν πρωθυπουργὸ Θιέρσο. Καί, γιὰ νὰ εἰρωνευθῆ τὸν ἀντιπαθῆ του αὐτὸν πολιτικό, εἶχε δώσει τὸ μικρό του ὄνομα στὸ σκυλλί του! Αὐτὸ ἐντούτοις δὲν τὸν ἐμπόδιζε ν' ἀγαπάη καὶ νὰ περιποιεῖται πολὺ τὸν Ἀδόλφο. Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ ζωγράφου, τὸν Ἀδόλφο τὸν κληρονόμησε τὸ ζεῦγος Ρεμπουλλέ, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν καλοσύνη ποὺ τοὺς χαρακτήριζε, εἶχαν ἀνοίξει διάπλατα τὴν ἀγκαλιά τους στὸ «ὀρφανὸ» τετράποδο...

Αὐτὰ καὶ ἄλλα συλλογιζόντουσαν τὴν ἐπομένη ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Ρεμπουλλέ, καθὼς ἔφευγαν κατὰ τὶς δέκα ἀπὸ τὸ σπίτι τους ἀφοῦ ἀποχαιρέτησαν γιὰ τελευταία φορὰ τὸν Ἀδόλφο καὶ τὸν παρέδωκαν στὴ Ρόζα. Ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ εἶχε τὰ μάτια κατακόκκινα ἀπὸ τὰ κλάμματα. Ὁ κ. Ρεμπουλλέ, δὲν ἔκλαιγε, βέβαια, ἦταν ὅμως κι' αὐτὸς κατάχλωμος.

Στὸ δρόμο δὲν μιλοῦσαν καθόλου. Ἔκανε ἕνα κρύο διαβολεμένο περπατοῦσαν γρήγορα καὶ σκυφτοί, θλιμμένοι, λὲς καὶ ἐρχόντουσαν ἀπὸ καμμιὰ κηδεία.

Ἄξαφνα, ἡ κυρία Ρεμπουλλέ, μὲ τὴν ψιλὴ καὶ ἀδύνατη φωνή της κλαυθμήρισε:

—Θἆναι τελειωμένα ὅλα, τώρα!..

Ὁ κ. Ρεμπουλλὲ ἔβγαλε τὸ ρολόϊ του καὶ τὸ κύτταξε.

Ἡ ὥρα ἦταν ἔντεκα καὶ δέκα.

Σιωπηλοί, ἐξακολουθοῦσαν τὸν ἄσκοπο περίπατό τους.

Σὲ λίγο, ἡ κ. Ρεμπουλλὲ ἀνεπήδησε:

—Ξεχάσαμε, κάτι!

—Τί πρᾶγμα;

—...Κάτι σπουδαῖο! Δὲν εἴπαμε στὴ Ρόζα τί νὰ κάμη τὸν φτωχό τον Ἀδόλφο, μετά...

—Δὲν σὲ καταλαβαίνω.

—Νά... Δὲν τῆς εἴπαμε, ποῦ νὰ τὸν θάψη...

—Ἀλήθεια! Οὔτε γὼ δὲν τὸ σκέφθηκα αὐτό... Ἂς εἶνε ὅμως... Τὸ βράδυ, θὰ πάω νὰ τὸν θάψω μονάχος μου σὲ κανένα ἐρημικὸ μέρος... στὰ χωράφια... Τοῦ ἀξίζει αὐτὴ ἡ τιμή, τοῦ καϋμένου τοῦ Ἀδόλφου... Ἔννοια σου, Βιργινία... Ὁ Ἀδόλφος θάβρῃ τὸν τάφο ποὺ τοῦ ἁρμόζει...

Οἱ δυὸ σύζυγοι συνέχισαν τὸν περίπατό τους. Ἐντωμεταξύ, ὁ ἥλιος εἶχε βγῆ καὶ ὁ καιρὸς εἶχε γλυκάνει κάπως... Τὸν βορηὰ τὸν εἶχε διαδεχθῆ τώρα ἕνας ξερὸς νοτηάς, κι' οἱ δρόμοι ἄρχισαν νὰ ξαναπέρνουν κάποια κίνησι.

Σιγὰ - σιγὰ ξαλλεγραρισμένοι ἀπὸ τὸν πρωϊνό τους περίπατο ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ κατώρθωσαν ὄχι μέν, Θεέ μου! νὰ ξεχάσουν τὸν Ἀδόλφο, ἀλλὰ νὰ μὴ τὸν σκέπτονται πειὰ καθόλου... Κι' ἔτσι, ὅταν στὶς δώδεκα ἀκριβῶς ξαναβρεθῆκαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τους, ὁ κ. Ρεμπουλλὲ ἀνεφώνησε:

—Σοὔχω μιὰ πεῖνα!

—Ἀμ' ἐγώ!... ἀναστέναξε ἡ κυρία Ρεμπουλλέ.

Ἀμέσως ὅμως κατόπιν ἀντήλλαξαν ἕνα βλέμμα ἐπιτιμητικό, ποὺ τοὺς θύμησε τὴ θλιβερὴ πραγματικότητα.

***

Ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ μπῆκαν στὴν δρύϊνη τραπεζαρία του, καὶ κάθησαν, σιωπηλοί, στὸ τραπέζι. Μηχανικὰ ἔβγαλαν τὶς πετσέτες τους ἀπὸ τὶς πετσετοθῆκες καὶ ἔκοψαν ἕνα κομμάτι ψωμὶ—ἀπὸ τὸ ξερὸ αὐτὸ ψωμὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπετελεῖτο ἀπ' ὅτι θέλετε ἐκτὸς ἀπὸ ἀλεῦρι.

—Τί φαγητὸ ἔχουμε σήμερα; ρώτησε ὁ Ρεμπουλλέ.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ εἶχε ξαναβρεθῆ μέσ' στὸ δωμάτιο αὐτό, ποὺ ἦταν γεμᾶτο ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἀνάμνησι τοῦ Ἀδόλφου, ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ εἶχε καθίσει στὸ τραπέζι γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸν ἔβλεπαν διαρκῶς νὰ τριγυρίζη, κατὰ τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, γιὰ νὰ πετύχη καμμιὰ λιχουδιὰ ἢ κανένα κόκκαλο, ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ εἶχε κυριευθῆ πάλι ἀπὸ τὴ μελαγχολία της.

—Δὲν ξέρω ,φίλε μου, ἀπήντησε στὴν ἐρώτησι τοῦ συζύγου της. Δὲν εἶχα τὸ νοῦ μου σήμερα στὸ φαγητό...

Τότε ὁ κύριος Ρεμπουλλὲ φώναξε:

—Φέρε τὸ φαΐ, Ρόζα!

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ Ρόζα μπῆκε στὴν τραπεζαρία κ' ἐτοποθέτησε πάνω στὸ τραπέζι μιὰ μεγάλη πιατέλα γεμάτη μὲ κίτρινη σάλτσα, μέσα στὴν ὁποίαν ἔπλεαν διάφορα κομμάτια κρέας...

Μιὰ τρομερὴ σκέψις πέρασε συγχρόνως ἀπὸ τὸ μυαλὸ τοῦ κ. καὶ τῆς κυρίας Ρεμπουλλέ.

Τ' εἶν' αὐτό; φώναξαν κ' οἱ δυὸ μαζύ.

—Τί θέλετε νἆναι; ἀπάντησε μὲ ἀφέλεια ἡ ὑπηρέτρια. Αὐτός! Ὁ Ἀδόλφος! Ὁλόκληρος, διάβολε!.. Τὸν ἔφτιαξα φρικασέ! Στὴν ἀρχὴ ἔλεγα νὰ τὸν κάμω ψητό... Ἀφοῦ ὅμως ἡ κυρία δὲ μοὖχε πῆ...

Ὁ Ρεμπουλλὲ εἶχε μισοσηκωθῆ ἀπὸ τὴν καρέκλα του.

—Ἐτόλμησες;!..

—Πῶς! Ὥστε δὲν ἦταν γιὰ νὰ τὸν μαγειρέψουμε πού... Ὤ! Ἂν τὄξερα... Μὲ τὴν ἀκρίβεια ποὔχουν τώρα τὰ σφαχτά, θὰ τὸν πουλοῦσα καὶ θἄπιανα τοὐλάχιστον εἴκοσι φράγκα!...

—Ἔ... ἔξω... φώναξε ἡ κυρία Ρεμπουλλέ, μὲ τὴ φωνὴ πνιγομένη ἀπὸ ἀγανάκτησι.

Ἡ Ρόζα ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους, καὶ ἔφυγε βροντῶντας τὴν πόρτα:

—Νά τα μας! Θάχουμε τώρα καὶ καυγάδες καὶ γιὰ ἕνα παλησκυλλο!

***

Ὅταν ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ ἔμειναν πάλι μόνοι ἀντίκρυ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, μιὰ νέα σιωπὴ πιὸ πένθιμη καὶ πιὸ θλιβερὴ ἀπὸ πρίν, ἁπλώθηκε.... Ἀπὸ τὴν πιατέλλα ἔφθανε ὡς τὰ ρουθούνια του; ἕνας εὐωδιασμένος ἀχνός... Τὸ παληοκόριτσο! Ἀκοῦς ἐκεῖ!... Μπορεῖ, στὸ βάθος, νὰ μὴν εἶχε καὶ ἄδικο... Μά, αὐτό, ποτέ! ποτέ!...

Τί νὰ κάνουν ὅμως τὰ λείψανα τοῦ Ἀδόλφου; Νὰ τὰ δώσουν πίσω στὴ Ρόζα; Θὰ τὰ ἔτρωγε ἢ θὰ τὰ πουλοῦσε, σπαγγοραμμένη καθὼς ἦταν! Νὰ τὰ πετάξουν στὸ δρόμο; Αὐτὸ θὰ ἦταν καὶ προσβολὴ γιὰ τὴ μνήμη τοῦ Ἀδόλφου... Νὰ τὰ θάψουν; Μὰ θάβουν ποτὲ ἕνα φρικασέ;...

Ὁ εὐωδιαστὸς ἀχνός, ὡστόσο, ἐξακολουθοῦσε νὰ γαργαλάη τὰ ρουθούνια τους...

Δαιμονισμένος ἀπὸ τὴν πεῖνα, ὁ Ρεμπουλλὲς ἔλυσε πρῶτος τὴ σιωπή:

—Ἔχεις τίποτ' ἄλλο Ρόζα; φώναξε.

—Ἄλλο φαγώσιμο; ἀπάντησε ἀπ' ἔξω ἡ θυμωμένη φωνὴ τῆς Ρόζας. Τώρα μὲ τὸν ἀποκλεισμό; Ὁ κύριος θὰ ἀστειεύεται!...

Ὡστόσο ὁ κακομοίρης ὁ Ρεμπουλλὲ δὲν εἶχε καμμιὰ ὄρεξι ν' ἀστειευθῆ!. Κάθε ἄλλο... Πέρασαν μερικὰ λεπτὰ ἀκόμη. Τέλος, δειλά, δειλά, ὁ κ. Ρεμπουλλὲ ἐπῆρε ἕνα κομμάτι ψωμὶ καὶ τὸ βούτηξε μέσ' στὴν πιατέλλα, λέγοντας:

—Ἂς δοκιμάσουμε τοὐλάχιστον τὴ σάλτσα!

Ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ δὲν εἶπε τίποτα.

—Ἔξοχο! Θαυμάσιο! φώναξε ὁ κ. Ρεμπουλλέ, ἀφοῦ ἔφαγε τὴ μπουκιά του. Καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρό,... ἐπανέλαβε τὸ πείραμα.

—Τρῶς!.. τρῶς!.. φώναξε μὲ φρίκη ἡ κυρία Ρεμπουλλέ. Μὰ γιατί νὰ ξαφνιάζομαι. Ἐσύ, ἔτσι πάντοτε ἤσουν ἄκαρδος!...

Ὁ κ. Ρεμπουλλὲ τότε ξέσπασε:

—Ἐγώ, ἄκαρδος!.. Θέλεις λοιπὸν νὰ σοῦ πῶ;... Ἡ Ρόζα, στὸ κάτω - κάτω ἔχει δίκηο! Ἕνα σκυλλὶ εἶνε πάντα σκυλλί! Δὲ ζοῦμε πειὰ σὲ καλοὺς καιρούς.... Δὲν πολιορκοῦν τὸ Παρίσι κάθε μέρα!.. Σκυλλί, λέει! Μὰ ἄλλοι τρῶνε ποντίκια, γάτους, ἱπποποτάμους κι' ὅλα τὰ ζῶα τοῦ ζωολογικοῦ κήπου. Θὰ προτιμοῦσα, βέβαια, νὰ μὴ βρισκόταν σ' αὐτὰ τὰ χάλια ὁ Ἀδόλφος! Μὰ ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε! Κι' ἔπειτα, διάβολε, ἂν δὲν τὸν φᾶμε, τί θὰ τὸν κάνουμε;...

Ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ σιωποῦσε, διστακτική. Ὁ Ρεμπουλλὲ βούτηξε ἀργά, τὸ πηροῦνι του στὴν πιατέλλα, καὶ δοκίμασε τώρα καὶ τὸ κρέας:

—Θαυμάσιο!.. εἶπε. Τί τὰ θέλεις! Εἶνε μαγειρεμένο θαυμάσια! Καὶ τί τρυφερό.. Εἶσαι κουτὴ νὰ ἐπιμένης... Ὅταν κρυώση, δὲν θἀξίζη τίποτα... Ἔλα τώρα, ἄσε τὶς κουταμάρες;..

Καί, σχεδὸν διὰ τῆς βίας, τῆς ἔβαλε μιὰ μπουκιὰ στὸ στόμα.

Ἡ κυρία Ρεμπουλλὲ τότε, ἀναστέναξε καὶ εἶπε:

—Αὐτὸ ποτέ μου δὲν θὰ τὸ φανταζόμουν...

Ὡστόσο κατάπιε τὴ μπουκιά της..

***

... Ἡ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου ἔμπαιναν μέσ' στὴν τραπεζαρία καὶ τὴ γέμιζαν μὲ μιὰ θερμὴ καὶ χαρούμενη θαλπωρή. Ὁ κ. Ρεμπουλλὲ ζήτησε τώρα κρασί...

Μισὴ ὥρα κατόπιν, ἡ κυρία Ρεμπουλλέ, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ γεμάτη τρυφερότητα στὰ κοκκαλάκια ποὺ εἶχε βάλει κατὰ τὴ συνήθειά της, στὴν ἄκρη τοῦ πιάτου της, εἶπε μὲ συγκίνησι:

—Τὸν καϋμένο τὸν Ἀδόλφο! Νὰ μὴ ζῆ νὰ τοῦ δώσουμε τὰ κόκκαλα.. Αὐτὸς τ' ἀγαποῦσε τόσο..

ΖΑΚ ΝΟΡΜΑΝ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

— Ὁ Ἀρλεκῖνος

Ξέρετε ποιὰ εἶνε ἡ καταγωγὴ τῆς πολύχρωμης μασκαράτας τοῦ Ἀρλεκίνου; Τὸ ἱστορικό της εἶνε πολὺ περίεργο καὶ ἐνδιαφέρον, ἰδίως τώρα μὲ τὴν Ἀποκρηά.

Στὴν Πέργαμο, τὴ γνωστὴ πόλι τῆς Ἰταλίας, ζοῦσε κάποτε ἕνα μικρό, φτωχὸ καὶ ἔξυπνο παιδάκι ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἀρλεκῖνο. Ὅλοι οἱ συμμαθηταί του τὸ ἀγαποῦσανε γιὰ τὴν καλὴ καρδιά του καὶ τὰ ἔξυπνα ἀστεῖα ποὺ τοὺς ἔλεγε.

Στὴν πόλι αὐτὴ συνήθιζαν, κάθε Ἀποκρηά, νὰ χαρίζουν οἱ γονεῖς στὰ παιδιά τους καὶ ἀπὸ ἕνα καινούργιο ἀποκρηάτικο κοστοῦμι.

Ὅλοι λοιπὸν οἱ συμμαθηταὶ τοῦ Ἀρλεκίνου εἶχαν τὴ μασκαράτα τους καὶ μόνον ἐκεῖνος δὲν εἶχε νὰ φορέση τίποτα. Ἤτανε, καθὼς εἴπαμε, πολὺ φτωχός.

—Τί θὰ φορέσης ἐσὺ τὴν Ἀποκρηά, Ἀρλεκῖνο; τὸν ρωτοῦσαν οἱ φίλοι του.

—Τὰ ροῦχα ποὺ φοράω τώρα, τοὺς ἀποκρίθηκε λυπημένος ὁ Ἀρλεκῖνος. Οἱ γονεῖς μου εἶνε πολὺ φτωχοὶ καὶ δὲν ἔχουνε νὰ μοῦ ἀγοράσουν καινούργια...

Οἱ φίλοι του τὸν λυπήθηκαν τότε, καὶ ἀποφάσισαν νὰ τοῦ στείλουν καὶ ὁ καθένας ἀπὸ ἕνα κομμάτι πανί, γιὰ νὰ φτειάξη ἕνα κοστοῦμι.

Ἡ μητέρα τοῦ Ἀρλεκίνου πῆρε ὅλα αὐτὰ τὰ πολύχρωμα κομμάτια, τὰ ἔρραψε καὶ ἔκανε τοῦ παιδιοῦ της μιὰ στολή.

Μὰ ἡ στολὴ αὐτὴ ἄρεσε τόσο πολύ, ὥστε ὅλοι οἱ φίλοι τοῦ Ἀρλεκίνου τὴν ἐζήλεψαν καί, τὴν ἐπομένην Ἀποκρηά, ζήτησαν ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους νὰ τοὺς φτειάξουν μιὰ ὅμοια φορεσιά.

Ἀπὸ τότε ἡ μόδα αὐτὴ ἐπεξετάθη καὶ ἐπεκράτησε σ' ὅλον τὸν κόσμο.

— Ἱστορικὰ πιάτα

Ὁ Αὔγουστος, βασιλεὺς τῆς Πολωνίας καὶ ἐκλέκτωρ τῆς Σαξωνίας, ἐξόδευε τακτικὰ ὑπέρογκα χρηματικὰ ποσὰ γιὰ νὰ ἱκανοποιῆ τὰ τρελλὰ γοῦστα του καὶ τὶς ἐξωφρενικὲς φαντασίες του.

Τὴν 26ην Ἰουνίου 1730, ἐνῶ ὁ στρατός του εἶχε κατασκηνώσει στὸ Ζεϊτὲν, στὶς ὄχθες τοῦ Ἔλβα, στὴ Σαξωνία, διέταξε νὰ κάνουν σ' ὅλους τοὺς στρατιώτας του — τριάντα χιλιάδες ἄνδρες! — ἕνα πολυτελέστατο τραπέζι!

Οἱ Πολωνοὶ καὶ οἱ Σάξωνες χρονικογράφοι ἀφιερώνουν κεφάλαια ὁλόκληρα γιὰ τὴν περιγραφὴ τοῦ λουκουλλείου αὐτοῦ γεύματος, κατὰ τὸ ὁποῖο σερβιρίσθησαν βώδια ψητὰ ὁλόκληρα καὶ γλυκίσματα τόσο μεγάλα, ὥστε τὰ ἔκοβαν μὲ τὸν μπαλτᾶ!...

Ἀλλὰ τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία εἶνε ὅτι ὁ βασιλεὺς Αὔγουστος εἶχε διατάξη νὰ φτειάξουν, ἀποκλειστικῶς γι' αὐτὸ τὸ γεῦμα, τριάντα χιλιάδες ξύλινα πιάτα, μὲ σκαλισμένα ἀπάνω τὴ χρονολογία ἐκείνη τῆς ἀξιομνημόνευτης ἡμέρας, συνοδευομένης ἀπὸ διάφορες παραστάσεις!...

Φαντασθῆτε τί κόπος χρειάστηκε γιὰ νὰ ἑτοιμασθοῦν αὐτὲς οἱ τριάντα χιλιάδες πιάτα.

Μόλις δὲ τελείωσε τὸ δεῖπνο, ὁ βασιλεὺς Αὔγουστος παρέταξε τὶς τριάντα χιλιάδες στρατιώτας του στὴ γραμμή, ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ἔλβα, καὶ τοὺς διέταξε νὰ ρίξουνε τὰ πιάτα τους στὸ ποτάμι, γιὰ νὰ μὴ χρησιμοποιηθοῦν ἄλλη φορά!..

— Ζῶα ποὺ νηστεύουν

Ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ μείνη πολλὲς μέρες χωρὶς νὰ φάη. Σχετικῶς ἔχουμε ἄπειρα παραδείγματα, ποὺ μᾶς πείθουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ περάση καὶ σαράντα μέρες χωρὶς νὰ βάλη τίποτα στὸ στόμα του.

Τὰ ζῶα ὅμως μποροῦν ν' ἀνθέξουν μιὰ τόσο παρατεταμένη νηστεία;

Φαίνεται πὼς ναί.

Ὑπάρχει, ἔξαφνα, ἕνα εἶδος ἰνδιάνου, ποὺ μπορεῖ νὰ βαστάξη καὶ σὲ τριακονθήμερο ἀκόμα νηστεία. Τὸ παράξενο δὲ μ' αὐτὸ τὸ ζῶο εἶνε ὅτι τὸ ἔνστικτο τὸ ὁδηγεῖ νὰ τηρῆ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς.

Αὐτὸ ἐξακρίβωσαν οἱ ζωολόγοι ποὺ τὸν εἶχαν ὑποβάλει σ' αὐτὴν τὴν καταναγκαστικὴ δίαιτα γιὰ νὰ πειραματισθοῦν ὅταν ἀπεφάσισαν καὶ τοῦδωσαν ἄφθονο φαΐ γιὰ νὰ ἐπανακτήση τὰς ἀπωλεσθείσας δυνάμεις του.

Ὁ ἰνδιάνος ὅμως, καταλαβαίνοντας ὅτι ἄν, ὕστερ' ἀπὸ τόσων ἡμερῶν νηστεία, ἔτρωγε πολύ, θὰ χαλοῦσε τὸ στομάχι του καὶ τὴν ὑγεία του, δὲν ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα στὸ φαΐ...

Στὴν ἀρχὴ ἤπιε λίγες γουλιὲς νερό, ὕστερα τσίμπησε πολὺ λίγο φαγητό, τὴν ἄλλη μέρα ἔφαγε περισσότερο καὶ μόνο ὕστερ' ἀπὸ μερικὲς μέρες ἄρχισε νὰ τρώη τὸ τακτικό του φαΐ.

Πολὺ ὡραῖο παράδειγμα γιὰ τὴ βουλημία πολλῶν ἀνθρώπων.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΡΙΑ ΣΤΟΥΑΡΤ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὅταν μάλιστα τὸν ἐρώτησαν σχετικῶς, ἐκεῖνος ἀπάντησε:

—Ὄχι!.... Ἀγαποῦσα τὴ βασίλισσα, μὰ ἡ βασίλισσα ἀγνοοῦσε πάντοτε τὸν ἔρωτά μου... Ἕνα ἄστρο σὰν κι' αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ ἕνα ταπεινὸ χορτάρι σὰν κ' ἐμένα;

Ἔτσι ὁ δυστυχισμένος Σατελὰρ ἀποκεφαλίστηκε.

Τὴν παραμονὴ τῆς ἐκτελέσεώς του, ἕνας ἄνθρωπος τοῦ ἐπῆγε στὴ φυλακή του ἐκ μέρους τῆς βασιλίσσης μὲ τὰ οἰκόσημά της—καὶ μὲ τὸ ἄρωμά της—γιὰ νὰ σκεπάσῃ μ' αὐτὸ τὰ μάτια του ἀπάνω στὸ ἰκρίωμα. Ὁ Σατελὰρ γέμισε μὲ φιλιὰ τὸ κομμάτι αὐτὸ τῆς λεπτῆς βατίστας, τὸ τελευταῖο δεῖγμα τοῦ ἀνισχύρου βασιλικοῦ οἴκτου, καὶ ἔπειτα, δίνοντάς το πάλι στὸν ἀγγελιοφόρο, τοῦ εἶπε μ' ἕνα μελαγχολικὸ χαμόγελο:

—Εὐχαριστῆστε ἐκ μέρους μου τὴ Μεγαλειότητά της, μὰ δὲν κάνει νὰ τὴ μεμφθοῦν ὅτι ἕνα δικό της μαντῆλι σκέπασε τὰ μάτια μου, ἔστω καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ αὐτὰ θὰ κλείσουν γιὰ πάντα.

***

Τὸ σκάνδαλο ποὺ ἐπροκάλεσε ἡ δίκη τοῦ Σατελὰρ δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ ἐξερεθίσῃ τὰ πνεύματα τῶν Σκώτων, ποὺ ἦσαν δυσμενῶς διατεθειμένα, ἐναντίον τῆς Μαρίας Στοῦαρτ.

Καὶ προηγουμένως εἴπαμε πῶς ἡ Μαρία Στοῦαρτ ἦταν καθολική, χωρὶς ὅμως μ' αὐτὸ νὰ ἀντιτίθεται καθόλου στοὺς διαμαρτυρομένους οἱ ὁποῖοι ἐπικρατοῦσαν τότε στὴ χώρα της. Παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως, ἐκεῖνοι ἦσαν δυσαρεστημένοι μαζύ της καὶ διαρκῶς προσπαθοῦσαν νὰ ἐξεγείρουν τὸ λαὸ ἐναντίον της. Αἰτία ὅλης αὐτῆς τῆς δυσαρεσκείας ἦταν ὅτι ἡ Μαρία εἶχε μέσ' στὸ παλάτι της τὸ ἰδιαίτερο παρεκκλήσιό της μὲ τοὺς καθολικούς του ἱερεῖς. Ἂν μάλιστα ἡ βασίλισσα δὲν τοὺς ἀπειλοῦσε ὅτι θὰ παρητεῖτο ἀπὸ τὸ θρόνο της καὶ θὰ ξαναγύριζε στὴ Γαλλία, ἀσφαλῶς θὰ τῆς ἔκαιγαν τὸ παρεκκλήσιο μαζὺ μὲ τοὺς ἱερεῖς του.

Οἱ φίλοι τῆς Μαρίας, βλέποντάς την ἐκτεθειμένην ἔτσι στὴ λύσσα τοῦ φανατισμοῦ τῶν εὐγενῶν καὶ τοῦ ὄχλου, τὴν συμβούλευσαν νὰ συνάψῃ δεύτερο γάμο. «Ἕνας σύζυγος θὰ σᾶς προστατεύσῃ!» τῆς εἶπαν.

Καὶ ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἐλισσάβετ, μὲ τὴν ὁποία εἶχε συμφιλιωθῆ ἐντωμεταξὺ (συμφιλίωσις ὑποκριτικὴ ἐκ μέρους τῆς Ἐλισσάβετ) τὴν ἐβίαζε νὰ παντρευτῇ. Ἔφθασε μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νὰ τῆς προτείνῃ γιὰ σύζυγο τὸν κόμητα τοῦ Λαΐκαστερ, ἕναν ἀπὸ τοὺς φίλους της. Μὰ ἡ Μαρία ἦταν ἀρκετὰ ἔξυπνη, ὥστε νὰ μὴν πιαστῇ στὴν παγίδα της.

Μνηστῆρες γιὰ νὰ διαλέξῃ ὑπῆρχαν ἄλλωστε πολλοὶ καὶ ἐκλεκτοί: μεταξὺ αὐτῶν ἦταν ὁ ἀρχιδοὺξ Κάρολος, ὁ διάδοχος τοῦ Ἱσπανικοῦ Θρόνου δὸν Κάρλος, ὁ δοὺξ τοῦ Ἀνζόν.. Ἦταν ἀκόμη καὶ ὁ λόρδος Ροβέρτος Ντάρνλεῦ, γυιὸς τοῦ κόμητος τοῦ Λέννοξ καὶ ἐξάδελφός της...

Ὁ Ροβέρτος Ντάρνλεϋ ἦταν ὡραῖος, νεώτατος—μόλις εἴκοσι χρόνων—καὶ ἐπιπλέον ἦταν καθολικός. Ἔτσι ἡ Μαρία ἀκούγοντας μᾶλλον τὴ φωνὴ τῆς καρδιᾶς της, παρὰ τὰ συμφέροντα τῆς πολιτικῆς, τὸν ἐδιάλεξε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸν παντρεύτηκε στὶς 29 Ἰουλίου 1565.

Δὲν εἶχαν ὅμως τελειώσει οἱ τελετὲς τοῦ γάμου αὐτοῦ ὅταν οἱ εὐγενεῖς διαμαρτυρόμενοι τῆς Σκωτίας, ἀκολουθῶντας τὶς μυστικὲς ὑποδείξεις τῆς Ἐλισσάβετ τῆς Ἀγγλίας καὶ ἔχοντας ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἴδιο τὸν φυσικὸ ἀδελφὸ τῆς Μαρίας Στοῦαρτ, λόρδο Τζέϊμς, κόμητα τοῦ Μούρραιη, ἐκήρυξαν ἐπανάστασι ἐναντίον της.

Ἡ βασίλισσα καὶ ὁ βασιλεὺς—γιατὶ μετὰ τὸ γάμο της ἡ Μαρία μοιράστηκε μὲ τὸ Ροβέρτο Ντάρνλεϋ τὸν βασιλικὸ τίτλο καὶ τὴν ἐξουσία—ὑποστηριζόμενοι ἀπὸ ἕνα ἰσχυρὸ στράτευμα δεκαοκτὼ χιλιάδων ἀνδρῶν, ἐβάδισαν ἐναντίον τῶν ἐπαναστατῶν, οἱ ὁποῖοι μὴ βρίσκοντας ὅπως ἐλογάριαζαν καμμιὰ ὑποστήριξι ἀπὸ τὸ λαό, ἀναγκάστηκαν νὰ διασκορπιστοῦν καὶ νὰ καταφύγουν στὴν Ἀγγλία. Μὰ ἡ Ἐλισσάβετ, συνεχίζοντας τὴν ὑποκριτικὴ πολιτική της καὶ ἀπέναντι ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἡ ἴδια εἶχε παρακινήσει γιὰ νὰ ἐπαναστατήσουν, τοὺς ἔδιωξε μὲ τὸν πιὸ αἰσχρὸ τρόπο καὶ φυλάκισε πολλοὺς ἀπ' αὐτούς.

***

Ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἐλισσάβετ, ἡ ἀντίζηλος καὶ θανάσιμος ἐχθρὰ τῆς Μαρίας Στοῦαρτ

Ὅλα μᾶς ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Μαρία Στοῦαρτ ἔτρεφε τὰ καλύτερα αἰσθήματα ἀπέναντι τοῦ Ροβέρτου Ντάρνλεϋ, ὅταν τὸν παντρεύτηκε. Εἴπαμε ἤδη ὅτι μοιράστηκε μαζύ του τὸ βασιλικὸ τίτλο τῆς Σκωτίας· ἐπίσης ἀποφάσισε ὅπως συνυπογράφη μαζύ του σὲ ὅλα τὰ δημόσια ἔγγραφα καὶ νὰ συμμερίζεται μαζύ του ὅλα τ' ἀγαθὰ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας... Ὥστε, καθὼς βλέπετε, δὲν εἶχε τίποτε γιὰ νὰ παραπονεθῇ ἐναντίον της ὁ νεαρὸς αὐτὸς εὐγενής, ὁ ὁποῖος εἶχε ὑψωθῆ μέχρι τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου μιᾶς ὡραίας καὶ νεαρᾶς βασσιλίσσης, προτιμηθεὶς ἀπ' αὐτὴ μέσ' ἀπὸ πεντέξη ἄλλους ἰσχυροὺς μνηστῆρας, δοῦκας καὶ πρίγκηπας...

Μὰ ἡ Μαρία Στοῦαρτ δὲν ἄργησε ν' ἀντιληφθῇ πῶς ὁ σύζυγός της ἦταν εὐχάριστος ἐξωτερικῶς μόνο... Γι' αὐτὸ καὶ σὲ λίγο ἔπαψε, μὲ μεγάλη της θλίψι ἴσως, νὰ τὸν ἐκτιμᾶ καὶ νὰ τὸν ἀγαπᾶ καί, μετανοιώνοντας γιὰ τὶς ἄπειρες καλοσύνες ποὺ τοῦ εἶχε κάνει, ἀποφάσισε στὸ ἑξῆς νὰ εἶνε πιὸ ἐπιφυλακτικὴ ἀπέναντί του στὶς ἐνδείξεις τῆς ἐμπιστοσύνης της.

Ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα ἐλαττώματα τοῦ Ροβέρτου Ντάρνλεϋ ἦταν ὅτι δὲν εἶχε καθόλου πνεῦμα. Ἦταν, κυριολεκτικῶς, ἕνας ἠλίθιος, ἕνας ἀπὸ τοὺς δυσαρέστους ἐκείνους ἠλιθίους ποὺ φαντάζονται ὅτι οἱ ἄλλοι τοὺς ὀφείλουν τὰ πάντα, ἐνῶ αὐτοὶ δὲν ὀφείλουν τίποτε στοὺς ἄλλους... Νόμιζε πὼς ἡ Μαρία Στοῦαρτ ἔπρεπε νὰ τὸν παντρευτῇ γιατ' ἦταν ὡραῖος καὶ γι' αὐτὸ ἔπρεπε ἀκόμα νὰ τοῦ εἶνε εὐγνώμων... Νόμιζε ἐπίσης πὼς ἡ Μαρία Στοῦαρτ τὸν εἶχε ἀνακηρύξει συμβασιλέα της, γιατὶ εἶχε ἐκτιμήσει τὶς ἀρετές του καὶ προπάντων γιατὶ καταλάβαινε πὼς θὰ τῆς ἦταν χρήσιμος στὴ διακυβέρνησι τῆς χώρας της... Γι' αὐτὸ ἐκείνη ἔπρεπε νὰ τοῦ εἶνε εὐγνώμων ἐπειδὴ τὸν εἶχε ἀνακηρύξει βασιλέα...

Ἦταν ἠλίθιος, ἀχάριστος, πονηρός.. Μὰ δὲν εἶνε μόνο αὐτὰ τὰ ἐλαττώματά του... Εἶχε καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμα... Κ' ἐν πρώτοις ἦταν μέθυσος. Ναί, μέθυσος σὲ ἡλικία μόλις εἴκοσι χρόνων... Ἔπειτα ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κρασί, ἀγαποῦσε καὶ τὶς γυναῖκες. Τὶς ἀγαποῦσε ὅμως μ' ἕναν τρόπο περίεργο, μ' ἕνα τρόπο ἐντελῶς δικό του... Δὲν τὶς ἤθελε νὰ εἶνε ὡραῖες καὶ χαριτωμένες. Ὤ, αὐτὸ δὲν τὸν ἐνδιέφερε καθόλου. Ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐνδιέφερε ἦταν τὸ πάχος!... Ἤθελε τὶς γυναῖκες νὰ εἶνε παχειές! Γι' αὐτὸ καὶ πολλοὶ ἱστορικοὶ ποὺ τὸν εἰρωνεύονται γιὰ τὴν προτίμησί του αὐτή, λένε ὅτι κατὰ λάθος ὁ Ροβέρτος Ντάρνλεϋ γεννήθηκε στὴ Σκωτία, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε γεννηθῇ στὴν Τουρκία.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὰ ποὺ σᾶς εἴπαμε, ἦταν φυσικὸ ἡ ὡραία, χαριτωμένη καὶ λεπτὴ Μαρία Στοῦαρτ νὰ μὴν τοῦ ἀρέσῃ καθόλου... Κι' αὐτὴ ὅμως δὲν ἄργησε νὰ τὸν ἀποστραφῇ, πρᾶγμα τοῦ ὁποίου ἐκεῖνος ἐπωφελήθηκε γιὰ ν' ἀρχίσῃ τοὺς... χονδροειδεῖς ἔρωτάς του μὲ γυναῖκες οἱ ὁποῖες δὲν ἐταίριαζαν καθόλου σ' ἕνα βασιλέα...

Ἕνα βράδυ τοῦ Ὀκτωβρίου, ἡ Μαρία Στοῦαρτ, βλέποντας τὸν ὑπέροχο καιρὸ ποὺ ἔκανε ἔξω, ἔννοιωσε τὴν ἐπιθυμία νὰ κάνῃ ἕνα περίπατο στοὺς κήπους τῶν ἀνακτόρων της...

Συνοδευομένη ἀπὸ μιὰ μόνο ἀπὸ τὶς κυρίες τῆς τιμῆς της, τὴν κόμησσα Μελβίλ, ἡ βασίλισσα ἐβάδιζε ἐπὶ μισὴ ὥρα περίπου μὲ βῆμα ἀργὸ κάτ' ἀπ' τὰ μεγάλα δέντρα τοῦ πάρκου. Ἄξαφνα, καθὼς περνοῦσαν ἀπὸ ἕνα περίπτερο, ὅπου κατοικοῦσε ἕνας ἀπὸ τοὺς κηπουροὺς ὀνόματι Βίλλιαμ Μπόγκε, ἡ Μαρία νόμισε πὼς ἄκουσε μέσ' ἀπὸ τὸ σπίτι τὴ φωνὴ τοῦ συζύγου της.

Κ' ἡ κόμησσα Μελβὶλ ἀνεγνώρισε κι' αὐτὴ τὴ φωνὴ τοῦ βασιλέως, μά, ὅταν ἡ βασίλισσα τὴν ἐρώτησε σχετικῶς, τῆς ἀπάντησε πὼς εἶχε κάνει λάθος... Ἡ Μαρία τὴν ἐπίστεψε κ' ἑτοιμάστηκε νὰ συνεχίσῃ τὸν περίπατό της...

Μὰ ἔξαφνα γέλια δυνατὰ ποὺ ἀκούστηκαν καὶ πάλι μέσα στὸ σπίτι, τὴν ἐσταμάτησαν. Ὤ, αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν εἶχε γελαστῇ... Ὁ βασιλεὺς βρισκόταν μέσα στὸ περίπτερο καὶ ἦταν αὐτὸς ποὺ γελοῦσε... Μὰ μὲ ποιὸν γελοῦσε καὶ γιατὶ γελοῦσε;...

—Μεγαλειοτάτη!... φώναξε ἡ κόμησσα προσπαθῶντας νὰ συγκρατήσῃ τὴ Μαρία ἡ ὁποία διευθυνόταν τρέχοντας πρὸς τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ.

Μὰ ἡ περιέργεια τῆς Μαρίας εἶχε ἐρεθισθῆ... Ἡ περιέργειά της μόνο, ὄχι ἡ ζήλεια της... Ὡστόσο, οὔτε μποροῦσε καὶ νὰ ὑποψιασθῇ τὸ θέαμα ποὺ θἄβλεπε σὲ λίγο, μπαίνοντας στὸ περίπτερο... Ἕνα θέαμα ἐλάχιστα κολακευτικὸ γιὰ μιὰ σύζυγο καὶ προπάντων μιὰ σύζυγο βασίλισσα...

Ὁ Βίλλιαμ Μπόγκε, ὁ κηπουρὸς εἶχε γιὰ σύζυγο μιὰ χοντρογυναίκα, ἡ ὁποία εἶχε κάνει μεγάλη αἴσθησι στά... λεπτὰ γοῦστα τοῦ Ροβέρτου Ντάρνλεϋ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπήγαινε ταχτικά, δυὸ - τρεῖς φορὲς τὴ βδομάδα καὶ τὴν ἐπεσκέπτετο...

Αὐτὸ γινόταν ἐν γνώσει τοῦ συζύγου της ὁ ὁποῖος πληρωνόταν ἀδρότατα ἀπὸ τὸν βασιλέα.

Ἡ βασίλισσα ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ περιπτέρου. Μὰ ἀμέσως μιὰ κραυγὴ ὀργῆς καὶ βδελυγμίας ξέφυγε ἀπὸ τὸ στόμα της, καθὼς εἶδε τὴ γυναίκα τοῦ κηπουροῦ καθισμένη πλάϊ - πλάϊ στὸ βασιλέα μὲ τὸν πιὸ τρυφερὸ τρόπο, μπρὸς σ' ἕνα τραπέζι γεμᾶτο φαγητὰ καὶ ποτά...

Ἀκούγοντας τὴν κραυγὴ τῆς βασιλίσσης, ὁ Ντάρνλεϋ, ὁ ὁποῖος εἶχε γυρισμένη τὴν πλάτη του πρὸς τὴν πόρτα, στράφηκε καὶ ἀναγνώρισε τὴ γυναίκα του. Ἀμέσως μὲ τὸν πιὸ κτηνώδη τρόπο, ἅρπαξε τὴ γυναίκα τοῦ κηπουροῦ, τὴν ὁποία προηγουμένως ἀγκάλιαζε τόσο τρυφερὰ καὶ τὴν ἐπέταξε σὰν ἕνα ὄγκο σαρκῶν, ἀπάνω σὲ κάτι δεμάτια ἀπὸ χόρτα ποὺ βρισκόντουσαν στὴ γωνία...

Ἡ κτηνωδία του αὐτή, τὴν ὁποία ἔκανε γιὰ νὰ κολακεύσῃ τὴ γυναίκα του, ἐπῆγε χαμένη...

Ὅταν ὁ ἔνοχος σύζυγος, ὁ ὁποῖος εἶχε ξεμεθύσει ἄξαφνα, τόλμησε νὰ ὑψώσῃ τὰ ἀπὸ ντροπὴ χαμηλωμένα μάτια του πρὸς τὴν Μαρία Στοῦαρτ, ἐκείνη εἶχε ἐξαφανιστεῖ...

***

Ἐζοῦσε τότε στὴν αὐλὴ τῆς Σκωτίας, ἕνας ἰταλὸς ἀπὸ τὸ Πεδεμόντιο, ὀνομαζόμενος Δαβὶδ Ρίτζιο, ὁ ὁποῖος ἀπελάμβανε μεγάλης εὐνοίας ἐκ μέρους τῆς βασιλίσσης.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΝΑΣ ΣΤΟΛΟΣ ΠΟΥ ΔΙΑΠΛΕΕΙ ΤΗΝ... ΞΗΡΑ

Τὸ σατανικὸ σχέδιο τοῦ Μωάμεθ τοῦ Κατακτητοῦ κατὰ τὴν πολιορκία τῆς Πόλης. Στόλος ποὺ διαπλέει... χωράφια καὶ βουνά. Ναῦτες ποὺ κρατοῦνε κουπὶ στὸν... ἀέρα. Πλοῖα ποὺ γλυστροῦν στὴν κατηφοριὰ τοῦ βουνοῦ καὶ πέφτουν στὴ θάλασσα. Ἡ κατάπληξι τῶν πολιορκουμένων μὲ τὸ ἀπροσδόκητο θέαμα, κλπ.

Πολλὰ παράδοξα καὶ πρωτοφανῆ ἔγιναν κατὰ τὴν πολιορκία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοὺς Τούρκους στὰ 1453. Καί, δυστυχῶς, μόνο τὸ θαῦμα τῆς καθόδου ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἀγγέλου μὲ πύρινη ρομφαία, ὁ ὁποῖος θὰ κατέκαιε, θὰ συνέτριβε καὶ θὰ σκόρπιζε τοὺς ἀλλοπίστους γιὰ νὰ σώσῃ τὴ «Θεοφύλακτο», ὅπως ἐπερίμεναν οἱ Βυζαντῖνοι, δὲν ἔγινε.

Τὸ γεγονὸς ὅμως ποὺ ξεπερνᾶ ὅλα τ' ἄλλα σὲ παραδοξότητα καὶ ἐγγίζει πειὰ τὰ ὅρια τοῦ ἀπίστευτου, εἶνε ὁ διάπλους τῶν... λόφων τοῦ Πέραν, ἀπὸ ἕνα τμῆμα τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, ὁ ὁποῖος βρισκόταν στὸ Βόσπορο καὶ ἤθελε νὰ περάσῃ στὸν Κεράτιο.

Τὸ στρατήγημα αὐτό, ποὺ σήμερα μόνο εἰρωνικὰ χαμόγελα μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ, ἦταν γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλοφυέστερα στρατηγικὰ σχέδια ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ συλλάβῃ τὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀλλὰ ἂς ἀφηγηθοῦμε τὰ πράγματα μὲ τὴ σειρά τους. Ὅπως εἶνε γνωστὸ ἡ Κωνσταντινούπολις προστατευόταν ἀπὸ τὰ περίφημα καὶ ὡς ἀπόρθητα θεωρούμενα τείχη της, τὰ ὁποῖα ἄρχιζαν ἀπὸ τὴ θάλασσα τῆς Προποντίδος, περιέβαλλαν ὁλόκληρη τὴν παληὰ πόλι (τὴ σημερινὴ Σταμπούλ) καὶ ἔφταναν ὣς τὸ μυχὸ τοῦ Κερατίου κόλπου. Αὐτὸ ἦταν τὸ χερσαῖο λεγόμενο τμῆμα τῶν τειχῶν ποὺ προστάτευε τὸ Βυζάντιο ἀπὸ τὸ Νότο, τὴ Δύση καὶ τὸ Βορρᾶ. Ἀνατολικὰ προστατευόταν ἀπὸ τὸν Κεράτιο κόλπο. Εἶχε καὶ πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ ἕνα τεῖχος, ὄχι ὅμως καὶ τόσο ἰσχυρό.

Ἡ πολιορκία ἄρχισε στὶς 5 Ἀπριλίου τοῦ 1453 ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ χερσαίου τείχους καὶ ὅσο περνοῦσαν ἡ μέρες στένευε καὶ περισσότερο. Οἱ Βυζαντῖνοι παρὰ τὴ ψυχική τους κατάπτωσι ἀμυνόντουσαν μὲ ἀφάνταστη γενναιότητα, μὲ λύσσα, μπορεῖ νὰ πῆ κανείς. Εἶχαν τὸ θάρρος τῶν ἀπελπισμένων καὶ πολεμοῦσαν πειά, τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνα.

Ὁ Μωάμεθ ὁ Κατακτητής, βλέποντας ὅτι μὲ τὴν παράτασι τῆς πολιορκίας, ὁ στρατός του ἀποδεκατίζετο συνεχῶς, ἐνῶ τὰ τείχη τῆς «Θεοφυλάκτου» ἐξακολουθοῦσαν νὰ ὑψώνωνται ἀκατάλυτα, σκέφτηκε τότε νὰ ἐφαρμώσῃ ἕνα ἄλλο σχέδιο: Νὰ προσβάλῃ καὶ τὸ πρὸς τὸν Κεράτιο ἀνατολικὸ τεῖχος, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ποὺ ἦταν καὶ τὸ ἀσθενέστερο.

Πῶς νὰ περάσῃ ὅμως ὁ στόλος του ἀπὸ τὴν Προποντίδα, στὸν Κεράτιο καὶ ν' ἀποβιβάσῃ στρατὸ ἐκεῖ γιὰ νὰ ἐπιτεθῇ ἐναντίον τοῦ Ἀνατολικοῦ τείχους; Ἡ ἐπιχείρησις αὐτὴ δὲν ἦταν καθόλου εὔκολη. Οἱ Βυζαντῖνοι εἶχαν φράξει τὸ στόμιο τοῦ Κερατίου, μέσα στὸν ὁποῖο εἶχαν κλείσει ὅλο τους τὸ στόλο, μὲ τὴν περίφημη τεραστία ἁλυσσίδα, ἡ ὁποία ἐμπόδιζε τὸ πέρασμα στὰ τουρκικὰ πλοῖα.

Μποροῦσε, βέβαια, ὁ Μωάμεθ νὰ στήσῃ δυὸ - τρία ἀπὸ τὰ περίφημα κανόνια του στὸ ἀντικρυνὸ ὕψωμα τοῦ Γαλατᾶ καὶ νὰ χτυπήσῃ ἀποκεῖ τὸ Ἀνατολικὸ τεῖχος, ὅπως χτυποῦσε καὶ τὰ χερσαῖα, ἀλλὰ ὁ Γαλατᾶς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν ἀποικία τῶν Γενουηνσίων καὶ ἂν ὁ Μωάμεθ παραβίαζε τὸ ἔδαφός του, θἄβλεπ νὰ φτάνουν ἐναντίον του οἱ στόλοι καὶ οἱ στρατοὶ τῆς Γένουας.

Καθὼς ἔκανε τὶς τολμηρὲς αὐτὲς σκέψεις, τοῦ ἦρθε ἄξαφνα στὸ μυαλὸ μιὰ σατανικὴ πραγματικὰ ἔμπνευσι: θὰ διεπεραίωνε διὰ... ξηρᾶς ἕνα τμῆμα τοῦ στόλου του στὸν Κεράτιο κόλπο, περνῶντας το ἀπὸ τὸ λόφο τοῦ Πέραν!... Ἔτσι, δὲν θὰ παρεβίαζε καὶ τὴν οὐδετερότητα τῆς ἀποικίας τῶν Γενουηνσίων.

Ἀμέσως, χωρὶς νὰ φανερώσῃ σὲ κανέναν τὸ τρομερό του σχέδιο, ἔδωκε διαταγὴ νὰ συγκεντρωθοῦν στὴν Εὐρωπαϊκὴ ἀκτὴ τοῦ Βοσπόρου, ὅπου ἦταν ἀραγμένος ὁ στόλος του, χιλιάδες στρατιῶτες καὶ ἐργάτες ξυλοκόποι.

Ἕνα μέρος ἀπὸ τοὺς ἐργάτες, αὐτοὺς τοὺς διέθεσε νἀνοίξουν ἕνα πλατὺ δρόμο, ὁ ὁποῖος ἄρχιζε ἀπὸ τὸ σημερινὸ προάστειο τοῦ Βοσπόρου τὸ Μπεσικτάς, ἀνηφόριζε πρὸς τὸ λόφο τοῦ Πέραν, ἔφτανε ὣς τὴν κορυφή του, στὴ θέσι ἀκριβῶς τοῦ Πέραν ποὺ λέγεται σήμερα «Σταυροδρόμι» καὶ ἀπὸ 'κεῖ ἀκολουθῶντας παράλληλα τὸ ΒΔ τεῖχος τοῦ Γαλατᾶ, κατηφόριζε καὶ κατέληγε στὸν Κεράτιο.

Μωάμεθ ὁ Β', ὁ Κατακτητὴς

Ἐνῶ τὸ ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς χιλιάδες αὐτὲς τῶν ἐργατῶν ἄνοιγε τὸν πλατὺ αὐτὸ δρόμο, τὸ ἄλλο ἔκοβε μεγάλα δέντρα, τὰ ὁποῖα, ἀφοῦ τὰ ξεφλούδιζαν, τὰ ἔστρωναν κάτω στὸ ἕνα καὶ στὸ ἄλλο μέρος τοῦ δρόμου σὰν γραμμὲς σιδηροδρόμου. Κατὰ κανονικὰ δὲ διαστήματα στὸ μῆκος τοῦ δρόμου, εἶχαν ἐγκαταστήσῃ μεγάλα βαροῦλκα καὶ τροχαλίες.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε ὅλη αὐτὴ ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία ὁ Σουλτᾶνος ἔστειλε στὸ Γαλατᾶ καὶ ἐπρομηθεύθη ὀκάδες ὁλόκληρες λίπος καὶ λάδι μὲ τὰ ὁποῖα διέταξε καὶ ἄλειψαν τὶς γραμμὲς τοῦ περιεργότατου τούτου ξύλινου τροχιοδρόμου.

Ὅλα αὐτὰ ἔγιναν σὲ ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα καὶ ἀμέσως ἄρχισε ἡ παραδοξότατη... ἀναρρίχησι τοῦ στόλου τοῦ Μωάμεθ ἀπὸ τὸ Βόσπορο πρὸς τὸ λόφο τοῦ Πέραν.

Τὰ πλοῖα—ποὺ δὲν ἦσαν μεγαλείτερα ἀπὸ τὰ μεγάλα καΐκια τῆς ἐποχῆς μας—εἶχαν τοποθετηθῆ ἀπάνω σὲ εἰδικὲς ξύλινες σκάφες καὶ ὕστερα ἀπὸ κατάλληλους χειρισμοὺς τῶν βαρούλκων καὶ τῶν τροχαλιῶν, σέρνονταν δεμένα μὲ χοντρὰ καραβόσκοινα πρὸς τὸν ἀνήφορο μὲ τὰ πληρώματά τους μέσα καὶ μ' ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια.

Τὸ πρᾶγμα, ὅπως λένε ὅλοι οἱ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς καὶ ὅπως ἦταν πολὺ φυσικό, φάνηκε παραδοξότατο καὶ διασκεδαστικώτατο στοὺς Τούρκους ναῦτες. Γέλια, χάχανα, κραυγὲς θριάμβου, φασαρία, ἀντηχοῦσαν ἀπὸ τ' ἀνελκυόμενα καράβια. Μερικοὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ναῦτες καθὼς τραβιόντουσαν μαζὺ μὲ τὰ καράβια τους πρὸς τὸν ἀνήφορο, ἔκαναν τάχα πὼς τραβοῦσαν κουπί, χτυπῶντας μὲ τὰ κουπιά τους τὸν.... ἀέρα. Ὅπως μάλιστα φούσκωναν καὶ τὰ ἁπλωμένα πανιὰ τῶν πλοίων ἀπὸ τὸν ἀέρα ποὺ φυσοῦσε ἂν ἔβλεπε κανεὶς τὸ στόλο αὐτὸ ἀπὸ μακρύτερα, εἶχε τὴν ἐντύπωσι ὅτι..... διέπλεε τὰ χωράφια καὶ τὰ ἀμπέλια τοῦ λόφου τοῦ Πέραν.

«Ἦταν παράδοξο τὸ θέαμα, λέει ὁ χρονογράφος Κριτόβουλος, ἀπίστευτο. Ὅποιος δὲν ἔτυχε νὰ βρεθῇ ἐκεῖ καὶ νὰ βλέπῃ τὰ πλοῖα αὐτά, ποὺ ἔπλεαν στὴν ἐπιφάνεια τῶν χωραφιῶν σὰ νὰ βρίσκονταν στὴ θάλασσα μαζὺ μὲ ὅλα τους τὰ πληρώματα καὶ τὰ ἐξαρτήματα, δὲν εἶνε δυνατὸ νὰ πιστέψῃ. Σ' ἐμένα τὸ κατόρθωμα αὐτὸ φαίνεται μεγαλείτερο ἀπὸ τὸ σχέδιο τοῦ Ξέρξου νὰ διατρυπήσῃ τὸν Ἄθω καὶ ἂν δὲν τὸ εἶχα δῆ μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια, θὰ τὸ θεωροῦσα ὡς ἕνα χονδροειδὲς ψέμμα».

Ἀλλὰ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Τούρκων ναυτῶν τῶν καραβιῶν τῆς... ξηρᾶς ἦταν ἀπερίγραπτος, ὅταν ἔφταναν στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου τοῦ Πέραν καὶ εἶδαν ἀπὸ κεῖ ν' ἁπλώνεται κάτ' ἀπ' τὰ μάτια τους τὸ αἰώνιο Βυζάντιο, ἡ «Θεοφύλακτος Πόλις» μὲ τὰ μεγαλοπρεπέστατα κτίριά της, τὴν Ἁγιὰ Σοφιά, τὸν Ἱππόδρομο καὶ τὰ παλάτια της: Ὅπως δὲ λέει ἕνας ἄλλος χρονογράφος, ὁ Δούκας: «ἄλλος τύμπανον, ἕτερος σάλπιγγα κρούων, ἐμελῴδει θαλάσσιον μέλος».

Μόλις τὸ κάθε καράβι ἔφτανε στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου τοῦ Πέραν, οἱ ναῦτες συμμάζευαν ἀμέσως τὰ πανιὰ καὶ ἀμέσως ἐκεῖνο γλυστροῦσε ἀπάνω στὶς ξύλινες ράγες πρὸς τὸν κατήφορο καὶ σὲ λίγο ἔπεφτε μέσα στὸν Κεράτιο. Οἱ ναῦτες ἀλλαλάζοντας θριαμβευτικά, ἐξακολουθοῦσαν νὰ κωπηλατοῦν χτυπῶντας μὲ τὰ κουπιὰ τὸν ἀέρα.

Τὰ Βυζαντινὰ πλήθη ποὺ μυρμήκιαζαν στοὺς δρόμους καὶ στὶς πλατεῖες κοντὰ στὴν Ἁγιὰ Σοφιά, εἶχαν ἀπομείνει μαρμαρωμένα ἀντικρύζοντας τὸ ἀναπάντεχο αὐτὸ θέαμα.

Τόσο παράξενο καὶ τόσο ἀλλόκοτο τοὺς φαινόταν, ὥστε ἄρχισαν νὰ γελοῦν ἕνα γέλιο νευρικὸ καὶ ἄχαρο.

Ἑβδομῆντα ὣς ἑβδομηνταδυὸ καράβια τοῦ Μωάμεθ ἔκαμαν τὴν ἡρωϊκὴ καὶ κωμικὴ μαζὺ ἀναρρίχησι στὸ λόφο τοῦ Πέραν γιὰ νὰ περάσουν ἀπὸ τὸ Βόσπορο στὸν Κεράτιο.

Ὡστόσο, τὸ τεῖχος τοῦ Κερατίου δὲν ἐκυριεύθη οὔτε ὕστερ' ἀπὸ τὸν ἀλλόκοτο αὐτὸ διάπλουν τῆς ξηρᾶς. Αὐτὰ ἔγιναν κατὰ τὶς 22 Ἀπριλίου ἐνῶ ἡ «Αἰωνία Πόλις» ἐκυριεύθη στὶς 29 Μαΐου ὅπως εἶνε γνωστό.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῆς τῶν Τούρκων ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι σ' ὅλο τὸν κόσμο γιὰ τὴ στρατηγικότητά της καὶ γιὰ τὰ ὀλέθρια ἠθικὰ ἀποτελέσματα, ποὺ ἐξήσκησε στὶς ψυχὲς τῶν πολιορκουμένων οἱ ὁποῖες ἦσαν ἄλλωστε τόσο συντριμμένες καὶ κουρασμένες ἀπὸ τὴν πολιορκία τῶν χερσαίων τειχῶν, ποὺ εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὶς πέντε Ἀπριλίου καὶ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα ὅλο καὶ στένευε.

Τὰ Βυζαντινὰ πλοῖα ποὺ ὅπως εἴπαμε εἶχαν κλειστῆ μέσα στὸν Κεράτιο, δὲν ἐτόλμησαν νὰ πειράξουν καθόλου τοὺς ἐνοχλητικωτάτους αὐτοὺς ἐπισκέπτες των, γιατὶ σὲ μιὰ παρόμοια ἀπόπειρά τους θὰ βομβαρδίζονταν ἀπὸ τὰ κανόνια τοῦ Ζαγανοῦ πασᾶ, ποὺ κατεῖχε τὴν κορυφὴ τοῦ λόφου τοῦ Γαλατᾶ. Μιὰ μάλιστα ἀπὸ τὶς τεράστιες πέτρινες ὀβίδες του εἶχε ἤδη χτυπήσει ἕνα Βυζαντινὸ πλοῖο, τὸ ὁποῖον μὲ φρίκη εἶδαν οἱ πολιορκούμενοι νὰ βυθίζεται στὴ θάλασσα ἐνῶ οἱ ναῦτες του ἄφηναν ἀπελπισμένες κραυγές.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ ἀπελπισία, ἡ ἀπόγνωσις, ἄρχισε νὰ κυριεύῃ τὶς ψυχὲς τῶν Βυζαντινῶν. Ὁ Μέγας Δικέφαλος, ἄρχισε νὰ χαμηλώνῃ τὶς φτεροῦγες του τσακισμένες ὥσπου, μετὰ πέντε βδομάδες, ἔπεσε ἀπὸ τὰ ὕψη του, κουφάρι ματοκυλισμένο, ἄψυχο...

ΓΝΩΜΙΚΑ

—Τί ἀξία θἄχαν τὰ λουλούδια, τὰ πουλιά, ὁ ἥλιος καὶ ὅλες οἱ καλλονὲς τῆς φύσεως, ἂν δὲν ὑπῆρχε στὸν κόσμο ἡ ἀγάπη;

—Ἡ ἀγάπη εἶνε κάτι τόσο λεπτό, ὥστε μπορεῖ νὰ τὴν πληγώσῃ κ' ἕνα ροδοπέταλο.

—Ἡ εὐτυχία εἶνε μιὰ πάλλευκη χιονισμένη ἔκτασι καὶ ἡ παραμικρὴ κηλίδα θὰ τῆς χαλοῦσε τὴν ἁρμονία.

ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΦΡΙΚΗ, ΑΝΑΤΡΙΧΙΛΑ, ΤΡΟΜΟΣ

ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ, ΟΙ ΒΡΥΚΟΛΑΚΕΣ, ΟΙ ΔΑΙΜΟΝΕΣ, ΟΙ ΜΑΓΟΙ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

[Τοῦ Δομινικανοῦ μοναχοῦ Ματθία ντὲ Ζιράλντο, Ἐξορκιστοῦ τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως]

Ἡ βρυκολακιασμένη γυναῖκα ποὺ ἔπινε τὸ αἷμα τῶν συγγενῶν της. Ὁ βρυκόλακας ποὺ θέλει νὰ φάῃ. Ὅπου ἀναστατώνεται ἕνα ὁλόκληρο χωριό. Ὁ πάσσαλος στὴν καρδιὰ τοῦ βρυκόλακος! Τὰ πτώματα τῶν βρυκολάκων. Ἐπιδημία... βρυκολάκων! Ὁ βρυκόλακας Ἀρνόλδος ποὺ ἐμόλυνε ὁλόκληρο χωριό. Ἡ αἱμοποσία των Ρώσσων βρυκολάκων. Οἱ βρυκόλακες τῶν ἀρχαίων, κλπ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ κόμης ντὲ Καμπρεβὰς ἐξακολούθησε καὶ κατόπιν τὶς ἀνακρίσεις καὶ γιὰ διαφόρους ἄλλους βρυκόλακες, οἱ ὁποῖοι ἐμφανιζόντουσαν στὰ μέρη ἐκεῖνα. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ μιὰ γυναῖκα, ἡ ὁποία εἶχε πεθάνει πρὸ τριῶν χρόνων, καὶ ἡ ὁποία στὸ διάστημα αὐτὸ εἶχε ἐπισκεφθεῖ τρεῖς φορὲς τὸ σπίτι της: τὴ μιὰ φορὰ γιὰ νὰ ρουφήξῃ αἷμα ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ ἀδελφοῦ της, τὴν ἄλλη ἀπὸ τὸ λαιμὸ τῶν παιδιῶν της καὶ τὴν τρίτη ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ ὑπηρέτη της. Ὅλοι αὐτοί, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα εἶχε ρουφήξει ἡ βρυκολακιασμένη γυναῖκα, πέθαναν ἀμέσως.

Ἀφοῦ τὰ ἐξηκρίβωσε ὅλ' αὐτὰ ὁ κόμης, διέταξε νὰ τὴν ξεθάψουν. Πράγματι τότε βρῆκαν τὸ πτῶμα της ἄλυωτο καὶ σὲ πολὺ φυσικὴ κατάστασι. Τὸ αἷμα ἔτρεχε ἐλεύθερο στὶς φλέβες της. Τῆς πέρασαν ἕνα πάσσαλο στοὺς κροτάφους καὶ ἔπειτα τὴν ξανάθαψαν. Ἀπὸ τότε, οὔτε παρουσιάστηκε πειά.

Ὁ ἴδιος κόμης διέταξε κ' ἔκαψαν ἕναν τρίτο βρυκόλακα, ὁ ὁποῖος εἶχε πεθάνει πρὸ δεκάξη χρόνων. Ὁ βρυκόλακας αὐτὸς εἶχε ρουφήξει τὸ αἷμα τῶν δυὸ παιδιῶν του καὶ εἶχε προκαλέσει ἔτσι, τὸ θάνατό τους...

— Οἱ Βρυκόλακες τῶν περιχώρων τοῦ Βελιγραδίου

Στὸ χωριὸ Κιζίλοβα, ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὸ Βελιγράδιο, πέθανε τὸ 1732 ἕνας γέρος ἡλικίας ἑξῆντα δυὸ χρόνων. Τρεῖς ἡμέρες ὅμως μετὰ τὸ θάνατό του, παρουσιάστηκε ἄξαφνα τὴ νύχτα στὸ γυιό του καὶ τοῦ ζήτησε νὰ φάῃ. Ἐκεῖνος, περίτρομος, ἔσπευσε ἀμέσως νὰ τὸν σερβίρῃ καὶ νὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ. Ὁ βρυκόλακας ἀφοῦ ἔφαγε καλὰ καὶ χόρτασε, ἐξαφανίστηκε.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ γυιός του διηγήθηκε στοὺς γείτονάς του, τί τοῦ εἶχε συμβῆ τὴ νύχτα. Ἐκεῖνοι τὸν συμβούλευσαν, νὰ κάνῃ διάφορους ἐξορκισμοὺς γιὰ νὰ μὴ παρουσιαστῇ πειὰ ὁ πατέρας του. Αὐτὸς ἀκολούθησε τὴ συμβουλή τους. Καὶ πράγματι τὴν ἑπομένη νύχτα δὲν ξαναπαρουσιάστηκε ὁ βρυκόλακας. Μὰ τὴν τρίτη νύχτα παρουσιάστηκε καὶ πάλι καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸ γυιό του νὰ φάῃ. Εἶνε ἄγνωστο ἂν ἐκεῖνος ἔσπευσε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμία του. Τὸ βέβαιο ὅμως σχετικῶς εἶνε ὅτι τὴν ἄλλη μέρα ὁ γυιὸς τοῦ βρυκόλακα βρέθηκε νεκρὸς μ' ἕναν παράξενο τρόμο ζωγραφισμένο στὰ χαρακτηριστικά του...

Συγχρόνως, τὴν ἴδια μέρα, πέντε - ἕξη ἄλλοι χωρικοί, ἔπεσαν στὸ κρεββάτι, ἄρρωστοι βαρειὰ ἀπὸ ἀπρόοπτη ἀναιμία καὶ πέθαναν ὁ ἕνας κατόπι τοῦ ἄλλου, μέσα σὲ λίγες ἡμέρες.

Ὅλοι ἀμέσως κατάλαβαν πὼς ὁ βρυκόλακας τοὺς εἶχε ρουφήξει τὸ αἷμα. Αὐτὸ συνεκίνησε καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ τόπου, οἱ ὁποῖες διέταξαν καὶ σχετικὲς ἀνακρίσεις. Ἄνοιξαν τοὺς τάφους ὅλων ἐκείνων ποὺ εἶχαν πεθάνει πρὸ ἕξη ἑβδομάδων. Ὅταν ἄνοιξαν καὶ τὸν τάφο τοῦ γέρου, τὸν βρῆκαν μὲ τὰ μάτια ἀνοιχτά, νἄχῃ χρῶμα ροδοκόκκινο καὶ ν' ἀναπνέῃ κανονικά. Ὡστόσο ἦταν ἀκίνητος. Ἀπ' ὅλα αὐτὰ κατάλαβαν πὼς εἶχε βρυκολακιάσει. Τοῦ πέρασαν τότε ἕναν πάσσαλο στὴν καρδιὰ καὶ κατόπιν ἄναψαν μιὰ μεγάλη φωτιὰ καὶ ἔκαψαν τὸ πτῶμα του.

Ξέθαψαν ἔπειτα καὶ τὰ πτώματα ἐκείνων, τῶν ὁποίων εἶχε προκαλέσει τὸ θάνατο, γιατὶ φοβόντουσαν μήπως εἶχαν βρυκολακιάσει καὶ αὐτοί. Δὲν βρῆκαν ὅμως σ' αὐτὰ καμμιὰ ἔνδειξι ποὺ νὰ φανερώνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα καὶ ἔτσι τὰ ξανάθαψαν πάλι.

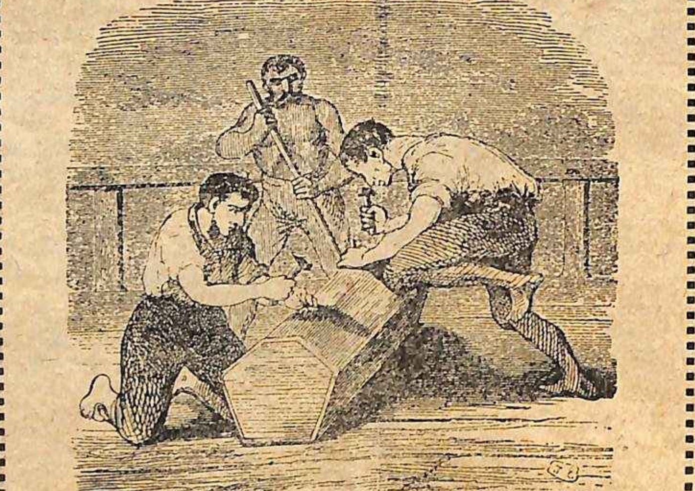

Ἐκταφὴ βρυκόλακος

(Παληὰ χαλκογραφία)

Τὸ γεγονὸς ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω, ἀναγράφεται, πιστοποιημένο καὶ ἀπὸ τὶς δικαστικὲς ἀρχὲς τοῦ Βελιγραδίου, στὸ φύλλο 18 τοῦ 1732 τῆς Οὐγγρικῆς ἐφημερίδος «Σταχυολόγος».

***

Κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ 16ου αἰῶνος, κάποιος χωρικός, ὀνόματι Ἀρνόλδος Πὼλ, κάτοικος τῆς Μεντρέϊγκα, συνετρίβη κάτω ἀπ' τὸ κάρρο του ποὺ ἀναποδογυρίστηκε, καθὼς ἦταν φορτωμένο ἀπὸ σανό. Τριάντα μέρες μετὰ τὸ θάνατό του, τέσσερες συγχωριανοί του πέθαναν ἄξαφνα. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον πέθαναν, φανέρωνε ὅτι τοὺς εἶχε βασανίσει βρυκόλακας.

Τότε οἱ ἄλλοι χωρικοὶ θυμήθηκαν ὅτι ὁ Ἀρνόλδος Πὼλ τοὺς διηγότανε συχνά, πὼς τὸν καιρὸ ποὺ βρισκότανε στὰ σύνορα τῆς Τουρκικῆς Σερβίας, τοῦ εἶχε ρουφήξει τὸ αἷμα τὴν ὥρα ποὺ κοιμόταν ἕνας Τοῦρκος βρυκόλακας. Αὐτὸ τοὺς ἔκανε νὰ πιστέψουν ὅτι τὸν εἶχε κάνει κι' αὐτὸν βρυκόλακα. Ξέθαψαν λοιπὸν τὸν Ἀρνόλδο Πὼλ, σαράντα μέρες μετὰ τὸν ἐνταφιασμό του καὶ βρῆκαν στὸ πτῶμα του ὅλες τὶς ἐνδείξεις, ἡ ὁποῖες φανέρωναν πὼς εἶχε βρυκολακιάσει. Ἡ ἐπιδερμίδα του ἦταν ροδοκόκκινη, τὰ μαλλιά του, τὰ γένεια του καὶ τὰ νύχια του εἶχαν μεγαλώσει κανονικὰ καὶ στὶς φλέβες του τὸ αἷμα κυλοῦσε ἀνεμπόδιστα. Ἀμέσως οἱ δικαστικοὶ τοῦ πέρασαν πασσάλους σὲ ὅλο τὸ πτῶμα, πρᾶγμα ποὺ τὸν ἔκανε νὰ ξεφωνίζῃ ἄγρια, σὰν νὰ ἦταν ζωντανός. Ἔπειτα τοῦ ἔκοψαν τὸ κεφάλι καὶ τὸ ἔκαψαν μαζὺ μὲ τὸ ὑπόλοιπο σῶμα του. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ στὰ πτώματα ὅλων ἐκείνων, τῶν ὁποίων αὐτὸς εἶχε προκαλέσει τὸ θάνατο. Ὡστόσο, τὸν ἑπόμενο χρόνο, οἱ βρυκόλακες ἐνέσκυψαν, σὰν πραγματικὴ μάστιξ στὴ Μεντρέϊγκα. Μέσα σὲ τρεῖς μῆνες εἰκοσιεπτὰ χωρικοὶ πέθαναν ἀπὸ ἀναιμία. Οἱ βρυκόλακες τοὺς εἶχαν ρουφήξει τὸ αἷμα.

Ἕνα ἀπὸ τὰ θύματα αὐτά, ἦταν καὶ μιὰ κόρη ὀνομαζομένη Στανόσκα. Ἡ κόρη αὐτὴ ἀπὸ βραδὺς εἶχε κοιμηθῆ ὑγιέστατη. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὅμως ξύπνησε, τρέμοντας ὅλη καὶ βγάζοντας δυνατὲς κραυγές. Ἀμέσως ἔτρεξαν στὸ δωμάτιό της οἱ δικοί της, στοὺς ὁποίους εἶπε ὅτι κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου της, εἶδε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι της ἕνα συγχωριανό της ὀνομαζόμενο Μίλλο, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀκουμπήσει τὰ χείλη του στὸ λαιμό της καὶ τῆς ρουφοῦσε τὸ αἷμα... Ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη, ἡ δυστυχισμένη κόρη ἀδυνάτιζε ὁλοένα καὶ πιὸ πολύ, ὡς ὅτου, ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες, πέθανε!... Ἀμέσως μετὰ τὸ θάνατό της, ξέθαψαν τὸ Μίλλο, τὸν ὁποῖο εἶχε κατηγορήσει ὅτι τῆς ἔπινε τὸ αἷμα, καὶ βρῆκαν ὅτι πράγματι ἦταν βρυκόλακας.

Ὅλες οἱ δικαστικὲς ἔρευνες ποὺ ἔγιναν σχετικῶς, κατέληξαν στὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ βρυκόλακας Ἀρνόλδος Πὼλ, εἶχε κάνει νὰ βρυκολακιάσουν πολλοὺς συγχωρίους του, τῶν ὁποίων εἶχε ρουφήσει τὸ αἷμα χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθοῦν. Ξέθαψαν τότε ὅλους σχεδὸν τοὺς νεκροὺς ποὺ εἶχαν πεθάνει τὸν τελευταῖο καιρό. Τριάντα ἀπ' αὐτοὺς ἦσαν βρυκόλακες καὶ τοὺς ἔκαψαν!

Ὅλα τὰ γεγονότα ποὺ ἀναφέρουμε παραπάνω πιστοποιοῦνται ἀπὸ δικαστικὲς ἐκθέσεις καὶ ἀπὸ πολλοὺς δικαστικούς, ἀξιωματικοὺς καὶ προκρίτους ποὺ τὰ εἶδαν μὲ τὰ μάτια τους. Σχετικὴ μάλιστα ἔκθεσις εἶχε σταλεῖ καὶ στὸ Αὐτοκρατορικὸ Πολεμικὸ Συμβούλιο τῆς Βιέννης, τὸ ὁποῖο συνέστησε μιὰ μεγάλη ἐπιτροπὴ ἀξιωματικῶν γιὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθεια τῶν ἀναφερομένων.

— Οἱ Βρυκόλακες τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Ρωσσίας

Οἱ βρυκόλακες τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Ρωσσίας ἐμφανίζονται ἀ[illegible] μεσημέρι ὡς τὰ μεσάνυχτα, θεωροῦνται δὲ ὡς οἱ πιὸ ἀχόρταγοι αἱμοπότες βρυκόλακες. Πίνουν τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων, μὲ τόση ἀπληστία, ὥστε ξεχειλίζει μέσα τους καὶ βγαίνει ἀπὸ τὴ μύτη τους, ἀπὸ τὰ μάτια τους καὶ προπάντων ἀπὸ τ' αὐτιά τους. Ὅταν ἔπειτα γυρίζουν στὰ φέρετρά τους γιὰ νὰ κοιμηθοῦν, τὸ αἷμα βγαίνει ἀπ' ὅλους τοὺς πόρους τοῦ πτώματός των καὶ τὰ πλημμυρίζει!... Εἶνε τόσο ἀκόρεστη ἡ πεῖνα τους, ὥστε καὶ στὸν ὕπνο τους ἀκόμη ξυπνοῦν, πίνουν πάλι τὸ αἷμα ποὺ ἔχει βγῆ ἀπὸ τὸ πτῶμα τους καὶ τρῶνε τὰ σάβανά τους καὶ ὅτι ἄλλα πανιὰ βροῦνε γύρω τους.

Στρίγγλες !...

Οἱ Ρῶσσοι βρυκόλακες σηκώνονται ἀπὸ τὰ φέρετρά τους καὶ πᾶνε κι' ἀγκαλιάζουν μὲ δύναμι τοὺς συγγενεῖς τους, τῶν ὁποίων ρουφοῦν τὸ αἷμα. Ἔτσι, τοὺς ἐξαντλοῦν, τοὺς ἐξασθενίζουν καὶ προκαλοῦν τὸ θάνατό τους.

Τὸ μόνο προφυλακτικὸ μέτρο, τὸ ὁποῖο λαβαίνουν οἱ Ρῶσσοι χωρικοὶ ἐναντίον τῶν βρυκολάκων τους, εἶνε νὰ βροῦν τὸ πτῶμα τους, νὰ πάρουν λίγο ἀπὸ τὸ αἷμα τους, νὰ τὸ ἀνακατέψουν μ' ἀλεῦρι καὶ νὰ κάνουν μ' αὐτὸ ψωμί. Ἅμα φᾶνε ἀπὸ τὸ ψωμὶ αὐτό, πιστεύουν ὅτι δὲν ἔχουν φόβο νὰ μολυνθοῦν ἀπὸ βρυκόλακες.

— Ἐμφανίσεις Βρυκολάκων στὴν ἀρχαιότητα

Ἐμφανίσεις βρυκολάκων ἀναφέρονται καὶ στὰ πιὸ μακρυνὰ χρόνια τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Ἠσαΐας, περιγράφοντας τὴν αἰσχρὴ κατάστασι στὴν ὁποία εἶχε καταντήσει ἡ Βαβυλών, λέει, πὼς ἡ πόλις αὐτὴ εἶχε γίνει τὸ ἄσυλο παραδόξων ὄντων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε ἄλλα ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς βρυκόλακες.

Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ πῇ κανεὶς καὶ γιὰ τὶς στρίγγλες τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Ὁ Εὐριπίδης μάλιστα ἀναφέρει ἕνα ἀνθρωπόμορφο τέρας, τὸ ὁποῖο κατεδίωκε μὲ λύσσα τοὺς ζωντανούς.

Ὁ Ὀβίδιος, μιλῶντας γιὰ τὶς στρίγγλες, τὶς περιγράφει σὰν ἐπικίνδυνα πουλιά, τὰ ὁποῖα πετοῦν τὴ νύχτα καὶ ψάχνουν νὰ βροῦν παιδιὰ γιὰ νὰ τοὺς ρουφήξουν τὸ αἷμα.

Οἱ Γαλάται κατεδίκαζαν εἰς θάνατον τὶς γυναῖκες ἐκεῖνες τὶς ὁποῖες ὑποψιαζόντουσαν πὼς ἦσαν στρίγγλες καὶ ρουφοῦσαν τὸ αἷμα τῶν ζωντανῶν.

Κι' ὁ Καρολομάγνος ἐθέσπισε βαρυτάτους νόμους, διὰ τῶν ὁποίων τιμωροῦσαν αὐστηρὰ τὶς στρίγγλες.

— Οἱ Βρυκόλακες τῆς Περουβίας

Νὰ κ' ἕνα παράδειγμα ἐμφανίσεως βρυκολάκων, τὸ ὁποῖο μᾶς ἔρχεται ἀπὸ πολὺ μακρυά, ἀπὸ τὴ χώρα τῶν Ἰτεναντῶν τῆς Περουβίας.

Μιὰ κόρη ὀνομαζομένη Κατερίνα, ἡ ὁποία εἶχε κάνει πολλὲς κακὲς πράξεις καὶ ἱεροσυλίες, πέθανε σὲ ἡλικία δεκάξη χρόνων ἀπὸ πολὺ κακὸ θάνατο. Τὸ πτῶμα της, ἀμέσως μετὰ τὸ θάνατό της, βρωμοῦσε τόσο, ὥστε ἀναγκάστηκαν νὰ τὸ βγάλουν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Συγχρόνως ἄκουσαν ἄγρια οὐρλιάσματα σὰν τοῦ σκύλλου κ' ἕνα ἄλογο, τὸ ὁποῖο πρὶν ἦταν πολὺ ἥμερο, ἄρχισε ἔξαφνα νὰ κλωτσάῃ, νὰ χτυπάῃ τὰ πόδια του καὶ νὰ θέλῃ νὰ σπάσῃ τὰ χαλινάρια του.

Ἕνας νέος ποὺ κοιμόταν ἐκείνη τὴν ὥρα μέσ' στὸ σπίτι, ἔννοιωσε ἄξαφνα νὰ τὸν τραβάῃ κάποιος δυνατὰ ἀπὸ τὸ χέρι. Ξύπνησε μὰ δὲν εἶδε κανένα. Μιὰ ὑπηρέτρια πάλι δέχτηκε ἀπότομα μιὰ κλωτσιὰ στὸν ὦμο, τῆς ὁποίας ἔφερε ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες τὰ σημάδια.

Ὅλα αὐτὰ συνέβησαν πρὶν ἀκόμα ἐνταφιάσουν τὸ πτῶμα τῆς Κατερίνας.

Τέλος τὸ ἐνταφίασαν. Δὲν πέρασαν ὅμως πολλὲς ἡμέρες κ' ἔξαφνα ἕνα πρωῒ τὸ σπίτι της βρέθηκε μὲ ὅλα του τὰ κεραμίδια σπασμένα. Τὴν ἴδια νύχτα, ἡ ὑπηρέτρια τοῦ σπιτιοῦ ἔννοιωσε νὰ τὴν τραβοῦν ἀπὸ τὸ πόδι στὸν ὕπνο της. Ἄνοιξε τὰ μάτια της, μὰ δὲν εἶδε κανένα κοντά της.

Τὴν ἄλλη μέρα, καθὼς ἡ ἴδια ὑπηρέτρια μπῆκε σὲ μιὰ κάμαρη γιὰ νὰ πάρῃ κάτι, εἶδε τὴν πεθαμένη Κατερίνα, ἡ ὁποία κρατοῦσε στὰ χέρια της ἕνα βάζο. Ἡ ὑπηρέτρια ὀπισθοχώρησε μὲ τρόμο, μὰ ἡ Κατερίνα πέταξε τὸ βάζο στὸν τοῖχο καὶ τὸ ἔκανε χίλια κομμάτια. Ἡ οἰκοδέσποινα ἀκούγοντας τὸ θόρυβο ἔτρεξε ἀμέσως νὰ δῇ τί συμβαίνει. Τότε ἡ βρυκολακιασμένη Κατερίνα πῆρε ἕν' ἄλλο βάζο καὶ τῆς τὸ πέταξε ἀπάνω χωρὶς εὐτυχῶς νὰ τὴν πετύχῃ. Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ ἐξαφανίστηκε. Τὴν ἄλλη μέρα καθὼς ὁλόκληρη ἡ οἰκογένεια βρισκόταν στὴν τραπεζαρία τοῦ σπιτιοῦ, εἶδαν ἕνα χέρι τὸ ὁποῖο ἅρπαξε ἕναν ἐβένινο ἐσταυρωμένο ποὺ ἦταν στὸν τοῖχο καὶ τὸν πέταξε καταγῆς, σπάζοντάς τον σὲ τρία κομμάτια.

Ὅλ' αὐτὰ ἀνάγκασαν τοὺς συγγενεῖς τῆς Κατερίνας ἐν συνεννοήσει μὲ τὶς ἀρχὲς τοῦ τόπου, νὰ ξεθάψουν τὸ πτῶμα της καὶ νὰ τὸ κάψουν. Ἀπὸ τότε τίποτε τὸ παράδοξο δὲν συνέβη πειὰ στὸ σπίτι τους.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Οἱ βρυκόλακες τῆς Λαπωνίας. Βρυκόλακες τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ δεσποινὶς Λενορμάν, Σύβιλλα τῆς Γαλλίας. Οἱ Μάγοι κατὰ τὸν μεσαίωνα, κλπ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ Κ' ΙΣΤΟΡΙΕΣ

— Χαμένος καὶ ὅμως κερδισμένος!

Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ παιχθῇ γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Παρίσι ἡ πασίγνωστη ὄπερα τοῦ Ἀδόλφου Ἀδὰμ «Ὁ ταχυδρόμος τοῦ Λουζυμώ», ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ θερμοὺς ὑποστηρικτὰς τοῦ νεκροῦ συνθέτου ἦταν καὶ ὁ διάσημος μουσικὸς Φρανσουᾶ Ὠμπέρ, ὁ ὁποῖος διεκήρυττε παντοῦ ὅτι ἡ ὄπερα τοῦ Ἀδὰμ θὰ σημείωνε κολοσσιαία ἐπιτυχία...

Ὅταν ἔγινε λοιπὸν ἡ γενικὴ δοκιμή, ὁ Ὠμπὲρ κατενθουσιασμένος ἔτρεξε στὸν νεαρὸ συνάδελφό του καὶ τὸν συνεχάρη γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου του, μολονότι δὲν εἶχε δοθῆ ἀκόμη ἡ πρώτη παράστασις.

Ὁ Ἀδὰμ ὅμως κούνησε μὲ ἀμφιβολία τὸ κεφάλι του, γιατὶ ἤξερε ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς ἐκ τῶν προτέρων νὰ εἶνε σίγουρος γιὰ τὴν ἐπιτυχία ἑνὸς ἔργου του, ὅταν μάλιστα τὸ κοινὸν ποὺ πρόκειται νὰ τὸ κρίνῃ εἶνε τὸ παρισινό.

— Φοβᾶμαι, φοβᾶμαι, εἶπε στὸν Ὠμπέρ. Ἔχω μεγάλο φόβο μήπως ἀποτύχω...

Ὁ Ὠμπὲρ ὅμως διεμαρτυρήθη ἐντονώτατα.

— Δὲν ἔχετε τίποτε νὰ φοβᾶσθε, εἶπε. Ἐγὼ σᾶς βεβαιῶ, στοιχηματίζω μάλιστα ὅτι ἡ ὄπερά σας θὰ ἔχῃ μεγάλη ἐπιτυχία.

— Θὰ χάσετε τὸ στοίχημά σας, ἀπάντησε ὁ μετριόφρων νεαρὸς συνθέτης, καὶ ἔτσι θὰ χάσουμε καὶ οἱ δυό μας.

— Τότε ἂς βάλουμε τὸ στοίχημα. Στοιχηματίζω ἑκατὸ ναπολεόνια ὅτι τὸ ἔργο σας θὰ ἔχῃ κολοσσιαία ἐπιτυχία.

Ἔτσι ὁ Ἀδὰμ δέχτηκε τὸ στοίχημα.

Ὅταν ἐδόθη ἡ πρώτη παράστασις τῆς ὄπερας, μπρὸς-μπρός, στὴν πρώτη σειρὰ τῆς πλατείας ἦταν καθισμένος ἕνας ἡλικιωμένος κύριος, ὁ ὁποῖος μὲ νεανικὸ ἐνθουσιασμὸ χειροκροτοῦσε ἔξαλλος κάθε σκηνή της, πρᾶγμα ποὺ τὸ ἀντελήφθη ἀμέσως τὸ κοινόν. Ὁ ἐνθουσιώδης αὐτὸς θεατὴς δὲν ἦταν κανένας πληρωμένος κλακέρ, ἀλλὰ ὁ διάσημος καὶ πασίγνωστος στὸ Παρίσι μουσικὸς Ὠμπέρ.

Καὶ τὴν στιγμὴ ποὺ ἕνας Ὠμπὲρ ἔδειχνε τέτοιον ἐνθουσιασμὸ γιὰ ἕνα καινούργιο ἔργο, πὼς μποροῦσαν νὰ μείνουν ἀδιάφοροι οἱ ἄλλοι;

Ἔτσι ὁ «Ταχυδρόμος τοῦ Λουζυμώ», ὁ ὁποῖος ἔτσι κι' ἀλλοιῶς ἄρεσε στὸ κοινόν, ἐσημείωσε κολοσσιαία ἐπιτυχία καὶ ἀσφαλῶς ποτὲ χαμένος ἐπλήρωσε τὸ στοίχημά του μὲ τόση εὐχαρίστηση, μ' ὅση τὸ πλήρωσε ὁ εὐτυχισμένος Ἀδὰμ στὸν Ὠμπέρ...

— Ἀπὸ ἐγκληματίας, ἅγιος!

Ἡ μονὴ τῶν Φραγκισκανῶν τῆς Ρώμης περιλαμβάνει μεταξὺ τῶν καλογήρων της καὶ ἕνα γέρο ἑβδομῆντα ἕξη ἐτῶν, ὁ ὁποῖος ἄλλοτε λεγότανε Μολινὰς καὶ σήμερα ἀκούει στὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ Μπροῦνο. Ὁ Μολινὰς αὐτὸς εἶχε καταδικασθῆ, πρὸ σαράντα περίπου ἐτῶν, εἰς ἰσόβια καταναγκαστικὰ ἔργα, διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ τερατώδεις φόνους ποὺ εἶχε διαπράξει. Κατὰ τὸ διάστημα ὅμως ποὺ ἐξέτιε τὴν ποινή του, στραβώθηκε μὲς στὴ φυλακὴ καὶ ἀπὸ τὰ δύο τὰ μάτια. Ἡ ἀπώλεια τῆς ὁράσεως τοῦ στοίχησε περισσότερο καὶ ἀπὸ τὴ στέρηση τῆς ἐλευθερίας του. Καὶ ἔκανε τότε τάμα, ἂν ξαναβρῇ ποτὲ τὴν ὅρασή του, νὰ ἀφιερώσῃ τὸ ὑπόλοιπο τοῦ βίου του στὴν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἕνας νεαρὸς ὀφθαλμίατρος ἀπὸ τὴ Νεάπολη, διετείνετο ὅτι μποροῦσε νὰ κάνῃ τοὺς στραβοὺς—ὄχι βέβαια τοὺς ἐκ γενετῆς—νὰ ξαναδοῦνε. Ὁ Μολινὰς παρουσιάστηκε σ' αὐτόν, κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας τῆς διευθύνσεως τῶν φυλακῶν, καὶ ὑπεβλήθη σὲ μιὰ χειρουργικὴ ἐγχείρηση, ἡ ὁποία ἐπέτυχε!

Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ ὁ Μολινὰς ξαναβρῆκε τὴν ὅρασή του, ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος, σὰν νὰ τὸν ἄγγιξε ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ! Ἡ διαγωγὴ καὶ ἡ συμπεριφορά του στὴ φυλακὴ ἦτανε τόσο καλές, ὥστε ὁ Βασιλεὺς Βίκτωρ Ἐμμανουήλ, κατόπιν μιᾶς σχετικῆς ἀναφορᾶς τοῦ διευθυντοῦ, τοῦ χάρισε τὴν ποινὴ καὶ τὸν ἄφησε ἐλεύθερο.

Ὁ Μουλινὰς πῆρε τότε καὶ κατετάχθη στὴ μονὴ τῶν Φραγκισκανῶν τῆς Ρώμης. Διάγει βίον ἐνάρετον, θαυμαζόμενος ἀπὸ ὅλους τοὺς καλογήρους, ποὺ τὸν θεωροῦνε ἅγιο, γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴ σοφία του!..

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Η ΤΙΜΗ ΜΙΑΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ

Ὅταν οἱ Ρῶσσοι λεηλατοῦσαν τὴν Πολωνία, μερικοὶ Κοζάκοι συνέλαβαν, μιὰ μέρα, μιὰ πολωνίδα μοναχή, μὲ κακοὺς σκοπούς. Ἡ νεαρὰ μοναχὴ κατάλαβε τότε τί τὴν περίμενε καί, γιὰ νὰ διαφυλάξῃ τὴν τιμή της, ἐσοφίσθηκε τὸ ἑξῆς τέχνασμα: Ἔπεσε στὰ πόδια ἑνὸς στρατιώτη καὶ τοῦ εἶπε μὲ δάκρυα στὰ μάτια:

— Ἂν θελήσῃς νὰ μὲ σεβαστῇς, θὰ σὲ κάνω ἄτρωτο. Οἱ πρόγονοί μου μοῦ ἔμαθαν τὸ μυστικό... Νά, θέλεις νὰ δοκιμάσῃς σ' ἐμένα; Χτύπησέ με μὲ τὸ σπαθί σου... Ἔχω πάρει ἀπὸ αὐτὸ τὸ φάρμακο, καὶ δὲν φοβοῦμαι τίποτα... Θὰ σὲ κάνω λοιπὸν καὶ σένα ἄτρωτο, ἂν ὅμως σεβαστῇς τὴν τιμή μου...

Ὁ ἀμαθὴς στρατιώτης, γιὰ νὰ πεισθῇ, τὴν χτυπάει στὸ κεφάλι μὲ τὸ σπαθί του καὶ ἀμέσως τὸ κεφάλι τῆς ἀτυχοῦς νέας σχίστηκε. Τότε ὁ στρατιώτης κατάλαβε: ἡ νέα εἶχε καταφύγει στὸ ἀθῷο αὐτὸ τέχνασμα γιὰ νὰ πεθάνῃ τιμία καὶ ἄθικτος!..

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται πρὸς 3 δραχμ. ἕκαστον.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΟΣΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΘΡΕΨΗ Η ΓΗ;

Πότε θ' ἀρχίση τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν ἀνθρώπων Μερικοὶ ἀριθμοὶ ἀνιαροί, ἀλλὰ... ἐνδιαφέροντες Ἡ Εὐρώπη δὲν χωράει πειὰ ἄλλους! Κάθε πόσα χρόνια διπλασιάζεται ὁ πληθυσμὸς τῆς Γῆς. Τί θὰ γίνη σὲ 250 χρόνια. Ἡ μεταβολὴ τῆς Σαχάρας σὲ παράδεισο. Πῶς θ' ἀλλάξη τὸ κλῖμα τῆς Γῆς.

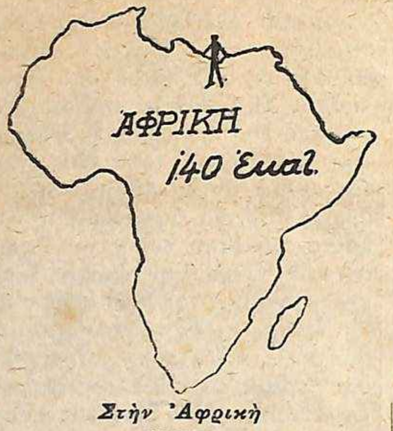

Στὴν Ἀφρική

Πόσες φορὲς δὲν συζητήσαμε ἢ δὲν εἴπαμε μέσα μας: «Ἀσφαλῶς, ἔτσι, ὅπως πληθαίνουμε καθημερινῶς οἱ ἄνθρωποι, θἄρθῆ μιὰ μέρα ποὺ δὲν θὰ μπορῆ πειὰ ἡ γῆ νά μᾶς θρέψη καὶ θ' ἀλληλοφαγωθοῦμε μεταξύ μας».

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι παρ' ὅλους τοὺς φυσικοὺς θανάτους, τοὺς πολέμους, τὶς ἐπιδημίες καὶ τὶς θεομηνίες, ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς, ἀντὶ νὰ ἐλαττοῦται, αὐξάνει ὁλοένα. Οἱ στατιστικοὶ ἔχουν ὑπολογίσει ὅτι ὥς τώρα ὁ πληθυσμὸς τῆς Εὐρώπης διπλασιάζεται κάθε ἑκατὸ χρόνια. Ἔτσι λοιπὸν ἂν ὑπολογίσωμε ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς Εὐρώπης τὸ 1929 ἀνέρχεται σὲ 625 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, τότε τὸ ἔτος 2023 θὰ ἔχωμε 1350 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι θὰ εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ ζήσουν μὲ ὅ,τι ζοῦν σήμερα τὰ 625 ἑκατομμύρια τῶν κατοίκων τῆς Εὐρώπης, πρᾶγμα δηλαδὴ ἀπολύτως ἀδύνατον. Ἂν μάλιστα κανεὶς κυττάξη στὸ ἀπώτερον μέλλον, τότε θὰ βρῆ τελείως φανταστικοὺς ἀριθμούς. Γιατί, ἂν πραγματικὰ κάθε ἑκατὸ χρόνια ὁ πληθυσμὸς τῆς Εὐρώπης διπλασιάζεται, τότε μέσα σὲ χίλια χρόνια θὰ φτάση στὰ 2.406.400.000 000 κατοίκων καὶ κατα τὸ ἔτος 4029 οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρώπης θὰ φτάσουν τὸν τελείως ἀσύλληπτο στὴ φαντασία τοῦ ἀνθρώπου ἀριθμὸ τῶν 10.544.155.600 000.000. Ἂν, ἀντὶ νὰκυττάξουμε τὸνπληθυσμὸ μονάχα τῆς Εὐρώπης, κυττάξουμε τὸν πληθυσμὸ ὅλης τῆς γῆς γενικῶς, τοτε θὰ βροῦμε πάλι ἄλλους φανταστικοὺς ἀριθμούς. Ὁ πληθυσμὸς ὅλης τῆς γῆς κατὰ τὸ 1929 ἀνέρχεται σὲ 1950 ἑκατομμύρια. Ἀπ' αὐτὰ τὰ 26]00 ἀναλογοῦν μονάχα στὴν Εὐρώπη, στὴν ὁποία, ὅπως εἴπαμε καὶ πρίν, κατοικοῦν 625 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, ἐνῷ στὴν Ἀμερική, παρ' ὅλο ποὺ εἶνε πέντε φορὲς μεγαλείτερή της κατοικοῦν μονάχα 147 ἑκατομμύρια. Στὴν Ἀφρικὴ πάλι ποὺ εἶνε τέσσερες φορὲς μεγαλείτερη ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, κατοικοῦν μονάχα 140 ἑκατομμύρια καὶ στὴν Αὐστραλία μόνον 8 ἑκατομμύρια λευκῶν καὶ ἰθαγενῶν. Σχετικῶς πυκνότερα κατοιμένη εἶνε ἡ Ἀσία ποὺ ἔχει 1030 ἑκατομμύρια πληθυσμό.

Βλέπουμε λοιπὸν ὅτι ἡ πυκνότερα κατοικημένη ἤπειρος τῆς γῆς εἶνε ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ ἀραιότερα ἡ Αὐστραλία. Ὥς πότε λοιπὸν θὰ μπορῆ νὰ πολλαπλασιάζεται ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς, χωρὶς νὰ ὑπάρχη κίνδυνος νὰ ἀλληλοφαγωθοῦν οἱ ἄνθρωποι μεταξύ τους; Στὴν Εὐρώπη τὸ ἀλληλοφάγωμα εἶνε προσεχέστατο. Γιατὶ ἔχει ἐξακριβωθῆ ὅτι ἡ κακομοίρα ἡ γρηὰ ἤπειρός μας, ἐκτὸς τῶν 625 ἑκατομμυρίων ποὺ τρέφει τώρα, θὰ μποροῦσε τὸ πολὺ-πολὺ νὰ θρέψη ἀκόμη ἄλλα 75 ἑκατομμύρια καὶ αὐτὰ μὲ πολὺ μεγάλη δυσκολία. Στὴν Ἀμερικὴ ὅμως, ἀντὶ γιὰ 147 ἑκατομμύρια ποὺ ζοῦν τώρα, θὰ μποροῦσαν νὰ ζήσουν ἄλλα 3150 ἑκατ. χωρὶς νὰ ἀλληλοφαγωθοῦν. Στὴν Ἀσία εἶνε τόπος γιά 600 ἀκόμη ἑκατομμύρια, στὴν Ἀφρικὴ μποροῦν νὰ ζήσουν 2300 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, ἄν, ἐννοεῖται, δώσουν τὴν ἄδειά τους οἱ λέοντες, οἱ τίγρεις, τὰ φείδια καὶ ὁ κίτρινος πυρετός. Στὴν Αὐστραλία μποροῦν νὰ ζήσουν τὸ ἑκατονταπλάσιο σχεδὸν τῶν ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν τώρα ἐκεῖ γιατὶ ἔχει τόπο γιὰ 800 ἑκατ. κατοίκων... Ἂν λοιπὸν προσθέσουμε ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀριθμοὺς θὰ βροῦμε ὅτι ἡ γῆ ἀντὶ γιὰ 1950 ἑκατομμύρια ποὺ τρέφει τώρα, μπορεῖ νὰ θρέψη 8700. Δηλαδὴ μονάχα γιὰ 250 χρόνια ἀκόμα ἔχει ἡ γῆ τόπο γιὰ τοὺς κατοίκους της. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα οἱ ἄνθρωποι πρέπει ν' ἀποφασίσουν νὰ τρώη ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ἢ νὰμὴν κάνουν περισσότερα ἀπὸ ἕνα παιδί.

Στὴν Ἀμερική

Πόσοι κατοικοῦν στὴν Εὐρώπη

Αὐτὰ εἶνε θεωρητικῶς. Πρακτικῶς ὅμως τὰ πράγματα εἶνε ἀκόμα χειρότερα. Γιατὶ δυστυχῶς ὅπως εἴδαμε, ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς δὲν εἶνε ἀνάλογα μοιρασμένος. Κι' ἔτσι ἐνῷ οἱ δυστυχισμένοι Εὐρωπαῖοι εἶνε ἀπὸ σήμερα σχεδὸν ἐμποδισμένοι νὰ αὐξάνωνται καὶ νὰ πληθύνωνται, οἱ Ἀμερικανοὶ μποροῦν νὰ τὸ κάνουν μὲ ὅλητους τὴν ἄνεσι. Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν οἱ «περισσευούμενοι» τῆς Εὐρώπης μετηνάστευαν στὴν Ἀμερική, τώρα ὅμως τοὺς κλεστηκε κι' αὐτὸς ὁ δρόμος γιατὶ οἱ κύριοι Ἀμερικανοὶ θέλουν νὰ μείνουν αὐτοὶ μόνοι τους κύριοι τῆς χώρας τους.

Μιὰ λοιπὸν κι' ἔκλεισε τὰς πύλας της στοὺς Εὐρωπαίους ἡ Ἀμερική, ὁ καλύτερος τόπος γιὰ νὰ μεταναστεύση κανεὶς εἶνε ἡ Νότιος Ἀφρική, τὸ «Κάπ». (*) ὅπως τὸ λένε. Μὲ τὴ διαφορά ὅμως πὼς ὅποιος πάει ἐκεῖ δὲν φτάνει νὰ πάρη μονάχα τὸ μπογαλάκι του μαζύ του.... Χρειάζονται καὶ λίγα παραδάκια γιατὶ ἐκεῖ κάτι πρέπει ν' ἀγοράση κανένα χωράφι ἢ πέντε ἔξη προβατάκια. Ὅταν τὸ πρᾶγμα γίνη ἔτσι, ὁ Εὐρωπαῖος μετανάστης μπορεῖ νὰ ἔχη τὴν βεβαιότητα πὼς σὲ λίγα χρόνια θὰ ἔχη ἀποκτήσει μιὰ ἀρκετὰ σεβαστὴ περιουσία.

Ἐκεῖ πάλι ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ γίνη πλούσιος ἀρκεῖ νὰ ἔχη σιδερένια ὑγεία, γεωργικὲς γνώσεις καὶ ἀρκετὴ ἀντοχὴ γιὰ νὰ μπορῆ νὰ ἐργάζεται 12 ὥς 16 ὧρες τὴν ἡμέρα, εἶνε ἡ Ἀργεντινή, στὴν Νότιο Ἀμερική. Ἐκεῖ, μέσα σὲ 16 χρόνια, μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀγοράση τὸ κτῆμα στὸ ὁποῖον ἐργαζόταν πρῶτα ὡς ἁπλὸς ἐργάτης. Μόνον ὅμως οἱ γεωργοὶ ἔχουν πέρασι στὴν Ἀργεντινή. Οἱ σπουδασμένοι δὲν μποροῦν νὰ βγάλουν μιὰ πεντάρα γιατὶ ὁ τόπος ἔχει πλῆθος γιατρῶν, δικηγόρων καὶ καθηγητῶν ποὺ βέβαια δὲν θ' ἀφήσουν νὰ τοὺς πάρη ἄλλος τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ στόμα.

Ὁ πραγματικὸς παράδεισος γιὰ τοὺς μετανάστες ἕνας τόπος ποὺ μπορεῖ νὰ θρέψη καὶ νὰ πλουτίση ἑκατομμύρια ἀνθρώπων εἶνε ἡ Νέα Ζηλανδία. Τὰ προσόντα τῆς χώρας αὐτῆς τὰ ἀνεκάλυψε πρῶτος ὁ Αὐστριακὸς Ράϊσεκ ποὺ ἔζησε πολλὰ χρόνια στὴ Νέα Ζηλανδία καὶ ὑπῆρξε μάλιστα καὶ φύλαρχος μιᾶς φυλῆς Μαορί. Τὸ κακὸ ὅμως εἶνε πὼς ἡ Ἀγγλία βλέποντας τὰ θέλγητρα τῆς ἀποικίας της αὐτῆς, δὲν ἐπιτρέπει τὴν μετανάστευσι παρὰ μόνον στοὺς δικούς της ὑπηκόους κι' ἔτσι ἡ Νέα Ζηλανδία, ποὺ ἡ ἔκτασίς της εἶνε ἐπάνω κάτω ἡ ἴδια μὲ τῆς Ἰταλίας, δὲν ἔχει παρὰ μόνον ἑνάμισυ ἑκατομμύριο λευκοὺς κατοίκους, ἐνῷ θὰ μποροῦσε κάλλιστα νὰ θρέψη πέντε ἢ ἕξ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ διάφορα κράτη τῆς Εὐρώπης, βλέποντας τὴν ἀνησυχαστικὴ αὔξησι τῶν πληθυσμῶν τους σκέφθηκαν νὰ βροῦν ἕνα τρόπο νὰ τὸν ἀραιώσουν λίγο, κάνοντας κατοικήσιμες τὶς ἐρήμους! Ἔτσι ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις ἔχει στείλει στὴν Ἀφρικὴ μιὰ μεγάλη ἀποστολὴ γεωλόγων καὶ γεωγράφων γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἐξακριβώσουν ἂν πραγματικῶς ἡ ἔρημος Σαχάρα ἔχει ὑπόγειες δεξαμενὲς νεροῦ καὶ ἂν οἱ δεξαμενὲς αὐτὲς χρησιμοποιούμενες καταλλήλως θὰ μποροῦσαν νὰ μεταβάλλουν τὴν ἔρημο σὲ μιὰ εὔφορο πεδιάδα ποὺ νὰ μπορῆ νὰ θρέψη καὶ νὰ δώση ἐργασία σὲ χιλιάδες ἀνθρώπων. Ἡ διοίκησις πάλι τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς σκοπεύει νὰ μεταβάλη σὲ λειμῶνες τὴν ἔρημο τοῦ Καλαχάρι, θέτουσα εἰς ἐφαρμογὴν τὸ σχέδιο τοῦ Ἀμερικανοῦ καθηγητοῦ Σβάρτς. Ὁ καθηγητὴς μάλιστα αὐτὸς διατείνεται ὅτι ἂν κατορθωθῆ νὰ μεταβληθοῦν σὲ εὔφορες πεδιάδες, ὅλες ἡ ἔρημοι ποὺ ὑπάρχουν στὴν γῆ, τότε ὄχι μόνον θὰ μπορέσουν οἱ ἄνθρωποι νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὰ προσόντα τους, ἀλλὰ θὰ ἐπέλθη μιὰ μεγάλη μεταβολὴ στὸ κλῖμα ὅλης τῆς γῆς γενικῶς, γιατὶ— λέει ἡ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ποὺ πήγαιναν ἄδικα χαμένες ἐπάνω στὴν ἄμμο τῆς ἐρήμου, θὰ χρησιμοποιηθοῦν τώρα γιὰ νὰ λυώση ἕνα μέρος τῶν πάγων τῆς πολικῆς ζώνης. Ὥστε ἔτσι πιθανὸν νὰ γίνη καὶ ὁ Βόρειος Πόλος ἀκόμα κατοικήσιμος.

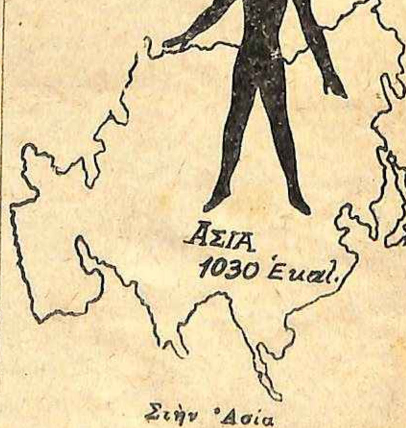

Στὴν Ἀσία

Τώρα φυσικὰ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἀναφέραμε ἐδῶ μπορεῖ νὰ εἶνε ἁπλὲς οὐτοπίες. Ἀλλὰ καὶ ποιὰ πραγματικότης δὲν θεωρήθηκε στὴν ἀρχὴ ὡς οὐτοπία; Πάντως οἱ ἀναγνῶσται τῶν γραμμῶν αὐτῶν μποροῦν νὰ μείνουν ἥσυχοι. Τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν ἀνθρώπων θ' ἀρχίση μόλις μετὰ 250 χρόνια. Ὥς τότε φυσικὰ δὲν θὰ ὑπάρχη κανένας ἀπ' ὅσους ζοῦν σήμερα στὴν γῆ.

(*) Κάπ=ἀκρωτήριον, ἡ χώρα δηλαδη τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΤΑ ΑΥΓΑ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Γεώργιος 2ος συνείθιζε νὰ κάμνη συχνὰ μακρυνοὺς περιπάτους ἔφιππος, ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἕναν μόνο ὑπασπιστή του καὶ ἀπὸ μικρὴ συνοδεία σωματοφυλάκων, γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀναγνωρίζουν οἱ ὑπήκοοί του.

Μιὰ μέρα περνῶντας ἀπὸ ἕνα μικρό, ἀπόμερο χωριουδάκι, στάθηκε στὸ πανδοχεῖο του καὶ ζήτησε ἀπ' τὸν πανδοχέα ἕνα αὐγό.

Ὁ πανδοχεὺς τοῦ πῆγε ἀμέσως τὸ αὐγὸ κι' ὁ βασιλεὺς ἄνοιξε σ' αὐτὸ μιὰ τρυπίτσα καὶ τὸ ρούφηξε ὠμό, χωρὶς νὰ κατεβῆ ἀπ' τ' ἄλογό του. Κατόπιν ρώτησε τὸν πανδοχέα:

— Πόσα σοῦ χρωστάω γιὰ τὸ αὐγό σου καλέ μου ἄνθρωπε;

— Μιὰ γκινέα, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος.

— Περίεργο, εἶπε ξαφνιασμένος ὁ Γεώργιος 2ος, δὲν ἤξερα πὼς τὰ αὐγὰ εἶνε τόσο σπάνια στὸ χωριό σας!

— Τὰ αὐγὰ δὲν εἶνε σπάνια, ἀποκρίθηκε γελῶντας ὁ χωριάτης. Σπάνιοι εἶνε... οἱ Βασιλεῖς, Μεγαλειότατε!...

Ὁ Γεώργιος γέλασε μὲ τὸ ἔξυπνο ἀστεῖο τοῦ πανδοχέως, πλήρωσε τὴ γκινέα κ' ἔφυγε.

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εἰς καλὴν τιμὴν παλαιὰ βιβλία καὶ ὁλόκληροι βιβλιοθῆκαι. Οἱ διαθέτοντες τοιαῦτα παρακαλοῦνται νὰ μᾶς ἀποστείλουν κατάλογον τῶν πρὸς πώλησιν βιβλίων των, ὁδὸς Λέκα 7.

ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΦΥΛΛΑ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

— Ἀνακατωμένος ὁ ἐρχόμενος

Ἡ παράξενη καὶ κωμικὴ ἱστορία ποὺ θὰ σᾶς διηγηθοῦμε συνέβη σὲ μιὰ μικρὴ πόλι τῆς Ἀμερικῆς.

Ἕνας κτηματίας, ὁ κύριος Ζάτ, ἔμεινε χῆρος. Ἡ κόρη του παντρεύτηκε μ' ἕναν ἄλλο χῆρο, τὸν κύριο Γοῦδες, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀπὸ τὸν πρῶτο γάμο του μιὰ κόρη, τὴν Ἄννα.

Τὴν Ἄννα ὅμως αὐτήν, τὴν εἶδε ὁ κ. Ζάτ, τὴν ἀγάπησε, καὶ τὴν πῆρε γυναίκα. Ἐκεῖνος ἦτανε σαράντα ὀχτὼ ἐτῶν καὶ κείνη μόλις δεκάξη.

Ὁ γάμος ὅμως αὐτὸς ἐδημιούργησε ἕνα σύμπλεγμα περιπεπλεγμένων περιπλοκῶν. Ἀκούσατε καὶ θὰ πεισθῆτε:

Ὁ κύριος Ζὰτ εἶνε τώρα... παπούς τῆς γυναίκας του, ἀφοῦ ἡ κόρη του εἶνε μητρυιά της... Εἶνε γαμπρὸς τοῦ γαμπροῦ του καθὼς καὶ τῆς κόρης του, ἀφοῦ πῆρε γυναίκα τὴν κόρη τους! Ἔχει δὲ πεθερά... τὴν ἴδια του τὴν κόρη!

Μὰ ἡ περιπλοκὲς δὲν σταματᾶν ὥς ἐδῶ!

Ἡ δεσποινὶς Γοῦδες νυμφευομένη τὸν κύριο Ζάτ, ἔγινε καὶ αὐτὴ πεθερὰ τοῦ πατέρα της, ὁ ὁποῖος πάλι ἔγινε πεθερὸς τοῦ πεθεροῦ του!...

Φαντασθῆτε τὶ ἔχει νὰ γίνη ὅταν τὰ ζεύγη αὐτὰ ἀποκτήσουν καὶ παιδιά!... Ἐδῶ εἶνε ποὺ θὰ χρειάζεται, πράγματι, φιλοσοφία γιὰ νὰ καθιερώση κανεὶς τοὺς διαφόρους καὶ πολυποικίλους βαθμοὺς τῆς συγγενείας των!...

— Ἁλιεία καρχαριῶν.

Ἡ ἁλιεία τῶν καρχαριῶν εἶνε μιὰ σπουδαιοτάτη βιομηχανία, τῆς ὁποίας ἡ σημασία — καὶ τὸ κέρδος—τώρα μόλις ἀρχίζει νὰ κατανοεῖται. Ἀπὸ τὸ δέρμα τοῦ καρχαρίου γίνεται ἕνα ἐξαίρετοκαὶ γερὸ πετσί, τὸ ὁποῖο εἶνε περιζήτητο σήμερα στὴν εὐρωπαϊκὴ ἀγορά. Γενικὰ δέ, κανένα μέρος ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ καρχαρίου δὲν εἶνε ἄχρηστο, καθὼς θὰ δῆτε παρακάτω.

Τελευταίως, βρήκανε μιὰ νέα μέθοδο ἐξαγωγῆς ἐλαίου ἀπὸ τὸ σῶμα ἑνὸς καρχαρίου. Τὸ λάδι αὐτὸ εἶνε πολύτιμο γιὰ τὶς μεγάλες θεραπευτικὲς ἰδιότητές του καὶ στοιχίζει ἀκριβώτατα. Ἡ σπονδυλικὴ στήλη τοῦ καρχαρίου χρησιμεύει γιὰ τὴν κατασκευὴ γερῶν μπαστουνιῶν, τὰ δὲ μάτια του καὶ τὰ δόντια του χρησιμοποιοῦνται ὡς στολίσματα σε σαλόνια...

Ἕνας Ἀμερικανὸς πλοίαρχος, ὁ Γιούγκ, ὁ ὁποῖος ἔχει εἰδικευθῆ στὴν ἁλιεία καρχαριῶν, ἐπέστρεψε τελευταίως στὴ Νέα Ὑόρκη ἀπὸ ἕνα μεγάλο ταξεῖδι ποὺ ἔκανε στὶς Βρεττανικὲς Ἀνατολικὲς Ἰνδίες.

Τὸ ταξεῖδι αὐτὸ στάθηκε ἐξαιρετικὰ καρποφόρο.

Ὁ Γιούγκ σκότωνε κάθε μέρα τριάντα-πέντε περίπου καρχαρίες. Ὁ μεγαλείτερος ποὺ σκότωσε ἦτανε τέσσερα μέτρα καὶ 90 ἑκατοστὰ μακρύς, καὶ ζύγιζε 500 κιλά.

Τὸ λάδι τοῦ καρχαρίου, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς θεραπευτικὲς ἰδιότητές του, χρησιμοποιεῖται καὶ γιὰ τὴ σαπωνοποιΐα. Τὸ κρέας του, ὅταν τὸ κόψης μικρὰ-μικρὰ κομματάκια, καὶ τὸ ἁλατίσεις, εἶνε νοστιμώτατο. Τὸ Βελγικὸ Κογκὸ κάνει εἰσαγωγὴ τέτοιου κρέατος ἑκατὸ μέχρι τριακοσίων τόννων τὸν μῆνα. Ὁ Γιοὺγκ μάλιστα διατείνεται ὅτι μοιάζει πολὺ στὴ γεύση μὲ τόν... ἀστακό, μὰ κανεὶς Εὐρωπαῖος δὲν θέλει νὰ τὸ δοκιμάση!...

— Ἡ τιάρα τοῦ Πάπα

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καί, ὕστερ' ἀπ' αὐτούς, οἱ Ρωμαῖοι, ὠνόμαζαν «Τιάρα» ἕνα κωνικὸ σκοῦφο, περσικῆς ὡς φαίνεται καταγωγῆς.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπίσης ὠνόμαζαν ἔτσι — σύμφωνα μὲ τὰ λεγόμενα τοῦ ἱστορικοῦ Ἰωσήπου— τὸ κάλυμμα ποὺ φοροῦσε στὸ κεφάλι ὁ μέγας ἀρχιερεύς των, κάθε φορὰ ποὺ λειτουργοῦσε.

Σήμερα ὅμως, τιάρα λέγεται ἀποκλειστικῶς ἕνας μυτερὸς σκοῦφος μὲ τρία στέμματα, τὸν ὁποῖο φοράει ὁ Πάπας μονάχα σὲ μερικὲς ἐξαιρετικὲς περιστάσεις.

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μᾶς πληροφοροῦν ὅτι τὸ παπικὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς καθιερώθη γιὰ πρώτη φορά, στὰ 708, ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο. Τὴν ἐποχὴ ὅμως ἐκείνη ἡ τιάρα εἶχε μονάχα ἕνα στέμμα. Τὸ δεύτερο στέμμα τῆς τὸ προσέθεσε ὁ Πάπας Κλήμης Ε', γιὰ νὰ δείξη ὅτι ἦτανε κύριος τῆς Ρώμης καὶ τῆς Ἀβινιών, τῆς περιφήμου Γαλλικῆς «πόλεως τῶν Παπῶν».

Ὅσο γιὰ τὸ τρίτο στέμμα, αὐτὸ τὸ προσέθεσε ἀργότερα ὁ Πάπας Οὐρβανὸς Ε', ὁ ὁποῖος ἀνῆλθε στὸ ὕπατο αὐτὸ ἀξίωμα στὰ 1362. Ὅταν δὲ καθιέρωσε νὰ ἔχη ἡΠαπικὴ τιάρα τρία στέμματα, ἤθελε μ' αὐτὸ νὰ συμβολίση τὴ δύναμη καὶ τὴν ἐξουσία τῶν διαδόχωντοῦ Πάπα στὰ τρία μεγάλα τμήματα τοῦ κόσμου — ἐπειδὴ τὴν ἐποχὴ κείνη μόνο ἡ τρεῖς ἤπειροι, ἀπὸ τὶς πέντε ὑπάρχουσες, ἦτανε γνωστές.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΦΡΥΝΗ

Στὸ Πλημμελειοδικεῖο τοῦ Βερολίνου δικαζόταν τελευταῖα κάποια νέα κατηγορουμένη ὅτι εἶχε κλέψει διάφορα πράγματα ἀπὸ ἕνα μεγάλο κατάστημα τῆς πόλεως.

Τὴν ἡμέρα τῆς δίκης ἡ κατηγορουμένη ἐμφανίσθηκε μὲ τὸ συνειθισμένο φόρεμα ποὺ φοροῦν ὅλες ἡ κρατούμενες τῆς γυναικείας φυλακῆς Μοαμπίτ, ὅπου ἦταν προφυλακισμένη

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ νέα εἶδε ἀνάμεσα στὸ ἀκροατήριο καὶ τὸν ἀρραβωνιαστικό της. Ἡ παρουσία του τὴν ἐτάραξε ὑπερβολικά. Τὸν ἀγαποῦσε πολὺ καὶ δὲν ἤθελε νὰ ὑποστῆ μπροστά του τὸν ἐξευτελισμὸ τῆς δίκης.

Γι' αὐτὸ ἐζήτησε ἀπ' τὸν πρόεδρο νὰ διατάξη νὰ βγῆ ἔξω ἀπ' τὴν αἴθουσα ὁ ἀρραβωνιαστικός της.

Ὁ πρόεδρος ὅμως ἀσυγκίνητος τῆς εἶπε:

— Ὅλοι οἱ πολῖτες ἔχουν δικαίωμα νὰ παρακολουθήσουν τὴν δίκη καὶ δὲν μπορῶ νὰ βγάλω ἔξω κανέναν. Καθῆστε κάτω, κατηγορουμένη.

— Τότε, κύριε πρόεδρε, ἀπάντησε αὐτή, ἀφοῦ δὲν θέλετε μὲ τὸ καλὸ νὰ τὸν βγάλετε ἔξω, θὰ σᾶς ἀναγκάσω ἐγὼ νὰ τὸ κάνετε.

Καὶ μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι, προτοῦ προφθάσουν οἱ ἀστυφύλακες νὰ τὴν κρατήσουν, ξέσχισε τὸ φόρεμα τῆς φυλακισμένης, κάτω ἀπ' τὸ ὁποῖο δὲν φοροῦσε τίποτε ἄλλο καὶ παρουσιάστηκε γυμνὴ σὰν τὴν ἀρχαία Φρύνη στὰ μάτια τῶν δικαστῶν καὶ τοῦ ἀκροατηρίου.

Ἀσυγκίνητος πάντοτε ὁ πρόεδρος, εἶπε:

— Ἡ δικαιοσύνη εἶνε τυφλή, ἀλλὰ ὄχι καὶ τὸ ἀκροατήριο.

Καί, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς χωροφύλακες, διέταξε:

— Ἀδειάστε ὅλη τὴν αἴθουσα. Νὰ μείνουν μέσα μόνο οἱ συνήγοροι.

Ἡ αἴθουσα ἄδειασε ἀμέσως καὶ ἡ δίκη ἐξηκολούθησε.

Ἡ νέα Φρύνη δικάσθηκε τότε γυμνὴ καὶ καταδικάσθηκε σὲ φυλάκισι ἑνὸς ἔτους ἐπὶ.. ἀσεβείᾳ πρὸς τὸ δικαστήριον

Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ σύγχρονοι Βερολινέζοι δικασταὶ δὲν μοιάζουν καθόλου μὲ τοὺς συναδέλφους των τῶν Ἀρχαίων Ἀθηνῶν.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ ἀγάπη θεριεύει ὅταν εἶνε ἀπελπισμένη.

— Νὰ πάψης νὰ ζῆς, δὲν εἶνε καὶ τόσο σπουδαῖο. Τὸ τραγικὸ εἶνε νὰ πάψης ν' ἀγαπᾶς.

ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΡΘΕΝΑ ΔΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΟΠΙΚΩΝ

ΟΙ ΓΙΓΑΝΤΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΠΕΤΩΝ

Οἱ βόες... ἀγαθοὶ καὶ χρήσιμοι σύντροφοι τοῦ ἀνθρώπου! Τὸ κυνήγημα καὶ ἡ ἐξολόθρευσις τῶν ποντικῶν! Ἡ πυρκαϊὰ καὶ τὸ ἀξιοθαύμαστο ἔνστικτο τῶν φειδιῶν. Πῶς συλλαμβάνονται καὶ ἐξημερώνονται. Ποῖος εἶνε ὁ τρομερώτερος ἐχθρὸς τοῦ Βόα. Ἡ τραγικὴ μονομαχία ἑνὸς ταύρου καὶ ἑνὸς γιγαντίου βόα! Ἡ τεραστία συσφιγκτική του δύναμις. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὸν δάγκασαν 417 φορὲς φαρμακερὰ φείδια! Οἱ «γόητες τῶν φειδιῶν» καὶ τὰ μυστικά τους. Πῶς τὰ καθιστοῦν ἀκίνδυνα.

Σὲ πολὺ παληότερα χρόνια, ἡ γῆ καὶ ἡ θάλασσα ἦσαν γεμᾶτες ἀπὸ ἑρπετὰ τερατώδη, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχαν μῆκος τριάντα μέτρων! Τέτοια ἑρπετὰ ἦσαν οἱ δεινόσαυροι, τῶν ὁποίων ἀκόμη καὶ σήμερα βρίσκουμε τοὺς σκελετοὺς καὶ τ' αὐγὰ κάτω ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

Οἱ σημερινοὶ γίγαντες τοῦ Βασιλείου τῶν ἑρπετῶν δὲν ἔχουν τέτοιες τεράστιες διαστάσεις. Ὡστόσο, οἱ πύθωνες καὶ οἱ βόες ἔχουν κατὰ μέσον ὅρον, ἕξη μέτρα μῆκος.

Ὁ εὔνεκτος, ὁ δυνατώτερος ἀπὸ τοὺς βόας, ποὺ συναντοῦμε στὴ Νότιο Ἀμερική, ἰδίως μέσα στὰ ὑγρὰ δάση τῆς Γκιγιάνας, εἶνε παχὺς ὅσο ἕνας ἄνθρωπος. Τελευταῖα μάλιστα ἔτυχε νὰ σκοτώσω ἕναν ἀπ' αὐτοὺς ποὺ τὸ μῆκος του ἦταν ἕντεκα μέτρων, περίπου. Θὰ ἐκπλαγοῦν οἱ ἀναγνῶσται μου ὅταν μάθουν ὅτι αὐτὰ τὰ τέρατα, ἀντίθετα ἀπ' ὅ,τι πιστεύει ὁ κόσμος, εἶνε πολὺ χρήσιμα στὸν ἄνθρωπο. Νεώτερος, ἔζησα δυὸ χρόνια σὲ μιὰ χώρα φημισμένη γιὰ τοὺς πολλοὺς καὶ τεράστιους βόας της. Ἔ, λοιπόν, ποτὲ τὰ γιγάντια αὐτὰ ἑρπετὰ δὲν ἐπετέθησαν ἐναντίον ἀνθρώπου...

Τρώνε μόνο μὲ ὄρεξι, ὅταν τοὺς παρουσιασθῆ εὐκαιρία, καμμιὰ κόττα κανένα σκύλλο ἢ κανένα γουροῦνι...

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ θὰ κορυφώση τὴν ἔκπληξι τῶν ἀναγνωστῶν μου εἶνε τὸ γεγονὸς ὅτι σὲ ὅλα τὰ χωριὰ τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς, κάθε σπίτι ἔχει τὸ βόα του, ἕνα βόα ἐξημερωμένο ὁπωσδήποτε, ποὺ ἔχει τὴ φωληά του κάτω ἀπὸ τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ καὶ ποὺ ἡ συντροφιά του εἶνε εὐχάριστη καὶ ὠφέλιμη γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Μόνο τὴ νύχτα ὁ κατοικίδιος αὐτὸς βόας, δίνει σημεῖα τῆς παρουσίας του. Ἂν ἀλαφροκοιμόσαστε, κατὰ τὰ μεσάνυχτα ξυπνᾶτε ἔξαφνα ἀπὸ τὸ θόρυβο καὶ τὶς κραυγὲς τῶν ποντικῶν ποὺ τρέχουν, τρελλοὶ ἀπὸ τὴν τρομάρα τους, πάνω στὸ ταβάνι.

Τί συμβαίνει; Ἁπλούστατα, ὁ βόας κυνηγάει τὰ δυστυχισμένα αὐτὰ ζῶα. Εἶνε δύσκολο νὰ ὑπολογίση κανεὶς πόσα ἀπ' αὐτὰ καταβροχθίζει μέσα σὲ μιὰ νύχτα: τὸ λιγώτερο δυὸ ντουζῖνες, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς σαῦρες καὶ τὰ διάφορα ἔντομα ποὺ καταπίνει μὲ μιὰ μπουκιά!

Ὅταν τελειώση αὐτὸ τὸ κυνῆγι, τὸ φεῖδι κατεβαίνει κάτω, ὅπου τοῦ ἔχουν ἑτοιμασμένη μιὰ μεγάλη χύτρα μὲ νερό, κι' ἀφοῦ πιῆ καὶ χορτάση, ἀνεβαίνει πάλι στὴ στέγη.

Δὲ διηγοῦμαι ἐδῶ πράγματα ποὺ ἔτυχε νὰ τὰ διαβάσω, ἀλλὰ πράγματα ποὺ τὰ εἶδα συχνὰ μὲ τὰ μάτια μου. Θυμᾶμαι μάλιστα, ἕνα πολὺ παράξενο περιστατικὸ ποὺ μοῦ ἔτυχε κάποτε...

Μιὰ μέρα καθὼς ἔβγαινα ἀπὸ μιὰ πιρόγα γιὰ νὰ ἐπισκεφθῶ κάποιο ἰνδικὸ χωριὸ τῆς Κολομβίας, ἕνα σπίτι ἔπιασε ἔξαφνα φωτιά, καὶ μέσα σὲ πέντε λεπτά, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ δυνατοῦ ἀνέμου ποὺ φυσοῦσε ἐκείνη τὴν ὥρα, οἱ φλόγες εἶχαν ἐπεκταθῆ σὲ ὅλες τὶς μικρὲς καλύβες τοῦ χωριοῦ. Ἀμέσως οἱ δρόμοι γέμισαν ἀπὸ ἑκατοντάδες ἑρπετῶν ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὶς στέγες καὶ τὰ πατώματα τῶν καιγομένων σπιτιῶν, τρέχοντας σαστισμένα χωρὶς νὰ δίνουν προσοχὴ στοὺς ἀνθρώπους, τὰ σκυλλιὰ καὶ τὰ γουρούνια ποὺ ἡ πυρκαϊὰ τοὺς εἶχε τρέψει σὲ μιὰν ἀπερίγραπτη φυγή.

Ἦταν φείδια διαφόρων διαστάσεων καὶ χρωμάτων. Παρατήρησα δὲ ὅτι τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτά, ὁδηγούμενα ἀπὸ ἕνα ἀξιοθαύμαστο ἔνστικτο, διευθυνόντουσαν στὸ ποτάμι, τοῦ ὁποίου οἱ ὄχθες του ἀποτελοῦσαν ἕνα ἀσφαλὲς καταφύγιο ἐναντίον τῆς φωτιᾶς.

Θὰ διηγηθῶ τώρα κ' ἕνα ἄλλο ἀνέκδοτο ποὺ θὰ σᾶς ἐξηγήση γιὰ ποιὸ λόγο αἰσθάνομαι μιὰ τόσο ζωηρὴ συμπάθεια γι' αὐτὰ τὰ μεγάλα κι' ἀγαθὰ ζῶα.

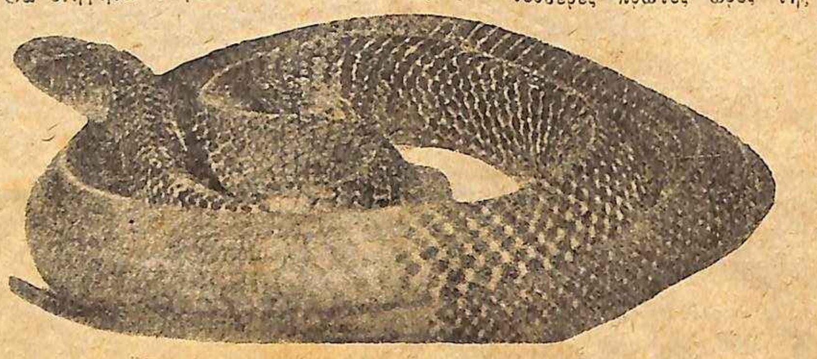

Φεῖδι τῶν δασῶν τῆς Ἀμερικῆς

Μιὰ μέρα, κατὰ τὸ μεσημέρι, (αὐτὰ ποὺ διηγοῦμαι, συνέβησαν σ' ἕνα τροπικὸ δάσος, κοντὰ σ' ἕνα χρυσωρυχεῖο) ἐγύριζα στὴ καλύβα μου ποὺ βρισκόταν στὶς ὄχθες ἑνὸς χειμάρρου. Οἱ ἐργάτες δὲν εἶχαν ἀκόμη ἐπιστρέψη. Ὁ μάγειρος ἔκοβε μακρυά, ἄγριους καρπούς. Ἀπόλυτη σιωπὴ ἐβασίλευε. Πλησιάζοντας στὴ μικρὴ πλατεῖα ποὺ ἐσχημάτιζαν ἕνα γύρω οἱ καλύβες μας, εἶδα στὴ μέση ἕναν τεράστιο βόα ποὺ ζεσταινόταν στὸν ἥλιο. Μόλις ἄκουσε τὰ βήματά μου, ἄρχισε νὰ σέρνεται νωθρά. Οἱ φωνὲς ποὺ ἔβαλα μόλις τὸν εἶδα, τὸν ἔκαναν νὰ ἐπισπεύση τὴ φυγή του, κι' ὅταν σὲ λίγο φάνηκαν δυὸ ἐργάτες τοὺς ἐξήγησα τί συνέβαινε.

—Θὰ τὸν πιάσουμε ζωντανό! εἶπαν.

Γρήγορα - γρήγορα, βρήκαμε ἕνα κοντάρι κ' ἕνα σχοινί. Ὁ βόας ἐντωμεταξὺ εἶχε γλυστρήσει ὡς τὴν ὄχθη τοῦ χειμάρρου. Τότε ἐγὼ γέρνοντας ἀπὸ πάνω, εἶδα τὸ σῶμα του ἀνάμεσα σὲ δυὸ βράχους, πέντε μέτρα κάτω ἀπὸ μένα. Ἀμέσως ὡρίσαμε τί θὰ ἔκανε ὁ καθένας μας: Ἐγὼ κρατοῦσα τὴν ἄκρη τοῦ κονταριοῦ, ἐνῶ ἕνας ἄλλος, ποὺ κατέβηκε στὸ βάθος τῆς χαράδρας, κρατοῦσε τὴν ἄλλη ἄκρη του ἡ ὁποία κατέληγε σὲ μιὰ διχάλα. Μὲ μιὰν ἔντεχνη κίνησι, πιάσαμε τὸ λαιμὸ τοῦ ἑρπετοῦ μέσα σ' αὐτὴ τὴ διχάλα κι' ἔπειτα ἀρχίσαμε νὰ τὸ σφίγγουμε μὲ τὸ σχοινί, τὸ ὁποῖο τοῦ περάσαμε στὴ μέση. Ὕστερα ἀπὸ μερικὰ λεπτὰ ἀντιστάσεως, κατορθώσαμε νὰ τὸ τιθασσεύσουμε. Στὸ τέλος κατορθώσαμε νὰ τὸν δέσουμε σ' ἕναν πάσσαλο. Κατὰ τὶς τρεῖς - τέσσερες πρῶτες ὧρες τῆς αἰχμαλωσίας του σηκωνόταν ὀρθὸ ὡς τὴ μέση καὶ σφύριζε ὀργισμένα μόλις πλησίαζε κοντά του κανείς. Κατὰ τὸ διάστημα ὅμως αὐτὸ φτιάσαμε ἕνα κλουβὶ ἀπὸ γερὸ ξύλο, καὶ κλείσαμε μέσα σ' αὐτὸ τὸν αἰχμάλωτό μας. Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες μποροῦσε νὰ σηκώση κανεὶς τὸ σκέπασμα τοῦ κλουβιοῦ, χωρὶς ὁ βόας (ποὺ ἦταν 11 μέτρα μῆκος περίπου!) νὰ δείξη τὴν παραμικρότερη ἔκπληξι ἢ δυσαρέσκεια. Ἅμα πέρασαν ἄλλες δυὸ μέρες ἀκόμη, ἔδειχνε φανερὰ μιὰν ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστησι, ὅταν ἄκουγε κανένα μαῦρο νὰ τοῦ σφυρίζη ἕνα τραγοῦδι γιὰ χορό! Ὀχτὼ μέρες μετὰ τὴ σύλληψί του, εἶχε ἐξημερωθῆ σὲ τέτοιο βαθμὸ ποὺ τὸν ἔβγαζαν ἀπὸ τὸ κλουβί του καὶ τὸν ἄφιναν νὰ κυνηγάη ὅλη νύχτα τὰ ποντίκια ποὺ ἀφθονοῦσαν πρὶν τὸν πιάσουμε σὲ κεῖνο τὸ μέρος. Τὸ πρωὶ τὸν ἔβλεπε πάλι κανεὶς μέσα στὸ κλουβί του νὰ κοιμᾶται μὲ τὴ συνείδησί του ἀναπαυμένη ὅτι εἶχε κάνει τὸ καθῆκον του!

Αὐτὴ ἡ οἰκειότης ἐξηγεῖται εὔκολα. Ὁ βόας δὲν εἶνε ἰοβόλο ἑρπετό: προσβάλλει μόνο τὰ μικρὰ θηλαστικὰ καὶ τὰ πουλιὰ ποὺ τὰ καταπίνει ἀμάσσητα. Ὅταν τὸ θῦμα του τυχαίνει νὰ εἶνε ὀγκῶδες, κουλουριάζεται γύρω ἀπ' αὐτό, τοῦ σπάζει τὰ κόκκαλα σφίγγοντάς το μὲ ὅλη του τὴ δύναμι κ' ἔπειτα, ἀφοῦ μουσκέψη μὲ τὸ σάλιο του ὅλο του τὸ σῶμα, τὸ καταπίνει σιγὰ - σιγά.

Τὰ σαγόνια του εἶνε μὲ τέτοιο τρόπο καμωμένα κι' ἀνοίγουν τόσο πολύ, ὥστε μποροῦν νὰ χωρέσουν τροφὴ μεγαλείτερη σὲ ὄγκο ἀπὸ τὸ κεφάλι του! Ὁ βόας δὲν ἔχει παρὰ ἕνα μόνον ἐχθρό: τὸ Πεκάρι, ἕνα εἶδος ἀγριογούρουνου τῆς Ἀμερικῆς, πολὺ ἐπιθετικό, ποὺ δὲ διστάζει νὰ προσβάλη καὶ τὰ μεγαλείτερα ἀκόμη ἑρπετά. Ὅταν αὐτὰ βρεθοῦν μπροστά του τὰ κατασπαράζει καὶ τὰ καταβροχθίζει. Μὰ τὸ ἀγριογούρουνο αὐτὸ εἶνε ἀρκετὰ προνοητικό, ὥστε νὰ μὴ πλησιάζη στὰ χωριά, γιατὶ τὸ κρέας του εἶνε περιζήτητο, ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς, κ' ἔτσι οἱ βόες ποὺ ζοῦν σ' αὐτὰ μαζὺ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ξέρουν καλὰ ὅτι δὲν ἔχουν νὰ φοβηθοῦν τίποτε ἀπὸ τοὺς ἀδυσώπητους αὐτοὺς ἐχθρούς τους. Οἱ Ἰνδοὶ καὶ οἱ Νέγροι, σέβονται ἐξαιρετικὰ τοὺς βόας καὶ εἶνε πολὺ σπάνιες οἱ περιπτώσεις κατὰ τὶς ὁποῖες ἀναγκάζονται νὰ τοὺς σκοτώσουν.

Κάποτε κ' ἐγὼ βρέθηκα σὲ δυσάρεστη θέσι νὰ σκοτώσω ἕναν εὔνεκτο, ποὺ εἶνε, ὅπως εἶπα παραπάνω, τὸ μεγαλείτερο ἀπὸ τὰ ἑρπετά, καὶ ποὺ ζῆ διαρκῶς μέσα στὸ νερό. Ὁ εὔνεκτος αὐτὸς περιοριζόταν νὰ κυνηγάη τὰ ψάρια μέσα στὸ ποτάμι, εἶχε ἀκόμη τὴν κακὴ συνήθεια νὰ παραμονεύη στὴν ὄχθη τὰ ζῶα ποὺ πηγαίνανε νὰ πιοῦνε νερὸ καὶ νὰ τὰ καταβροχθίζη...

Νὰ μὲ ποιὸ τρόπο κατώρθωσε τὸ ἑρπετὸ αὐτὸ νὰ πνίξη ἕνα ταῦρο:

Εἶχε τυλίξει τὴν ἄκρη τῆς οὐρᾶς του γύρω ἀπὸ τὴ ρίζα ἑνὸς θάμνου ποὺ ἐξεῖχε πάνω ἀπὸ τὸ νερό, ἐνῶ συγχρόνως κρατοῦσε τὸ κεφάλι του χωμένο μέσα στὸ ποτάμι. Ὅταν ὁ ταῦρος πλησίασε κάπως (διηγοῦμαι τὸ περιστατικὸ ὅπως τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου) τὸ τεράστιο αὐτὸ φεῖδι ξεκουλουριάστηκε σὰν ἀστραπὴ καὶ χύμηξε ἀπάνω του καὶ τὸν ἐτύλιξε. Μιὰ ἀπεγνωσμένη πάλη ἄρχισε τότε μεταξὺ τῶν δύο ζώων. Ὁ ταῦρος ἀμυνόταν μὲ ὅλας του τὶς δυνάμεις ἐνῶ ὁ εὔνεκτος κουλουριαζόταν ὁλοένα καὶ πιὸ πολὺ στὸ κορμί του, σφίγγοντάς τον δυνατὰ καὶ προσπαθῶντας νὰ τὸν ἐξαντλήση.... Τέλος τὸ ἑρπετό, καταβάλλοντας μιὰ τελευταία καὶ τεράστια προσπάθεια κατώρθωσε νὰ τραβήξη τὸν ἀντίπαλό του μέσα στὸ νερό. Ἐκεῖ τὸν ἄφησε λίγη ὥρα ὡς ὅτου πέθανε ἀπὸ ἀσφυξία, τότε τὸν ἔσφιξε δυνατὰ γιὰ νὰ τὸν πολτοποιήση καὶ ἔπειτα ἄρχισε νὰ τὸν καταπίνη σιγὰ - σιγὰ χωρὶς ν' ἀφίση τίποτα, μαζὺ μὲ τὰ κόκκαλα, μαζὺ μὲ τὸ δέρμα καὶ μὲ τὰ κέρατα ἀκόμη!

Τὸ δέρμα ἑνὸς τεραστίου πύθωνος τῆς Αὐστραλίας

Ἔτσι ἐτελείωσε ἡ τραγικὴ ἐκείνη μονομαχία. Γιὰ νὰ μὴν ἐπαναληφθῆ ὅμως καὶ πάλι μ' ἄλλο ζῶο, ἔβγαλα τὸ πιστόλι μου καὶ πυροβόλησα ἐναντίον τοῦ ἑρπετοῦ. Μὲ τὴ σφαίρα μου τοῦ συνέτριψα τὴ ράχη.

Ἀμέσως ἐκεῖνο ἄφησε τὴ λεία του κ' ἐξαφανίσθηκε μέσα στὸ νερό. Ἂς σημειωθῆ ὅτι ὅλα τὰ φείδια, δηλητηριώδη καὶ μή, μικρὰ καὶ μεγάλα, ἔχουν πολὺ λεπτὸ ὀργανισμό, ἔτσι, ποὺ καὶ ἡ πιὸ μικρὴ σφαίρα ἅμα τὸ πετύχη, μπορεῖ νὰ τὰ θέση ἐκτὸς μάχης. Ἐπίσης μὲ μιὰ καλὴ μπαστουνιὰ στὴ ράχη τους μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ἐκμηδενίση ἀμέσως. Τὸ πᾶν σ' αὐτὴ τὴν περίστασι εἶνε νὰ χτυπήσετε τὸ φεῖδι ὅπου πρέπει, ὑπολογισμένα καὶ δυνατά.

Γιὰ νὰ τελειώνουμε θ' ἀναφέρω κ' ἕνα ἄλλο πολὺ περίεργο γενονός: Ζῆ στὸν κόσμο ἕνας ἄνθρωπος, ὀνόματι Θωμᾶς Μορρίσεϋ, ποὺ κατέχει ἕνα ρεκὸρ τὸ ὁποῖο κανείς, δὲν εἶνε σὲ θέσι νὰ τοῦ ἀμφισβητήση: Τὸν ἔχουν δαγκάσει ὡς σήμερα 417 φαρμακερὰ φείδια!...

Ἑκατὸν εἰκοσιεφτὰ φορὲς τὸν ἐδάγκασαν Αὐστραλιανὲς ἔχιδνες, ἑκατὸν πέντε φορὲς δέχτηκε μέσα στὸ αἷμα του τὸ δηλητήριο τοῦ «μαύρου φειδιοῦ» τῆς Αὐστραλίας σαράντα πέντε φορὲς τὸ δηλητήριο τῆς «ἔχιδνας τοῦ θανάτου» καὶ ἄπειρες ἄλλες φορὲς τὸν δάγκασαν διάφορα ἄλλα φαρμακερὰ φείδια τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Τὸ δηλητήριο, ὡς γνωστόν, ἐκκρίνεται ἀπὸ κάτι εἰδικοὺς ἀδένας ποὺ συγκοινωνοῦν μὲ τὶς κεραῖες τοῦ φειδιοῦ, (κινητὲς ἢ ὄχι, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τοῦ ἑρπετοῦ). Μόλις δαγκάσει τὸ φεῖδι, οἱ ἀδένες αὐτοὶ ἀδειάζουν. Ἂν συμβῆ, ὕστερα ἀπὸ λίγες ὧρες, νὰ ξαναδαγκάση ἕναν ἄνθρωπο ἢ ἕνα ζῶο, τὸ δηλητήριο ποὺ θὰ χύση μέσα στὸ αἷμα του θὰ εἶνε τόσο λίγο ὥστε νὰ μὴν μπορῆ νὰ προκαλέση τὸ θάνατο.

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ διάφοροι δαμασταὶ τῶν φειδιῶν, ποὺ τὰ ἐπιδεικνύουν στὸν κόσμο, προτοῦ τὰ παρουσιάσουν στὸ κοινὸν τὰ ἐρεθίζουν καὶ βάζουν μπροστὰ στὸ στόμα τους ἕνα κομμάτι κρέας. Ἀμέσως τὸ φεῖδι ἀρχίζει νὰ δαγκώνη μὲ λύσσα τὸ κρέας. Τὸ δηλητήριο ἔτσι χύνεται, οἱ ἀδένες ἀδειάζουν, καὶ κάθε κίνδυνος ἐκλείπει.

Ἄλλοι πάλι δαμασταὶ γιὰ νὰ μὴ κινδυνεύουν ἀπὸ τὰ δήγματα τῶν ἑρπετῶν τους τοὺς ἀφαιροῦν, τὰς ἰοβόλους κεραίας. Αὐτὸ ὅμως συντομεύει κατὰ πολὺ τὴ ζωὴ τοῦ φειδιοῦ, λόγω τῆς συμφορήσεως τῶν ἀδένων ποὺ ἐπακολουθεῖ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Ἀνήγγειλαν κάποτε στὸν Βολταῖρο, ὅτι ὁ Πάπας ἐσκέπτετο νὰ διατάξη νὰ καοῦν δημοσίως τὰ βιβλία του, πρὸς «παραδειγματισμὸν τῶν πιστῶν».

—Τόσο τὸ καλύτερο! ἀπήντησεν ὁ Βολταῖρος. Τὰ βιβλία μου μοιάζουν μὲ τὰ κάστανα: ὅσο περισσότερο ψήνονται, τόσο καλύτερα πουλιοῦνται!...

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΩΝ ΦΤΩΧΩΝ Ο ΘΗΣΑΥΡΟΣ...

ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΝΤ' ΑΝΟΥΤΣΙΟ

Ζοῦσε μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρό, δὲν θυμᾶμαι σὲ ποιὸ μέρος, ἕνα φτωχὸ ἀνδρόγυνο. Ἦταν καὶ οἱ δυό τους τόσο φτωχοὶ καὶ δυστυχισμένοι, ποὺ δὲν εἶχαν τίποτε, ἀπολύτως τίποτε δικό τους... Δὲν εἶχαν ἀλεῦρι γιὰ νὰ τὸ ζυμώσουν μέσα στὸ σκαφίδι, μὰ οὔτε καὶ σκαφίδι γιὰ νὰ ζυμώσουν μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἀλεῦρι. Δὲν εἶχαν σπίτι γιὰ νὰ βάλουν μέσα σ' αὐτὸ ἕνα σκαφίδι, μὰ οὔτε καὶ τόπο γιά νὰ χτίσουν ἕνα σπίτι.

Ἂν εἶχαν ἕνα οἰκόπεδο μεγάλο ὅσο ἕνα μαντῆλι, θὰ μποροῦσαν νὰ κερδίσουν ἀπ' αὐτὸ τόσα, ὅσα θὰ χρειαζόντουσαν γιὰ νὰ χτίσουν ἕνα σπίτι. Ἂν πάλι εἶχαν σπίτι, θὰ μποροῦσαν νὰ βάλουν μέσα σ' αὐτὸ ἕνα σκαφίδι. Κι' ἂν εἶχαν ἀκόμα ἕνα σκαφίδι, εἶνε βέβαιο ὅτι μὲ τὸν ἕνα ἢ μὲ τὸν ἄλλο τρόπο θὰ κατάφερναν νὰ ζυμώσουν μέσα σ' αὐτὸ λίγο ἀλεῦρι γιὰ νὰ φᾶνε ἔτσι ἕνα κομμάτι ψωμί.

Δὲν εἶχαν ὅμως οὔτε οἰκόπεδο, οὔτε σπίτι, οὔτε σκαφίδι, οὔτε ψωμί. Ἦταν πραγματικὰ πολὺ φτωχοὶ καὶ δυστυχισμένοι...

* * *

Ἐκεῖνο ποὺ τοὺς ἔκανε νὰ παραπονιοῦνται δὲν ἦταν τόσο ἡ ἔλλειψι ψωμιοῦ, ὅσο ἡ ἔλλειψι τοῦ σπιτιοῦ. Ψωμί, δόξα σοι ὁ Θεός! εἶχαν ἀρκετὸ ἀπὸ τὶς ἐλεημοσύνες ποὺ τοὺς ἔκαναν οἱ πονετικοὶ ἄνθρωποι ποὺ καμμιὰ φορὰ τοὺς ἔδιναν καὶ λίγο προσφάγι καὶ κάποτε ἀκόμα καὶ δυὸ δάχτυλα κρασί. Μὰ οἱ καϋμένοι οἱ φτωχοὶ θὰ προτιμοῦσαν νὰ μένουν πάντοτε νηστικοὶ καὶ νὰ ἔχουν ἕνα σπίτι γιὰ ν' ἀνάβουν κανένα ξερὸ κλαδὶ καὶ νὰ κουβεντιάζουν ἥσυχα μπροστὰ στὴν πυροστιά. Ἐκεῖνο ποὺ ἀξίζει περισσότερο στὸν κόσμο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ φαΐ, εἶνε νὰ ἔχη κανεὶς τέσσαρες τοίχους γιὰ καταφύγιο. Χωρὶς αὐτοὺς τοὺς τέσσαρες τοίχους, ὁ ἄνθρωπος εἶνε σὰν τὸ περιπλανώμενο ζῶο.

Οἱ δυὸ φτωχοί μας αἰσθανθήκανε τὸν ἑαυτό τους δυστυχέστερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, μιὰ θλιβερὴ βραδυὰ τοῦ χειμῶνα, θλιβερὴ μόνο γι' αὐτούς, ἀφοῦ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι εἶχαν στὸ τζάκι τους φωτιὰ καὶ τὰ πόδια τους ἀκουμπισμένα κοντὰ σ' αὐτή... Ἐνῶ κλαιγόντουσαν κ' ἔτρεμαν ἄστεγοι, καταμεσὴς στὸ μεγάλο δρόμο, μέσα στὴ σκοτεινὴ νύχτα, συνάντησαν ἄξαφνα ἕνα γᾶτο ποὺ νιαούριζε βραχνὰ καὶ γλυκά. Ἦταν ἕνας γᾶτος ἀξιολύπητος, σὰν κι' αὐτούς, γιατὶ ἦταν ὅλος πετσὶ καὶ κόκκαλο καὶ πολὺ λίγες τρίχες εἶχε πάνω στὸ κορμί του. Ἦταν πραγματικὰ ἕνας δυστυχισμένος γᾶτος.

Οἱ φτωχοὶ εἶνε πολὺ πονετικοὶ καὶ βοηθάει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ἔτσι κ' οἱ δυὸ δικοί μας περιμάζεψαν τὸν γᾶτο καὶ ἀποφάσισαν μάλιστα νὰ τοῦ δώσουν κάτι νὰ φάη. Τοῦ βρήκανε λοιπὸν λίγο λαρδὶ ποὺ τὸ εἴχανε ἀπὸ κάποια ἐλεημοσύνη. Ὁ γᾶτος, ἀφοῦ ἔφαγε, ἄρχισε νὰ περπατάη μπροστὰ ἀπ' αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔφερε σὲ μιὰ ἔρημη καλύβα. Μέσα στὴν καλύβα αὐτὴ βρισκόντουσαν δυὸ σκαμνιὰ καὶ στὴ γωνιὰ ἕνα τζάκι ποὺ τὸ φώτισε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ σελήνη ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς καλύβας. Μὰ ἡ σελήνη σὲ λίγο χάθηκε καὶ μαζύ της χάθηκε κι' ὁ γᾶτος... Ἔτσι οἱ δυὸ φτωχοὶ βρέθηκαν μόνοι μέσα στὸ σκοτάδι, μπροστὰ στὸ σκοτεινὸ τζάκι ποὺ ἡ ἔλλειψι τῆς φωτιᾶς τὸ ἔκανε ἀκόμα πιὸ μαῦρο.

—Ἔ! ἔλεγαν, νὰ εἴχαμε κανένα δαυλί!... Κάνει τόσο κρύο!... Θὰ ἦταν τόσο εὐχάριστο νὰ ζεσταθοῦμε κ' ἐμεῖς λιγάκι καὶ νὰ ποῦμε κανένα παραμῦθι...

Μά, ἀλλοίμονο δὲν ὑπῆρχε φωτιά, οὔτε καὶ ξύλα εἶχαν γιὰ ν' ἀνάψουν...

Ἔξαφνα ὅμως στὸ βάθος τῆς πυροστιᾶς ἔλαμψαν δυὸ κάρβουνα, δυὸ ὡραῖα κάρβουνα ποὺ πετοῦσαν ἀστραπὲς σὰν τὸ χρυσάφι.

Ὁ γέρος ἔτριψε χαρούμενα τὰ χέρια του καὶ εἶπε στὴ γυναίκα του:

—Αἰσθάνεσαι τὴ ζέστη ποὺ κάνει;

—Ναί, ναί, ἀποκρίθηκε ἡ γρηὰ ἁπλώνοντας τὶς παλάμες της μπροστὰ στὴ φωτιά. Φύσηξε, τοῦ εἶπε, γιὰ νὰ κάνουν τὰ κάρβουνα φλόγα.

—Ὄχι, ἀπάντησε ὁ ἄνδρας, θὰ σβύσουν ἔτσι πολὺ γρήγορα.

Καὶ νοιώθοντας μιὰ εὐχάριστη θαλπωρή, ἄρχισαν νὰ μιλοῦν γιὰ τὰ περασμένα, χωρὶς θλῖψι πειά, γιατὶ καταλάβαιναν τὸν ἑαυτό τους πιὸ δυναμωμένο, ὅσο βλέπαν τὰ δυὸ δαυλιὰ νὰ λάμπουν στὸ βάθος τοῦ τζακιοῦ.

Οἱ φτωχοὶ εὐχαριστιοῦνται μὲ τὸ λίγο καὶ ὅταν τὸ ἔχουν εἶνε πολὺ εὐτυχισμένοι. Οἱ δυὸ δικοί μας λοιπὸν εὐχαριστήθηκαν ὡς τὸ βάθος τῆς καρδιᾶς τους καὶ ἔστειλαν θερμὲς εὐχαριστίες στὸν Θεὸ γιὰ τὸ δῶρο του...

* * *

Ὁλόκληρη τὴ νύχτα δὲν ἔπαψαν νὰ κουβεντιάζουν, βέβαιοι πάντα, ὅτι θὰ τοὺς προστάτευε ὁ Θεός, ἐνῶ τὰ δυὸ κάρβουνα ἔλαμπαν πάντοτε, χωρὶς νὰ καίγονται, σὰν δυὸ καινούργια νεόκοπα νομίσματα... Καὶ ὅταν τέλος ἦρθε ἡ αὐγή, οἱ δυὸ φτωχοὶ ποὺ ὅλη τὴ νύχτα εἶχαν ζεσταθῆ καὶ εἶχαν ἡσυχάση, εἶδαν στὸ βάθος τοῦ τζακιοῦ τὸν καϋμένο τὸν γᾶτο ποὺ τοὺς κύτταζε μὲ τὰ μεγάλα ὁλοστρόγγυλα καὶ πύρινα μάτια του. Ἡ φωτιά, τὰ κάρβουνα ποὺ τοὺς εἶχαν ζεστάνει ὅλη τὴν νύχτα, δὲν ἦταν παρὰ ἡ λάμψι τῶν ματιῶν του.

Καὶ ὁ γᾶτος, βλέποντας τὴν κατάπληξί τους, εἶπε τότε φιλοσοφικά:

—Ὁ θησαυρὸς τῶν φτωχῶν εἶνε ἡ φαντασία!

ΓΑΒΡ. ΝΤ'ΑΝΟΥΤΣΙΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Τοιμάζουνε τὴν ὤμορφη, καὶ τὴν
(καμαρωμένη
χαλεύουν καὶ καταπατοῦν νὰ πᾶν
(νὰ τὴν παντρέψουν
τῆς τάζουν γυιὸν τοῦ βασιληᾶ, τῆς
(τάζουν γυιὸν τοῦ Ρήγα.
δὲν θέλει γυιὸν τοῦ βασιληᾶ, δὲν
(θέλει γυιὸν τοῦ Ρήγα,
μόν' θέλει τ' ἀρχοντόπουλο μὲ τὶς
(πολλὲς χιλιάδες.
Κ' ἐκεῖνο τὸ ἀρχοντόπουλο πολλὲς
(χιλιάδες θέλει
γυρεύει τἄστρα πρόβατο καὶ τὸ
(φεγγάρι γίδι,
χαλεύει κι' ἕνα ἄλογο καὶ μπούρκα-
(λο γελάδι,
χαλεύει στάρια ἀθέριστα, κι' ὅλους
(τοὺς θεριστάδες,
χαλεύει ἀμπέλι' ἀτρύγιστα μ' ὅ-
(λους τοὺς τρυγιστάδες,
χαλεύει μύλους δώδεκα κι' ὅλους
(τοὺς μυλωνάδες,
πέντε ν' ἀλέθουν μὲ νερὸ καὶ ἕξη
(μὲ τὸ γάλα,
κι' ὁ τρίτος ὁ καλύτερος ν' ἀλέθη
(μὲ τὸ δάκρυ!...

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΟΔΑ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ρὸζ καὶ τὰ κόκκινα φορέματα ποὺ θὰ φορεθοῦν, ὅπως σᾶς εἴπαμε, πολύ, κατα τὴν προσεχῆ ἄνοιξι, θὰ ἰδοῦμε κατὰ τὴν ντεμὶ - σαιζὸν καὶ πολλὰ φορέματα μαῦρα καὶ ἄσπρα, ἰδίως δὲ ἐπανωφόρια μαῦρα γαρνιρισμένα μὲ ἄσπρο. Ἕνα τέτοιο ἐπανωφόρι ἀπὸ κρὲπ - σατὲν μαῦρο ἔχει γιακᾶ καὶ παραμέντα στὰ μανίκια ἀπὸ κρὲπ - σατὲν ἄσπρο, ὅταν δὲ τὸ ἐπανωφόρι εἶνε ἀπὸ κρὲπ - μαροκαὶν μαῦρο, τότε ἄσπρο κρὲπ - μαροκαὶν σκεπάζει τὸ γιακᾶ, τὰ ρεβὲρ καὶ τὰ παραμέντα.

Μπορεῖτε ὅμως καὶ ἐπανωφόρι ἀπὸ μαῦρο λεπτὸ λαινὰζ νὰ τὸ γαρνίρετε μὲ λαινὰζ ἄσπρο, ἢ σατέν.

Μὲ τὸν συνδυασμὸ αὐτὸ τοῦ μαύρου καὶ τοῦ ἄσπρου μπορεῖτε νὰ ἔχετε ὡραιότατα κοστούμια. Ἐπίσης εἶνε πολὺ τῆς μόδας οἱ πολὺ μακρυὲς καζάκες ποὺ σκεπάζουν κατὰ τὰ τρία τέταρτα τὴν φοῦστα, καὶ κάμνουν σχεδὸν τὴν ἐντύπωσι τουνίκ. Μιὰ τέτοια καζάκα ἀπὸ ἄσπρο κρὲπ - σατὲν μὲ βολὰν κάτω, συνδυάζεται θαυμάσια μὲ στενὴν φοῦσταν ἀπὸ μαῦρο σατέν.

Τὰ βολὰν θὰ εἶνε ἐφέτος πολὺ τῆς μόδας καὶ σὲ ἐπανωφόρια ἀκόμα. Ἰδίως τὰ ἀλλεπάλληλα βολάν, γιὰ τὰ ὁποῖα εἶνε τόσο κατάλληλα τὰ μαλακὰ ὑφάσματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα γίνονται συνήθως τὰ ἀνοιξιάτικα ἐπανωφόρια.

Π. χ. ἕνα ἐπανωφόρι ἀπὸ κρὲπ - σατὲν μαῦρο, γίνεται ἴσιο ἐπάνω μὲ ρεβὲρ καὶ παραμέντα ἄσπρα, καὶ μὲ μιὰ σειρὰν ἀπὸ ἀλλεπάλληλα βολάν, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τῆς τάγιας καὶ φτάνει ὡς κάτω.

Μὲ τὰ ἀσπρόμαυρα αὐτὰ φορέματα καὶ ἐπανωφόρια φοριοῦνται καὶ λουλούδια ἄσπρα καὶ μαῦρα, καθὼς καὶ κοσμήματα μὲ μαῦρες καὶ ἄσπρες πέτρες, π. χ. περιδέραια ἀπὸ ὄνυχα καὶ κρύσταλλο, ποὺ εἶνε τόσο τῆς μόδας.

Ἀλλὰ καὶ τὸ κίτρινο χρῶμα, θὰ φορεθῆ ἀρκετὰ κατὰ τὴν ντεμὶ - σαιζόν, σὲ ὅλες του τὶς ἀποχρώσεις. Αὐτὸ εἶνε ἕνα χρῶμα ποὺ πηγαίνει πολύ, ἰδίως στὶς μελαχροινές.

Καθὼς δὲ, θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας, τὸ ρόζ, τὸ κόκκινο. τὸ μαῦρο, τό ἄσπρο, καὶ τό κίτρινο, θὰ ἰδοῦμε καὶ πολλὰ καπελλάκια μὲ αὐτὰ τὰ χρώματα, μονόχρωμα ἢ μὲ ἐνκρυστασιόν.

Ἐπειδὴ θὰ φορεθοῦν καὶ κοστούμια κόκκινα καὶ μαῦρα, θὰ ἰδοῦμε καὶ καπέλλα κόκκινα μὲ μαῦρες ἐνκρυστασιὸν ἢ ἀντιθέτως, κόκκινα καπέλλα μὲ μαῦρες ἐνκρυστασιόν. Μὲ φορέματα ὅμως μαῦρα καὶ ἄσπρα πηγαίνει καλύτερα καπέλλο ὁλόμαυρο ἢ ὁλόασπρο, μ' ἕνα μικρὸ κόσμημα μόνο μαῦρο, ὅταν τὸ καπέλλο εἶνε ἄσπρο, καὶ ἄσπρο, ὅταν τὸ καπέλλο εἶνε μαῦρο. Ὅσες δὲν ἀγαποῦν τὰ μαῦρα, ἂς μὴ ξεχνοῦν ὅτι καὶ τὸ μπλὲ - μαρέν θὰ φορεθῆ ἀρκετὰ καὶ ἐφέτος, καὶ ὅτι πηγαίνουν περίφημα μὲ αὐτὸ ἡ χρωματιστὲς γαρνιτοῦρες.

—Καὶ τὰ γάντια ποὺ θὰ φορεθοῦν κατὰ τὴν προσεχῆ ἄνοιξι εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μαῦρα καὶ ἄσπρα. Ὅταν εἶνε ἄσπρα γαρνίρονται μὲ μαῦρες βελονιὲς καὶ ντεκοὺπ στὰ ρεβέρ, καὶ ὅταν εἶνε μαῦρα, ἔχουν ἄσπρες λεπτὲς μπαγκέτες καὶ ἄσπρες ἐνκρυστασιὸν στὰ ρεβέρ. Ἀπογευματινὰ γάντια τουαλέττας π. χ. ἀπὸ μαῦρο δέρμα, γαρνίρονται καὶ μὲ κεντήματα ἀπὸ ἄσπρες χάντρες ἢ μὲ λευκὰ μικρὰ μαργαριτάρια. Τὰ γάντια ποὺ φοριοῦνται τὸ βράδυ, μὲ φορέματα χοροῦ εἶνε ἀπὸ δέρμα ρὸζ πολὺ ἀνοιχτό, κεντημένα μὲ χρυσῆ κλωστὴ ἢ μὲ μαργαριτάρια. Κάποτε ἔχουν γύρω στὰ ρεβὲρ καὶ φράντζες ἀπὸ λευκὰ φτερά.

Τὰ γάντια αὐτά, μολονότι φοριοῦνται μὲ φορέματα χωρὶς μανίκια, εἶνε κοντὰ ὅπως καὶ τὰ ἀπογευματινὰ γάντια. Ὡστόσο, εἶνε τῆς μόδας γιὰ τὸ βράδυ καὶ γάντια μακρυὰ ἀπὸ μαῦρο δέρμα, κεντημένα μὲ ἄσπρα μαργαριτάρια καὶ μὲ ἄσπρες βελονιές, τὰ ὁποῖα ὅμως φοριοῦνται ἔτσι ζαρωμένα, ὥστε νὰ μὴ σκεπάζουν τὸ χέρι πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅσο τὸ σκεπάζουν τὰ κοντὰ γάντια. Τὰ γάντια θεωροῦνται πιὸ σὶκ καὶ ἀπὸ τὰ ἀνοιχτόχρωμα, γιατὶ δὲν ἔχουν φορεθῆ ἀκόμη πολύ.

—Τὸ βράδυ φοροῦν πάντοτε φορέματα πολὺ ἄνισα κάτω. Ἡ ἀνισότης αὐτὴ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη καιροῦ ἐπετυγχάνετο ἰδίως μὲ πρόσθετα πὰν καὶ παννὼ καὶ μὲ τὶς ἄκρες τῆς ζώνης. Τώρα ὅμως τὸ ἴδιο φόρεμα κόβεται εὐθὺς ἀμέσως ἄνισο. Πότε κόβεται πιὸ μακρὺ ἀριστερὰ καὶ πότε δεξιά. Ἡ ἐπίσημες πάλι τουαλέττες, εἶνε κοντὲς ἐμπρὸς καὶ μακρυὲς πίσω, ἀρκετὰ μακρυές, ὥστε νὰ δίνουν σχεδὸν τὴν ἐντύπωσιν οὐρᾶς. Καὶ τὰ φορέματα στύλ, γίνονται ἄνισα κάτω. Ὡραῖο φόρεμα στύλ, γίνεται ἀπὸ μαῦρο βελοῦδο, μὲ φοῦστα σουρωτή, πολὺ πιὸ μακρυὰ πίσω, καὶ ντουμπλαρισμένη μὲ χρυσὸ λαμέ, τὸ ὁποῖον κάνει πολὺ ὡραῖο ἐφφέ, καθὼς τὸ ἀφήνει νὰ φαίνεται ἡ κοντὴ φοῦστα ἐμπρός. Ἕνα μπολερὸ ἀπὸ τὸ ἴδιο βελοῦδο, ἀνοιχτὸ ἐμπρὸς καὶ κοντό, καὶ ἀρκετὰ πιὸ μακρὺ πίσω, χωρὶς μανίκια καὶ ντουμπλαρισμένο μὲ λαμέ, συμπληρώνει θαυμάσια αὐτὸ τὸ φόρεμα, καθὼς καὶ ἕνα χρυσὸ τριαντάφυλλο τοποθετημένο ψηλὰ στὸν ὦμο.

—Τὰ γκοντὲ—ποὺ εἶνε ἄνισα πάντοτε—πηγαίνουν καλύτερα σὲ φορέματα ἀπὸ μαλακὸ ὕφασμα. Φορέματα βραδυνὰ ἀπὸ μουαρὲ καὶ σατέν, ποὺ εἶνε τόσο τῆς μόδας, γίνονται ντραπέ, καὶ τὸ ντραπάρισμα γίνεται ἔτσι ὥστε νὰ εἶνε ἄνιση κάτω ἡ φοῦστα.

—Καθὼς εἴπαμε καὶ ἄλλοτε, τὰ βραχιόλια βγιὲ - στύλ, εἶνε πολὺ τῆς μόδας. Τώρα τελευταῖα ὅμως φοροῦν καὶ βραχιόλια ὅμοια, μὲ πλατειὲς ἀσημένιες ἢ χρυσὲς κορδέλλες ἐνκρυστὲ μὲ διάφορες πέτρες.

Τὰ δαχτυλίδια ποὺ φοριοῦνται τελευταῖα ἔχουν μιὰ μόνο πέτρα τετράγωνη, μεγάλη ἢ καὶ στρογγυλή. Ἐπίσης συνειθίζονται καὶ καρφίτσες μὲ μιὰ πέτρα μόνο, ἀσορτὶ μὲ τὸ δαχτυλίδι.

—Τὰ σκουλαρίκια ποὺ δὲν ἦσαν τόσο τῆς μόδας στὴν ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος, τελευταῖα ἔγιναν πάλι πολὺ ἄνβογκ. Θὰ φορεθοῦν πολύ, ἰδίως τὸ βράδυ στοὺς χορούς. Μὲ πολὺ ντεκολτὲ φόρεμα θὰ φορεθοῦν πολὺ μακρυὰ σκουλαρίκια, τὰ ὁποῖα εἶνε ἰδίως ἀπαραίτητα μὲ τὰ φορέματα στύλ. Τὰ πιὸ μοντέρνα σκουλαρίκια εἶνε μεγάλα καὶ μακρυά, καὶ ἀποτελοῦνται συνήθως ἀπὸ τρεῖς πέτρες συνδεόμενες μεταξύ τους μὲ μικροὺς κρίκους ἀπὸ πλατίνη, καὶ ἀπὸ ἕνα μοτίφ, γεωμετρικοῦ ἢ φανταιζὶ σχεδίου, ἀρκετὰ μεγάλο. Τὰ μακρυὰ σκουλαρίκια κάνουν νὰ φαίνεται πιὸ λεπτὸ ἕνα στρογγυλὸ πρόσωπο, ἀλλὰ πρέπει νὰ τ' ἀποφεύγουν ὅσες εἶνε πολὺ παχειές, ἢ πολὺ κοντὲς καὶ οἱ πολὺ λεπτὲς καὶ ἀδύνατες. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ γι' αὐτὲς μετρίου μεγέθους σκουλαρίκια. Σὲ μιὰ ψηλὴ καὶ μεγαλόσωμη γυναῖκα μὲ ζωηρὰ χαρακτηριστικὰ ταιριάζουν θαυμάσια τὰ βαρειὰ καὶ ἰδιόρρυθμα σκουλαρίκια ποὺ τόσο εἶνε τῆς μόδας αὐτὴ τὴν ἐποχή. Τὰ πολὺ μακρυὰ σκουλαρίκια δὲν φοριοῦνται στὸ δρόμο. Οἱ πέτρες ποὺ ἐπικρατοῦν στὰ ἐφετεινὰ κοσμήματα εἶνε τὰ σμαράγδια.

Ἡ Μονταὶν

ΓΙΑ ΤΗ ΝΤΕΜΙ-ΣΑΙΖΟΝ

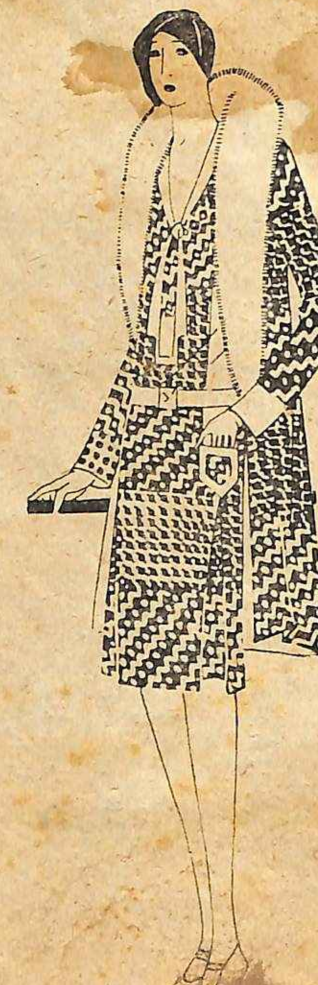

Ἀνσὰμπλ γιὰ τὴ νταιμὶ-σαιζόν, γιὰ σπὸρ ἢ ταξεῖδι, ἀπὸ λαινὰζ καντριγιὲ ἄσπρο καὶ καφέ. Γαρνίρεται μὲ ἄσπρο λαινάζ. Τὸ ἐπανωφόρι γαρνίρεται μὲ ἄσπρη γοῦνα. (Μοντέλο τοῦ Παρισινοῦ Οἴκου Μόδας Μανιέν)

ΦΟΡΕΜΑ ΓΙΑ ΠΑΧΕΙΑ ΚΥΡΙΑ

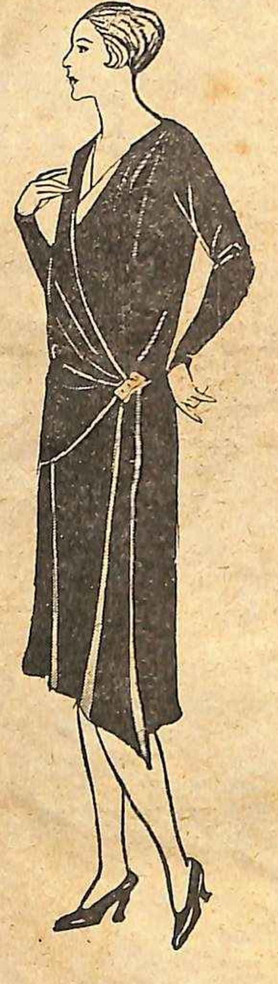

Φόρεμα σταυρωτὸ ἀπὸ βελοῦδο μὲ μικρὸ ζιλέ, σταυρωτὸ ἐπίσης, ἀπὸ ἄσπρη ζωρζέτ. Γαρνίρεται μὲ ἀγκράφα ἀπὸ σιρὰς στὴν τάγια ἀριστερά. Αὐτὸ τὸ φόρεμα, καθὼς εἶνε σταυρωτὸ καὶ πιὸ μακρὺ ἀπὸ τὸ ἕνα πλάγι, εἶνε πολὺ κατάλληλο γιὰ παχειὰ κυρία, γιατί λεπταίνει καὶ μακρύνει τὴ σιλουέττα.

ΕΝΑ ΚΟΜΨΟ ΦΟΡΕΜΑ

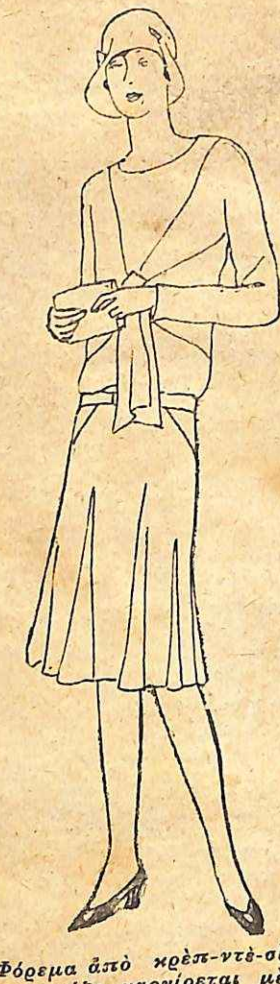

Φόρεμα ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σὶν κρέμ. Τὸ κορσάζο γαρνίρεται μὲ νερβύρ. Ἡ φοῦστα φαρδαίνει μὲ γκοντέ.

ΑΡΚΟ

Ὁ καλλίτερος ἐπιτραπέζιος ΟΙΝΟΣ ἀπὸ Σταφύλι ΣΑΒΑΤΙΑΝΟ
ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ
ΛΕΥΚΟΣ
ΕΙΣ ΔΑΜΙΤΖΑΝΑΣ
1)2 καὶ 5 ὀκάδων
ΡΕΤΣΙΝΑΤΟ
εἰς ΔΑΜΙΤΖΑΝΑΣ 1 ὀκᾶς καὶ 100 δραμίων.
Η ΟΚΑ ΔΡΑΧ. 10

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ
Ἄνω τῶν 3 δαμιτζανῶν
ΠΡΑΤΗΡΙΑ:
ΑΘΗΝΩΝ: ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ 6
Τηλεφ. 14-34
ΠΕΙΡΑΙΩΣ: ΝΟΤΑΡΑ 70 ΤΗΛ. 7-60

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
Συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.
ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ
Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
27 Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-68

Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΩΡΑΙΟΤΗΤΟΣ
...διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὅταν μεταχειρίζηταί τις τὴν Κρέμαν, τὴν Πούδραν καὶ τὸν Σάπωνα «Σιμὸν» ἅτινα ἀφαιροῦσι τὰ ἄτοπα τῆς ζέστης καὶ
= τοῦ ψύχους =
CRÈME
SIMON

"ΒΟΤΡΥΣ"
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ & ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ
Κεφάλαιον Μετοχικὸν καὶ Ἀποθεματικὸν Δραχ. 111.000.000
Κεντρικὸν Πρατήριον ὁδ. Ἀθηνᾶς 53
Οἶνοι χῦμα: (λευκοί, ἐρυθροί, γλυκεῖς, μοσχάτοι.
Οἶνοι εἰς φιάλας: (Ἐπιτραπέζιοι, ἐπιδόρπιοι, ὀρεκτικοί, τονωτικοί.
Βέρμουτ ἐκ παλαιοῦ Μοσχάτου οἴνου
Μαυροδάφνη ἀπαράμιλλος
Παλαιὸν ἀπόσταγμα οἴνου
«ΒΟΤΡΥΣ» τύπου Κονιὰκ
ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΛΥΤΕΡΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΚΟΝΙΑΚ
Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ κέντρα καταναλώσεως

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ ΕΛΛΗΝΑΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

Τὰς ἐκδόσεις τῆς βιβλιοθήκης τοῦ «Μπουκέτου» αὐτοτελεῖς καὶ καλλιτεχνικῶς βιβλιοδετημένας:

1) Ὁ Καπετὰν Φάντασμα τοῦ Πὼλ Φεβὰλ
2) Ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας τοῦ Μπρὰμ Στόουκερ
3) Αἱ Περιπέτειαι τοῦ Ἀρθούρου Γόρδωνος Πὺμ τοῦ Ἔντγκαρ Πόε.
4) Ἡ Πληγωμένη Καρδιὰ τοῦ Ὀνορὲ Μπαλζὰκ
5) Ἡ Σφὶγξ τῶν Πάγων τοῦ Ἰουλίου Βερν
6) Ἡ Σόνια τῆς Ἑρρίκου Γκρεβὶλ
7) Ὁ Ἄνθρωπος μὲ τη Διπλῆ Ζωὴ τοῦ Στήβενσον
8) Ἡ Κόρη τοῦ Μεγάλου Βάλτου τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ
9) Ἡ Μονμάρτρη τοῦ Μυρζὲ

Εὑρίσκετε εἰς τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πρακτορεῖον τῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων κ. Ι. Τσούρνου Γαλερὶ Μανασὲ Νο 36—37 καὶ εἰς τὸ ἐν Καΐρῳ Ὑποπρακτορεῖον τῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων Ο. Βιρβιύνη ὁδὸς Ἐμὰντ-ελ-Ντὶν καὶ εἰς τὰ κατὰ τόπους Ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἀθην. Ἐφημερίδων.

Ἐπίσης εἰς τὰ αὐτὰ Πρακτορεῖα καὶ Ὑποπρακτορεῖα ὑπάρχουσι τὰ Ἡμερολόγια τοῦ «Μπουκέτου» τῶν ἐτῶν 1926—1927 καὶ 1928 μὲ τὴν ἐκλεκτοτέραν φιλολογικὴν ὕλην των τὰ ὁποῖα εἶνε ἀπαραίτητα εἰς ὅσους ἀγοράσουν καὶ τὸ ἐφετεινόν, πρὸς συμπλήρωσιν ὅλης τῆς σειρᾶς.

Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω βιβλία καὶ Ἡμερολόγια πωλοῦνται εἰς τιμὰς Ἀθηνῶν καὶ ἀπηλλαγμένα ταχυδρομικῶν τελῶν.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ: Μὰ εἶδες πόσο ἀγαπημένα ζοῦν ὁ Μανωλάκης καὶ ἡ Νίτσα;
Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Ναὶ μὰ ξεύρεις τὸ γιατί; Γιατὶ ἡ Νίτσα εἶνε πολὺ ἔξυπνη γυναῖκα καὶ δὲν ζητᾶ κάθε λίγο καὶ καινούργια φορέματα, ἀλλὰ βάφει μόνη της τὰ παληὰ της μὲ τὰς θαυμασίας Γερμανικὰς Βαφὰς ὑφασμάτων «Arti» καὶ τὰ κάνει καινούργια.
Η ΣΥΖΥΓΟΣ: Ἀ! γι' αὐτὸ μὰ παρουσιάζεται ἡ Νίτσα κάθε λίγο καὶ μὲ καινούργιο φόρεμα, ἀμ' τότε τρέξε, πάρε μου κ' ἐμένα 2 πακετάκια βαφῆς «Arti» μπουὰ ντὲ ρόζ. Ἔχω δῆ νὰ πωλοῦν στὰ ἐμπορικὰ καὶ τὰ Φαρμακεῖα τῆς γειτονιᾶς μας.

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται δραχ. 3.

Ο "ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ"
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΑΝΗΣ

Ἡ μεγαλυτέρα ἐκδοτικὴ ὀργάνωσις τῆς Ἀμερικῆς καὶ ὁ συνεκτικὸς δεσμὸς ποὺ κρατεῖ εἰς ἐπικοινωνίαν ὅλους τοὺς Ἕλληνας τοῦ νέου κόσμου
«Ἡμερήσιος Ἐθνικὸς Κῆρυξ» «Κυριακάτικος» καὶ «Μηνιαῖος»

Ὁ «Κυριακάτικος» κυκλοφορεῖ πα τοῦ ὅπου ὑπάρχουν Ἕλληνες. Εἰς τὰς σελίδας του ἀντικατοπτρίζεται ὅλη ἡ ἐνδιαφέρουσα καὶ πολυθόρυβος Ἀμερικανικὴ ζωὴ εἰκονογραφημένη, μὲ τὰς ἐκκεντρικότητας τῶν ἑκατομμυριούχων της, μὲ τὰς ἐρωτικὰς περιπετείας τῆς ἀριστοκρατίας της, μὲ τὰς καταπτώσεις καὶ τὰς ἐπιτυχίας τῶν μεγαλοεπιχειρηματιῶν της, μὲ τὰ θαύματα τῶν ἐφευρετῶν της, μὲ τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας της καὶ μὲ τὰς εἰς ὅλας τὰς ἐπιδόσεις προόδους τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς.

Ὅσοι παρακολουθοῦν τὸν «Κυριακάτικον» παρακολουθοῦν καὶ τὴν ζωὴν τῆς μεγάλης Ἀμερικῆς, ὅσον μακρὰν καὶ ἐὰν εὑρίσκωνται.

Ὁ «Μηνιαῖος» θαῦμα καλ
ἐμφανίσεως καὶ συμπληρω
τητον κάθε Ἑλληνικῆς
Αἱ σελίδες του πλούσιαι
θέματα καὶ ζητήματα τετρα
συνεργατῶν του. ἀπαρτι
Τὰς ἐκδόσεις τοῦ «
τῆς Νέας Ὑόρκη
Ἡμερολόγιον του
κοσίας σελίδας του
ζουν ἀληθινὴν

ΑΓΓΛΙΚΑ
ΚΑΣΜΗΡΙΑ ΣΕΒΕΝΤΕΞ
Τὰ καλύτερα κασμήρια τὰ ὁποῖα ἔφθασαν μέχρι σήμερον στὴν Ἑλληνικὴν ἀγορὰν εἶνε τῆς μάρκας
ΣΕΒΕΝΤΕΞ
κατασκευάζονται μὲ τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς ἀγγλι
μηχανικῆς τέχνης
ΥΠΕΡΟΧΑ ΕΙΣ ΑΦΗΝ, ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣ
ΚΑΙ ΤΙΜΑΣ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ & ΛΙΑΝΙ
Ὁδὸς Βύσσης (ἔναντι Χρυσοσπηλαι
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Θ. ΘΕΟΔΩΡΟ